

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITE
39 15 24 04 10 011

D
20
S25
v.9

Sa'īd Pāṣā, Diyārbekirlī
Mirāt ūl-iber

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

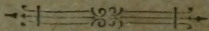

Sa'ad Pasha Diyarbakir

مِرَاتُ الْعَيْنِ

Mirat al-ayn
مؤلفی

دیار بکرلی سعید پاشا

صاحب و ناشری

عصر کتب خانہ سی صاحبی کر قور

جلد ۹

فی ۱۰ غروش

معارف نظارت جلیہ سن ۱۲۸۵ھ طبع اولیٰ

استبانت

(قضاہ) مطبعہ - باب عالی جادہ سندہ نومرو ۲۵

۱۳۰۶

خطا و صواب جدولی

صواب	خطا	صحیفہ سطر	
مودتہ	مدتہ	۱۲	۱۲
ومقاومتہ	ومقامتہ	۱۷	۱۲
بلقسمی	بانجینی	۱۶	۳۸
بلقسم	بانجین	۱۷	۳۸
سندہ سندہ	سندہ نہ دہ	۱۹	۴۳
۶۱۷	۶۰۶	۹	۴۷
الیہ	الیہہ	۳	۵۰
ابوجعفرہ	ابوجعفر	۱۵	۸۰
خلاف خوفہ	خوفہ	۵	۷۱
کیخاتویہ	کیخاتو	۱۹	۸۳
الدولہ	الدو	۱۱	۱۰۲
اوطوردی	اوطودی	۱۰	۱۱۵
اوغلی	ابوعلی	۹	۱۱۷

Sa'id Pāṣā, Diyarbakirli

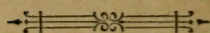
مِرَاتُ الْعَبَرِ

﴿ مفصل تاریخ عمومی ﴾

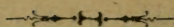
Mirāt - ul - Ibr

مؤلفی

دیاز بکرلی سعید پاشا

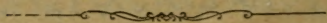

طغوزنجی جلد

صاحب و ناشری

عصر کتبخانه سی صاحبی کر قور

معارف نظارت جلیله سنک فہرستہ طبع اول سنک

النبیۃ

(قصبہ دار) مطبعہ - باب عالی خادہ سندہ نومبر ۲۵

دردنجی مبحث

(طبرستان جغرافیاسیله وقایع تاریخیه سی بیانده در)
(جغرافیا)

تقویم البلدانده طبرستان مملکتنه (مازندران) دینلور
دیو محرر در . شو مملکتک جبالی میشه زار اولوب برجعیست
عسکریه اورایی اردوگاه اتخاذ و تبرلرله میشه اغاجلرینی
قطع ایتمکله فرسارجه (تبرستان) نامیله مشتهر اولدی .
صـکره عربلر تعریب ایدرک (طبرستان) دیدیلر . صعب
طاغلی حاوی در .

اشکانیان دولتنک مؤسس ارشـکک طبرستانده
ظهور ایلدیکی کتاب اولده بیان اولندی . مملکت مذکوـ
رهیه اسکی یونانیلر (پارثیا) دیرلر ایدی .

شومملکت شرقاً خوارزم ، جنوباً خراسان ، شمالاً
بحر شروان ، غرباً دیلم و کیلان بلادیله محدود اولوب اهل
اسـلام فتحندن صـکره بریسی قومس ، دیکری مازندران
ناملریله ایکی دائرهیه تقسیم اولندی .

قومس خراسان ایله عراق عجم اراسنده واقع در .
بلاد مشهوره سی دامغان ، سمنان ، بسطام شهرلریدر .
مازندران قسمنک بلاد مشهوره سی جرجان ، استراباد ،
ساریه ، آمل ، بلدهلری در .

نهر جرجان نامیله معروف اولان نهر مازندران طاغله-
ندن چقوب یکی شهر دره سندن میدان سلطانه و جرجانه
اوغرار . نمونده کی مزرعه لری س-قی ایله اقه رق جرجانک
اسکله سی اولان ابس-کون نام قصه-به اوکنده بحر خزره
دو کیلور .

(طبرستانک وقایع تاریخیه سی)

فتح اسلامدن مقدم طبرستان حوالیسی ساسانیان
دولتی ممالککندن معدود اولوب نوشروانک زمان حکومتده
برادری کیوسک مقاطعه سی ایدی . ارالنده نمایان اولان
اختلاف اوزرینه کیوس نوشروانک سوق ایلمدیکی عسکره
مغلوب و مقتول اولغله حوالیء مرقومه دولت مشار-
الیهانک مرزبانلری طرفلرندن اداره اولندی . کیوسک
حفیدی باوند هرمن بن نوشروانک خدمتده اولدیغی
حالده حکومت علیهنه قیام ایدن بهرام چوپین ایله محاربه ده
بسالت کوستردیکندن هرمن طرفندن عراق و اذربایجان
ولایتلری و ایلمکی باوند عهده سنه توجیه ایدلدی .

هجرتک (۹) نجی سنه سی ساسانیان تختنه جلوس
ایدن اذر میدختک دائرة امر ونهینده بولمغی باوندخوش
کوره مدیکی جهتله طبرستان آتش-کده لرندن بریسنه
چکیلوب اوراده ازوایی اختیار ایتش و دولت مشار

اليهانك او اخر حكومتنده وصول نامنده بریسی طبرستان
حکومتده تعیین ایدلمشیدی.

حضرت عمر رضی الله عنه افندمرك زمان خلافتنده
وهجرتك (۱۸) نجی سنه سنده سويد بن مقرن طبرستانك
استیلاسنه مأمور بیورلدى. سويد جزیه معینه ايله صلحاً
طبرستانى فتح ایتدككه حكومتى اهالى جانبندن منتخب
واصبهد عنوانيله معنون بر حكمدارك ید اداره سنده قالمش
اولدیغى حالده سنه بسنه جزیه معینه لری خزینه بیت
الماله کوندریلور ایدی.

(۳۰) سنه هجریه سنده جزیه نك اداسنده مخالفت
کوسه تردیلر حضرت عثمانك امريله سعید بن العاص
حضرت لری عسکرله طبرستانه عزیمت ایلدی. حضرت
حسن وحسین وابن عباس، ابن عمر، عبدالله بن عمرو بن
العاص، حذیفه بن الیمان، ابن الزبیر و سائر بعض اصحاب
کرام رضی الله عنهم شو عسکرله برابر ایدیلر.

سعید عسکرله بلاد طبرستاندن قومسه و اصل اولدوقده
اهالى صلحاً قبول اطاعت ایلدی. سعیدك امريله حذیفه
نهاوندی استیلا ایتدکدنصکره بلاد طبرستاندن طمیمسه یه
عزیمت و جرجانك تصدیقنه مباشرت ایلدکده وقوع و لان
محرابه شهیدده اهالى مغلوباً دامن استیمانه صدارلقله

جزیہ معینہ ایلہ بالمصالحہ مدینہ مذکورہ فتح اولندی
(۳۰)۔

بوندنصر کرہ سنہ بسنہ جزیہ مقطوعہ لری بیت المال
مسلیہ ادا اولنق شرطیلہ دائرہ اطاعتہ داخل اولغلہ
اهالیجہ انتخاب اولنان حکمدار جانبدن (۴۵) سنہ سنہ
قدر حوالی مذکورہ اداره اولنوب سنہ مزبورہ ده
طبرستانده باوندیه حکومتک برنجی طبقه سی تشکیل ایلدی
(طبرستانده باوندیه حکومتک برنجی)

(طبقه سنک وقایع تاریخیه سی)

(۴۵ - ۴۱۹)

باوندیه حکومتک برنجی طبقه سنی کیوسک حقیدی
مشارالیه باوندین شاپور تشکیل ایلدی . ذکر اولندیعی
اوزره طبرستان اشکده سنده منزوی ایکن اهالی تجمعده
کندوسی حکمدار انتخاب ایتدیلر (۴۵)۔

شو حکومه منسوب حکمدارلرک هر بریسی اصهبهد
عنوانیلہ شتهدرر۔

باوند انصاف وحسن سیرتله متصف ایدی . حرکت
حادلانه ایلہ اون بش سنہ مدت اداره حکومت ایتدکن
صکره لاوش نامنده بر شخص ظهور ایدرک شاپور قصبه
سندہ کندوسی قتل و حکومتی ضبط ایدی ویردی (۶۰)۔

لاوش حکومتی استیلا ایتدیکی صهرده باوندك
 نسلمیده امحا ایتك استدی ايسهده بعض خیر خواهان
 باوندك صغیر اوغلی سرخابی اخفا ایلدیکندن اله کتیره .
 مدی . لاوش سکز سنه مدت حکومتی یداستیدادیله اداره
 ایتدکن صکره اعیان و اکابر مملکت بالاتفاق سرخابی
 حکومتده اقامه ولاوشی ازاله ایلدیلر (٦٨) .

اصهبد سرخاب اوتوز سنه مدت باوندیه حکمدار .
 لغنده دوام ایتشدرد . یزیدبن المهلبک طبرستان غزاسی
 بونك اواخر حکومتده در .

بالاده بیان اولندیغی اوزره حضرت عثمان رضی
 الله عنه افندمرك خلافتلری زمانده سعیدبن العاص رضی
 الله عنه عسکرله جرجان حوالیسنه کتدکده اهالی جزیه
 ویرمک شرطیله مصالحه بی قبول ایلدیکندن سعید ایلرو
 یوریمبوب عودت ایتمش واندن صکره طبرستانه عسکر سوق
 اولنماش ایدی . حجاجک عراق امارتده قتیبه بن مسلم خراسان
 والیسی ایکن طبرستانک فتحی حجاجدن استیدان ایلدی
 ايسهده مازندران طاغلرینک صهوبتی جهتیه حجاج رخصت
 ویرمدی . سلیمان بن عبدالملکک حکومتی اثناسنده خراسان
 والیسی بولنان یزیدبن المهلب طبرستانک فتحنه مأموراً
 یوزبیک قدر عسکرله جرجان حوالیسنه طوغری خراساندن

حرکت ایلدی . اوتارینخده جرجان شهری موجود دکل
ایدی . جرجان نامی کوهستاندن عبارت اولان حوالی
مذکورہ نك اسمی ایدی کہ عربلر کوهستان لفظنی تعریب
ایله قهستان دیدیلر . جبال مذکورہ خلقنك هر برعائله سی
طاغلر واورمانلر ارالرنده برر قلبه انخاذا ایتمش وشوقلبه ده
بارنمقده بولنمش ایدی . قهستان فتح اولندقدن صکره
جرجان شهرینی یزید بن المهلب بنا ایلدی .

یزید عسکرله کیدرک قهستانی محاصره ایتدی . قهستان
حوالیسنده کی اهالی شدتلی محاربه لرده بولندیلر . بالاخره
یزید غلبه ایتمکله قهستان صلحاً تسخیر اولندی . و عبدالله
بن معمر الیشکری ساسان و قهستان ولایتی والیکنه
بالتعین درتیک اتلو ایله مقدسه الجیش اولق اوزره
ایلرویه کوندرلدی . عبدالله جرجانك اشاغی طرفلرنده
طبرستانه طوغری توجهله بلاد طبرستانه داخل اولدقده
اصبهید قان دوکلیکسزین مصالحهیه رغبت کوستردی
ایسهده یزید موافقت کوسترمیوب برطرفدن قرنداشی
عینه بی و دیگر طرفدن اوغلی خالدی سوق ایله برابر
عساکر مرقومه برلشدکده عینه جانبدن عومنه ریاست
اولنسی امرینی ویردی .

شوحرکت اصبهید سرخابك مسموعی اولدقده جیلان

ودیلمه اهایسندن بالاستمداد جلب ایلدیکی عسکرله کندی
 قوتنی برلشدروب مدافعه شیدهیه باشلادی ایسه ده
 بوزیلوب عسکريله برابر طاغه چکلدی. اسلام عسکری
 تعقیب ایله طاغه چقدقه مغلوب و منهزم اولدیله. شو
 انهرامی متعاقب اصهبیدک ویردیکی امراوزینه جرجان
 حوالیسنده کی مرزبانی فیروز اسلام عسکرینه ذخیره نقل
 اولنه جق یولاری سدایله تضییقه اته دوام و محاربه یه ده
 اقدام ایلدیکندن عبدالله بن معمر الیشکری ایله رفاقتنده کی
 عسکردن برنفر بيله قورتله مقسزین جله سی اهل طبرستانه
 قارشو مقتول اولمشلردر. عسا کر اسلامک بقیه سی ایسه
 ذخیره نک عدم ورودندن و دشمنک تجاوزاتندن مشکلات
 عظیمه ایچنده قالدیلر.

شوحادثه قهستانده یزیدک مسموعی اولدقه تأسف
 و حیان نبطیدن استعانه ایلدی. حیان اصهبیدک یانه
 کیدرک اظهار مودت و یزیدک عسا کر موجوده سی کاملاً
 محو اولسه بيله خلافتک طبرستانی امحا ایتکدن عجزی
 اولدیغنی و حسن صورتله مصالحه نک خیرلو اولدیغنی
 اصهبیده تفهیم ایتدی. اصهبید صلحه روی رضا کوستروب
 یدی بوزبیک درهم نقود و سائر اشیای متنوعه یزیده اعطا
 اولنق شرطيله مصالحه منعقد اولدی. لکن بویولده اهل

اسلامك مصادف اولديغی مصائب عظیمه یزیده داغ درون
 اچدیغندن متعاقباً اصهبید جانبدن وقوعبولان نقص عهد
 اوزرینه یزید هر درلو لوازم حربیه یی اکیال وبتکرار
 طبرستانی محاصره ایلدی. محاصره یدی ای ممتداولوب
 مخالف قلعه اتخاذایتیش اولدقلری جبل شاهقده تحصن
 وهرکون حربیه دوام ایده یورلر ایلدی. یزید دشمنك
 تحصنکاهنه دخوله یول بوله میورایدی. مؤخرأ تصادف
 اولنان بردلیک دلاتیه یزیدك اوغلی خالد وجهم بن زحر
 براز عسکرله تحصنکاهه دخول ویزید عسا کر سائر ایلله
 انلری تعقیب ایتکله غلبه عظیمه مظهر اولدیلر. شو
 محاربه ده طبرستان اهالیسندن قرق بیک قدر آدم تلف
 اولمش وغنائمک مءداری قابل تعداد اوله جق درجه یی
 یکم شد.

یزید بن المهلب اوحوالی یی برباد ایتدکدن صکره
 جرجانه چکیلوب اوغلی خالدی. جرجانه عامل تعیین
 ایتدی. و طبرستان حکمداری اصهبید سرخاب مقهوراً
 وفات ایلدی (۹۸).

سرخابک وفاتندن صکره اوغلی اصهبید مهردان یرینه
 او طوردی. جرجان وقهستان حوالیسی غلبه مذکوره دن

صکرة خراسانه مربوطاً عاملرله اداره اولمش و مازندران
طاغری باوندیه حکومتک یدنده قالمشدر .

ابو مسلم خراسانی جانبندن دعوت عباسیه نک ترویج
واشاعه سی اثناسنده و (۱۳۱) تاریخنده امرادن ققطبه
جرجان حوالیسنک و ققطبه نک اوغلی حسن بلادطبرستاندن
سمنانک تسخیرینه مأمور اولوب دولت اموییه نک اوحوالیده
بولنان مأمورلرینه غلبه دن صکرة ابو مسلم طبرستانک فتحنه
قیام ایلدی . بناءً علیه اصهبید مگردان سنوی خراج
معین اعطا ایتک اوزره قبول اطاعت ایتمشدر .

(۱۴۱) سنه سنده اصهبید مگردانک منصور خلیفه یه
مخالفت کوسترمسی جهتیه یدنده بولنان بلادک فتحنه قیام
اولنه رق امرادن خازم بن خزیمه و ابو الخصب عسکرله
سوق اولندی . اصهبید ایله دنیاوند حکمداری مصمغان
بالاتفاق مدافعه ایلدیلر . محاربه خیملی وقت امتداد ایلدی .
خازم محاربه یه دوام ایدرک اصهبید ضایعات کلیه یه مصادف
اولدیفندن امان طلب ایتمکه قلعه و دروننده موجود اموال
واشیا خازمه تسلیم اولندقدن صکرة اصهبید دیلم بلادندن
جیلانه عزیمت و اوراده مقهوراً وفات ایتمشدر . (۱۴۲)
مگردانک وفاتندن صکرة اوغلی اصهبید سرخاب
طبرستان حکومتی ضبط ایلدی . برسنه قدر باباسنک عقد

ایتمش اولدیغی مصالحهیه رعایت ایلش ایسه ده مؤخرآ
 نقض عهد ایله برابر مملکتینده بولنان اهل اسلامی قتل
 ایلدیکی منصور خلیفه نك. مسموعی اولدوقده امرادن ابو
 الخصیب و خازم بن خزیمه ایله روح بن حاتمى عسکرله
 طبرستانه سوق ایدرك مشـار الیهم عزیمت و اصهبهدك
 قلعه سنی محاصره ایلدیلر. ابو الخصیبك اتحاد ایلدیکی
 بعض تدابیر اصهبهدی اغفال ایتكله خازم و روح شو
 تدبیردن استفاد و قلعهیه دخول ایتدکدنصکره قلعه
 دروننده بولنسانلری اعدام ایلدکلی صره ده اصهبهد
 سرخاب یاننده تهیه ایتش اولدیغی شربت مسموعی ایچهرک
 فوت اولدی (۱۴۳) .

سرخابك وفاتندن و عساکر عباسیه قلعه بی یغما ایتدکدن
 صکره کیویه چکدیلر. سرخابك اوغلی اصهبهدشروین
 باباسنك مقامنه او طور دی. و او توز سنه مدت طبرستان
 جبالنده حکومت ایدرك (۱۷۳) ده وفات ایلدی.
 شروینك وفاتندن صکره اوغلی اصهبهد شهریار جبال
 طبرستانه حکمدار اولشدر.

(۲۰۱) سنه سنده عبدالله بن خرداد بلاد طبرستانه
 دخول ایله جبال فتح ایلدی. شهریار (۲۱۰) سنه سنده
 فوت اولوب اوغلی شاپور مسند حکومت و طور دی

ایسه ده مازیار بن قارن بالمحاریه شاپوری قتل و حکومتی
ضبط ایدی.

(۲۳۴) تاریخنده طبرستان خراجنک خراسان والیسی
عبدالله بن طاهره کوند رلمسی جانب خلافتدن امر اولمش
ومازیار ایله عبدالله اراسنده اختلاف اولدیغندن مازیار
خراجی طوغریدن طوغری به بغداده کوند ره جکی و عبداللهی
طایمه جغی جوابنی ویرمش ایدی.

بوماده اوزرینه عبدالله ایله مازیار اراسنده کی
خصومت کسب اشتداد ایلدیکی اشناده بابک خرمنک
استیصالنه مأمور امراء اتراکدن افشینک مأموریتجه
حصول موفقیتند نصکره خراسان ولایتی امیدینه طوطلسی
جهتیه مازیار ایله بینلمرنده کی مدته استناداً مازیاری
عبدالله علیه بنده ثباته تشویق ایلدی. و مازیارک مخالفتده
اصراری اوزرینه جانب خلافتدن اصرارینه امرور.
لدی. افشین کندوسنک خلیفه عننده وقع و حیثیتندن
ناشی بالآخره عبداللهک ازاله سنه موفق اوله جغی
ومقامته دوامنی خارل خارل مازیاره توصیه و اشعارایده.
یور ایدی.

مازیار قوتنی تزید و مواقع لازمه بی ترصین و تشید
ایلدی. ابن طاهر حیان بن جبله ریاستیه قومسه درتیک

قدر عسکر سوق ایلمسی متعاقب جانب خلافتدن بعض
امرا مازیار علیه‌ننده حرکتیه مأمور اولدی . عبدالله بن
طاهرک قائدی حیان عسکرله طمیس ناحیه سنه واردقدن
صکره مازیارک قائدلرندن قرنداشی اوغلی قارن بن شهر
یاری اله الملق صورتیه لزوم کوردی . جریان ایدن
مخبره اوزرینه طبرستان حوالیسی و ساریه شهری جرجان
حدودینه قدر کندوسنه توجیه ایدلمسی وعدا و نورایسه
تکلیفه موافقت ایده چکی قارن طرفندن حیانه انجا و حیان
جانبندن عبدالله بن طاهره اشعار اولندی . عبدالله قارنک
مطلوبه موافقتله شو و مخبره ده غفلتی موجب اوله جق
یکشملق و قوعبولماسنه دقت ایدلمسی جواباً حیانه
یلدردی . کیفیت قارنه بعد التبلیغ قارن مازیارک او حوالیده
بولنان قوماندانلرینه بر ضیافت کشیده و موقع ضیافته
ورودلرنده بفتح سلاحلرینی الدروب هپسینی مقیداً حیانتک
یانه ارسال ایلدی .

شو خبر مازیاره بالغ اولدقده کمال تأسفه برابر محافظه
ملکی اسبابینی التزام و تدارکات لازمه یه دوام ایلدیکی
صرده حیان بلاد طبرستاندن جبل شروینه دخول
و مدینه ساریه جوارینه نزول ایدی و یردی . مازیارک
اوراده بولنان قرنداشی قوه یار دامن استیمانه صاریلوب

طبرستان حکومتك كندوسنه توجیهی وعد اولنورایسه
 مازیاری قبض وتسلیم ایده جگنی حیانه بیلدردی .
 حیان شو صورتی روی موافقت کوسترد کدنصکره قوهیار
 برادری علمینده حرکتیه باشلايه جغنی متعاقب کیفیتیه کسب
 وقوف ایدن بعض اصحابی شو مخبره طوغریدن طوغرییه
 عبدالله بن طاهرله جریان ایتامسنه نظراً بوندن حسن
 نتیجه مأمول اوله میه جغنی قوهیاره افاده ایلدیلر . بناء علیه
 قوهیار تعلل ومعذرتله حیانی او یالامق استمش اولدیغی
 حالده حیان ایشی اکلا یوب قوه جبرییه استصحاب و کور
 جبالنه طوغری حرکت ایلدکدن صکره وفاتی وقوع
 بولمش ویرینه عبدالله بن طاهر طرفندن عیسی محمد بن
 الحسین تعیین وارسال اولمشدر .

محمد بن الحسین خرد اباده بعدالوصول قوهیار جانبدن
 محمد بن موسی واحد بن صقر یانه کله رك مأموریتندن
 طولانی بیان ممنونیت وشکران ومحمد بن الحسین طرفندن
 قوهیارك هر بر مسئوولنه موافقت ایدیله جکی بیان اولندقدن
 صکره قوهیار جبلده مضایقه عظیمیه طوتاش اولان
 قرنداشی مازیارك یانه کیدرك محمد بن حسینندن کندوسی
 ایچون امان الدیغنی بالا فاده مازیاری عبدالله بن طاهر ك
 یانه کوتوردی . وقوهیارك دروننده ایسه ذاتاً ماریاره

حقد و خصومت مضمر اولدیغندن عبداللهه بعد التسلیم
افشین ایله سبقت ایدن مخبره لریده تبلیغ ایلدی . عبدالله
شو مخبره نك حقیقتنی اعتراف و اوراقنی اعطا ایدر ایسه
کندوسنی ینه ملکنه اعاده ایده جـکنی مازیاره افاده
ایتدکه مازیار اعتراف و اوراق اعطا ایتکله عبدالله
مازیاری اوراق ایله برابر معتمد خلیفه نك یانه کوندردی
خلیفه مازیاری استنطاق ایلدکه مازیار اوراق مذکور
مندرجاتنی بعد الاعتراف صلباً اعدام ایدلشد (۲۲۵) .

مازیار دنصکره طبرستان بلادی خراسان حکومتده
بولنان آل طاهرک اعمالندن معدود اولق اوزره مازیارک
برادر زاده سی قارن بن شهریاره توجه اولندی . باوندیه
ملوک سابقه سی قارنه کلنجیه قدر مجوسی ایلدیلر . قارن
شرف اسلام ایله مشرف اولشد .

قارن (۲۴۶) تاریخده فوت اولوب یرینه قرنداشی
رستم حکمدار اولدی .

(۲۵۰) سنه سنده طبرستانک برجهنده علویلر ظهور
ایدرك (۲۵۷) سنه سنده حکومت علویه نك غلبه سیله ال .
طاهرک طبرستانده بولنان عمالی طرد اولمش و (۲۶۰) ده
طبرستانی یعقوب الصفار ضبط ایتش ایسه ده متعاقباً ینه
حکومت علویه یدینه کچمش و صکره بشقه حکومتلرک

ایادی اداره لرینه منتقل اولمشدر . شوتصرفاته تعلق
ایدن وقایع تاریخیه اشاغیده صرهمسئله تفصیل
ایدیله جکدر .

تصرفات و تبدلات مذکوره جبال طبرستانده حکمفرما
اولان باوندیه حکومتک دوامنه مانع اوله مدی .
رستمک حکومتی (۲۷۸) تاریخنه قدر ممتد اولوب
بعد وفاته یرینه سرخاب بن قارن اوطورمشدر .

(۳۰۲) سنه سنده بعض فسدنک طبرستان جبالنده
وقوعه کتیردکری اختلال جریان ایدرکن سرخاب
وفات ایدرک اوغلی رستم بنی سامان حکومتک مظل
هرتیه جبال طبرستان حکومتی استحصال ایتشیدی . (۳۳۷)
سنه سنده رستم فوت اولوب اوغلی شروین واوده
(۳۷۱) ده وفات ایدرک اوغلی اصهبید شهریار طبرستانه
حکمدار اولدی . شهریار (۳۹۰) تاریخنده وفات ایتسیله
برادری رستم جانشینی اولمش و صکره برادر زاده سی
دارا حکمدار اولوب (۳۹۷) تاریخنده دارانکده وفاتی
وقوعه بولمقله اوغلی اصهبید شهریار مسند حکومته
اوطورمشدر . شهریارک حکومتی (۴۱۶) سنه سنه قدر
امتداد ایدرک او تاریخنده وفات واوغلی اصهبید رستم
مسند حکومته جلوس ایلدی .

(۴۱۷) تاریخنده جو زجان متصرفی علی بن عمران
 اصفهان حاکی علاءالدوله بن کا کوپک اطاعتدن چقوب
 علاءالدوله نك حرکات عسکریه به تشبث ایلدیکی صروده
 علی و سائر بعض امرا اصهبید رستمه دخالتله جمع ایتدکری
 عسکر اصهبیدك قوه عسکریه سیله برلشدریلوب متفقاً
 اصفهان طوغری حرکت ایلدیلر . علاءالدوله مدافعه
 شدیدله ایله هپسنی بوزوب امرادن اله کتیردیکنی اعدام
 و اصهبیدی طوتوب حبس ایلدی . اصهبید (۴۱۹) سنه سی
 شهر رجبینه قدر محبوس قالوب اوتاریخده وفات
 و علاءالدوله طبرستان بلادینی استیلا ایتکله باوندیه
 حکومتک برنجی طبقه سی منقرض اولدی .

(طبرستانده علویه حکومتک ظهورینه قدر جرجان)
 (و مربوطاتک وقایع تاریخیه سی)

(۹۸ — ۲۵۷)

یوقاروده ذکر اولندیغی اوزره جرجان حوالیسی
 و طبرستانک بلاد سائره سی هجرتک (۴۵) نجی سنه سنده
 تشکل ایدن باوندیه حکومتک یدنده ایکن جرجانی
 (۹۸) سنه سنده خراسان والیسی یزید بن المهلب عسکرله
 فتح ایدرک اوغلی خالد اورایه عامل تعیین اولمش و اوتاریخه

قدر جرجان شهری موجود دکل ایکن شهر مذکوریده
یزید بنا ایتدرمشدر

یزید خالد د نصـ کـره جهـم بن زحر الجعفی بی جرجانه
حامل تعیـ بن ایتـشیکـن (۱۰۰) تاریخنـده عمر بن عبدالعزیز
حضر تـلری یزیدی خراسـاندن عزل ایله یرینه جراح بن
عبدالله الحکـمی نصب ایدوب متعاقباً عبدالرحمن بن نعمی
خراسانه والی و جراحی جرجانه حامل تعین بیوردیلر .

(۱۰۲) سنه سنـده و یزید بن عبدالمـلـک خلافتی اثناسـنده
خراسان ولایتی والیـلـکنـه تعین قلنان سعید خدینه سلفنک
عمالی عزل واختلاس اموالـدن طولای مؤاخـذه ایلدیکی
اثنـاده حامل سابق جهـم بن زحری جرجاندن جلب ایله
برچاره بـینـدروب زقـاقرده محقرأ طولاشدر د قد نصـ کـره اجرا
ایلدیکی تعذیب ایچنده جهـمک وفاتی وقوعبولدی .

دولت عباسـیه نـک تشکـلـه قدر جرجان و مربوطی
اولان آمل وقومس و سمنان بلادی خراسـانه تابع اولمق
اوزره عمال ایله اداره ایتدریلرک (۱۳۰) تاریخنـده ابومسلم
دعوت عباسیه بی ترویج ایدرکن دولت امویـنـک عراقده
امیری بولنان یزید بن هبیره جاندندن نباته بن حنظله جرجانه
حامل ایدی . ابومسلم امراسندن قطبه عسکرله جرجانه
توجه ایلدی . نباته فارس حوالیسندن چکلدی . خراسان

والیسی نصر بن سیار دخی عباسیلرک تضییقاتندن احترازاً
 بلاد جرجاندن قومسه کتمش وایکیسی برلشدرک تدارک
 ایلدکلی عسکرله جرجانه توجه ایلدکلی وقت قطبه
 جرجانه نقرب ایتک اوزره بولمشییدی . قطبه اوغلی
 حسنی مقدمه الجیشه رئیس تعیین ایدرک ایلرویه کوندردی
 حسن جرجانه داخل اوله جغی ائشاده نباته نک مقدمه .
 الجیشی ذویئب نام رئیس رفاقتنده کی عسکرله وقوعبولان
 محاربه ده ذویئب ایله عسکرندن یتمش نفر مقتول اولدی .
 بونی متعاقب قطبه دخی رفاقتنده کی عسکرله حسنه ملاقی
 اولوب هر طرفده یربوک اردو اولدیغی حالده بربرلرینه
 قارشو کلدیله . وقوعبولان محاربه شیده ده نباته مقتول
 وعسکری منہزم اولدی . وجرجان ایله مربوطاتی قطبه
 استیلا ایلدی . نباته نک مقتول وعسکرینک منہزم اولسی
 اطرافه شابع اولسیله برابر جرجان اہالیسی بالاتفاق
 خروج حاضرلندکلی قطبه نک مسموعی اولدقده عسکرله
 هجوم ایدرک اوتوز بیک قدر اہالی مقتول اولمشدر .
 دولت عباسیہ نک تاریخ تشکلی اولان (۱۳۲) سنہ .
 سنہ قدر جرجان وملحقاتی ابومسلمک عمالی اداره لرنده
 بولنوب صکره ابومسلم خراسانه والی تعیین وجرجان
 وطبرستان بلادی ولایت مذکورہ الحاق ایلدی .

(۱۶۲) سنه سنده طبرستان و جرجان بلادی بشقه بشقه
 برر ولایت عداوند برق طبرستانه سعید بن دعلج و جرجانه
 مهمل بن صفوان (۱۶۳) ده طبرستانه عمرو بن العلا و جرجانه
 هشام بن سعید (۱۶۶) ده طبرستان و جرجان برلشدر یلوب
 والیکینه یحیی الحرشی (۱۶۷) ده ینه بالتفریق طبرستانه
 عمرو بن العلا و جرجانه فراشه (۱۶۹) ده طبرستانه صالح بن
 شیخ عمیر و جرجانه موالدین حجاج (۱۷۶) ده طبرستان و جرجانه
 فضل بن یحیی (۱۸۰) ده عبدالله بن خازم (۱۸۴) ده
 مهرویه رازی (۱۸۵) ده عبدالله بن سعید الحرشی (۱۸۸)
 ده عبدالله بن مالک (۱۹۶) ده اعمال متعدده داخلنده اولمق
 اوزره فضل بن سهل (۱۹۸) ده مأمونک قرن دشی مؤتمن
 (۲۰۱) ده عبدالله بن خردادبه (۲۰۷) ده موسی بن
 حفص (۲۱۲) ده موسانک اوغلی والی تعیین اولمشدر
 بوندنصکره جرجان و طبرستان خراسانده بولنان ال
 طاهرک اعمالنه ضم و علاوه قلنوب ال طاهرک خراسان
 حکومتی منقرض اولنجیه قدر شواداره دوام ایلدی
 جرجان بلادی ال طاهر حکومتک اداره سی زمانده
 حاملریدلرنده ایدی (۲۵۰) سنه سنده علویلرک تجاوزاتنه
 مصادف اولمغه باشلا یوب (۲۵۷) تاریخنده بلاد طبرستانی
 حسن بن زید العلوی استیلا ایتدی

(طبرستان حوالیسندہ علویہ حکومتی وقایعیلہ)
(حوالیہ مذکورہ دہ بنی سامان حکومتک)

(صورت ادارہ سی)

(۲۵۰ - ۳۰۱)

ہجرت نبویہ نک (۲۵۰) نجی سنہ سندہ کوفہ دہ ظهور
ایدن یحیی بن عمیر علوینک حرباً وقوع شہادتیلہ سرمقٹو۔
عنک بغدادہ جلبی سائر علویلری توحیش ایلدیکنندن
ہر بریسی بر طرفہ طاغلدیغی اشادہ علویلردن زید بن حسن
بن علی بن ابی طالب اولادندن حسن بن زید بن محمد
جرجانہ عزیمت ایلدی . جرجان و سائر بلاد طبرستانک
متبوعی بولنان خراسان ولایتندہ کی ال طاہر حکومتک
طبرستان حوالیسندہ کی عمالنک ارتکاب ایلدکری مظالم
ایسہ اہالی یہ نفرت و یرمش ایدی . اہالی جرجاندہ
بولنان حسن بن زیدی جلب ایلہ داعی الی الحق دیو
تلقیب و کندوسنہ بیعت ایلدیلر (۲۵۰) .

حسنک او حوالی بی استیلاسنی متعاقب خراسان
والیسی محمد بن طاہرک طبرستاندہ عاملی بولنان سلیمان بن
طاہر جانبندن نیابتلہ طبرستاندہ مقیم محمد بن اوس ایلہ عمال
سائرہ او حوالیدن طرد اولندی . و سلیمان بن طاہر عسکرلہ
مدافعہ قیام ایلدی ایسہ دہ موفق اولہ مدیغندن (۲۵۲)

سنه سنده بیلرلنده وقوعبولان محاربه لردنصـکـره سلیمان
مغلوب اولوب آمل شهری حسن بن زید جانبدن بالاستیلا
دارالملک اتخاذ ایلدی.

بوندنصکـره طبرستانک هر طرفنه حسنک اشاعه ایلدیکی
دعوتلره جهت بجهت اظهار روی اطاعت و باوندیه
حکمداری رستم دخی دائره اطاعته دخول ایله اوغلری
محمد وجعفری حسنک یاننه کوندروب عرض خدمت
ایلدی. و حسن ایلرویه تجاوزله جرجانی دخی ید تسخیره
الی ویردی.

کیفیت محمد بن طاهر طرفندن بغداده بیلدیرلده
بغدادده بولنان امراء اتراکدن وصیف مستعین خلیفه
جانبدن بو ایشه مأمور اولوب وصیف محمد بن
طاهرک امرینه تابع اولق اوزره اسماعیل بن
فراشه قومانداسیله بر قوه عسکریه کوندردی حسن
بن زید ایسه جرجانی ضبط ایلدکدنصکـره ایلروله یوب
ری شهرینده استیلا ایتدی. بو صرهدده ری شهرنده
اولاد علیدن احمد بن عیسی دخی ظهور ایلدی ایسه ده
باشنه طویلانان جمعیت محمد بن طاهرک عسکـره له هجومه
قارشو بوزیلوب قزوینه طوغری قاچدی (۲۵۳).

سنه مذکورده محمد بن طاهرله حسن بن زید بیلنده

مخاربه وقوع بولوب حسن منہزماً دیلہ فرار ایلہ اوحوالی
 خلقنی دعوتہ باشلادی . دیلده بولنان مجوس یلردن پک
 چوق اشخاص اسلامی قبول ایتیکله حسن بولردن براردو
 تشکیل و کیدرک بشکارار طبرستانی تسخیر ایلدی . لکن
 اوصرده طرف خلافتدن سوق اولنان مفلحک قوماندا .
 سنده کی عسکره مغلوب اولغله ینہ دیلم حوالیسنه چکادی
 . (۲۵۵)

مفلح عودت ایتدکنه عسکره حسن عسکرله یوریوب
 آمل شهرینی و (۲۵۷) سنه سنده جرجان و سائر بلاد
 طبرستانی ضبط ایلہ برابر آل طاهرک طبرستانجه هر درلو
 علاقه لرینی احیا ایتشدن .

(۲۶۰) ده یعقوب الصفار خلیفه دن الیغی امر
 اوزرینه طبرستان بلادینه دخول و حسنہ غلبه ایلہ بلاد
 مذکورہ یی استیلا ایتدکنه حسن دیلم حوالیسنه عزیمت
 ایلدی . یعقوب حسنی الہ کتیرمک ایچون بیوک براردو
 ایلہ دیلہ طوغری حرکت ایلدیکی اثناده پک شدتلی
 یغموزلر یاغغه باشلایوب معابر و مسالک سیلاردن دریاه
 ثحول ایتمش و یغموزلر ایسه قرق کون ارقه سی کسله کسزین
 یاغوب یعقوبک عسکری دوچار پریشانی و سفالت اولمش
 ایدو کندن یعقوبک عسکری اثنای راهده تجاوز و عودت

پنجاه تردد و مشکلات طبیعیہ ایلہ اوغراشر ایکن شو حال
 فرصت عد ایدن دیلم اہالیسی یعقوبک اردوس نہ بغتہ
 هجوم ایدرک یقہ لہ دقلرینی اولدریلر . کرک سیلارک
 طغیانندن ، کرک دیلیرک تسلطلرندن یعقوبک اردوسی قرق
 بیک نفردن زیادہ ضایعاتہ اوغرا دی . یعقوب بقیہ عسکری
 استحباب ایلہ عودتہ مجبور اولدی . وحسن بن زید
 فریح و فخور ایلرولہ یوب بتکرار طبرستانی استیلا ایدی
 ویردی (۲۶۱) .

(۲۶۵) ده خراسان حوالیسندہ خروج ایدن احد بن
 عبد اللہ خجستانی کلیمو عسکرلہ طبرستان بلادینہ صوقیلوب
 بلاد مذکورہ یی استیلا ایتدکن صکرہ یعقوب الصفار ایلہ
 حرب ایتک ایچون خراسانہ طوغری کتدکده حسن بن زیدینہ
 طبرستانی ضبط ایتدی . خجستانی ایسہ یعقوب ایلہ
 محاربه و غلبہ دن صکرہ ینہ طبرستانہ هجوم ایلدیکی
 صرہ ده حسن بن زید اصحابندن حسن بن محمدی ساریہ شہرندہ
 بالاقامہ کندوسی دیلم طرفنہ چکیلوب خجستانی بودفعہ ده
 طبرستان بلادینی در دست ایلدی ایسہ ده یعقوبک قرنداشی
 عمرو بن الیشک خراساندہ خجستانینک استیلا ایتش اولدیغی
 محارری ضبط ایلدیکی خبرینی المسی جہتیلہ خجستانی
 عمرو بن الیش ایلہ حرب ایتک ایچون طبرستاندن چقد قدہ

ساریه شهرنده بولسان حسن بن محمد ، حسن بن زیدک
وفاتی اعلان و طبرستانی استیلایه قیام ایلدی . و حسن
بن زید دیلمه عسکرله ساریه یه کیدرک حسن بن محمدی
قبض ایله اعدام ایدی و یردی (۲۶۶) .

حسن بن زید (۲۷۰) سنه سنده وفات ایدوب یرینه
قرنداشی محمد بن زید قائم اولدی .

محمد تدارکات عسکریه سنی بالا کمال قزوین و زنجان
و ابهر شهرلرنده استیلا ایلدیکندن خلیفه نك برادری موفق
طرفندن اذکوتکین بلاد مذکوریه محمد بن زید یندن
اخذ و نزع مأمور اولدی . و محمد عسکرله مدافعه یه قیام
ایلدی ایسه ده اذکوتکینه قارشو بوزیلوب جرجانه فرار
ایلدی (۲۸۲) .

خراسان حوالیسند خروج ایلدیکی یوقاروده بیان
اولنان احمد خجستانی مقدمه مقتول اولدیغندن اصحابندن
رافع بن هرثمه یرینه قائم اولمش ایدی . رافع (۲۵۷)
سنه سنده عساکر کثیره ایله جرجان اوزرینه هجوم ایدرک
محمد بن زید ایله محاربه و غلبه ایتکله محمد بلاد طبرستانده
استرآباد شهرینه چکلدی . و رافع بالتعقیب استرآبادی
محاصره ایلدی . محاصره ایکی سنه تمتد اولوب محصورین
مضایقه عظیمه طو تولدیلر . محمد برتقریب ایله بعض

اصحابی بالاستصحاب استرأبadden خروج وساریه شهرینه
 فرار ایلدی . رافع خبر المسیلله برابر تعقیب ایلد کده محمد جبال
 طبرستان حکمداری اصبهید رستمه التجا ایتش ایدی . رافع
 ایله محمد بیلنده بوندن صکرده خیلی وقت خصوصت
 امتداد ایدوب (۲۸۱) سنه سنده رافعک خلیفه المعتضده
 مخالفی جهتیه جانب خلافتدن تنکیلنه تشبث اولنه جفنی
 حس ایلدیکندن محمد بن زید ایله مصالحهیه مجبور
 اولدی . و خصوصتدن فراغتله طبرستانده محمد بن زید نامنه
 خطبه او قوتدی .

بو کیفیت عمرو بن لیثک مسموعی اولدقده رافعک اهانتله
 متصف و حاله اعتماد غیر جائز اولدیغنی محمد اشهار
 و صحابئندن فراغت اولنسنی اخطار ایتسیله محمد رافعه
 معاونتدن صرف نظر ایلدی . و رافع ابن لیث ایله محاربه ده
 منہزم و مقتول اولدقده ابن لیث ارتق طبرستانه تعرضدن
 واز کلهرک کندوسی خراسانده و محمد طبرستانده
 قالدی (۲۸۲) .

(۲۸۸) ده عمرو بن لیث اسماعیل بن احمد سامانییه
 مغلوب و بعده مقتول اولدقده محمد بن زید خراسان بلادینی
 استیلا طمعنه دوشهرک عسکرله آملدن حرکت و جرجانه
 مواصلت ایلدی . اسماعیل سامانی ایسه ده ا مقدم

خراسانی استیلا ایتش ایدی . النده کی بلاد ایله بالا کتفا
تجاوزدن چکلمستی محمد بن زیده یازدی ایسه ده محمد
دکلمیوب ایلرویه یوریدی . اسماعیل سامانی طرفندن
مأمور محمد بن هرون مدافعه شدیدیه قیام وارالرنده
محرابه دوام ایدوب بالاخره محمد بن زید منہزم و مقتول
واوغلی زید یدا سارته موصول اولدی . وابن هرون
طبرستان بلادینی استیلا ایلدی .

بوندن صکره محمد ابن زیدک اصحابی بالاتفاق مشار-
الیهک حفیدی مهدی حسن بن زیده بیعت ایلدیلر . حسن
اتباعیه برابر طبرستانه صوقلدی ایسه ده ابن هرونک قوه
انضباطیه سنه قارشو هیچ بر طرفدن استظهاره نائل
اوله میور و شوراده بوراده اختفا صورتیله کشت و کذار
ایده یور ایدی .

(۲۸۹) ده ابن هرون طبرستان ولایتی والیکیندن
عزل ایله حکومت سامانیه طرفندن یرینه ابوالعباس نصب
ایلدیلرک ابوالعباس طبرستانه واصل اولدقدن
صکره حسنک او حوالیده اولدیغنی ایشتمکله مشارالیه
بولدروب حقنده حرمت و رعایت کامله اظهار و حسن
اعاشه سنی تأمین ایتش و حسن حکومت ارزوسندن فراغتله
مرفهاً عمر یکیر مشدر .

طبرستان بلادی اون اوچ سنه مدت بنی سامان حکومتی
 یدنده قالب (۳۰۱) تاریخنده علویلردن حسن الاطروش
 طبرستاندن امل شهرنده برعلویه حکومتی تشکیل ایلدی.
 (طبرستانده اطروشک تشکیل)

(ایلدیکی علویه حکومتی)

(۳۰۱ - ۳۱۶)

طبرستان والیسی محمد بن هرون بعض مرتبه عصیان
 کوستردیکی ایچون احمد بن اسماعیل سامانی محمدی عزل
 ویرینه ابوالعباس عبدالله بن محمد بن نوحی تعیین ایتیش
 و ابوالعباس حسن اداره ایله اهالی بی خوشنودو علویلری
 لطف ورعایتله ممنون ایلش ایدی. احمد بن اسماعیل مؤخرأ
 ابوالعباسی عزل ایله یرینه تعیین ایلدیکی سلام سؤسیرت
 ومظالم ارتکابیله خلق نفیر وتوحیش ایلدی. ولایتده
 هیجان ظهوریله دیلیر سلام علیهنده قیام کوس-تردیلر.
 سلام حرباً دیلیری بوزدی ایسه ده علیهنده کی نفرت
 وحرکت عمومیه بی تسکین ایده مدی. احمد بن اسماعیل
 کندوسنی عزل ایله یرینه ابوالعباس عبداللهی طبرستان
 والیلکنه تعیین ایلدی. و ابوالعباس حسن اداره ایله
 سکونت عمومیه بی اعادهیه موفق اولسنی متعاقب عزل
 اولنه رق یرینه محمد بن صع-لوك نصب ایلدیکندن ابن

صعلوک سلفنک رسوم منصفانه سنی احما و طبرستان و دیلم
اهالیسنه علیهنده حرکتہ سببیت اعطا ایتدی .

حسین بن علی بن ابی طالب رضی اللہ عنہما اولادندن
ناصر لقبیله ملقب حسن بن علی الاطروش محمد بن زیدک
مقتولیتندن صکره دیلم حوالیسنه کیدرک اون اوچ سنه
مدت او حوالیده اقامت و اهالی بی دین اسلامه دعوتله
اشتغال ایتش و پک چوق اهالی دین اسلامی قبول ایله
زراعتلری محصولاتنک عشرینی حسن الاطروشہ تخصیص
ایلدکلرندن اطروش دیلم حوالیسنده مساجد شریفه بنا
ایدرک مسلمینه اداب دینیہ بی تلقین ایله مشغول بولمشییدی .
امورنده حسن تقویت یوزکوستر دکن صکره طبرستان
بلادینی استیلا فکرینی التزام ایدوب اهالی بی بوبابده
موافقتہ دعوت ایلدی ایسه ده اوصره ده والی بولن ان
ابوالعباس عبداللہک حسن سیرتی اہالینک موافقتنه مانع
اوله یور ایدی .

امیراجد بن اسماعیل سامانی ابوالعباس عبد
اللہی - ذکر اولندیغی اوزره - طبرستان ولایتندن عزل
ویرینه سلامی نصب ایتدکده سلامک احوال اعتسافکارا -
نہسی خلقتہ تفرت و یروب حسن بن علینک افکارینہ
موافقتہ استعداد کلش اولدیغی حالده ابوالعباس عبد

اللهك اعاده مأموریتی افكار مذكوره نك قوه ده قلمسنى
 موجب اولمش و ابو العباس محمد بن صعلوك طبرستان
 و ایلدکنده ارتکاب ایش اولدیغی مظالم و سوء سیرت
 خلقی حسن الاطروش بن علینک ترویج افکارینه مجبور
 ایش اولدیغندن اطروش انتهاز فرصت و دیلیرلی ابن
 صعلوك علیه نه حرکت ده دعوت ایلدی . و دیلیرك کوستر
 دکاری موافقت عمومیه اوزرینه تشکل ایدن جمعیت
 عسکریه یی بالاستصحاب طبرستانه طوغری یوریدی . ابن
 صعلوك شو حرکتدن خبر الدقه جمع ایلدیکی عسکرله
 مقابله یه چقوب سالوس شهرینه برمرحله مسافه ده و دریا
 کنارنده واقع نوروز نام محله ده تلاقى طرفین وقوعیله
 بالمحاربه ابن صعلوك منهزم و عسکرندن درتیبك قدر
 مقتول اولدیغی حالده اطروش بقیه سنی محاصره التنه الدی .
 محصورین صقیلوب استیمان ایلدیله مال و جانلرنجه
 امنیت اعطا و دیلیرلی تخلیه ایلدی . لیکن بونلر آمل
 جانبیه کتدکارنده اطروشك دامادی حسن الداعی عسکرله
 اوزرلرینه یوریوب هپسنى اولدرمشدر .

حسن الاطروش طبرستان بلادینه دخول و ابن صعلوك
 ری حوالیسنه فرار ایتیکله حسن امل شهرینی استیلا
 و بر حکومت علویه تشکیل ایلدی (۳۰۱) .

حسن الاطروش مقدما بر محاربه ده قولاغنه قلیج
 دو قنوب مجروحیتندن صکره آز صاغراغنه مبتلا اولدیغندن
 (اطروش) لقبیله شهرت ویرمش ایدی. کندوسی زیدی
 المذهب و علامه زمان اطلاقنه انسب بر فاضل بی نظیر
 وعدالت و حسن سیرتله شهر ایدی. طبرستان ایتیلا
 ایلدکده عبدالله بن المبارکی جرجان ولایتی والیکنه
 تعیین ایتش و دیلدن امله وارنجه ممتد اولان محاربه کی
 اهالی مجوسی اولدقاری حالدده حسنک همتیله هپسی
 مسلمان اولمشدر.

حسن الاطروش طبرستانی استیلادن صکره عدالت
 و حسن اداره ایلله عمومی ممنون ایدرک (۳۰۴) سنه سی
 شهر رمضانده یتش طقوز یاشنده ایکن وفات ایتکله
 یرینه دامادی حسن بن ابی القاسم العلوی قائم اولدی.
 اطروشک اوغلی ابوالحسنین جعفرله ابوالحسن احمد
 ابوالقاسم ایلله حکومتده مشارک ایدیلر. حسن بن ابی القاسم
 داعی صغیر لقبیله ده مشهوردر.

اطروشک طبرستانی استیلاسنده دیلیردن لیلی بن
 نعمان، ماکان بن کالی (کاکلی) اسفار بن شیرویه
 قائلرندن و مشهور مرداویج اسفارک اصحابندن معدود
 ایدی. داعی صغیر حکومت علویه بی استیلا ایلدکده

لیلی بن نعمانی جرجانه و ماکان بن کالی بی استراباده والی
نصب ایلدی.

اوتارینخلرده خراسان ولایتی نصر بن احمد سامانینک
ممالکنندن و طبرستان ایله خراسان بیننده واقع دامغان
شهری خراسانک ثغورندن معدود اولوب ابن سامانک
موالیسنندن قراتکین دامغان ثغورنده ایلدی. (۳۰۸)
تاریخنده لیلی بن نعمان ایله قراتکین بیننده محاربه و قوعیله
لیلی غالب و امورنده قوت حاصل اولدی.

لیلی قراتکینه غلبه ایتدکدن صکره داعی صغیری
نیشابوری استیلایه تحریض ایلدی. ایکسی برلکده
کیدرک نیشابوری حرباً قراتکینک لندن آلدیلر. بونک
اوزرینه نصر بن احمد سامانی حویه بن علی قومانداسیله
بخارادن براردو کوندردی. محمد بن عبدالله بلخی، ابو-
جعفر صعلوک، خوارزمشاه، سیججور دواتی ایله بقرا-
خان شو عسکرله برابر ایدیلر. لیلی عسکرله قارشولوب
طوسده بالمحاربه لیلینک عسکری منهزم و کندوسی بقرا-
خانک یدنده اسیر اولدی. و جوهرک یانه کوتورلدکده
بالاعدام سر مقطوعی بغداده کوندردی (۳۰۹).

شو غلبه اثناسنده قراتکینک غلامی فارس جرجانی
استیلا ایتشیدی. (۳۱۰) سنده سنده قراتکین جرجانه

عودت ایدرک فارسی قتل و جرجاندن خروج ایلدکده
اطروشک اوغلی ابوالحسین جعفر کیدرک جرجانی استیلا
ایتمشدر.

ابوالحسینک جرجانی استیلا ایلدیکی نصر بن احمد
سامانینک مسموعی اولدقده سیمجور دواتی بی درتیبک
سوار ی ایله جرجان اوزرینه س-وق ایدرک سیمجور
جرجانه ایکی فرسخ مسافده واقع بر محله نزول و ابو-
الحسینی تضییق ایلدی. ابوالحسین دیلم و جرجان
حوالیسندن طوپلادیغی سکز بیک نفر عسکر ایله سیمجور
اوزرینه یوریدی. ماکان بن کالینک عمزاده سی سرخاب
بن وهسودان شو عسکرک قوماندانی ایدی. عساکر
مرقومه سیمجورک عسکرینه ملاقی اولدقده بیلنلر نه محاربه
عظیمه وقوعه کلدی. سیمجور شجاعان عسکردن رفرقه بی
پوصوده کزلمش اولدیغی حالده بقیه سیله مقاومت ایده میوب
منهزمأ فرار ایلدکده ابوالحسین انتظامسز برصورتله
تعقیب ایده یورایدی. پوصوده کی عسکر بغتة چاقوب
تعقیب ایدنلری بوز دیلر. ابوالحسین برکی به یذوب استراباده
چکلدی. ابوالحسینک قوماندانی سرخاب شو بوز غونلغه
واقف اولقسز بن بر مفرزه ایله سیمجوری تعقیب ایتمکده
ایدی. سیمجوری قاچردقن صکره عودت ایلدکده

ابوالحسینک عسکری بوزیلوب تارمار اولدیغنی کورمکه
متأسفاً استرآبادہ کیدرک ابوالحسین ایله برلکده اوراده
اقامت و سرخاب چکدکن صکره سیمجور پوصوده کی
عسکرینک غلبه سنی ایشیدوب جرجانه عودت ایلدی.

بوندن صکره سرخاب استرآبادده خسته لنوب فوت
اولدی. ابوالحسین ماکان بن کالی بی اوراده ترک ایله
ساریه شهرینه کیدرک تدارکات عسکریه سنه دوام اوزره
ایکن محمد بن عبدالله البلغمی و سیمجور عسکرله استرآبادہ
هجوم و ماکان ایله محاربه ایلدیلر. ماکان مقاومتدن
حاجز اولوب استرآبادی ترک ایله ساریه یه کتدی.
ایکیسی برلکده اوراده نقصانلرینی تکمیل ایتدکن صکره
عودت ایتکی قرارلاشدردیلر. اوراده قوتلرینی تزید
و استرآبادہ عودتله حرباً سیمجوره غلبه ایدوب بعده
یانلرنده بولنان بغراخان نیشابوره و ماکان جرجانه عزیمت
ایتشدرد. برآز وقت کچدکده ماکان برادری ابوالحسن
علی بی اوراده براغوب استرآبادہ کتدی.

(۳۱۲) سنه سنده ابوالحسین جعفر و متعاقباً قرنداشی
ابوالحسن احمد وفات ایدوب ابوالحسینک اوغلی ابوعلی
محمد باباسنک مقامنه قائم اولدی ايسه ده ماکان مقدماقیرینی
جعفره و یروب جعفرک مزبورده دن اسماعیل نامنده براوعلی

تولد ایتش اولدیغندن ما کان شوچو جغی حکومت علویه
مسندینه او طور تمق آرزو سنی بالالترام ابوعلی بی قبض
وجرجانده حبس ایلدی ویردی.

ابوعلی بر مدت محبوس قالدقدن صکره ما کانک قرن داشی
ابوالحسن علی بر کجه ابوعلی بی اعدام فیکرینه دوشوب
شوفکری اجرا صره سنده ابوعلی خبر آلقله بعض خیر
خواهانک معاوتلریله حبسدن خروج و ابوالحسنی اعدام
ایله صباحلین میدانہ چقوب قالدردن اخذ بیعت ایلدی.
وعلی بن خورشیدی سر عسکر نصب ایله اسفار بن
شیر و یهیدیه یاننه جلب ایتدی ایسه ده امورینه رواج ویره جکی
صره ده چوکان اوینار کن اتدن دوشوب فوراً وعلی بن
خورشید دخی متعافاً وفات ایتشدر.

بوندن صکره اسفار استبداد افکارینه دوشیدی.
لکن ما کان عسکرله کلوب غلبه ایلدیکنندن مقصدینه
موفق اوله مدی. و بنی سامان طرفندن جرجانه والی
تعیین ایدیلان بکر بن محمدک حایه سنه دخالتله جرجانده
اقامت ایلدی.

(۳۱۵) سنه سنده بکر فوت اولمقله نصر بن احمد
سامانی جانبندن جرجان ولایتی والیلیکی اسفاره توجیه
ایدلشدر.

اسفار جرجانه والی اولدقده مرداویج بن زیار-
 الجبللی بی یانه کتیروب امیرالجیش نصب ایتدی.
 اسفارك جرجانه والی تعیین اولندیغی وقت حسن بن
 ابی القاسم العلوی ماكان ايله برابر ری حوالیسنده ایدی.
 ایکیمی بالاتفاق بنی سامانك حوالی مذکورده ده کی عمالی
 طرد ايله ری نواحیسنی و متعاقباً قزوین، زنجان، ابهر، قم
 شهرلرنیده اله کتیروب طبرستانه طوغری یوریدیلر. اسفار
 جمع ایلدیکی عسکرله ساریه شهرنده قارشولوب وقوع
 بولان محاربه ده حسن ايله ماكان منهزماً فرار ایدرکن اسفار
 بالتعقیب حسنی در دست و اعدام ایدی و یردی و اطروشك
 مقدماتش کیل ایلش اولدیغی علویه حکومتی منقرض
 اولدی (۳۱۶).

(حکومت علویه نك انقراضندنصکره جرجان)

(وداره سنده کی نواحینك بقیه وقایعی)

(۳۱۶ - ۵۸۳)

ماكان بن کالی اسفار ايله محاربه ده بوزیلوب فرار
 ایتدکدنصکره کیدرک جرجان شهرینی استیلا ایتشیدی.
 اسفار عزیمت و شهر مذکور کی ماكانک یدندن اخذایتیکله
 ماكان طبرستان ایچرولرینه چکلدی (۳۱۶).
 سنة مذکورده اسفارك سه سالاری مرداویج

عسکرله بالاتفاق ری شهرنده اسفاری اعدام ایله ملکنی
 ضبط ایلدیکی ائشاده ماکان بن کالیینه طبرستان و جرجانی
 اله کتیردی . مرداویجک غائله سنه سکونت و امورینه
 قوت کلدکده جرجان و طبرستانک ضبطی طمعنه دوشه رک
 عسکرله بلاد مذکوریه یوریدی . ماکان مدافعه یه
 چالشدی ایسه ده موفق اوله مدی . مرداویج طبرستان
 بلادینی ضبط و سپهسالاری بلقسم بن بانجینی محافظه یه
 تعیین ایله کندوسی عسکرله جرجانه توجه ایلدی . او
 اراق شیرزیل بن سالار و ابوعلی ترکی ماکان طرفندن
 جرجانک محافظه سنه مأمور ایدیلر . مرداویج یاقن
 واردقده ایکسیده فرار ایتکله مردواج جرجانیده
 ید استیلایه الدی .

ماکان طبرستان و جرجانی الدن چتاردقدنصه کره
 نیشابوره کیدرک سعید نصر بن احمد سامانی یه دخالت
 ایلدی . سعید نصر طرفندن الدیغی عسکرله عزیمت
 و مرداویج ایله محاربه ایلدکده منهزم اولغله دامغانه بعده
 خراسانه کتمشدر

(۳۱۸) سنه سنده امیر سعید نصرک خراسانده بولنان امیر
 الجیوشی ابوبکر محمد بن المظفر عسکرله بالهجوم جرجانی

حرباً مرداویجك یدندن الوب امیر نصرک امریله اوراده
اقامت ایلدی.

(۳۲۱) تاریخنده مرداویج عسکرله جرجانه کتدکده
ابوبکر بن محمد اوراده خسته ایدی. مرداویجك هجوم
ایتمک اوزره اولدیغنی استخبار و مقاومتہ اقتداری اولدیغنی
ملاحظہ ایتمکله نیشابوره چکلوب متعاقباً مرداویج ینه
جرجانی ضبط ایدی ویردی.

امیر سعید نصرک جرجان الدن کتدیکنی ایشدکده
عسکر استصحابیله جرجانه توجه و مرداویجك وزیر
مطرف بن محمدله خفیاً بالمخابره وزیر مشار الیهی کندو
طرفنه اماله ایلدی ایسده مرداویج بومخابریه کسب
وقوف ایلادیکندن وزیر اولدردی. بوندن صکره سعید
نصر ایله مرداویج ارالنده مصالحه وقوعیله مرداویج
جرجانی نصره ترک ایدوب اورادن چکمشدر.

بومصالحه دن صکره مرداویج ینه راحت طور میوب
عسکرله هجوم و بتکرار جرجانی ضبط ایله بانجینی اوراده
اقامه ایتمشیدی. کندوسی (۳۲۳) ده مقتول و بانجین
(۳۲۴) ده فوت اولغله ریده بولنسان ماکان بن کالی بنی
سامان حکومتک امیر الجیوشی محمد بن مظفر دن استیدان
والدیغی رخصت اوزرینه کیدرک جرجانی ضبط ایلدی.

ماکان محمد بن المظفرک مساعده سیله نائل مرام
اولمشیکن صکره محمدہ عصیان ایتش و (۳۲۸) سنه سنه
قدر مستقلاً جرجانه متصرف اولمشیدی . سنه مرقومه ده
امیر نصر سامانی خراسان والیسی ابوعلی بن محتاجی
جرجانی استیلایه مأمور ایدوب ابوعلی بر قوه عسکریه
ایله عزیمت و جرجانی محاصره ایدی و یردی . محصور بن
شدت مضایقه دن منتظر اولدیلر . واقع اولان استعانه لری
اوزرینه و شمکیر قائد لردن شیرخ بن نعمانی عسکرله جرجان
اهالیسنک امدادینه کوندردی ایسه ده شیرخک جرجانه
تقربنده مصالحه جهتنی مناسب کورمکله ابوعلی ایله
بالمصالحه جرجانی اکا ترک ایتدردیکندن ماکان طبرستانه
چکیلوب کتدی .

ماکان و شمکیرک معاونتیه (۳۲۹) ده ینه طبرستانی
استیلایه قیام ایتدیکندن ابوعلی بالمحاربه غلبه و ماکان
مقتول اولوب و شمکیر فرار ایتشدر .

ماکانک عمیسی حسن بن فیروزان محاربه مذکورده ده
برادر زاده سنک مقتولیتنی و شمکیرک مساعده سنه حل
ایده بور ایدی . حسنک شجاعته شهرتی ایسه و شمکیری
و همه دوشوردیکندن حسنی کندوسنه اطاعته دعوت
و حسن اظهار مخالفت ایلدی . مع مافیه ساریه شهرینه

کیدرك خراسانده بولنان امیر الجیوش ابوعلیدن وشمکیر
 علیهنده استعانهیه قیام ایدوب ابوعلی ایله برلکده عزیمت
 ووشمکیری محاصره ایلدیلر (۳۳۰). شو محاصره برسنه
 قدر اوزادی. (۳۳۱) ده یینلرنده مصالحه وقوعیله
 ابوعلی وشمکیرک اوغلی سالاری رهن آلهرق خراسانه
 عودت ایتدی. حسن بن فیروزان ایسه شو مصالحه دن
 ممنون دکل ایدی. سنه مذکورده ده امیرنصر سامانینک
 وفاتنی ایشته کده باشنه جمع ایده یلیدیکی عسکرله ابوعلی
 اوزرینه یوریوب خراسان سوادینی یغما ایتدکن صکره
 وشمکیرک رهین اولان اوغلنیده اخذ وکیدرك حرباً
 جرجانی استیلا ایلدی.

(۳۳۳) سنه سنده ابوعلی نیشابوره کتدکده وشمکیرله
 بعد الملاقاة امیرنوح بن نصر سامانی جانبدن آلدیغی
 رخصت اوزرینه ایکسی برلکده عسکر استیجاب
 و جرجانه طوغری عزیمت ایلدیلر. حسن بن فیروزان
 محاربه ده منهزم اولوب وشمکیر جرجانی ضبط ایتدی.

(۳۳۶) سنه سنده رکن الدوله بن پویه حسن بن
 فیروزان ایله برلشوب وشمکیرک بلادینی استیلایه قیام
 و عسکرله اوزرینه کتدکلرنده وشمکیر بوزملقله رکن الدوله

ایله حسن جرجانی استیلا ایلدیلر . رکن الدوله جرجانی
حسنه ویردی .

(۳۳۷) ده خراسان امیرالجیوشی منصور بن قراتکین
و شمکیرله بالاتفاق جرجان اوزرینه بوریدی و شمکیرله
آرالونده بعض مرتبه امنیتسزلك نمایان اولدیغندن حسن
بن فیروزان حقنیده مسـ احمد کوسترمش اولدیغی حالده
مؤخرأ امیرنوح بن نصر جرجانی حسنك یدندن آلوب
و شمکیره واندن بدل زوزن نواحیسنی حسنه اعطا ایلدی .
جرجان و ملحماتی (۳۵۱) سنه سنه قدر و شمکیرك
یدنده قالوب اوتارینجده رکن الدوله بن پویه جرجان
و طبرستانانی استیلا ایتکله و شمکیر هزیمت و ضعف عظیم
ایله جبل حوالیسنه چکلدی .

(۳۵۷) سنه سنه و شمکیر بعض امرا ایله بالاتفاق رکن-
الدوله علیبنده حرکات عسکریه یه قیام و طبرستانه عزیمت
ایتدکده فوت اولوب اوغلی بیستون یرینه قائم اولدی .
طبرستان اهاالیسی ایسه رکن الدوله دن نفرت ایتشلایدی .
بیستونه اطاعت کوستردیلر . جرجان و طبرستان بیستونك
ید استیلا سنه کچدی .

(۳۳۶) ده بیستون جرجانده وفات ایلدیکنندن جبل

حوالیسندہ بولنان قرنداشی شمس المعالی قابوس عزیمت
و جرجان بلادینی ضبط ایلدی و یردی .

(۳۶۹) سنه سنده عضد الدوله قرنداشی فخر الدوله نك
یندنه کی بلادی استیلا ایتمله فخر الدوله جرجانه کیدرک
قابوسه التجا ایلدی . عضد الدوله قابوسه مکتوب یازوب
هرنه ایسترایسه مساعده اولنق و عدیله فخر الدوله نك
کندوسنه کوندرلمسنى التماس ایلش اولدیغی حالده قابوس
فخر الدوله یی و قایده ثبات کوسه تردی . عضد الدوله
(۳۷۱) سنه سنده دیگر قرنداشی مؤید الدوله یی عسکرله
قابوس اوزرینه سوق ایدرک مؤید الدوله جرجانی استیلا
ایتدی .

قابوس فخر الدوله ایله نیشابوره کیدرک بنی سامانک
خراسانده و الیسی بولنان حسام الدوله ابو العباس واسطه سیله
امیرنوح بن منصوره دخالت ایلدی . و امیر مشار الیهک
و یردیکی امر اوزرینه حسام الدوله بر قوه عسکریه ایله
قابوس و فخر الدوله یی آلوب جرجانه کتدی . جرجانده
بولنان مؤید الدوله مدافعه یه قیام ایدرک حسام الدوله
بالمحاصره جرجانده بولنان عسکر و اهالی مضایقه شدیدیه
تصادف ایلش اولدیغی حالده هپسی بالاتفاق فدا ییلک
صورتنده حسام الدوله نك عسکرى اوزرینه یوریدیلر .

بینلرنده يك شدتلى محاربه وقوعيله حسام الدوله مغلوباً
 فخرالدوله وقابوس ايله برابر نيشابوره چككلى (۳۷۳) .
 سنه مذكورهده مؤيد الدوله نك جرجانده وقوع
 وفاته مبنی فخرالدوله جرجانه عزيمت وصمصام الدوله
 ايله عقد اتفاق ايلدى . جرجانى قابوسه اعاده ايتك
 استدى ايسهده وزيرى صاحب بن عباد منع ايلديكندن
 فخرالدوله جرجانى دارالملک آتخداذ واوراده اقامت
 ايتشدر .

(۳۸۶) سنه سنده خراسان واليسى ابوعلی بن سيمجور
 جرجانى استيلا ايلدى . ابوعلی (۳۸۷) سنه سنه قدر
 اوراده قالوب اوتاريمخده فوت اولمشدر

مقدماجرجان بلاديني الندن چقارمش اولان ابوالمعالی
 قابوسك مصادف اولديغی فلاکت فخرالدوله يي وقايه سندن
 نشئت ايلش ايدى . فخرالدوله ايسه جرجانى استيلا
 ايلدكده قابوس ايله سبقت ايدن صحبتی ومظهر اولديغی
 انسانيتی اونوتمش وقابوس اون يدي سنه مدت خراسانده
 اقامتله ملكنى بتكرار اله كتيرمكه حسرتكش بولنش
 ايكن حصول مقصده موفق اوله مامش ايدى . مذکور
 (۳۸۷) سنه سنده فخرالدوله وفات ايدرك يندهكى بلادى
 اوغلى مجدالدوله تصرفه باشلامش وبلاد مذكوره دن جبل

نواحیسی مجد الدوله نك دایسی رستم بن مرزبانك یدنده
بولنمشیدی . شمس المعالی قابوس سنه مذکورده جبال
طبرستان حکمداری بولنان اصبهبد شهریار بن شروینی
جبل بلادینی استیلايه تشویق ایله کندوسیده بعض
نواحیدن استحصال ایش اولدیغی اتحاد قوتيله معاونت
مخصوصه کوستردیکنندن جبل بلادی شهریار نامنه ضبط
اولندی . اصبهبد شهریار شو مطفریت عقیننده بلاد موجو
ده سنده ابوالمعالی قابوس نامنه خطبه او قوتدروب آملی
دخی ضبط ایلدی . جرجان اهالیسی ایسه آرتق بنی
پویك حرکات مستبدانه لرندن اوصانمش اولدقلرندن
قابوسك عودتنی استدعا ایلدیلر . اصبهبد باقی بن سعیدنام
قائد ایله عساكر کافیه الوب جرجانه عزیمت ایلدکده
مجد الدوله نك جرجانده بولنان عسکری مدافعهیه چقدیلر
ایسه ده بوزلدیلر . منزهملری ری حوالیسنه چکیلوب قابوس
جمع ایده بیلدیکی عسکرله جرجانه عزیمت ایده یورایدی .
مجد الدوله نك عساكر منزهملری یولده قابوسك
مقدمه الجیشنه تصادفله برهزیمت قبیحهیه دها اوغرا دیلر
قابوس ایلرولوب جرجانه داخل اولدی . و جرجان ایله
استراباد بیننده کی بلادك بچله سنی اله کتیردی (۳۸۸)
قابوس بوندن صکره طبرستانك سائر بلادینی دخی

استیلا ایلکله اوغلی منوجهری طبرستان و الیلکنه بالتعین
کندوسی جرجانه قالمشدر.

قابوس (۴۰۳) سنه سنه قدر جرجان و طبرستانده
حکومت ایدرک اوتاریخده علمینده قیام و اختلال ظهور
ایلدیکندن بسطامه چکیلرک تحفظ اوزره ایکن مخالفلرک
هجوملریله مقتول ویرینه اوغلی منوجهر موصول اولدی.
سلطان مسعود بن محمودک ری حوالیسنی بالاستیلا
بلاد جرجانه تجاوزی صره سنه منوجهر ایله بیلرلنده
مصالحه منعقد اوله رق منوجهرک (۴۲۶) سنه سنه وفاتی
وقوعبولدیغندن سلطان مسعوددار ابن منوجهری جرجان
حکومتنه اقامه ایتشیدی. سنه مرقمه ده سلطان مشار
ایله هندستانه کتدکده دارا علاءالدوله کا کویله
بالاتفاق مخالفتنه قیام ایلدی. بناء علیه سلطان هندستاندن
عودت ایتدکده جرجانی استیلا ایتمشدر.

یوندن صکره دارا طلب عفوايله دخالت کوستردیکندن
سلطان ینه کندوسی ملکینده ایقا ایلدی.

سنه مرقومه ده دارا وفات ایدرک یرینه قائم اولان
برادری نوشروان سلطان مسعودک امر و موافقتیه جرجانه
متصرف اولوب (۴۳۳) سنه سنه سلجوقی سلطان طغرل
جرجانی بالاستیلا امراسندن مرداویج بن بسویی اورایه

والى تعيين ايلدى . نوشروان ساريه شهرينه چكيلوب
سلطان مشاراليهك امريله الى وفاته اوراده اقامت
ايتشدر .

بوندن صكره سلطان سنجرك غزله اسارتى تاريخى
اولان (٥٤٨) سنه سنه قدر جرجان و طبرستان حواليسى
سلجوقيلرك عمالى واسطه لريله اداره اولندي . تاريخ
مذكورده سلطان مشاراليهك ممالكى امراسى يذرلنده
قالديغى وقت جرجان ورى بلادىنى دخی موالييسندن اينانچ
استيلا ايتشيدى . (٥٥٥) ده سلطان محمود بن محمد سلجوقى
ضبط ايدرك اتباعندن ايتاقى بلاد مذكوره يه والى تعيين
ايلدى .

(٥٥٨) تاريخنده ايتاق دولت سلجوقيه نك دائره
اطاعتندن چاقوب بلاد مذكوره ده خوارزمشاه ايل .
ارسلان نامنه خطبه اوقوتدى . وامراء سلجوقيه دن
اولوب اختلال سابقده نيشابورى استيلا ايتش اولان
مؤيد جرجان بلادندن قومس و بسطام شهرلرلى ضبط
ايش اولديغى حالده مازندران حكمدارى رستم (٥٥٩)
ده حرباً مؤيدك يندن الدى .

(٥٨٣) ده ممالك سلجوقيه نك كافه سنى خوارزمشاهيلر
استيلا ايدرك سلجوقيلرك اصول و فروعنى ممالك

مذکورہ دن طرد ایلدگری اٹادہ جرجان ولایتہ علی
شاہ بن تکش والی نصب ایلدی.

بلاد مذکورہ تاتارلرک ہجوملرینہ قدر خوارزم-
شاہیان حکومتہ مربوط اولہرق تاتارلرک ہجوملرندہ
حکومت مذکورہ یدندن چقمشدر. تاتارلرک وقایعی بحث
مخصوصندہ یازیلہ جقدر ان شالله تعالیٰ.

(مازاندرا ندہ تشکل ایدن باوندیہ حکومتک)

(ایکجی طبقہ سنک وقایع تاریخچہ سی)

(۴۶۶ - ۶۰۶)

ہجرتک قرق بشنجی سنہ سندن برو جبال طبرستاندہ
حکمرما اولان باوندیہ حکومتی طبقہ اولاسی علاءالدین
بن کاکویک تسلطیلہ (۴۱۹) سنہ سندنہ منقرض اولدیغی
یوقارودہ بیان اولمشیدی.

حکومت مذکورہ نک حکمدار اخیرى اصہبہد رستم
بن شہریارک اوغلی قارن جبالک برجهتندہ اختفا وانزوایہ
ملازمتلہ عمرینی کچیردی. قارنک اوغلی حسام الدولہ
شہریار پیودکدہ اجدادینک ملک موروثی الہ
کتیرمکہ کوز دیکوب فرصتہ مترصد ایکن
طبرستانى استیلا ایتش اولان دولت سلجوقیہ
ملوکندن سلطان الب ارسلانک (۴۶۵) دہ وفاتیلہ سریر

سلطنته ملک‌شاه سلجوقی جلوس ایلدکنده مشـار الیه ایلـه
قرنداشی ایاز و عیسی قاروت بک ارالرنده یوز کوسـترن
اختلافدن بالاستفاده شهریار بن قارن اجدادینک ملکـنی
استیلا و مازندراندۀ باوندیه حکومتک ایکنجی طبقه سنی
تشکیل ایلدی (۴۶۶) .

سلطان محمد بن ملک‌شاه سلجوقی زمان حکومتده
مازندرانى ضبطه قیام ایدوب عسکرله خیلی اوغراشدی
ایسه ده موفق اوله مدی .

شهریار (۵۰۳) سنه سنه قدر مازندراندۀ حکومت
واوتارینجده وفات ایدوب یرینه اوغلی نجم الدین قارن،
(۵۱۱) ده اوغلی رستم (۵۱۲) ده سلطان محمود سلجوقینک
اعانه سیله رستمک عیسی علاءالدوله علی، (۵۳۳) ده علاء
الدوله نک اوغلی رستم متسلمه لاً مازندراندۀ حکومت
ایلدیله .

(۵۵۲) سنه سنده جرجان امیری ایتاق نیشابور
امیری مؤبدله محاربه ایدرکن بوزیلوب یاننده کی غلبه لکله
مازندرانۀ عزیمت ایلدی . اوارالق مازندران حکمداری
رستمه برادری علی بیننده منازعه جریان ایده یورایدی .
ایتاق رستم طرفنی بالالترام علی ایله حرب ایلدکنده
غلبه ایتکله علی بی دردست وباشنی قطع ایله رستمه

کوندردی. شو ماده رستمه پک اغرکلوب «بن قرنداشمک
اتنی یرم. لیکن بشقه سینه یدرم» دیهرک ایتاقک علیهنه
قیام ایلدی ایسه ده مظفر اوله مدیغندن ایتاق رستمه عاند
اولان بلادی یغما ایده ایده مازندرانه چکلدی.
سینه مرقومه ده رستم عسکرله الموت طرفلرینه
کیدرک اسماعیلیه طائفه سنک سواد وقراسنی تخریب
ایتمشدر.

(۵۵۳) سینه سینه جرجان امیری ایتاق لوازم
عسکریه سنی تزید ایلر رستم علیهنده حرکات عسکریه یی
تشید ایلدی. رستم مصالحه طلبنه مجبور اولدیغندن
ایتاقه هدایای کثیره کوندروب ایتاق دخی رهن اولق
اوزره اوغلنی رستمه بالارسال عقد مصالحه ایلدیلر.
(۵۵۵) ده رستم ایتاقله متفقاً یغمور خانه تابع غزلرله
محاربه و بش دفعه غلبه ایتدکن صکره ایتاق بوزلسیه
رستم سارییه طوغری چکلدی ایسه ده غزلر یتشوب
رستمک عسکرندن یدی بوز نفر اعدام ایتمشدر.

(۵۵۸) ده نیشابور امیری مؤید طبرستاندن قومس
و بسطام و متعاقباً دامغان شهرلرینی بالاستیلا مملوکی تنکزی
بسطامده اقامه ایلدیکنندن رستم عسکرله مؤید اوزرینه
کتدکده مغلوب و عسکری منهزم اولمشیدی.

(۵۵۹) ده بتكرار عسكرله كيدرك تنكزه غلبه و بلاد
مذ كوره بي ضبط ايلدى.

مازندران حكمدارى مشار اليه رستم (۵۶۰) سنه
سندھ وفات ايلدى. اوغلى علاء الدين حسن رستمك وفاتنى
براز وقت كتم ايله زير دستنده كى بلاد و حصونى بعد الاستيلا
رستمك وفاتنى و كندوسنك جلوسنى اعلان ايتشدرد. جرجان
و دهستان اميرى ايتاق رستمك وفاتنى ايشتمدكه ملك
ايچون علاء الدين ايله منازعه يه باشلادى ايسه ده بر شى
استفاده ايدمدي.

(۵۶۹) ده علاء الدين ايله نيشابور اميرى مؤيد پينده
بيوك محاربه وقوع يله علاء الدين منهزم اولمش و مؤيد
علاء الدينك اعمالدن معدود ديلم بلادينه دخول ايله او كنه
كلان معموره لرى يقوب اهلالمىنى برباد ايتدكدن صكره
ملك كنه عودت ايتشدرد.

علاء الدين حسن سنه مذ كورده ده ظهور ايدن اختلالده
مقتول اولوب يرينه اوغلى حسام الدين اردشير او طوردى.
اردشير باباسنك قاتل لرينى در دست و اعدام ايتمش
و (۶۰۳) سنه سنه قدر مازندرانده حكومت ايدرك
سنه مذ كورده فوت اولشدرد.

اردشير دن صكره اوغلى شمس الملوك محمد مازندرانده

حکمدار اولدی . ملک ایچون برادرلیله یینلرنده منازعه لر
وقوعبولوب جرجان امیری علی شاهک توسطیله یینلری
بولغشیدی . (۶۰۷) سنه سنده شمس الملوك مقتول اولد .
یغندن مازندران بلادینی خوارز مشاه علاءالدین محمد استیلا
ایتمکله باوندیه حکومتک اشبو طبقه ثانیه سی منقرض
اولمشر .

بلاد مذکوره (۶۱۷) سنه سنه قدر خوارز مشاهک
یئنده قالوب تاتارلرک خوارز مشاه ایله محاربه لرندنصکره
خوارز مشاه منزه ماً مازندرانه چکلمشیدی . تاتارلرک تعقیبی
جهتیه جزیره چکلمسیله اله کچمیدی . تاتارلردرستندن
مأیوس اولدقلرنده مازندران بلادینی یغما و خراب ایلدیلر .

(مازندرانده باوندیه حکومتک)

(اوچنجی طبقه سی)

(۶۳۵ - ۷۵۰)

مازندران بلادی تاتارلرک استیلا و تخریب لرندنصکره
خراب قالمش ایدی . حکومت مشارالیهانک طبقه ثانیه سی
منقرض اولدیغی وقت حکمدار اخیر شمس الملوكک حقیقی
حسام الدوله اردشیر اوتوده بروده مختفی ایکن (۶۳۵) سنه .
سنده ظهور ایدرک مازندران جبالنه کیر مش و کندو سنه

اتباع ایدن لرله او حوالیده بارینوب سنه مذکورده ده باوندیه
حکومتک او چنجی طبقه سنی تشکیل ایتشیدی . بوندن
صکره مازندرانک عمرانی بالالغزام تاتارلر زمانلرنده خراب
اولان محللری تعمیر و طاغیلان اهالی بی اعاده ایدرک امل
شهرینی دارالملک انخاز ایلدی و (۶۴۷) سنه سنه قدر
حکومت ایدوب او تاریخنده فوت اولدی .

اردشیردن صکره برینه شمس الملوک محمد او طور دی .
هلاکونک عراقده هجومی زماننده شمس الملوک مازندران
حکمداری ایدی . هلاکویه عرض اطاعتله ملکی محافظه
ایتمش و (۶۶۵) ده ابقا خانک امریله کردکوه قلعه سنی
محاصره ایدرکن بلا استیذان محاصره بی ترک ایله عودت
ایتدیکیچون ابقاخان کندوسنی اعدام ایتدرمشدر .

شمس الملوکدن صکره قرنداشی علاءالدوله علی (۶۷۵) ده
علاءالدوله نک برادر زاده سی یزد جرد (۶۹۸) ده
یزد جردک اوغلی نصیرالدوله شهریار (۷۱۲) ده شهریارک
برادری رکن الدوله خسرو (۷۲۸) ده دیگر قرنداشی
فخرالدوله حسن متسلسلاً مازندران حکمداری اولوب
فخرالدوله (۷۵۰) ده افراسیاب جلاوینک مؤاخذه سیله
حجامده بغته قتل ایله باوندیه حکومتک اشبو او چنجی
طبقه سیده منقرض اولدی .

بشنجی مبحث

(بلاد فرس دن دیلم مملکتک وقایع)

(تاریخیه سی بیانده در)

دیلم اہم قدیمہ دن برجاعتک اسمیدر . سا کن اولدقنری
محالار اسملرینہ نسبتہ شہرت و یردی .

کیلان اراضیسی بلاد دیلم مربوطاتدن معدود بر ناحیہ .
در . عربلر اورالری فتح ایتد کدنصکرہ تعریب ایله کیلانہ
(جیلان) دیدیلر . (جیل) دخی اطلاق اولنور .

دیلم و کیلان بلادی شرقاً ری و طبرستان ، غرباً بعض
بلاد اذربایجان ، شمالاً بحر خزر ، جنوباً بلاد قزوین بعضاً
بلاد اذربایجان ایله محدوددر .

لاہجان ، تولم ، فومن کوتم ، رشت ، دولاب ، کسکر ،
کیسم شہرلری بلاد مذکورہ نک مشہور لرندندر .

دیلم بلادی فتوحات اسلامیہ اثناسندہ طبرستان اعما .
لندن معدود ایدی . ہجرتک (۳۰) نجی سندہ سندہ طبرستان
فتح اولند کدنصکرہ جریان ایدن وقایع تاریخیه سیدہ طبرستان
تاریخندہ مربوطدر

(۲۵) سندہ سندہ طبرستاندہ تشکل ایدن باوندیہ حکومتی

طبقه اولاسنك تاريخ انقراضى اولان (۴۱۹) سنه سنه قدر
ديلم بلادی حکومت مذکورەنك يندە ایدی .

(۲۵۰) تاريخنده داعی الحق حسن بن زید تشکیل
ایلا دیکی حکومت علویه منقرض اولدقدنصکره ديلم
حواليسنده نشر دیانت ایدن حسن الاطروش بن علینك
او حوالیجه اولان وقوعاتی وحسنك طبرستانده تشکیل
ایلدیکی حکومت علویهنك وشو حکومتده منسوب قائلردن
اسفار بن شیرویه ومرداویج بن زیارک وقرنداشی وشمکیر
ایله بنی وشمکیرک وقایع تاریخیهلری بحث سابقده
مندرج اولغله بوراده تفصیلنه لزوم کوریلەمدی .

(۳۲۱) تاريخنده ديلم بلادی مرداویجک یداداره سنده
ایکن او تاریخده دیلادن ال پویه حکومتی ظهور ایتیش
اولدیغندن شو حکومتک صورت ظهوری ائیده ذکر
اولنور .

(ديلم حواليسنده ال پویه حکومتک)

(صورت ظهوری)

آل پویهک ممالک سائریه تعلق ایدن وقایع تاریخیهلری
مباحث سابقده تفصیل اولنمشدر . ظهورلری دیلادن
اولدیغندن اصللریله کیفیت ظهورلرینی وشو بحثه متعلق
وقایع تاریخیهلرینک خلاصه سنی ذکر ائیده جکاز

(بنی پویه) عماد الدوله ابو الحسن علی، رکن الدوله
 ابوعلی حسن، معز الدوله ابو الحسن احمد در . بونلرک
 بابالری ابوشجاع پویه فناخمروک نسب بنی ابن اثیر شاپور
 ذی الا کتافه ایصال ایله اجداد بنی متسلسلاً ذکر ایدر .
 ابوشجاع دیلم قریه لرندن کیا کش نام قریه اها لیسندندر فقر
 حال اصحابندن برکسه ایدی . دیلم رؤسا سندن ما کان بن
 کالی ولیلی بن نعمان واسه فار بن شیرویه و مرداویج بن
 زیار - یوقاروده ذکر اولندیغی اوزره - حسن الاطروشک
 قائد لرندن اولوب ابوشجاعا - ک اوغلاری علی و حسن
 واحد ما کاک معینده کی عسکر ایچنده برر کوچوک ضابط
 ایدیلر . مرداویجک غلبه سندن صکره ما کان ضعف
 و مضایقه یه مصادف اولدوقده اداره لری ما کان اوزرینه
 بر بار عظیم اولدی . حال رینه مناسب برر مصلحت ارامق
 و ما کاکک حالی کسب انتظام ایتدکن صکره یه خدمته
 کلک ایچون رخصته له ما کاندن افتراق و مرداویجه انتساب
 ایتدیلر .

مرداویج بلاد جیلدن کرج ناحیه سی - مؤخرآ عماد
 الدوله لقبیه نائل سلطنت اولان - ابوعلی حسنه و یروب
 دیگر لر نیده برر خدمته تعیین ایلدی ابوعلی کرجه کیدر کن
 اشای راه ده کوسه تردیکی سماحت مرداویجک مسموعی

اولدوقده ابوعلینک بو کیدشله بیویه جکنی و بالاخره باشنه
 بلا اوله جغنی ملاحظه ایتدیکندن مرداویمج ابوعلی بی
 کیریویه المق استدی ایسه ده موفق اوله مدی (۳۲۱) .
 ابوعلی کرجه واروب معاملات حسنه ایله جلب قلوب
 عموم ایلدیکی اثناده دیلم رؤسایندن شیرزاد کندوسنه میل
 ایله دائره اطاعتنه داخل اولدیغندن ابوعلی قوت بولمغه
 باشلادی . و ناحیه مذکوره دائره سنی اعمار ایله وارداتندن
 اکتساب ثروت ایلدی . قوتنی تجاوزه کافی اوله جـ ق
 بر درجه یه وارد دیغندن - اصفهان تاریخنده بیان اولندیغی
 اوزره - عسکرله اصفهانی استیلایه قیام ایتمش اولدیغی
 حالد مرداویمج قرن داشی و شمکیرله اصفهانه کیتلو عسکر
 کوندرمک اوزره اولدیغنی ایشیدوب ارجان حوالیسنه
 کتمشیدی .

عمادالدوله ابوعلی ارجانی استیلادن صکره یوزینی
 شیرازه چویروب قارشو چقان عسکره غلبه و امورینه
 تقویت اعطا ایدی و یردی . و برادری رکن الدوله حسنی
 کوندروب کازرون و نواحی سنی یغما ایتدردی . بونی
 معاقب شیراز امیری محمد بن یاقوت مرداویمج ایله بالاتفاق
 عمادالدوله بی ازاله اسبابنه تثبیت ایدرک عسا کر کلیه ایله
 اوزرینه وارد قلمرنده عمادالدوله مقابله دن عجزینی کورمکه

رجعت ایدرکن برطار بوغازده مرداویج ایله ابن یاقوت
 کندوسنه یتشدیلر . عماد الدوله ناچار و ناخواه محاربه به
 باشلامسینه برابر یاننده کی عسکرک برطاقی ایریلوب ابن
 یاقوته اتباع ایلدی . عماد الدوله هر درلو غیرت و بسالتی
 التزام ایله ابن یاقوته غلبه و کندی عسکرندن ایریلوب
 اکا اتباع ایتش اولانلری قبض ایله اعدام ایدی و یردی .

عماد الدوله بوندنصکره شیرازی بالاستیلا عوم اهالی بی
 تأمین ایله اسباب اداره بی ترتیب ایدرکن صکره خلیفه
 راضی باللهه مراجعت و النده کی ممالک کندو نامنه تصدیقنی
 استدها ایلدیکندن منشور مخصوص ایله مسئولنه مساعده
 اولنوب یدنده کی بلادک حکمدار مستقلی اولدی (۳۲۲) .

عماد الدوله شیرازی استیلا دنصکره اورایی مرکز
 حکومت انخاذا ایتش و بنی پویه حکومتک انقراضنه قدر
 شیراز مرکز حکومت اولوب دیلم و مربوطاتی و ایلیکله
 اداره قلمشدر .

حکومت مشارالیهانک شیراز جه اولان وقایع تاریخیه .
 سی مبحث مخصوصنده یازیله جقدر ان شاء الله تعالی .
 دیلم بلادی (۴۴۷) سنه سنه قدر بنی پویه ملوکنتک
 یدلرنده قالوب اوتاریخده سلجوقی سلطان طغرل استیلا

ایلدی ال پویه حکومتک انقراضند نصکره دیلم حوالیسنک
اهمیت تاریخیه سی قالماشدر .

التنجی مبحث

(کرمان مملکتک خلاصه جغرافیه سیله)

(وقایع تاریخیه سی بیاننده در)

(جغرافیا)

کرمان بلادی شرقاً بلوخیستان و افغانستان ، غرباً بلاد
فارس و بحرهرمز ، شمالاً بلاد خراسان ، جنوباً بحر فارس
ایله محدود اولوب باشلوجه شهرلری کواشیر ، سیرجان ،
جیرفت ، سینج ، منیاب بلده لیدر . قاعده مملکت بعضاً
کواشیر ، بعضاً سیرجان ، بعضاً جیرفت ایلی کواشیر
شهرنده کی قلعه دولت ساسانیه نک مؤسسی اردشیر بن
بابک بنا کرده سی اولدیغی مرویدر . کرمان بلادینک ال
بیوک شهری سیرجاندر . ملوک اسلامیه جانبندن تعیین
اولتان والیر بونده اقامت ایدرلر ایلی .

جیرفت شهرینک موقعی وحوالیسی بدایت اسلامده
اونام ایله معروف برمیشه زار ایلی . اسلام عسکری
میشه لری قطع ایله یرلرنده کویلر بنا ایلدیلر . صکره اوراده

بر بلده دخی تاسدس ایتدی . سپنج بلده سی سچستان سرحد -
نده در . بانیدی عمرو بن لیثدر .

(کرمان وقایع تاریخیه می)

(۲۳ - ۳۱۷)

هجرتك اون یدنجی سنه سنده حضرت عمر رضی الله
عنه افندمن فرس بلادینك فتحی ایچون امرء عسکریه یه
الویه ارسال بیوردقلری وقت کرمان فتحنده سهیل بن
عدی رضی الله عنه مأمور اولوب یدینه لواهی شریف
اعطایورلمشیدی .

(۲۳) سنه سنده سهیل و عبدالله بن عبدالله بن عتبان
عسکرله کرمانه کتدیله . کرمان اهلایسی قفص جبالنده
بولنان اقوامدن استعانه ایله مقاومت قیام ایتدکده اهل
اسلام غلبه ایلدی . رؤسای عسکردن نسیر بن عمرو العجلی
جیرفت و عبدالله بن عبدالله سیرجان حوالیسنه هجوم ایله
بولدقلری حیواناتی اغتنام ایتشلردر . کرمان فتح اولندقدہ
امر خلافتله سهیل بن عدی اورایه عامل تعیین اولندی .

(۲۹) سنه سنده عبدالله بن عامر بصرده والی ایکن
کرمان اهلایسی عصیان کوستردکلرندن مجاشع بن مسعود
اسلمی اورایه عامل تعیین اولنوب عصاة ایله محاربه یه
مأمور اولدی . مجاشع ملحقات کرماندن همد قصبه سی

اهالیسنه امان اعطاسيله عصیانی ازاله وقصر مجاشع
دیو معروف اولان قصری اوراده بنا ایتدکن صدکوره
کرمانک قاعدهسی اولان سیرجانه کتدی . اهالی شهرده
تحصن ايله بر مدت مقاومت کوستردیله . مجاشع حرباً
استیلا واهالینک برقمینی بشقه طرفله اجلا ایتشد .
سیرجانن تبعید اولنانلر ققص جبلنه کیدرک تحصن ایلدیله
یانلرینه خیلی غلبه لک طویلاندی . مجاشع جبل مذکوره
عزیمتله حرباً غلبه ایلدیکندن عصمتک بعضیلری کیلرله
مکران و بعضیلری سجستان طرفلرینه فرار ایلدیله . خالی
قالمش اولان یرلری عربلر اقطاع ایلادی . اراضی مذکوره
مؤخرأ عربلر طرفلرندن اعمار اولمشدر .

مجاهد نصرکره فارس و کرمان ولایتنه قطن بن قبیصه
حامل تعیین اولندی . (۳۹) سنه سنده عبدالله بن عباس
حضر تلمی بصره ده والی ایمن کوردیکی نزوم و حضرت
علی رضی الله عنه افندمزدن الدیغی امر اوزرینه زیاد بن
سمیه بی کرمان و فارس ولایتلرینه حامل تعیین ایلدی .
زیادک (۴۵) سنه سنه قدر فارس و کرمانده حکومتی ممتد
اولوب سنه مذکورده معاویه جانبندن بصره ولایتی
والیکنه تعیین قلندیغندن زیاد جانبندن کرمانه شریک بن
الاعور تعیین قلتمشد .

شریکک (۶۵) سَنَه سَنَه قدر کرمان عاملکی ممتد
اولدی. خوارجدن نافع بن الازرق سَنَه مذ کورده
تغلباً کرمانی استیلا ایلش اولدیغی حالده یَنَه سَنَه مرقومه ده
خوارجدن عطیه بن نجده تفرده تغلباً کرمانی ضبط
واوراده اسمنه سکه ضرب ایلدی.

(۶۸) سَنَه سَنَه کذلک خوارجدن قطری بن فجأه
کرمانی استیلا ایتکله سَنَه مذ کورده مصعب بن زبیر
جانبندن مهلب خوارجله قتاله مأمور اولمش وینلرنده
محاربه لر جریان ایتش ايسه ده کرمان حوالیسی قطریک
یندن نزع اولنه مامشدر.

(۷۴) تاریخنده یزید بن المهلب عبدالملک بن مروان
طرفندن خوارجله محاربه یه مأمور اولوب کرمان
حوالیسند تحث ایدن اختلاف اوزرینه قطری اصحابندن
عبدربه الکبیری کرمانده استخلاف و کندوسی طبرستانه
عنیمت ایتشیدی. بالاخره حجاجک سوق ایلدیکی عسکرله
حرب ایدرکن مقنول اولمش و عبدربه الکبیر دخی (۷۸)
سَنَه سَنَه یزید بن المهلبله محاربه ده قتل اولنوب حجاج
طرفندن کرمان ولایتنه همیان بن عدی الدوسی نصب
ایلمشدر.

(۸۰) تاریخنده حجاج، عبدالرحمن بن محمد بن اشعثی

سجستان اصلا حاتنه مأمور ایدوب حجاجك عبد الرحانه
 بغضی اولدیغنی و کندوس-نی قتله و س-یله اراقده
 بولندیغنی عبدالرحن برتقریب ایله خ-برالمش اولدیغندن
 «والله فرصت بولدیغم انده حجاجی محو ایده جگم» دیمش
 ایدی. عبدالرحنك برادری اسماعیل حجاجه کیدرك
 «عبدالرحانك عسکرله استخدا مندن امین اوله میورم»
 سویلدی ایسه ده حجاج «بکا مخالفنه جسارت ایده مز»
 جوابنی ویردی. عبدالرحن سجستانه کیدرك ناحیه بناحیه
 استیلا ایله ضبط ایلدیکی یرلره کندو طرفندن برر عامل
 اقامه ایددیور ایدی. کرمان عاملی بولسان همیان دخی
 او ائنده عصیان ایلدیکنندن حجاج همیانی عزل ایله یرینه
 عبدالرحانی تعیین ایلدی.

(۸۰) سنه سنده عبدالرحن سجستان حواله سینجه
 شمدیلک دهایلرو کیدلماسی و فتوحاتك درجات حاضره.
 سیله اکتفا ایدلمسی مناسب اوله جفنی حجاجه یازدی.
 حجاج بربرینی متعاقب عبدالرحانه یازدیغی مکتوبده شو
 رأینی عجزه حل ایله البته ایلرو کیدلمسی و کتمک استمزایسه
 معزول اولدیغنی لسان شدتله امر ایتدیکنندن عبدالرحن
 عسکری جمع و حجاج ایله س-بقت ایدن مخابره اوراقنی
 عمومك پیش انظارینه وضع ایتدکن صکره «بنده سزك

افراد یکزدن بر شخصم. ایلرویه کیدهلم دیدیککز حالده
 کتمکه حاضرم دیدکده حضاردن ابو طغییل عامربن
 وائلک تشویقیله حجاجک یرینه عبدالرحمنی اقعادایلدیله.
 مومی الیهده زمام حکومتی دردست ایدنجه سجستانی
 ترک ایلله لازم کلنرله عقد مصالحه و کرمان ولایتنه حریشه
 بن عمروی عامل تعیین ایتدکن صکره عسکرله عراق
 حوالیسنه طوغری یوریدی. بونک ورودی اوزرینه
 فارس اهاالیسی حجاجک دائره اطاعتدن چیقوب عبدالرحمنه
 میل ومظاهرت ارائه وعبدالملک بن مروانی ترک ایتدیله.
 بوکیفیت حجاجک مسموعی اولدقده عبدالملکه مرا.
 جعتله استمداد ایلدی.

عبدالملک بر قوه عسکریه تجهیز ایلله یوله چقاروب
 حجاج دخی بصره دن عسکرله تسیره عزیمت ومقدمه.
 الجیشنی ایلرویه سوق ایلدی ایسهده عبدالرحمن مقدمه یی
 بوزوب تارمار ایتدیکی خبرینی الدیغندن حجاج بصره یه
 واورادن کوفه یه چکیلوب عبدالرحمن بصره یی استیلا
 ایلدی.

(۸۲) سنه سنده عبدالرحمن ایلله حجاج یلننده دیرالجا.
 جم محاربه لری باشلامش اولمغله - دولت امویه فصلانده
 تفصیل اولندیغی اوزره - محاربات مذکور (۸۳) سنه سنه

قدر متمد اولمش و عبدالرحمن اکثرنده غلبه ایدرك بالاخره
منهزماً کرمانه و بعده سجستانه کتمکله حجاجک وقوعبو.
لان اشعاری اوزرینه رتبدیل کندوسيله اصحابنی کوندر رکن
عبدالرحمن یولده نازل اولدقلری قصرک سطحندن نفسنی
اشاغی اتوب فوت اولشدر.

عبدالرحمنک یداستیلا سندن منتزع اولان بلاده عاملار
تعیین قلندیدیغی صروده کرمانه حبیب بن المهلب تعیین
ایدلمش و (۸۶) سنه سنده کرمان ولایتی خراسانه الحاقاً
قیقه بن مسلم عهدده سنه توجیه قلنش اولغله تاریخ مذکور دن
طاهر بن حسینک خراسان و سائر اعمال شرقیه امارتی
سنه سی اولان (۲۰۵) تاریخنه قدر کرمان ولایتی بعضاً
صورت مستقلده و بعضاً دخی خراسانه الحاقاً اداره
اولندیغی کبی اندن صکره ال طاهرک اعمالدن معدود
اولشدر.

يعقوب بن صفارک ال طاهر امارتنه تابع یرلری استیلا
سنده کرمانیده ضبط ایلدی.

(۲۸۹) سنه سنده عمرو بن لیثک مأمورینه مبنی حفیدی
طاهر بن محمد کرمانده عمروک مقامنه قائم اولدیغی حالده
(۲۹۸) سنه سنده کرمان و فارس ولایتلری جانب خلافتدن
عبدالله بن ابراهیم عهدده سنه توجیه اولندی.

(۳۰۰) تاریخندہ خلیفہ المقتدر جانبندن بدر الکبیر
 کرمان ولایتہ والی نصب ایدیلوب (۳۰۴) سندہ سندہ ابوزید
 خالد الماردانی و (۳۱۱) سندہ سندہ بدر الکبیرک اوغلی
 محمد تعین قلمشیدی . (۳۱۲) دہ ثانیاً عبداللہ بن ابراہیم
 و (۳۱۶) دہ محمد بن یاقوت والی تعین ایدلمش اولدیغی
 حالده (۳۱۷) دہ کرمانده بنی الیاس حکومتی تشکیل ایلدی .
 (کرمانده بنی الیاس حکومتی)

(۳۱۷ - ۳۵۷)

امیر سعید نصر بن احمد ساما نینک اصحابندن ابوعلی
 محمد بن الیاس امیر مشار الہک بعض مرتبہ مغضوبی
 اولدیغندن حبس ایدلمش و محمد بن عبید اللہ بلغمینک شفا
 عتیلہ حبسندن براغله رق جرجانہ کتمش ایدی . امیر نصرک
 برادر لری ابوزکریا یحیی و منصور و ابو صالح اسحاق
 خروج ایدرک بونلردن یحیی مصادف اولدیغی تضییقات
 اوزرینہ بلخ و بخارا و سمرقند طرفلرینہ فرار ایتد کد نصرک
 نیشابورہ کتد کده ابوعلی یحییانک یانہ عزیمت وانکله عقد
 اتفاق ایلدی . سعید نصر ایسه یحییای تعقیبہ دوام ایتدیکنندن
 عسکرلہ نیشابورہ طوغری چکلم کده اولدیغی خبری النذوقہ
 یحیی و محمد بن الیاس نیشابوردن چکد کاری صرہ دہ محمد
 کرمانہ کیدرک اورای استیلا ایدی و یردی (۳۱۷) .

محمد ابن الیاس کرمانده کسب استقلال ایتش اولدیخی
 حالده (۳۲۲) ده امیر سعید بن نصر جانبندن دئلی
 ماکان بن کالی کرمانی استیلایه مأمور ایلدی. و ماکان
 برآغر عسکرله کیدرک حرباً ابن الیاسه غلبه ایله کرمانی
 ضبط ایتدی. ابن الیاس شو مغلوبیت اوزرینه دینوره
 چکیلرک (۳۲۲) سنه سی اواخرنده ماکان امیر سعید
 نصرک امریله جرجان اصلاحتنه کتدکده ابوعلی عودت
 و بتکرار کرمانی استیلا ایتشدر.

(۳۲۴) سنه سنده امیر سعید نصر طرفندن سیججور
 دواتی کرمانی استیلایه مأمور اولوب سیججور عزیمت
 و محاصره ایتدی ایسه ده اوآراق معز الدوله احمد بن
 پویه یربوک اردو ایله سیرجانه عزیمتله اورایی بالاستیلا
 اموالی جباتیه باشلادیغنی سیججور خبر آلدقده کرمان
 محاصره سنی ترک ایله خراسانه چکلیکندن محمد بن
 الیاس محصوریتدن قورتیلوب کرمان و سجستان یاننده
 بولنان بم قصبه سنه عزیمت ایلدی. و معز الدوله قصبه
 مذکوریه توجه ایلدکده ابن الیاس مدافعه قیام
 ایتکمزین سجستانه کتمکله معز الدوله کرمان قصباتندن
 جیرفته بالهزیمه بم مدینه سنه اصحابندن بریمنی حامل
 نصب ایتدی.

معز الدوله جیرفته یاقن واردیغی وقت ققص و بلوص
طاغلرنده بولن ان اقوامک ریسی کلویه دیمکله معروف
علی بن زنجی بعض اموال عرضیلله بیلرلنده عسالت
حصولنده میل و التماس کوستردی معز الدوله قبول ایتیوب
جیرفته واصل اولدوقده علی اون فرسخ قدر کیرولوب
برصعب محله چکلدیکندن معز الدوله مصالحه یی قبول
ایتمش ایلدی.

صکره غدر عظیم ارتکاب ایلدیکندن مذکور جبار
خلق بالمرأجه عمادالدوله نک اطاعتنه داخل اولدیلر.
بوندن صکره معز الدوله ینه ققص و بلوص اقوامی
اوزرلرینه هجوم ایتدکده اهلینک پوصویه وضع ایلمش
اولدقلری عسکرک هجوملریله منهزم اولوب ابن الیاس بو
صره ده عسکرله سنجستاندن خروج وینه کرمانه توجه
ایتدی ایسه ده معزالدوله یه قارشو مغلوباً رجعت ایلدی.
(۳۲۵) ده کورینان لزوم اوزرینه معزالدوله کرماندن
فارسه کتدکده ابن الیاس کرمانی ضبط ایلدی.

ابن الیاسک کرمانده حکومتی (۳۵۵) سنه سند قدر ممتد
اولوب اوتارینخده فالج علتنه مبتلا اولغله حکومتی اوغلار
ندن ایسه و آند نصکره الیاسه وصیت و دیگر اوغلی
سلیمان دخی بخاراده کی اموالی ضبط ایله اوراده اقامت

ایتمنی توصیه ایلدی . سلیمان کرماندن چقد قدن صکره
 کیدرک سیرجان شهرینی امتیلا ایلدیکندن الیسع بابامنک
 امریله عزیمت وقوه عسکریه ایله سلیمانی اخراج ایتمکله
 سلیمان خراسانه کندی . بوتی متعاقب بعض منافقملرک
 نفاقلری اوزرینه محمد الیسعی حبس ایتمش ایسده الیسع
 برتقریب ایله حبسدن خلاص اولوب باشنه برجمعیت
 عسکریه طوپلادیغندن پدری کرمانی الیسعه ترک ایله دیلد .
 یکی قدر اموال و اشیا استصحاب و بخاراده امیر منصـور
 سامانینک یانه عزیمت ایتدی . امیر مشار الیهک حرمت
 ورعایتله براز وقت بخاراده قالدقدنصکره (۳۵۶) سنه
 سنده فوت اولمشدر .

الیسع کرمان حکومتی ضبط ایتد کدنصکره بنی پویهدن
 عضدالدوله ایله ارالرنده منافرت یوز کوستروب بالاخره
 اصحاب و اتباعی عضدالدوله یه اتباع ایلدیلر (۳۵۷) سنه
 سنده عضدالدوله کرمانی ضبط و اوغلی ابوالقوارسه اعطا
 ایتمکله بنی الیاس حکومتی منقرض اولدی .

(کرمانک بقیه و قایعی)

(۳۵۷ - ۴۵۱)

عضدالدوله کرمانی ضبط ایتد کده عاتد بن علی بی
 اورایه والی تعیین ایتمشیدی .

(۳۵۸) ده محمد بن الیاسک اوغلی سلیمان کرمان ولایتنه
کلوب ققص و بلوص جبلنده کی اقوامک تحصیل اطاعت لیه
بر قوت تدارک و کرمانی استیلایه قیام ایلدی ایسه ده
(۳۵۹) ده هضالدوله عسکرله حرباً کرک سلیمانی و کرک
برادرزاده سی بکر و حسینی اولدردی.

(۳۶۰) سنده سنده ققص و بلوص جبلنده بولسان
طوائف بالاتفاق عضدالدوله یه عصیان ایلدیلر. ابوسعید
البلوصی ایله اولادی بونلرله برابر ایلدیلر. عضدالدوله نك
امر یله حائذ بن علی عسکرله کیدرک طرفین ییننده وقوع بولان
محاربه ده ط. اغلیلردن بش. بیک قدر مقتول اولدی.
ابوسعیدک ایکی اوغلیده شو محاربه ده مقتول اولمشدر.
حائذ غلبه دنصکره ققصده کی اهالی بی استیصال ایچون جبله
صوقیله رق ارالرنده بالدفعات محاربه وقوع یله مخالف لری
تسکیل و بعض بلادیده استیلا ایلدی.

(۳۶۴) تاریخنده عضدالدوله عراقه کتدکده کرمانک
عسکرلر خالی قالمس یله جرومیه طائفه سندن طاهر بن الصمه
کرمان بلادینه طمع ایدرک منسوب اولدیغی جرومیه
طائفه سندن باشنه خیلی عسکر طویلا دی. صکره طائفه
مذکور ره رئیس یوزتمرله ارالرنده مخالفت و محاربه وقوع
بولوب یوزتمر طاهره غلبه ایلدی کی خراسانده بولسان

ابو علی بن الیاسک اوغلی حسینک مسموعی اولدوقده
 شواختلادن استفاده اروزسیله برجهیت عسکریه تدارک
 و کرمانی استیلایه قیام ایلدی و یردی . کیفیت عضدالدوله
 یه اخبار اولندوقده امر اسندن عمان اصلاحتنه مأمور
 مطهر بن عبداللہ و یردیکی امر اوزرینه مطهر عسکرله
 عزیمت و ابتدا یوزتمرله بم حوالیسنده بالمحاربہ غلبه
 ایتدکن صکره حسینک اوزرینه کیدرک حرباً حسین
 مغلوب و مأسور اولدی . نصل اولدیغی معلوم اوله مدی .
 (۳۸۱) سنه سنده عمرو بن اللیث احفاندین سجستان
 صاحبی بولن ان خلف بن احمد اوغلی عمروی عسکرله
 کرمان اوزرینه کوندروب او ائشاده شرف الدوله طرفندن
 اوراده عامل بولن ان تمور طاش عمروک تقرینه قدر خبر
 اله مدی . فارس حکمداری صمصام الدوله ابو جعفر نام
 قائد قومانداسیله عسکر کوندروب تمرتاشک بهاء الدوله یه
 میلی جهتیه بعد الملاقاة قبضنی دخی ابو جعفر امر ایتشدی
 ابو جعفر برلشد کده تمرتاشی قبض و شیرازه ارسال ایتدکن
 صکره کیدرک دارزین نام محله عمر و ایله محاربہ ایلدی
 ایسه ده دوچاره زیمت اوله رق جیرفت طریقینه عودت ایتدیکی
 صمصام الدوله نک مسموعی اولدوقده عباس بن احمد ریاستیه
 مقدمکی اردودن جسیم براردو کوندروب سیرجانه

بالمحاربه عمرو منہزماً باباسنک یانہ دوندی . خلف غضبندن
اوغلی عمروی حبس و بعدہ قتل ایتشدرد .

بوندن صکرہ صمصام الدولہ عباسی کرماندن عزل
ایلہ استاد ہرمزی یرینہ نصب ایتدی . ہرمز کرمانہ
واصل اولدقدہ خوفہ ذاہب و صلحہ طالب اولوب
حسن ظن عمومیہ مظهر اولان سنجستان قاضیسی ابو
یوسفی کوندرمش اولدیغی حالہ - مبحث مخصوصندہ
ذکری سبقت ایتدیکی اوزرہ - ترفیق ایلدیکی بر معتمدی
واسطہ سیلہ قاضی بی تسمیم وشو فعل فاجعی استاد ہرمزہ
عطف ایلہ خلقی ہرمزک علیہنہ قالدردی . ودیلم عسکرینہ
انہزام و یروب کرمانی استیلا ایلدی ایسہدہ صکرہ ینہ
دیلیر جانندن کرمان استیلا اولندی (۳۸۴) .

(۳۹۱) سہنہ سندہ طاہر بن خلف باباسنک اطاعتنی
ترک ایلدیکنندن ینلرنندہ وقو عبولان محاربہدہ منہزماً
کرمانہ کتدی . اوآراق بہاءالدولہ طرفندن کرماندہ
ابوموسی سیاہجیل عامل ایدی . طاہرک عسکرلہ جیرفتی
استیلا ایدرک کرمان بلاد سائرہ سنی دخی ضبطہ قیام
ایلدکدہ ابوموسی عسکرلہ ینشوب حرب ایلدی ایسہدہ
منہزم اولدی . بہاءالدولہ استاد ہرمزک اوغلی ابوجعفر
ایلہ عساکر کثیرہ سوق و طاہری اورالردن دفع ایتکلہ

ظاهر سبجستانه طوغری قاچدی . (۴۰۳) سنده سنده
سلطان الدوله قرنداشی ابوالقوارسی کرمانه والی تعیین
ایتمش و (۴۱۹) ده ابوالقوارس وفات ایدرک ابوکالبحار
کرمانی استیلا ایلشدر .

(۴۲۱) سنده سنده سلطان محمود بن مسعود غزنوی
عسکر سوقیله کرمانی ضبط ایلدیکندن ابوکالبحار امر اسندن
مادل بن بهرامی بر جسیم اردو ایله ارسال و بردسیر مؤخرأ
جیرفت طرفلرنده حرباً سلطان مسعودک عسکرینه غلبه
ایدرک کرمان ینه کیر و الندی . وعادل اوراده اقامه
اولندی .

(۴۳۳) سنده سنده سلجوقی سلطان طغرل قرنداشی
ابراهیم ینالی عسکرله کرمانه سوق ایدرک ابراهیم بعض
بلاد ملحقه یی استیلا ایلدیکی ابوکالبحارک مسعودی اولدوقده
وزیری مهذب الدوله یی عسکرله سرعت اوزره ارسال
وسلجوقیلر ضبط ایتزدن مقدم جیرفتی طوتمسینی مهذب
الدوله یه امر ایتدی . ابراهیم ینال جیرفتی محاصره ایله
مشغول ایکن مهذب الدوله جیرفته الی فرسخ مسافده
واقع بر محله نزول ایتدکن صکره عسکره ذخیره جلجی
ایچون حیوانات چقاردوقده ذخیره حیواناتک اوکنه
غزلر چقوب نهب و غارته قیام ایلدکرینی مهذب الدوله

ایشئدی. در حال عسکر سوق ایتسینی متعاقب غزلر کتدکجه چوغالوب قتال برصورت شدیدده جریان ایلدیکی وغزلر ثبات کوستردیکی خبرینی المسیله برابر مهذب الدوله بالذات کیدرک غزلری تنکیل ومنهزملری رأس حدوده قدر تعقیب ایتدکدنصکره کرمانه عودت ومحافظه به همت ایتمکه جیرفت وحوالیسی بنی پویه یئنده قالوب کرمانک اکثر نواحیسی سلجوقیلر استیلا ایلدی.
(کرمانده سلجوقیه حکومتی)

(۴۳۳ - ۵۸۳)

کرمان سلطان طغرل طرفندن استیلا اولندقدده سلطان مشارالیه برادرزاده سی قاروت بکی اورایه امیر تعیین ایدرک سنه مذکوردهده کرمانده بر سلجوقیه حکومتی شکل ایتمکه حکومت مذکور خیلی وقت ممتداولمشدر.

قاروت بک بن داود چقر قره ارسلان لقبیله معروفدر.
ذکر اولندیغی اوزره کرمان امارتنه نائل اولوب مدتی اوتوز ایکی سنه امتداد ایتدی.

(۴۴۷) سنه سنده سلطان طغرل بغداده کیدرک ملک الرحیمی قبض و ممالکینی ضبط ایلدکده کرمان مملکتک بنی پویه یئنده بولسان جیرفت شهریه ملحقاتی قاروت بکک اعمالنه علاوه ایتمشدر.

قاروت بك (۴۵۹) تاريخننده وزيرينك اغفاليه
 سلطان الب ارسلانك اظهار عصيان و خطبه سنی قطع
 ايلديكي خبری النذوقه سلطان مشاراليه عسكرله كيدرك
 سوق ايلديكي طليعه سنی قاروت بكك طليعه سنی بوزدی
 ايسه ده بالاخره قاروت بك بوزيلوب جيره فرار و اورادن
 سلطانك مراجعتله عرض دخالت ايلدی . دخالت قبول
 اولندی بعده بينلرنده ملاقات حاصل اولوب سلطانك
 اظهار ايتش اولديغي لطف كريمانه يه مقابل قاروت بك
 كوزلردن كريئندامت اقيده رق اغلامقله ياننده اولانلرك
 هپسی اغلاديلر .

(۴۶۵) سنه سنده الب ارسلانك وفاتيله ملكشاه سرير
 حكومه او طور دوقه الب ارسلانك وصيتی موجبجه
 كرمان امارتنی قاروت بك عهد سنده ابقاليه برابر فارس
 ولايتنی دخی مير مشار اليه ويردی . بونی متعاقب قاروت
 بك ری ولايتنی استيلايه قيام ايدوب عسكرله يوريدكده
 ملكشاه سبقتله دها مقدم ری شهرينه واصل اولمش
 و قاروت بك تقرب ايلدكده بالمحاربه بوزيلوب يداسارته
 طوتمش ايدی سلطان ملكشاهك امريله بوغدريلوب
 اعدام و كرمان امارتنی سلطان مشار اليك برادری تكشه
 توجيه اولندی متعاقباً قاروت بكك اوغلی سلطان شاه

سلطانک محبسندن فرار ایله کرمانی استیلا ایتشدرد.
 سلطان شاه (۴۷۶) سنه سنه قدر حکمدارلق ایدوب
 اوتارینجده وفات ایتشدرد. کعبه شریفه بیاض کسوه
 اکساومیرابی فضه دن انشا ایتدرن بودر.

سلطان شاهدن صکره قرنداشی تورانشاه حکمدار
 اولدی. تورانشاه (۴۸۸) سنه سنده ترکان جلالیه خاتونک
 سوق ایلدیکی عسکرله حرب ایدرکن اوق اصابتیله
 مقتول اولوب برینه اوغلی ایران شاه اوطوردی. ایران
 شاه طریق الحاده سلوک و کرمانیان حقلمرنده مظالم
 ارتکاب ایلدیکندن بدایت حکومتندن بش سنه صکره
 قتل اولنهرق اعیان و امرانک اتفاقیه برینه ارسلانشاه
 بن قاروت بک اجلاس اولندی.

ارسلانشاه عبدالله متصف ایدی. حسن اداره سندن
 اهالی علی العہوم خشنود اولوب قرق یکی سنه یه قریب
 مدت حکمدارلق ایتش و (۵۳۶) سنه سنده وفات ایتشدرد.
 ارسلانشاه صکره برینه اوغلی محمد شاه اوطوردی.
 مدتی درت سنه در. صکره اوغلی طغرلشاه حکمدار
 اولدی. مدتی اون یکی سنه در.

طغرلشاه وفات ایتدکده اوغلی ارسلانشاه، بهرامشاه،
 تورانشاه ارازنده اختلاف یوز کوسرتوب هر ناحیه یی

بررسی استیلا و یکدیگری علیه‌نده ضرب کوس خصوصاً متله
شومعامله اسایش مملکتی امحا ایلدی. اختلاف مذکور
یکرمی سنه ممتد اولوب مملکت خراب و اهالی دوچار
اضطراب اولمشیدی. دست اجل اوچنك دخی کریبانگیر
حیاتی اولدقدنصکره بهرامشاهك اوغلی محمد شاه متقلد
قلاده حکمرانی اولدی.

سلجوقی ملک‌شاه بن سلطان محمود قیام و حرباً
محمد شاهك عسکرینی دوچار انهزام ایتمله مشار الیه
بلادغوره فرار ایتش و سلجوقیه‌نك کرمانده کی بنی قاروت
حکومتی منقرض اولمشدر (۵۸۳).

(کرمانك بوندنصکره کی وقایعی)

(۵۸۳ — ۶۱۹)

ملک‌شاه کرمانی ضبط ایتسنی متعاقب غزطائفه سندن
و خوارزم حوالیسنده ساکن امرادن ملک دینار کرمانی
استیلا ایلدی. تاریخ مذکور دنصکره مشار الیه ملک
دینار الیه اخلافی فرخ‌شاه، نظام‌الدین محمود، عماد‌الدین
محمد، بغاتکین، رضی‌الدین نیشابوری، نصرة‌الدین،
قوام‌الدین، اختیار‌الدین بربرینی متعاقب حکومت ایدرک
(۶۱۲) سنه سنده سیستان حکمداری ابوالفضل محمد بن
حربك یدتصرفنده ایکن خوارزم مشاه علاء‌الدین محمد

جانبندن استیلا و حکومتی اوغلی غیاث الدینه اعطا
اولندی.

(۶۱۷) سنه سنده خوارز مشاهك تاتار بلیه سنه
تصادفی اثناسنده غیاث الدین کرمان حکومتنه شجاع
الدین ابوالقاسم زوزنی بی بالاستخلاف کندوسی باباسنك
خدمته کتمشیدی. خوارز مشاه ابسکون جزیره سنده
وفات ایتدکن صکره کرمانه متوجهاً حرکت ایلدی.
شجاع الدین ایسه کرمانه برطاقم ختایی خوبان ایله عالم
آبه طالمش و کرمانی یداستقلانده طوتمخی قورمش ایلدی.
غیاث الدینه دخوله یول ویرمدیکندن مشار الیه عراق
جانبنه چکیلوب کتدی.

متوفی خوارز مشاه محمدك اتباعندن تاتار وقعه سنده
زوایا نشینان اختفا اولان لشکر بو صروده چقوب غیاث
الدینه رفاقت ایلدیلر. امرادن قره ختایی براق حاجب
دخی غیاث الدینك یاننه کلدی. غیاث الدین و امرابا لاتفاق
فارس حکمداری اتابك سعدك اوزرینه یوریوب بلادینی
پایمال ایتدکن صکره براق حاجب بعض اسبابه مبنی
متعلقاتیلر برابر غیاث الدیندن مفارقت و هندستانه طوغری
حرکت ایلدی. حدود کرمانه یتشدکده کرمانی یداستقلا
لنه المش اولان شجاع الدین براق حاجبك یولنی طوتمغه

قیام ایلدیکندن براق ضروری محاربه یه باشلامش اولدیغی
 حالده شجاع الدینک عسکری ایچنده بولنان ترک طائفه سی
 (الجنس الی الجنس یمیل) مدلولنجه ایریلوب براق حاجبک
 عسکرینه النحاق ایلدیلر. بناءً علیه شجاع الدین مغلوب
 وچند کونصکره طوتیلوب مقتول اولمغله براق حاجب
 کرمانی استیلا ایدی ویردی (۶۱۹).

(کرمانده قره ختایلر حکومتی)

(۶۱۹ — ۷۰۵)

بونلره کرمانشاهان دخی دینلور. شو حکومتک مؤسسسی
 مشارالیه براق حاجبدر. شو ذات قره ختای امراسندن
 و خان خانان دولتی ارکاتندن ایدی. خوارزمشاه تکش
 زماننده دولت مشارالیه خزینه سنه معین اولان ویرکونک
 استحصالی ایچون برادری حسام الدین خیترا یله برلکده
 مأموراً خوارزمه کلش و اوتارینخلرده خوارزم عمران ونعم
 فراوان جهتیله مغبوط بلاد اولدیغندن اوراده مظهر
 اولدقلمی نعم ولدانلندن ایرلمق استیوب خوارزمشاهک
 یاننده قالمش ایدی. ذکر اولندیغی اوزره (۶۱۹) سنه
 سنده غیاث الدیندن ایریلوب هندستانه کیدرکن تصادفی
 اولمق اوزره کرمان حکمداری شجاع الدین ایله محاربه یه
 طوتلمش و کرمانی ضبط ایتمشدر.

خوارزمشاه جلال الدین هندستاندن دوند کد نص کره
 براق حاجبک یدندن کرمانی حیلہ ایلہ المی استیوب براقه
 خلعتلر کوندردی شو خلعتلری کوتورن مأمور کرمانه
 واصل اولدقده براق حاجب شو معاملہ حیلہ دن عبارت
 اولدیغنی اکلا دیغندن کندوسی اصحابندن بر جمعیتله بر متین
 قلعه یه چکیلوب قلاع سائر یه دخی عسکر اقامه و بلاد
 سائر یی حالی اوزره ترک ایتدکدن صکره جلال الدین
 بر مکتوب تحریر و شو مکتوبده « بن سنک بر عد مملو ککم
 شو بلادہ عزیمت ایدہ جکک ایشتدیکم ایچون بلادی تخلیه
 و سزہ تهیه ایلدم . زیرا بلاد سزک کنیدی ملککزدور .
 اگر حضور کزده بنم ایچون بر قیوباقی اولدیغنی بیلسه ایدم
 کلورم ایدم لکن بعض خوفه ذهابم عزیمتہ مانع اولدی »
 دیو یازدی . جلال الدین قلاع مذکورہ نک ضبطی محاصره .
 یه ، بوده چوق و قته محتاج اولدیغنی اکلا دیغندن اصفهانہ
 قریب بر محله توقف ایدرک براق حاجبی تأمین و کرمان
 حکومتمده ابقا ایلدی (۵۳۳) .

براق حاجب بوندن مقدم فارس حوالیسنده غیاث
 الدیندن ایریلوب کرمانه کتدیکنی یوقاروده بیان ایتش
 ایدک . جلال الدینک هندستاندن عودتده غیاث الدین مشار
 الیله برلشدکدن و بر مدت ملازمتیله امرار زمان ایتدکدن

صکره جلال الدینک خواصندن ملک نصرتی قتل ایتسندن
 طولای نظردن ساقط اولمش و تاتار امراسندن بانیالک
 عراق عجمه و رودنده جلال الدینک مدافعهیه قیامی متعا.
 قب خواصیله معرکه دن یوز دوندروب خوزستانه و بعده
 بغدادده خلیفه عباسینک یاننه کتمشدی. اورادن الموته
 و براز اکلندکدنصکره خوزستان طریقیه کرمانه توجه
 ایدوب کرمان حکمداری براق حاجب ایله ارالرنده عهد
 و پیمان منعقد اولدیغندن بشیوزه قریب اتباعیه کرمانده
 قالدی. بدایت وصولنده براقه مسافر ایکن براق
 اثنای مصاحبتده غیاث الدینه متعظمانه خطاب ایله برابر
 ایاغنی اوزادوب رعایتسزلک کوستردیکندن غیاث الدین
 « شو عظمتی سکا کیم ویردی » دیدکده براق « سلطنتی
 سامانیلردن الوب انلر خدمتکارلری اولان غزنویلر ویرن »
 سلجوقیلری منصبدن عزل ایله یرلرینه انلر کوله لری اولان
 خوارزمشاهیلری نصب ایدن بو عظمتی بکا ویردی « جوا.
 بنی اعطا ایلدی. و غیاث الدینک والده سنی نکاح ایله
 طلب ایلدیکندن غیاث الدین دفعه مقتدر اوله میوب
 موافقت کوستردی.

براز صکره براق اقرباسندن ایکی شخص غیاث.
 الدینک یاننه کلوب براق کندوسنه امنیت جائز اوله جق

ادم اولدیغنی وانی ازاله ایله یرینه کندوسنی اجلاس ایتمک
تصورنده بولندقلرینی سویلده کده - روضته الصفا قولنجده -
غیاث الدین موافقت کوسترمامش اولدیغنی حالده خواصندن
برسی کیفیتی براقه تبایغ ایلمدیکندن براق بعد التحقیق
اول ایکی شخصی اعدام و غیاث الدین ایله متعلقاتنی توقیف
ایتدکن صکره اتلاف ایلمدی . و غیاث الدینک والدهسی
فریاده باشلادقده کړک آنی و کړک غیاث الدینک سائر
اتباعیده اولدردی .

براق حاجب جنکیریلره اطاعت و (۶۳۲) سنه سنه
قدر کرمانده حکومته له او تاریخده وفات ایدرک و صیتی
موجبنجه برادر زادهسی قطب الدین محمد یرینه او طوردی
براق حاجبک حین وفاتنده اوغلی رکن الدین خواجه .
حق او کتای قآن خانک خدمتی ملازمته ایدی . براقک
وفاتی خبری اندقده او کتای قآن کرمان حکومتنی رکن .
الدینه توجیه ایلمدیکندن قطب الدین سجستان طریقیه
اردویه کتدی .

رکن الدین منکوقانک تاریخ جلوسی اولان (۶۴۸)
سنه سنه قدر کرمانده حکمدارلق ایدوب منکوقآن جلوس
ایلمده بر تقریب ایله کرمان حکومتی امرینی استحصا
و کرمانه توجیه ایدی . و صولندن مقدم رکن الدین

کرماندن حرکت و بغدادده عزیمتله خلیفهیه مراجعت
ایلدی ایسهده اوارالق خلافتک مغول حکمدارانیه
اوغراشه جقوقی اولدیغندن مراجعتی قبول اولنه میوب
بالضرور منکوقانک یانه کتمش اولدیغی حالده متعاقباً
قطب الدین دخی اردویه ورود ایتکله براز صکره رکن-
الدین کندوسنه تسلیم و اعدام اولندی.

قطب الدین غالمه رقیبدن قورتلدقدن صکره مسند
حکومتده قرار و (۶۵۵) سنه سنده ترک حیات مستعار
ایدرک یرینه صغیر اوغلی حجاج سلطان او طور دی.
حجاج حدث سنی جهتیه امور حکومتی اوکی والدیه
عصمة الدین ترکان خاتون اداره ایده یورایدی. بالذات
اداره امورده کسب اقتدار ایده جک درجهیه واردقده
ایقاخانک اوزرینه هجوم ایدن چغتای عسکرینک تشکیلنده
حسن خدمت و بسالت کوستردی. بناء علیه ابقاخانک
تلمطیفنه مظهر اولمش و کرمانه عودتنده ترکان خاتونی
استثقال ایله حقنده بعض مرتبه حقارت دخی جائز کورمش
ایدی. خاتون مشار ایها ابقاخانک یانه کیدرک عرض
شکایت ایلدکده بومعامله دن ابقاخانک غضبناک اولدیغی
حجاج سلطان استخبار و هندستانه فرار ایتکله امور
حکومت ترکان خانونک انده قالدی. برمدت هندستان

حواليسنده اختيار غربت ايلدکدن صکره ملوک هندک
معاونتيرينه مظهر اولوب رفاقته ويريلان عسکرله کرمانه
طوغری کلور ایکن بکرنام موضعه وصولنده مریضاً
وفات ایلدی (۶۷۰).

بوندن صکره کرمان حکومتی مسندینه قطب الدینک
اوغلی جلال الدین سیور غمش او طوروب ترکان خاتونک
مداخله سیله اجرایی حکومت ایده یورایدی. ابقا خانک
وفاتيله احمد خانک جلو سنده سیور غمش اردویه کیدرک
مراجعتی اوزرینه خان مشارالیهک امريله ترکان خاتونک
امور حکومتدن یدمداخله سی قطع ایدلمش و (۶۸۱) سنه -
سندن اعتباراً سیور غمش بالذات کسب استقلال ایتشدر.
شومعامله دن نمایان اولان تاثیر اوزرینه ترکان خاتون
اردویه عزیزتله وقوعبولان التماساتنه مقابل حقارته
تصادف ایلدیکندن تبریزه چکیلرک برازوقت اوراده
اقامت ودوچار اولدیغی اسفک تاثیريله خسته لنوب جای
محرقه ايله عزم داراخرت ایلدی.

ارغون خانک سریر حکومت ایرانه جلو سنده
سیور غمش اردویه جلب اولنوب اوصرده همشیره سی
پادشاه خاتون شهزاده کینخاتو و خانزاده کردنجین خاتون
سیور غمشه نکاح ایدلمش و کینخاتو زوجد سیله برابر جانب

رومه دفع ایدیلوب خاتون مشارالیهانک کرمانده بولنان
املاک و عقاراتنی سیور غمشی ضبط ایشیدی.

ارغون خان وفات ایدوب کینخاتو دیار رومدن
عودت و تخت حکومتہ جلوس ایلدکده پادشاه خاتون
کینخاتو خانک امریله (۶۹۱) سنه سنده کرمانه عزیمت
و سیور غمشی قتل ایله حکومتی ضبط ایتدی ایسهده (۶۹۴)
سنه سنده بایدو خانک خروجیله اعیان و امرا بالاتفاق
کینخاتو خان علیهنه قیام ایلدکرنده سیور غمشی متعلقاتی
دخی کرماندن چتوب نواحیدن طویلادقیری عسکرله
خاتونی محاصره و دردست ایتدکن صکره بالاستیدان
بایدو خاندن الدقیری امر اوزرینه خاتون مشارالیهایی
اعدام ایتدیلر.

بوندن صکره کرمان حکومتی مظفرالدین محمدشاه بن
حجاج سلطانه انتقال ایلدی. مظفرالدینک وزارت مسندینه
تعیین ایتش اولدیغی قاضی فخرالدینک سوءمعامله سی ارکان
و اعیان حکومتجه وحشتی ورعا یا ججه نفرتی موجب
اولدیغندن مظفرالدین فرمان خان ایله اردویه عزیمت
ایلدیکی اثناده رؤسا قیام و فخرالدینی اعدام ایدی و یردیلر
(۶۹۵).

شو حادثه مملکتیجه فسادک شیوع و توسعه بادی
اولدی.

مظفر الدین اردودن عودتده اصلحاتدن عجزینی
مشاهده ایلدیکندن هر درلو تدبیردن کف ید فراغت
واوقاتی حصر ملاحی و عشرت ایتش و شو حال ایله فوت
اولوب یرینه سیور غمشک اوغلی قطب الدین شاه جهان
جلوس ایلشدر.

قطب الدین بر طرفدن اهالی حقنده ارتکاب مظالم
و اعتساف و دیگر طرفدن متبوعی اولان دولت ایرانیه
قارشو فتح باب اختلاف ایلدیکندن (۷۰۵) سنه سنده محمد
خدا بنده خان کندوسنی جلب ایله شیرازده اقامتده امر
اعطا و کرمان حکومتی امرادن ملک اسلام ناصر الدین
نام ذاته توجیه ایتکله کرمانده قره ختاییلر حکومتی منقرض
اولدی.

یدنبجی مبحث

(فارس مملکتی جغرافیاسیله وقایع تاریخیه سی)

(بیاننده در)

(جغرافیا)

فارس مملکتی شرقاً کرمان، سیستان و غرباً خوزستان

و بحر فارس شمالاً عراق عجم و خراسان ایله فارس ار اسنده کی
مفازة جنوباً بحر فارس و هرمز ایله محدود در .

قرون وسطاده فارس مملکتی (۱) اردشیر خوره
(۲) اصطخر، (۳) دارا بکرد، (۴) شابور خوره، (۵)
قباد خوره نامر ایله بش دائره یه تقسیم اولمشیدی .

اردشیر خوره دائره سنک منسوب اولدیغی نام مذکور
بر شهرک اسمیدر که شهر مذکور صکره لری جور نامیله
معروف ایدی . ال پویه زمانده بانی اصلیمی اولان فیروز
شاهه نسبتله فیروز آباد دیویاد اولندی . شو دائره نك
باشلو جه شهر لری مذکور فیروز آباد ایله شیراز، سیراف
شهر لریدر .

شیراز فارس مملکت نك پای تختی ایدی . حجاجک
عزاده می محمد بن قاسم بن عقیل هجرتک (۷۶) سنه سنده
شهر مذکور ی بنا ایلدی . عضدالدوله زمانده معموریتی
چوق ترقی ایتش ایدی . اطرافنده کی سوری عضدالدوله نك
اوغلی صمصام الدوله یاپدردی . صکره لری سور مذکور
خراب اولمغله اتابکان فارس دن سهد بن زنیکی تجدید
ایتدر مشدر . شیرازک میاه جاریه سنده کثرت اولوب
صولر نك بر قسمی رکن آبادار ماغیدر که شو وار ماغک
یوللرینی رکن الدوله حسن بن پویه انشا ایتدردی .

اصطخر دائره سنك الك بيوك شهرى بيضادر . مفسر
مشهور قاضى بيضاوى بوشهر دندر . اصطخرده مياہ
لطيفه و كوزل چنزارلر واردر . يزدشهرى شودائره
مربوطاتندن ايدى .

داربگرد دائره سنك مركزى اولان دارابگرد دائره
مذكوره ناميله موسوم اولوب بناسى پيشداديان دولتى
زمانه نسبت اولنه يور . عربلر داربگردى تعريب ايله
داربجگرد ديديلر . كرمان ايله همحدود اولان شبانكاره
خطه سى وزركان قلعه سى ايله اصطهبانان شهرى شو
دائره داخلنده در .

شاور خوره دائره سنك نامى شاور بن اردشير
منسوبدر . شودائره سنك الك بيوك شهرى كارزون در .
شهر مذكور قرون وسطاده يك معمور ايدى . بشاور
شهرستان ، نوپندجان شهرلى بلاد مشهوره سندندر .
بودائره لطيف باغچه لرى ، كوزل چنزارلرى شاملدر .

قبادخوره دائره سى نوشيروانك باباسى قباده منسوبدر
ارجان شهرى ، ابن عماره ، كاويان ، شهاده قلعه لرى ايله
بحر فارس اسكله لرندن بيدهان قصبه سى شو دائره ده در .
دائره مذكوره ده متعدد و لطيف مرغزارلر واردر .

فارسيه انهار عديده اولوب باشلوجه لرى طاب ، فيروز

آباد، نهر فراوات، دیورود، شیرین، نهر لیدر، طاب نهری
 لرستان، طاغلرند، مرج، قربندن، چقوب، شتر، نام، قریه نك
 یاننده بحره، دو کیلور، فیروز آباد، نهری، جبال، حس، ناتدن،
 نهر، فراوات، فراوات، دینلان، محلدن، دیورود، نهری، کرمان
 حدودندن، نهر، شیرین، کوه، دیناردن، نبعان، ایدرك، فارس
 بلادنده، جریان، و مزارعی، سقی، ایله، دریایه، دو کیلور لر.

جبال، فارسدن، دارا، بکرد، جبلنده، طوز، معدنی، وارد ر.
 مملکت، مذکورده، بحیره، بختیکان، بحیره، دشت، ارزن
 ناملریله، ایکی، بحیره، دخی، اولوب، صولری، طوز، لودر.

ینه، شو، مملکت، نسبت، اولنان، بحر، فارس، سند، حدود.
 ندن، عمانه، وارنجه، شرقدن، غربه، و عماندن، بصره، یه، وارنجه
 جنوبدن، شماله، ممتددر، که، فارس، مملکتی، بونك، شرق، جهتنده
 واقع، در، ساحل، غربیسی، عماندن، بحرین، و قطیف، و عبادانه
 طوغری، امتداد، ایدر، که، شطالعربك، مصبی، اوراده، در، سواحل
 شرقیه، سی، مهر، ویان، سیف، سیراف، حصن، ابن، عماره، یه
 و هرمز، بوغازینه، اندن، شرقه، دونوب، مکران، سواحلنه
 منتهی، اولور. جزیره، قبیس، جزیره، بحرین، جزیره، خاروك
 بحر، مذکورده، در.

(فارس مملکتی وقایع تاریخیه سی)

(۱۷ — ۳۲۲)

حضرت عمر رضی الله عنه افندم زك خلافت علیه لری
 وقایعنی حاوی اولان فصلده تفصیل اولندیغی اوزره
 سعد بن ابی وقاص حضرت تلرینک قادسیه مظفریتندن صکره
 بحرین عاملی علاء الحضر می کند و سیده انک خدمته معادل
 برایش کورمک ارزو سیله جانب خلافتینا هیدن استیدان
 ایتمکسزین هجرتک (۱۷) نجی سنه سنده جارود بن المعلی
 سوار بن همام، خلید بن المنذر نام ذواتک ریاستلریله فارس
 بلادینه سوق ایلدیکی اردو اصطخر حوالیسنه چقد قلرنده
 ایران سرداری هر بد سفینه لرله اسلام اراسنه صوقیلوب
 طوس نام محله جمع ایتدیکی عسکری جنود اسلام اوزرینه
 سوق انیش و جریان ایدن محاربه دن صکره اسلام عسکری
 بصره به کتمک استدلرنده عجملریولاری طوتوب عتبه بن
 غزو انک کوندردیکی عسکرله برلشد کدن صکره حرباً
 فرسلره غلبه و بصره به عزیمت ایتش ایدی.

جنود مسلمینک ارتق بلاد فرسه هجوملریله بمالک
 ایرانک بتمامها ضبطنه سنه مذکورده اراده جلیله
 خلافتینا هی شرفعلق ایدرک امرایه الویه عسکریه نک
 تقسیم صره سنده بلاد فارسدن اردشیر خوره الواسی

مجاهد بن مسعود السلمي به، اصطخر لواسی عثمان بن العاصه
ودارابگرد لواسی ساریه بن زینم الکنانی به ویرلدی.

(۲۳) سنه سنده توج، اردشیر خوره، اصطخر شیراز،
ارجان، بسا، دارابگرد شهرلرینک نوجهله فتح اولندیغی
فصل مذکورده تفصیل اولمشدر. فارس بلادی فتح
اولندقدده بصره به مربوط اولق اوزره بلاد مذکورده به
عمر بن عثمان عامل نصب اولندی.

(۲۹) سنه سنده فارس اهالیسنک عصیان کوسترده.
کری جهتله بصره والیسی عبدالله بن عامر عبدالله بن
معمری فارس ولایتنه عامل تعیین ایلدی. عبدالله اصطخره
کتدکده اهالی مرقومه قتاله تصدی ایلدیلر. محاربه ده
عبدالله مقتول واسلام عسکری منہزم اولدی. بونک
اوزرینه ابن عامر بالذات کیدرک محاربه واصطخر ودارا.
بکر دو جور شهرلرینی بتکرار استیلا ایله جانب خلافتدن
النان امر موجبجه هرم بن حیان الیشکری فارس ولایتنه
عامل تعیین ایلدی. یزدجرد اهالینک عصیانی صره سنده
جور شهرنده ایدی. عسکر اسلامک هجوملرنده خراسانه
قاچدی. بوند نصکره اصطخر حوالیسنه شریک بن الاعور
عامل نصب ایدلمش وشریک اصطخرده برمسجد بنا
ایلشد.

(۳۹) سنه سنده عبدالله بن عباس حضرت تری بصره
ده والی ایکن حضرت علی رضی الله عنه افندمزدن الیدی
امر اوزرینه فارس ولایتنه زیاد بن سمیه بی عامل تعیین
بیورمش و زیاده شو مأموریتی معاویه نك خلافتنه قدر
ممتد اولوب صکره معاویه به مخالفت کوستردیکی و معاویه
تأمین ایله ینه فارس ولایتنه ایقا ایلدیکی فصل مخصوصنده
ذکر اولمشدر .

(۴۵) تاریخنه قدر زیاده ولایت مذ کوره والیدی
ممتد اولدی . او تاریخده بصره ولایتی والیکنه تعیین
وفارس، کرمان، خراسان، اهواز بلادی دخی بصره به
ربط ایلدی . زیاد جانبدن بلاد مذ کوره به عمال اقامه اولند .
یعنی اثناده فارسه دخی عامل تعیین ایلمش ایدی . تاریخ
مذ کوردن (۶۸) سنه سنه قدر فارس بلادی بصره دن
کوندریلان عاملارله اداره اولندی .

سنه مرقومه مصعب بن زبیر جانبدن فارسه عمرین
عبیدالله بن معمر عامل نصب ایله خوارج محاربه سنه
سوق ایلدی . عمر ایله اوغلی عبیدالله اصطخرده وقوع
بولان خوارج محاربه سنده مقتول اولمشدر .

بوندن صکره فارس و کرمان ولایتلرینی خوارج استیلا
ایلدی . مصعب مقتولیتندن صکره بلاد فارس کاه خوارجک

وگاه و عبدالرحمن بن محمد بن اشعثك يد استیلا سنده قالوب
خوارجك الارى كسلد كده بلاد مذ كوره بصره يه الحاق
اولندی.

دوات امویه نك انقراضنه قدر بصره يه مربوط
ایلدی.

(۱۲۸) سنده سنده مسلم بن المسیب عراق امیری ابن عمر
جانبندن شیرازده عامل ایکن عبدالله بن معاویه فارس
بلادینه غلبه ایلدی. (۱۲۹) ده عبدالله حرباً منهزم
و مقتول اولوب بلاد فارس ابو مسلم خراسانینك اصحابندن
ابراهیم بن ابی سلمة الخلالك يد اداره سنده انتقال ایتشیدی.
ابوالعباس عبدالله السفاحك كوفه يه وروديله
اختفاسی اثناسنده ابو سلمه كوفه يه كلوب بعض مرتبه
مناسبتسز معامله ده بولندیغندن خلافتك تقررندن صكره
ابو سلمه قتل اولوب (۱۳۲) سنده سنده خلیفه ابو العباس
فارس ولایتی والیكنده عیسی عیسی بن علی يه تعیین
ایلدی. مقدا ابو مسلم خراسانی جانبندن فارسده اقامه
ایدلمش اولان محمد بن اشعثك كوستردیكي مخالفت اوزرینه
عیسی ولایتك امور حكومتنه وضع یدایده مدی.

(۱۳۳) سنده سنده خلیفه اسماعیل بن علی بی اهواز
وفارس ولایتنه والی نصب ایدوب متعاقباً اسماعیلی

موصل ولایتی والی الیکنه تحویل ویحیی بن محمد بن علی بنی
فارسه والی تعیین ایتدی.

(۱۳۵) ده یحیی وفات ایدرک بصره ولایتنه تابع
اولق اوزره فارسه عمرو بن شداد عامل نصب ایدلش ایدی.
(۱۵۶) سنه سنده عمروک بعض مرتبه مخالفتی مشاهده
اولندیغندن بصره والیسی هیشم بن معاویه بالذات کیدرک
عمروی قبض و صلب ایتشد.

بوندنص کره کوردجله واهواز وفارس ولایتنه
عمارة بن حمزه و (۱۵۹) ده نصر بن حرب، متعاقباً ینه
عمارة بن حمزه فارسه والی نصب اولنوب (۱۶۰) ده
کوردجله و بحرین و عمان و کوراهواز وفارس بصره
ولایتنه الحاقاً محمد بن سلیمان عهدده سنه توجیه ایدلدی.
(۱۶۵) سنه سنده خلیفه المهدی اهواز وفارس

و کوردجله و بحرین و عمان بلادینی بصره دن بالتفریق
هپسنی برولایت اتخاذا یله موالیسندن نعمانی و (۱۶۶) ده
کذلک موالیسندن معلی بنی ولایت مذکوره یه والی تعیین
ایتشدی. (۱۶۹) ده خلیفه الهادی بحرین و عمان بلادینی
بالتفریق بشقه جه ولایت اتخاذا ایدرک اهواز وفارس
بلادینی بصره یه الحاقاً محمد بن سلیمان عهدده سنه توجیه ایدلدی
فارس بلادینک (۱۹۸) سنه سنه قدر اداره سی بصره یه

مربوطاً جریان ایدرك سنه مذكوره ده مأمون خليفه
عراق، فارس، اهواز، حجاز، يمن ولايتيرنى حسن بن
سهل عهده سنه توجيه ايتش و (۲۰۵) سنه سنده خراسانه
الحاقاً اعمال شرقيه بي طاهر بن الحسينه تفويض ايلشدر.
اندى صكره فارس ولايتى خراسان اعمالندن معدود اولدى.

(۲۵۶) سنه سنده فارسى يعقوب بن الليث استيلا
ايتش اولديغى حالده سنه مذكوره ده فارسدن سنجستانه
عزيمتى متعاقب خليفه المعتر فارس ولايتى واليكينه
حرث بن سيمايى تعيين ايتدى. بوندى صكره مفلح بن واصل
عسكرله بالسجوم وقوعبولان محاربه ده حرث مقتول
اولوب بلاد مذكوره ابن واصلك يداستيلاسنه چكمشدر.

(۲۶۱) سنه سنده يعقوب بن الليث ينه فارس بلادى
استيلا طمعنه دوشهرك عسكرله بلاد مذكوره دن بيضايه
واردقده ابن واصل مدافعه يه قيام ايلدى ايسه ده مغلوب
اولدى.

فارس بلادى يعقوبك دائره استيلا سنده قالمغله خليفه
المعتمد طرفندن بلاد مرقومه رسماً يعقوبه توجيه ايلشدر.

(۲۷۱) ده خليفه مشار اليه، عمرو بن الليثى خراساندى
عزل وصاعد بن المخلدى عمرو ايله حرب مأمور ايلدى.

صاعد فارسه کیدرک حرباً عمروه غلبه ایتدی ایسه ده
فارس بلادی عمروک یدندن نزع اولنه مدی.

(۲۷۴) سنه سنده خلیفه نیک برادری موفق عسکرله
فارسه توجه ایلدکده عباس بن اسحاق مدافعه ایچون
سیرافه و اوغلی محمدی ارجانه بالارسال صاحب الجیش
ابو طلحه بی موفقله حرب ایچون کوندردی.

ابو طلحه موفقه یاقین واردقده مقاومت ایده میه جکنی
اکلادیغندن استیمان و اخذ امان ایلدی. موفق شیرازه
تقرب ایلدکده ابو طلحه عمروک یاننه کتمک نیتنده اولدیغنی
حس ایتکله ابو طلحه بی حبس ایتش و موفق فارس
بلادینی ضبط ایتدکدن صکره عمرو کرمان و سجستان
طرفلرینه چکلمشدر.

تاریخ مذکور دن (۲۸۸) سنه سنه قدر فارس بلادی
جانب خلافتدن کوندریلان عاملار ایله اداره اولندی.
سنه مرقومه ده عمرو بن الیشک خفیدی طاهر بن محمد عسکرله
بلاد مذکوریه هجوم و خلیفه المعتضدک اوراده عاملی
بولنان عیسی النوشری بی اخراج ایلدی و معتضد فارس
ولایتی ووالیسنندن بدره توجیه ایدوب بلاد مذکوریه بی
طاهرینندن نزع ایتسی امرینی ویردی. بدر عسکرله

کتدکده طاهرک اوراده بولنان عاملی فرار و بدر فارسی
استیلا ایتدی.

(۲۹۰) سنه سنده بدرک خلیفه المکتفی به بعض مرتبه
مخالفتی وقوعبولدی. بناء علیه بدر بغداده جلب ايله
اعدام اولنه رق طاهرک التماسی اوزرینه فارس بلادی
مال مقطوع ايله جانب ولایتدن عهدده سنه توجیده اولمشدر
بوندنصکره طاهر صیدوشکار ولهویات ايله اشتغال
ایدرك رؤیت اموردن اعراض کوستردی. (۲۹۳) سنه
سنده عمرو بن الليثک موالیسنندن ابوقابوس سبکری بغداده
عنیمتله طاهر دن شکایت ایلدیکنندن خلیفه طاهری عزل
ولیت بن علی بن لیثی فارسه والی نصب ایتدی. لیث سبکری
ایله برلکده کیدرك قارسی حرباً طاهرک یدندن الدقن
صکره سبکری تفردله لیثی دفع و فارسی ضبط ایتمشدر.

(۲۹۷) سنه سنده لیث سجستان حوالیسنندن طوپلادیخی
عساکر کثیره ايله فارسه توجه ایلدکده سبکری مقاومت
ایده میه جکنی اکلا یوب فارسه فرار و خلیفه دن استمداد ایلدی.
خلیفه مونس الحادمی عساکرله کوندردی. مونس حرباً
غلبه ولیثی اسیر ایدوب واسطه دوندکدنصکره سبکرینک
کاتبی عبدالرحمن کسب تحیر ایلدیکنندن فارسده براختلال
ظهور ایتکه باشلادی. مونس اهوازه قدر کتدکده سبکری

بر طاقم هدایا ایلہ بالا طماع خلیفہ نک یانندہ مظهر مساعده
اولمسنہ مونسى توسط ایدوب وزیر ابن الفرات ایسه
مونسک علیہندہ بولندیغندن محمد بن جعفرى فارس
بلادینک ضبطنه مأمور تعیین و تسیر و محمد (۲۹۸) سنہ -
سنہ سبکری یه غلبہ ایلہ فارسى تسخیر ایلدی .

فارسک ضبطنده عبدالله بن ابراهیم المسمعی اورایه
حامل تعیین اولندی . (۳۰۰) سنہ سنہ عبدالله عزل ایلہ
بدر البکیر، (۳۰۴) ده ابوزید خالد، (۳۱۱) ده بدرک اوغلی
محمد، (۳۱۲) ده ینہ عبدالله بن ابراهیم، (۳۱۶) ده محمد
بن یاقوت فارس و کرمان ولایتلرینه والی اولمشدر .

(۳۱۷) سنہ سنہ کرمان ولایتی محمد بن الیاس استیلا
ایدرك فارس بلادی (۳۲۲) سنہ سنہ قدر محمد بن یاقوتک
یداداره سنده قالمشیدی . او تاریخده عماد الدوله بن پویه
فارسى استیلا ایتمکله اوراده ال پویه حکومتی تشکیل
ایلدی .

(فارس مملکتنده ال پویه حکومتی)

(۳۲۲ — ۴۴۸)

آل پویهک کیفیت ظهور لرله دیلم و عراق عرب و عجم
بلادینه و بلاد سائر یه تعلق ایدن وقایع تاریخیه سی مباحث
سابقه ده تفصیل اولمشدر .

بنی پویردن عمادالدوله مرداویج طرفندن عهده سنه
 توجیه اولنان کرج ناحیه سنه کتدکنده کمره جلب قلوب
 عموم ایله قوتنی ارتروب اصفهانی ضبطه قیام ایلدکده
 مرداویجک قرنداشی و شمکیرک مدافعه سی توسیع مملکت
 مقصدینه مانع اولمشیدی. ارجانه، بعده کازرون حوالیسنه
 کیدرک اورالری یغما ایله یوزینی شیرازه چویردی. شیراز
 والیسی محمد بن یاقوت مرداویج ایله بالاتفاق مدافعه یه
 قیام ایلدکده ایکیمی ده مغلوب اولوب (۳۲۲) سنه سنده
 عمادالدوله شیرازی استیلا ایدی ویردی.

عمادالدوله شیرازی اله کتیردکده ابن یاقوت و سائر
 لرینک اوراده موجود اموال و نقودینی ضبط ایله کسب
 ثروت ایلدی. خلافتک دائرة اطاعتده بولمق شرطیله
 استیلا ایلدیکی یرلرک کندوسنه توجیهی استدعا ایلدیکندن
 خلافتدن منشور مخصوص اصداریله التماسی قبول و لشدر
 (۳۲۳).

مرداویج شوو قوعاندن پک متأثر اولدی. بناءً علیه
 عمادالدوله ایله حرب ایچون عسکرله شیراز حوالیسنه کیدر
 کن. مبحث مخصوصه تفصیل اولندیغی اوزره. مقتول
 اولوب یندنه کی جبل بلادینی عمادالدوله استیلا ایتشد.
 بوندن کمره شیرازده حکم فرما و بالاخره قرحه مهملکه

مرضنه مبتلا اوله رق اعاده صحتدن امیدي کسـلد کده
برادر زاده سی عضدالدوله بن رکن الدوله یی جلب ايله
قوناغنده برسریر اوزرنده اوطوردوب و کندوسی انک
حضورنده طوروب حکومتله عرض سلام ایلدی و ویردیکی
امر اوزرینه رؤسا و اکابر عضدالدوله یه عرض اطاعت
ایتدیلر .

عمادالدوله (۳۳۸) سنه سنده علت مذ کوره ايله
وفات ایدوب عضدالدوله شیرازده مسند نشین حکمداری
اولدی .

(۳۵۷) ده عضدالدوله نک کرمانی و (۳۶۶) ده عراق
امارتنی و صکره موصل و دیاربکری نوجهله استیلا ایلد .
یکی مباحث مخصوصه سنده مذ کوردر .

مشارایه بالاخره علت صرعیه ابتلا ايله قوتی
ضعفه مبدل اولدی .

(۳۷۲) سنه سنده بغدادده وفات ایدوب امیر المؤمنین
حضرت علی رضی الله عنه افندمک مشهد عالیرنده دفن
اولمشدر . عاقل ، فاضل ، مقبول السیاسه ، شدید الهیبه
ایدی .

عضدالدوله نک وفاتدنصکره اوغلی صمصام الدوله
عراق امارتنه نائل اولدقدده فارس بلادینی برادرلری

ابوالحسن احمد و ابوطاهر فیروز شاهه اقطاع ایدرک
 کرمانده بولنان دیکر قرنداشی شرف الدوله ابوالفوارس
 شیرزیل سبقت کوستروبدنه استیلا ایدمهامک ایچون سرعتله
 فارسه کتملرینی امر ایلدی. احمد و فیروز شاه ارجانه
 واصل اولدقلرنده شرف الدوله پدرینک وفاتنی استخبار
 ایتسیله برابر علی العجمله کلوب انلردن مقدم شیرازه واصل
 اولدیغنی و مسند حکومتی ضبط ایتدیکنی ایشته کلرندن
 اهوازه عودت ایلدیلر.

شرف الدوله شیرازه کلدکده سؤ شهرت قازانمش اولان
 وزیر نصر بن هرون النصرانی بی ازاله و محبوبس بولنان
 اکبری اطلاق ایله برابر بلاد فارسده قرنداشی صمصام
 الدوله نك خطبه سنی قطع ایتدردی.

بولند نصکره بصره بی بالاستیلا قرنداشی ابوالحسینه
 اقطاع ایتشد.

شرف الدوله نك بلاد فارسی استیلاسیله حرکات
 سائرده سی صمصام الدوله نك مسموعی اولدوقده عضد الدوله
 له نك حاجی امیر ابوالحسنی عسکرله کوندروب شرف الدوله
 دخی امیر ابو الاغردیس بن عقیف اسدی ایله کوندردیکی
 عسکر قرقوب نام محمله بربرینی قارشولدیلر. بالمحاربه

صمصام الدوله نك عسكری مغلوب و امیر الجیوشی ابو -
الحسن مأسور اولدی (۳۷۳) .

(۳۷۵) او ائلنده شرف الدوله صمصام الدوله علیه
قیام ایله اهوازی، بعده بصره یی ضبط ایتدکده صمصام -
الدوله و همه ذاهب و صلحه طالب اولوب شرف الدوله نك
نامی امیر الامر ا عنوانیله یاد اولنق و عراق و لایندده اسمی
صمصام الدوله نك اسمندن مقدم خطبه ده او قونق اوزره
یئلرنده صلح تقرر ایتدی ایسه ده شرف الدوله عراقده
بولنان اکابر و امرانك کندوسنه میلارینی حس ایتدیکی
ایچون شو مصالحه دن نادم اولدیغندن عسکرله بغدادده
طوغری بوریدی . صمصام الدوله نه حرکتده بولنسی لازم
کله جکنی خیر خواهانیله مشاوره ایلدکده هرکس برسوز
سویلس اولدیغی حالده هیچ بریسی قبول ایتیب برقاق
اتباعیله شرف الدوله نك یانته کتدی . شرف الدوله ابتدا
حقنده تعظیم و حرمت کوستروب مجلسدن طشره چقدقه
ویردیکی امر اوزرینه صمصام الدوله قبض و کوتوال
قلعه سنده مقیداً حبس ایلدیلرک کندوسیده بغداد امارتی
ضبط ایلشدر

شرف الدوله شیرازدن حرکت ایلدیکی وقت ابو القاسم
بن علایی شیرازه والی نصب ایتشیدی . (۳۷۹) سنه سنده

خسته لنوب مرضی مرض موت اولدیغنی حس ایلدکده
 اوغلی ابوعلی بی اموال و خزائن ایله برابر فارسه کوندردی
 مرضی دها زیاده مشد اولدقده اصحابی صحتک عودتنه
 قدر قرنداشی بهاءالدوله نك قائم مقام نصیبی مذا کرده و کندو-
 سنه عرض ایتدیلر . موافقت کوستر مسنی متعاقب وفات
 ایتسیله جانب خلافتدن بهاءالدوله یه خلعت امارت ا کسا
 اولندی .

شرف الدوله مقدماصمصام الدوله بی قلعه بند ایتدیکی
 یوقاروده یازلمشیدی . وفات ایده چکی اثناده صمصام .
 الدوله نك کوزلرینه میل اتشین چکمک ایچون کوندردیکی
 مجدالدین فراش شیرازی قلعه یه یتشمزدن مقدم شرف الدو-
 نك وفاتی خبری النوب فراش ابوالقاسم العلا ایله مشورت
 ایتدکده علاهمن مأموریتنی اجرا ایتسنی تنسیب ایتمکه
 فراش صمصام الدوله نك کوزینه میل اتشین چکدی .

ابوعلی بن شرف الدوله والده سیله اموال و خزائن
 وجواری بی الوب بغداددن حرکت وبصره یه موصلت
 ایتدکده باباسنک وفاتی خبرینی الدیغندن بحرأ ارجانه
 کیدرک شیرازه یتشمکه سرعت کوستردی . کیدرکن
 متولی ابوالقاسم العلا ایله مخبره یه باشلادی . علاشیرازی

کندوسنه تسلیم ایتکه حاضر اولدیغی اشعار و ابوعلی
کیدرک شیرازی استیلا ایتشد.

قلعه بند ایکن علانک غدری و فراشک مباشرتیه
کوزینه میل اتشین چکیلان صمصام الدوله ایله قرنداشی
ایوطاھری بوئشاده قلعه مأمورلری اطلاق ایلدیلر. مشار
ایهما امرادن فولاد ایله برلکده بلاد فارسدن سیرافه
کیدرک دیلم اھالیسندن باشلرینه پک چوق عسکرطوپلاندی
شیرازده کی دیلیردخی صمصام الدوله یه میل ایلدیلر.

بناءً علیہ ابوعلینک شیرازہ وصولی فتنہ تعقیب
ایدرک اورادہ کی اترک و دیلیریکدیگریله محاصراته باشلامق
اوزره اولدیغی کوردیکندن ابوعلی قوناغندن چتوب
کندو طرفدارانی اولان اترک ایچنه کتدی. صمصام
الدوله ایسه شیرازہ بالوصول مسند حکومتہ او طوردی.
دیلیر ابوعلینک قبضیلہ صمصام الدوله یه تسلیمہ قیام
ایلدیلر. ترکر طرفلرندن شدتلی مدافعه کوسترلدی.
طرفین بیننده برقاچ کون قتال جریان ایتدکن صکره
ابوعلی اترک ایله برابر فسا بلده سنه کیدرک اورایی
بالاستیلا دردست ایلدکاری دیلیری اعدام و ماللرینی
اغتنام ایلدیلر. ابوعلی اترک ایله ارجانه، بعده شیرازہ

عزیمت و صمصام الدوله ایله بالمحاربه شهرى یغما ایتدکدن
صکره ارجانه عودت ایتدی.

براز وقت یکدکده بهاء الدوله قاصد مخصوص
ارسالیه ابوعلی بی تلطیف و حقنده کوزل و عدل ارائه
ایلدی. برطرفدن دخی اتراک ایله مخابره خفیه یه
باشلایوب اسمالتلر کوسه تردی. اتراک بهاء الدوله دن
موعود اولدقلری مساعداته مغروراً ابوعلی بی بهاء الدوله نك
یانه کتمکه تشویق و اطماع ایلدیلر. بناءً علی ذلک ابو-
علی واسطه عزیمتله (۳۸۰) سته سی جادی الاخره سنده
بهاء الدوله ایله ملاقی اولدی. عقیب ملاقاتده بهاء الدوله
کندوسنی حبس و صکره قتل ایله فارس بلادینی ضبط
ایچون اهوازه متوجهاً حرکت ایتدی.

بهاء الدوله خوزستانه بعدالوصول بولدیغی
شیلری اخذ ایتشدیرکه شوهرده برملیون دینار سکز
ملیون درهم انه یکدی. ثیاب و جواهر ایسه لایعد
ولایحصى ایدی. عسکر بونجه نقود و اشیای یالکز
بهاء الدوله یه یدره مدکرندن درحال کورلدی بی قوپار دیلر.
بهاء الدوله ناچار و ناخواه نقود و اشیای مذکورده نك
چوغنی عسکره و یروب کنه و سنه آزرشی قالدی. بوندن
صکره بلاد فارسه طوغری یوریوب ابوالعلا بن الفضلی

مقدمه الجیش ایله ایلرویه کوندردی . ابوالعلا نوبندجانه
 واصل اولدوقده صمصام الدوله نك اوراده کی عسکری
 مدافعه یه قیام ایلدیله رایسه ده بوزلدیلر . ابوالعلا عسکرله
 فارس بلادینه صوقلمغه باشلادی . صمصام الدوله نك
 فولاد زماندار نام قائد قومانداسیله سوق ایلدیکی عسکر
 ابوالعلا نك عسکرینه تقرب ایلدکده عسکرینك بر قسمی
 پوصویه وضع ایتشیدی . ابوالعلا نك عسکری او جوارده کی
 کوپری بی پکوب دیلم عسکرینك راست کتیردکلی احوال
 واثقالی یغما ایله مشغول ایکن پوصوده کی عسکر خروج
 ایله برابر محاربه یه یاشلادیله . ابوالعلا مغلوب و عسکری
 تمامیه مقتول اولدی .

بو غلبه دن صکره فولاد ارجانه عودت و صمصام
 الدوله دخی شیرازدن ارجانه عزیمت ایدرک طرفین بالمخابره
 بلاد فارس صمصام الدوله نك ، خوزستان و عراق بلادی
 بهاء الدوله نك یدنده قالمق اوزره یدیلرنده مصالحه منعقد
 اولمشدر .

(۳۸۳) سنه سنده بهاء الدوله نقض عهد ایله فارس
 بلادینی استیلا ایچون ابوالعلا بی عسکرله ینه فارسه
 طوغری یوله چقاردی . صمصام الدوله نك مدافعه ایچون
 کوندردیکی عسکر بودفعده ابوالعلا نك عسکرینه غلبه

ایله برابر ابو العیلائیده امیر ایدیلر . ابو العیلا صمصام .
الدوله نك ياننه كتیر لدكده بعض شفاعت اوزرینه حبسیله
اكتفا ایدلدی . شو غلبه دن صكره خوزستان بلادی دخی
صمصام الدوله نك ید استیلاسنه یکمیش ایسه ده (۳۸۴)
سنه سنده بلاد مذکور هینی ینه بهاء الدوله ایکی سنه صكره
بتكرار صمصام الدوله استیلا ایتشدر .

(۳۸۵) ده بلاد فارسده کی اتراك طائفه سی بر فساد
ایقاع ایدیلر . صمصام الدوله نك امر بلك طائفه مر قومه نك
تنگیلارینه قیام و چوغنی اعدام اولندی . بقیه سی کرمانه
طوغری قاجدیلر .

(۳۸۹) ده صمصام الدوله دیلملرک نسبیرینی تصحیحه
قیام ایدرک بیک قدر اشخاصی دفتر دن چقارتدی . بونلر
نه یاپه جقتلرینی شاشروب قلعده ده محبوس اولان بختیار
زاده لری بر تقریب ایله اخراج ویاننده تشکیل جمعیت
ایدیلر . بر طاقم اکراد دخی جمعیتلرینه قارشیدی . هپسی
رفع لوای خلاف ایدرک ارجانی استیلا ایچسون یوله
چقدیلر . صمصام الدوله خبر الدی ایسه ده او آراق
قائدلرندن ابوجعفر هر مرز نسما شهرنده اولوب یاننده مدافعه
ایده جك عسکر دخی موجود دکل ایدی . شیرازده
مخالفله هوادار اولانلر انتهاز فرصتله ایاقلا نوب صمصام .

الدوله نك قوناغنى يغما ايدى ويرديلر . صمصام الدوله
 قلمه يه تحصن ايتك استدى . قلعه محافظلرى يول ويرمديلر .
 ياننده انجق اوچيوز قدر غلبه لك قالمش-يدى . ابو على
 بن استاد هرملك ياننه كتمكى قرارلاشدرديلر . شيرازدن
 ايكي مرحله اوزاقلاشوب دودمانه يتشدكارنده دودمان
 رئيسى طاهر صمصام الدوله يي دردمست ايله بختي-ارك
 اوغلى ابو نصر ك ياننه كوندروب اعدام اولندى .

كتابخمرك دولت عباسيه فصلنده صمصام الدوله نك
 (۳۷۹) تاريخنده وفات ايتديكى سهواً يازلمشدر .

فارس بلادى صمصام الدوله دن صكره براز وقت
 بختيار اوغلار ينك النده قالبوب (۳۹۰) سنه سنده بهاء الدوله
 طرفندن مأمور ابو على استاد هرمن عسكرله كيدرك حرباً
 شيرازى استيلا ايلش وابو نصر بن بختيار بلاد ديله
 وقرنداشى ابو القاسم بطيحيديه فرار ايتمشدر .

بهاء الدوله (۴۰۳) سنه سنده بلاد فارس-دن ار جان
 شهرنده وفات ايدرك نعتشى عرافه نقل و شهدا مير المؤمنينده
 مدفون باباسى عضد الدوله نك ياننده دفن اولندى .

بهاء الدوله دن صكره اوغلى سلطان الدوله ابو شجاع
 ار جاندن شيرازه كيدرك سرير حكومه او طوردى .

كرماز و ايسى و سلطان الدوله نك برادري ابو القوارس

(۴۰۷) سنه سنده بعض دیالیه بالاتفاق شیرازی ضبط
ایلمدی ایسه ده سلطان الدوله حرباً ابوالقوارسی شیرازدن
چقاردی.

سلطان الدوله نك دیگر برادری مشرف الدوله دخی
عراقی استیلایه قیام ایدرک حرباً غلبه ایتمکله (۴۱۳)
سنه سنده آرالنده مصالحه منعقد اولوب عراقک تمامی
مشرف الدوله یه و کرمان ایله فارس بلادی سلطان الدوله یه
قالدی.

(۴۱۵) سنه سنده سلطان الدوله شیرازده وفات
ایدوب اترک طاقتری کرمان امیری ابوالقوارس بن بهاء-
الدوله بی جلوس ایدرمکی قرارلاشدردیلر. ابوالقوارس
کلوب جلوس ایلمدی ایسه ده سلطان الدوله نك اوغلی
ابو کالیمجار حرباً ابوالقوارسه غلبه و فارس حکومتی
ضبط ایدی و یردی. ابوالقوارس فسامدینه سنه چکادی.
ابو کالیمجار شیرازه داخل اولدقده شیرازده کی دیالیه
ایله ارالنده اختلاف یوز کوسه تردی. دیلمیرک مخباره
و طلبیریه ابوالقوارس ینه کلوب شیرازی ضبط ایتدکدن
صکر بینرنده مصالحه وقوعیه کرمان و فارس بلادی
ابوالقوارسک، خوزستان ابو کالیمجارک یدنده قالدی.
(۴۱۸) ده ابو کالیمجار ابوالقوارس علمینه قیام ایله

حرب ایچون کرمانه طوغری کتدی . بلاد فارس ابو-
کالچارک کرمان ابوالقوارسک یدنده قالمق و ابو کالچار
طرفدن ابوالقوارسه سنوی یکر می بیک دینار ویرملک
شرطیله یدنلرنده مصالحه عقد اولمشدر .

(۴۳۵) منه سنده عراق امیری جلال الدوله وفات
ایلدیکندن ابو کالچار عراق امارته نائل و بغداده عزیمتده
خليفةك التفاته مظهر اولدی .

سنه مرقومه ده دارالملک فارس اولان شیرازک اطرافنه
برسور چکلمسنى ابو کالچار مراد ایدرک امرانشایه مباشرتله
سکز ذراع سمکندده و اون ایکی بیک ذراع دورنده برسور
انشا ایدلدى . امر بنا (۴۴۰) سنه سنده تمام اولمشدر .

ابو کالچار بوندن مقدم کرمانک بر قسمی ضبط ایله بهر امشاه
بن لشکرستانی اورایه عامل نصب ایتشیدی . سنه مرقومه .
ده بهر امشاه مخالفت کوستردی . ابو کالچار اصلاحات
ایچون کیدرکن جناب نام محلمده خسته لنوب وفات ایتدی .
واوغلی ابو منصور فلاستون در حال شیرازه کیدرک فارس
بلادینی استیلا ایلدی .

بغدادده بولنان ملک الرحیم بن ابو کالچار دخی عراق امارته
نصب اولندی .

ملک الرحیم فلاستونک بلاد فارسى ضبط ایتدیکنی

ایستاد کرده قرن دثی ابوسعدی عسکرله کوندروب ابوسعده
شیرازی ضبط وفلاستون ایله والدہ سنی قبض ایتشدرد.
(۴۴۱) سنہ سنہ ملک الرحیم شیرازہ کیدرک شہرہ
یاقن واردقده بغداد و شیراز اتراکی بیدلرندہ براختلاف
ظہور ایلدی.

ملک الرحیم شیراز اتراکنہ اعتماد ایدہ مدیکی کبی
فارسدہ کی دیالہ یدہ مقدبجہ محبسدن اصطخرہ فرار
ایتمش اولان ابومنصور فلاستونہ هوادار اکلا دیغندن قردا.
شی ابوسعده ایله ابوطالبی ارجاندہ اقامہ وعراقہ عودت
ایتدی. لکن بویوزدن دخی فارسدہ بشقہ جہ براختلاف
قیوسی اچل دیغندن اصطخرده فلاستونک باشنہ خیلی غلبہ.
لک طویلانوب فلاستون شو قوتله بلاد فارسی استیلا
واہوازیدہ ضبط ایچون ارجانہ طوغری عزیمت ایلدی.
ملک الرحیم فلاستونک تجاوزاتندن خبر الدقده عسکرله
اوزرینہ کتدی ایسدهده عسکری منہزم اولدی.

(۴۴۲) ده اه-وازدہ بولنان فارس عسکری بیندہ
براختلاف ظہور ایدوب برطاقی فلاستونہ، برطاقی ملک.
الرحیمہ میل واطاعت کوستر دیلر. فلاستون کندی اطاعتندہ
قالانر ایله فارسہ کتدی.

(۴۴۳) ده ملک الرحیم برادری ابوسعدی عسکرله

بلاد فارسه سوق ایدوب ابوسعدا صطخر، شیراز، دار بکرد
شهر لرینی استیلا ایتدی. فارس امیری فلاستون مدافعه یه
چالشیر کن مغلوب و عسکری منهزم اولدی.

(۲۴۵) ده ملک الرحیم بلاد فارسدن ارجان شهرینه
کیدرک امیر ابومنصور فلاستونک اوراده کی عسکری
کندوسنه اطاعت ایتدیلر. ارجان ملک الرحیمده قالدی.

ملک الرحیم شیرازده بولنان برادری ابوسعدا ایله
عسکری بیننده سنه مرقومه ده براختلاف ظهور ایدوب
عسکر ابوسعدا شیرازدن طرد و فلاستونی کتیروب اکا
اطاعت ایتدیلر. ابومنصور شیرازه بالوصول استیلا سی
متعاقب سلجوقی سلطان طغرل نامه خطبه او قوتدردی.

(۲۴۷) سنه سنده ملک الرحیم طرفندن اصطخر قلعه.
سی محافظی بولنان فولاد دلی حرباً شیرازی استیلا
وابو منصور فلاستونی طرد ایله ینه ملک الرحیم نامه
خطبه او قوتدردی. ابومنصور شیرازدن چقارلدقده

فیروز اباده کتیشینی. برادری ابوسعدا ایله برالشوب
عسکرله شیرازده عزیمت و حرباً فولادی اورادن چقاروب
شیرازی ضبط ایتدکدنصکره برادر لری ملک الرحیم اطاعت
وبراز عدت برلکده اقامت ایتدیلر ایسه ده بالاخره ارالینه

اختلاف دوشوب یکدیگر یله محاربه به قیام ایلدیر . ابو-
سعد مقتول اولدی .

بوندنصکره ابومنصور فارس حکومتده کسب استقلال
ایدرک کوزینک اوکنده ارتق مانع و مزاحم قالدی ظن
ایدرکن پدرینک وزیر عادل ایله ارارنده اختلاف ظهور
ایلدی . بو اختلاف حربی نتیج اولوب محاربه ده عادل
مقتول اولدی ایسه ده عادلک سپهسالاری فضلویه دیو
معروف اولان فضل بن حسن خروج و غلبه ایله ابومنصور
فلاستونی طوتوب قلاع فارسدن برقلعه ده مقیداً حبس
و فارس مملکتی ضبط ایتکله بنی پویهک فارس حکومتی
منقرض اولدی (۴۴۸) .

(فارس بلادینک بوندنصکره کی وقایعی)

(۴۴۸ — ۵۴۲)

انفاً اسمی ذکر اولنان سپهسالار فضلویه (۴۴۸) سنه
سنده فارس بلادینی بالاستیلا شبانکاره حوالیسنده واقع
دارابگرد شهرینی مرکز حکومت اتخذ ایتدی .

فضلویه (۴۶۴) سنه سنه قدر دارابگرد ده حکومت
ایدرک اوتاریخده سلجوقی سلطان الب ارسلانک وزیر
نظام الملك عسکرله دارابگرده هجوم و فضلویه طرد

ایله بلاد مذکورہ بی ضبط ایتدکد نصہ کرہ رکن الدین
خارتکینی فارس ولایتہ والی نصب ایتشد
(۴۹۰) سنہ سنہ سلطانی برکیارق خراساندہ عصیان
ایدن عیسی ارسلان ارغون اوزرینہ عسکر سـ وقیلہ
کندوسی دخی متعاقباً خراسانہ کتدیکی وقت فارس
ولایتی والیلکنہ امیر انزی نصب ایله اوحوالیدہ تغلب
کوسترمش اولان شبانکارہ اہالیسنک تنکیلاریندہ امر
ویردی . اہالی مرقومہ کرمان حکمداری ایرانشاہدن
استمداد وجلب ایلدکری امداد عسکریلہ برلکدہ امیرانزہ
غابہ ایلدیلر . امیر مشارالیه منہزماً سلطان برکیارقک یانہ
کتدی .

روضۃ الصفادہ بنی ہویک بلاد فارسدہ صوۃ حکمداری
بولنان ابو منصور فلاستوند نصکرہ حکومت ایدنلرک اسملری
وجہ اتی اوزرہ کوستریلہ یور .

فضلویہ . رکن الدین خارتکین . اتابک جاولی . اتابک
قرہ جہ حاکم . اتابک منیکبرس . امیر بوزابہ .

بوزابہ (۵۴۰) سنہ سنہ بلاد فارسدہ حکمدار ایکن
ملوک سلجوقیہ دن سلطان محمد بن سلطان محمود ایله اتفق
وسلیمان شاہ ایله دہ اتحاد ایدرک سلجوقی سلطان مسعودک
اطاعتدن چقدیلر . ری والیسی امیر عباس دخی بولنرہ

التحاق ایلدی . امیر عباسک (۵۴۱) تاریخنده مقتول اولمسی
 متعاقب بوزابه فارس و خوزستاندن جمع ایلدیکی عسکرله
 کیدرک اصفهانی محاصره ایتدی . بر قوه عسکریه دخی
 همدانه و ماهیکی قلعه سنه طوغری یوله چقاردی . بوزابه
 بوند نصکره سلطان مسعودک علیهنده شدت ارائه سیله
 سلطان مشار الیهک اوزرینه اچقدن اچغه هجوم علامتیرینی
 کوستردکده سلطان مصالحه ایچون مخاربه به باشلادی .
 موافقت کوستر میوب ایلرویه طوغری یوریدی . سلطان
 قائلرندن قره تکین ایله برلکده عسکرله کیدرک مر جده
 بوزابه بی بالاستقبال یینلرنده محاربه وقوعبولدی . سلطان
 مسعود میسره سیله برابر منهزم اولدی . قلبده بولسان
 عسکر حربه دوام ایدرک اتیلان او قلردن بریسی بوزابه .
 یه اصابتله بوزابه اتندن دوشوب مجروح و مأسور اولغله
 سلطانک امریله اعدام اولمشدر .

بوزابه نك یداسارته طوتمسילה برابر عسکری منهزم
 اولوب بلاد فارسی سلطان مسعود استیلا ایتدی (۵۴۲) .
 سنه مذکورده سلطان مسعود سلجوقینک والد صغیرینه
 اتابک اولان مظفر الدین سنغر بن مودود سلمغری خروج
 و بلاد فارسی ضبط ایتمشدر .

اتابکان فارس حکومتی

(۵۴۲ - ۶۶۵)

بونلره ال سلغری دخی دینلور . دولت سلجوقیه نك
 حال ضعفه تصادفلری اشناسنده اتابك مظفرالدین سنغر بن
 مودود سلغری خروج ایدوب ذکر اولندیغی اوزره
 (۵۴۲) سنه سنده فارس مملکتی استیلا وال سلغری
 حکومتی تشکیل ایلدی . مشارالیه شیرازده برخانقاه و بر
 مسجد بنا ایتشد . وفاتی (۵۵۰) تاریخنده در .

سنگردن صکره برادری اتابك زنکی بن مودود شیرازده
 سریر حکومت اوطودی سلغریاندن الب ارسلان حکومتی
 زنکینك الندن آلمق اوزره علیه قیام ایلدی ایسه ده
 حرباً منهنم اولدی .

زنکی (۵۵۸) سنه سنده وفات ایدوب یرینه برادر
 زاده سی زنکی بن تکلک جلوس ایلدی . زنکی عسکر
 حقهده سؤ سیرت کوستردیکندن رؤسای عسکر خوزستان
 متصرفی شمله بی فارس بلادینی امتیلایه تشویق ایتدیلر .
 شمله عسکرله بلاد فارسه طوغری یوریدکده زنکی مدافعه یه
 قیام ایتدی عسکرینك بر مقدار جزئیسی صداقت ابراز
 ایدرله اکثریسی خیانت کوستردیکندن زنکی منهنماً

فرار و شبانکاره اکرادینه انجا ایلدی . شمله بلاد فارسی
استیلا ایدی و بردی . لیکن شمله‌نک برادر زاده‌سی ابن
شمله‌نک بلاد مرقومه ده ارتکاب ایلدیکی مظالم عومه
نفرت و بردیکندن شمله‌یی استیلایه تشویق ایدن عسکره
ندامت کلوب کرک عسکر، کرک اهالی علی العموم زنکی‌نک
حکومتی ارزو ایلدیلر . زنکی جلب ایله ینسه مسند
حکومه او طور دلدی .

زنکی (۵۷۱) ده وفات ایدرک یرینه اوغلی اتابک
تکله جلوس ایتشد .

اتابک ایلدکز بونک زمانده شیرازی استیلا ایچون
عسکرله هجوم ایدرک خیلی صارقندیلقلرده بولندی . تکله
مدافعه اشناسنده مجروح اولدی . طغرل بن سنغر تکله‌یه
معارض اولوب ارالرنده جریان ایدن محاربه‌لر اشناسنده
بلاد فارسک چوق یرلری خراب اولمشدر .

تکله (۵۹۱) سنه‌سنده وفات ایدرک برادری مظفر-
الدین ابوشجاع اتابک سعد بن زنکی یرینه او طور مشدر .
مشارالیه عادل و سیامی بر ذات ایدی . زمانده فارس
بلادی معموریت کسب ایلدی . جلال‌الدین خوارزمی
بونک زمانده هندسه تاندن عودتله بلاد فارسک بعضیسنی
یغما ایتش و صکره ارالرنده صلح انعقاد ایتشد .

(۶۲۳) سنه سنده سعد بن زنیکی فوت اولوب یرینه
اوغلی مظفرالدین اتابک ابوبکر جلوس ایلدی.

تاتارلرک بلاد فارسه مجاور بولنان محله ره اطاله ایادی
استیلا و خسار ایلدکری اثناده ابوبکر اوکتای قآنه
هدایا و اطاعت عرضیه ملکی جنکیزلرک مضرترندن
محافظه ایتش و اوکتای قآن طرفندن کندوسنه قتلخ خان
اقبی دخی ویرلشدر.

هلاکو عراقه عزیمت ویول اوزرنده ایاق باصدیغی
یرلری پایمال مضرت ایلدیکی اثناده ابوعلی سعدی تهذیب
قدوم ایچون هلاکونک یانه کوندردی. و هلاکونک
التفاتنه مظهر اولدی. هلاکو بغداده هجوم ایدرکن
atabek ابوبکر برادر زاده سی محمد شاهی عسکرله هلاکویه
ترقیق ایلدی.

ابوبکر (۶۵۸) سنه سنده وفات ایدرک اوغلی سعد
اول اثناده بغداد حوالیسندن شیرازه عودت ایدرکن
یولده خسته لنوب وفات ایتش و خبر وفاتی شیرازه بالغ
اولدقده ولدصغیری اتابک محمد سریر حکومت اجلس
ایدلشدر.

atabek محمد جلوسندن ایکی سنه یدی ماه صکره

قضاء قصرک سطحندن اشاغی دوشوب وفات ایدی
(۶۶۱) .

بوندنصکره اتابک محمد شاه بن سلغرن اتابک سعدبن
زنکی شیرازده سریر حکومه او طور دی . شـو ذات
بغایت شجیع ایدی . هلا کونک حوالی عراقیه جه سبقت
ایدن حرکات عسـکریه سی اثنا سـنده رفاقتنده بولنش
وبسالت کوسـترمش ایدی . جلو سندنصکره شعار حکومتی
امحا و ذوق و مناهی ارتکابیه امرار صبح و مسا ایلدی .
بو حالله برابر سفک دمایدهده حریص ایدی . بیوجه
شرعی شـونی بونی اعدام ایله نفرت عمومیه هدف
اولدی . جلو سندن سکز ماه پکد کده هلا کو خانک امریه
خلغ و اصـطخر قلعه سنده حبس ایدیلرک یرینه سلجوق
شاه بن سلغر اجلاس ایلدی (۶۶۲) .

سلجوق شاه بدایت جلو سنده ساعی فساد عدا ایلدیکی
امرای ازاله و سلفی زمانده امرایی تحریک ایدن ترکان
خاتونی سلاک ازدواجه کشیده ایلدی . سلجوق شاه ایسه
ملاهی و مناهیده محمد شاهدن کیر و قالمیوب بلا سبب برطاقم
بیکناهانک عقوبتنه اشارت ایده یور ایدی .

بر کچه مجلس عشرتده بخار باده دن دماغنده امتلا
حاصل اولوب ترکان خاتونک سلفی زمانده کی تحریکانی

خاطرینه کلمه کله شو صرده قارشو سنده ایاق اوزره طور-
مقده اولان برزنجی کوزینه ایلشوب ترکان خاتونی اعدام
ایله باشنی کتیر میسنی زنجی به امر ایتدی. زنجی کیدرک
ترکان خاتونی اعدام وباشنی برطشت ایچنه وضع ایله
کتیر دکده سلجوقشاه مقتوله نك قولاق لرنده کی قیمتدار کوپه-
لری چقاروب او مجلسده تغنی ایله کندوسنی ا کلمه کده
اولان مطربه طوغری فرلاتدی. بوماده دن هر کسه وحشت
ونفرت کلدیکندن شیرازده بولنان امرا سلجوقشاهه
مراجعت ایتکسزین اتلرینه یینوب شیرازدن چقدیلر.
سلجوقشاه بونلرک حرکتلرینی ایشدکده مسلحاً اتنه یینه رک
سرعتله ارقه لری صره کتدی. ابتدا راست کلدیکی
اوغل بکی برکرز کران حواله سیله یره یقوب اولدردی
امراء سائره یه یتشه مدیکندن عودتله هپسنگ شیرازده کی
ماللرینی یغما و خانه لرینی احراق ایتدردی. امرادن فرار
ایدنلر هلا کونک یاننه کیدرک سلجوقشاهک احوالی
بیلدردیلر. هلا کو امراسندن التاجوی عسکرله شیرازه
طوغری یوله چیقاردی. التاجو اصه فهانه یتشه دکده
هلا کونک امرینی و بر ساعت اول اظهارنداته حضور
ایلخانی به التجا ایدر ایسه حقنده خیر لو اوله جغنی سلجوق
شاهه یازدی ایسه ده سلجوقشاه شو نصیحتته اعتبار ایتیبوب

عسـ! کر موجوده سنی بالاستصحاب سـ و احل بحر عمانه
 طوغری چکادی . التاجو عسـ کرله شیرازه کیردکن
 صـ کره سلجوقشاهی تعقیب ایچون حرکتله یتشـدکده
 ینلرنده شدتلی محاربه وقوعبولوب اخرالامر سلجوقشاه
 دردست ایله کوزلرینه میل اتشین چکلمسنی متعاقب وفات
 ایلدی (۶۶۲) .

بوندنصکره اتابک سعد بن زنکینک قزی آبش خاتون
 شیرازده سریر حکومهته جلوس ایدوب براز وقت
 اداره امورایله اشتغال ایتدی ایسه ده قاضی شرفـ
 الدین ابراهیم خروج ایله ملکه اختلال عارض اولغله
 قاضی ایله شیرازده بولنان مغول عسکری ارالرنده محاربه لر
 وقوعیله قاضی شرف الدین واتبـاعندن چوق کیمسه
 مقتول اولدی (۶۶۳) .

شیرازجه حادث اولان اختلالک بوندن صکرده ده
 ارقه سی کسلدیکندن (۶۶۵) سنه سـنده ابقاخانک امریله
 آبش خاتون تبریزه اجلا و بلاد فارس استیلا اولنوب آل
 سلغر جکومتی منقرض اولمشدر .

شو استیلادن صکره بلاد فارس طوغریدن طوغرییه
 بنی هلاکو مالکینه منضم اوله رق والیرله اداره ایلدی .

سکزنجی مبحث

(اذربایجان مملکتک خلاصه جغرافیہ سبیلہ)

(وقایع تاریخیہ سی بیانده در)

(جغرافیا)

(اذربایجان) بیت النار معناسنه اولان اذربایکان
 لفظنک معریدر . ملوک قدیمه فرس زمانلرنده اتشکده لک
 باشلوجه لری اوحوالیده ایدی . انک ایچون او یله تسمیه
 اولتمشیدی . عربلر بعد الفتح شماخینک

تذکرتها وهنأ وقد حل دونها

قری اذربایجان المسالحو الجال

بیتک وزندن دخی اکلشلدیغی اوزره همزه نک و بانک
 فتحی ، ذالک سکونی ، رانک کسر یله (اذربایجان) دیو تلفظ
 ایلدیلر .

اذربایجان مملکتی ممالک ایرانیه نک قسم شمالیسی در .
 شمالاً بحر خزر و شروان ، جنوباً عراق عجم و شهرزور ،
 شرقاً بلاد دیلم ، غرباً کردستان بلاد یله محدوددر . مداین
 مشهوره سی تبریز ، اردبیل ، خوی ، سلماس ، ارمیه ، مراغه
 شهرلریدر . تبریز شهری برواسع صحرائک نهایتده سهند

نام طاغث ذیل غریبسنه یاقن بر محله در . کوزل باغچه لری
 وارد در . هرون الرشیدک زمانده بنا اولمشدر .
 اردبیل کوه سیلانک جانب شرقیسنده در . ماد ملو .
 کندن کینخسروک بنا کرده سیدر .

اذربجانده طاغلر چوقدر . بونلردن سقلانه طاغثک
 ارتفاعی اون ایکی بیک قدمدر . ازمنه قدیمده شوطاغث
 وولقان اولدیغی روایت اولنه یور .

مملکت مذکوره ده کی انهارک باشلوجه لری قره صو
 وارس نهرلیدر . ارمیه کولی شو مملکت داخلنده در .

(اذربجان مملکتک وقایع تاریخیه سی)

(۲۲ — ۳۳۰)

حضرت عمر رضی الله عنه افندمن طرفندن اذربجانک
 فتحنه بکیر بن عبدالله مأمورایدی . نعیم بن المقرن ری حوا .
 لیسنی فتح ایتد کدنصکره خلیفه حضرتلرینک شرفصادر اولان
 امر عالبری اوزرینه هجرتک (۲۲) نجی سنه سنده سماک
 بن خرنه بی امداد ایچون عسکرله بکیرک یانه کوندردی
 بکیر اذربجان حوالیسنه کندیکی وقت اسفندیار بن فرخزد
 واج رود حوالیسنده بوزیاوب جرمیدن طاغلرینه

طوغری کلیور ایدی . سماء بکیرکیاننه یتشد کده هر بریسی
بر طرفدن اذربيجان بلادینی فتح ایلدی .

فتح اولنان برلره عتبه بن فرقدك والی تعیین اولنمی
جانب عالی خلافتیناهیدن امر اولندیغندن اذربيجان بلاد
مفتوحه سنه عتبه والی نصب اولندی (۲۲) .

عتبه بن فرقد (۲۵) تاریخنده اذربيجاندن عزل ايله
یرینه اشعث بن قیس الکنندی عامل تعیین ایلدی . سنه
مذکورده اذربيجان اهاالیسی نقض عهد ايله عصیان
ایلدیلر . اوزرلرینه عسکرسوق اولندقدقه مقاومتدن عجزلرینی
اظهار و صلح التماس ایلدکلرندن بدل صلح اولمق اوزره
سکزیوز بیک درهم استیفا و مصالحه اعاده وابقا قلندی .
اشعث بن قیس الکنندی (۴۰) سنه سنده وفات ایتمشدر .

اشعث نصکره ابن مطیع محمد بن عمیر بن عطارد الطائی
اذربيجانه والی تعیین اولنوب محمد بن مروانک جزیره
ولایتی والیکنه تعیینندن دولت امویه نك انقراضنه قدر
اذربيجان ولایتی کردستان ايله برلکده رأسا واکثر اوقاتده
جزیره ولایتنه مربوطاً اداره اولندی .

دولت عباسیه نك تشکله ابو جعفر المنصور جزیره
ولایتی والیکنه نصب اولنهرق اذربيجان ولایتی بر سابق
جزیره ربط اینملکله منصور طرفندن محمد بن رسول

اذربيجانه حامل تعيين قلمشيدى . منصور نائل خلافت
اولدوقده اذربيجان بلادى موصل ولايتنه ربط ايديلهرك
(۱۵۸) سنه سنده يحيى بن برمك راسا اذربيجان ولايتى
واليلىكنه مأمور اولدى .

(۱۶۱) ده بسام بن عمر والتغلبى اذربيجانه والى اولوب
(۱۶۳) سنه سنده خليفه المهدي اذربيجان و سائر اعمال
غريبه يه اوغلى هرونى والى تعيين ايتدى . (۱۷۰) ده وهرون
الرشيدك خلافتنده يزيد بن مزيد بن زائدة الشيبانى اذربيجانه
والى نصب اولنه رق (۱۸۳) سنه سنه قدر يزيدك مأمورىتى
ممتد اولديغى حالده سنه مرقومه ده يزيد موصل ولايتى
واليلىكنه نقل ايله اذربيجان دخى موصله الحاق ايدلدى .
(۱۸۵) ده يزيد اذربيجان بلادندن بردعه ده وفات ايدرك
اذربيجان ولايتنه اوغلى اسد والى نصب اولمشدر .

(۱۹۲) سنه سنده خرميه طائفه سى اذربيجان حوا .
ليسنده حرکات فساد کارانه يه باشلاديلر . هرون الرشيد
عبداللہ بن مالکى اون بيك نفر عسکرله طائفه مذکور دنك
تکيلينه مأموراً ارسال ايلدى . عبداللہ کيدرك طائفه
مرقومه يى حرباً استيصال ايتمشدر .

(۲۰۱) سنه سنده بابک خرمى اذربيجان حواليسنده
نشر فساد اعتقاد ايتکمه باشلادى . بابک طائفه جاويدانيه .

دن اولوب طائفة مزبوره جاویدان بن سہلک اصحابیدر .
 بابک جاویدانک روحی کندوسنه حلول ایلدیکنی ادعایدر
 ایدی . شو طائفة فاسده انانک اوغله ، قزک بابایه ،
 همشیره نك قرداشه تنکیچی جائز اولدیغی اعتقاد فاسدینه
 ومذهب تناسخه قائل اولوب « ارواح حیواندن حیوانه
 انتقال ایدر » دیر لر ایدی .

(۲۰۵) سنده مأمون خلیفه طرفندن عیسی بن محمد بن
 ابی خالد اذربيجان و کردستان ولایتنه والی تعیین قلموب
 بابک خرمی ایله محاربه یه مأمور اولدی ایسه ده برایش
 کورمکه موفق اوله مدی .

(۲۰۹) سنه سنده زریق کردستان حوالیسنده
 اولدیغی حالده اذربيجانده بولنان قائمقامی احمد بن جنید .
 الاسکافی بی بابک خرمی اسیر ایلدی . بونی متعاقب ابراهیم
 بن الیث بن ابو الفضل اذربيجان ولایتنه مأمور اولدی .
 زریق بن علی ایسه موصل و اذربيجان اراسنده بولنان
 جبالی بالاستیلا تغلب کوستردیکندن موصل امبری سید
 بن انس عسکرله اوزرینه کیدرک ارالنده محاربه جریان
 ایتیش و (۲۱۱) سنه سنده زریق قرق بیك موجودلی براردو
 ترتیب ایله موصله سوق ایلش اولدیغی حالده سید
 تدارک ایده بیلدیکی درت بیك نفرله مدافعه یه قیام

ایلدی ایسه ده کمال حدتندن کندوسنی اله میوب یالکز
باشنه زریقک عسکرینه هجوم ایلدکده زریقک اصحابندن
برسی مبارزه صورتله قارشو چقوب ایکسیده یکدیگری
اولدر مشدر.

بو خبر مأمونه بالغ اولدقده غضبناک اوله رق زریق
وبابک ایله محاربه ایتک اوزره محمد بن حمید الطوسی بی
موصل والیلمکنه بالتعین عسکرله اذربجان کوندردی.
محمد اذربجان کتمک اوزره موصله بعد الوصول
ربعه و قبائل سائر دن جمع ایلدیکی عسکری قوه
موجوده سیله برلشدر و الی سابق سیدک اوغلی محمدی
دخی بالاستحاب اذربجان طوغری حرکت ایلدکده
زریق زاب نهری اوزرنده محمد بن حمیدی قارشو لیوب
وقوعبولان محاربه ده فنا صورتله منهرم اولدیغندن محمدن
استیمان و اخذ امان ایله بغداده کوندرلدی. بوند نصکره
محمد بن سید موصله عامل تعیین اوله رق محمد بن حمید
اذربجان عزیمت و قارشو چقان یعلی بن مره ایله رفقاسنی
بالاخذ بغداده ارسال ایله بابک خرمی به طوغری حرکت
ایلدی (۲۱۲).

محمد بن حمید بابک اوزرینه کیدرکن مصادف اولدیغی
مغلبلری تشکیل و اثنای راهده یولنان عقبه ره عسکر

اقامه سیله رجعتنی تأمین ایده یور ایدی . هشتادسره
 یئشدکده بابک بلده سنه دخول ایچون اصحابیله بر مجلس
 مشورت عقد ایدوب بر جهت مناسبه دن همان بلده یه
 هجوم ایدلمسینه متفقاً قرار ویرلدکن صکره محمد عسکرینی
 تعبیه ایله هجومه حاضرلنش و بابک ایسه یول اوزرنده کی
 سنکستمانده پوصویه عسکر قومشیدی . محمد ایله اصحابی
 طاعه طوغری ایلرولوب اوج فرسخ مقداری مسافه
 یوقارویه چقد قیلرنده بابک پوصوده کی عسکرله بر هجوم
 شدید کوستر مسیله برابر محمدک عسکری بوزلدی . محمد
 ویاننده کی رؤسای عسکردن ابو سعید عساکر منزله یه
 صبر و ثباته متعلق نصایح و اوامر اعطا ایلدیلر ایسه ده
 عسکرک طوردرلسی ممکن اوله مدی . یانلرنده کی اتباع
 جزئیله ثبات و قتال شدید دوام کوستردیلر . بابک
 عسکرندن بر شخص محمدک را کب اولدیغی قصر اغی
 یاره لیوب محمد قصر اقدن اشاغی دوشدی . بابک ادملری
 اطرافنی صاروب محمدی اولدر دیلر . (۲۱۴) .

محمد بن حیدک مقتولیتی خبری مأمونه بالغ اولدقده
 عبدالله بن طاهری بابکله محاربه یه و علی بن هشامی
 اذربیحان و اصفهان ولایتی و الیمکنه مأمور ایلدی .
 علی بن هشام اذربیحانه وار مسیله برابر اهالی حقیقده

مظالم و تعدیات ارتکاب ایله تنفیر عمومہ باش-لادبغندن
جانب خلافتدن عجیف بن عنبسه علیک جلبنه مأموراً
کوندردی . علی عجیفی قتل ایله بابکله الحاق افکارینه
دوشمش اولدیغی حالده عسکرله عجیفه قارشو چقمسیله
برابر مغلوب و مأسور اولوب بغداده بالارسال خلیفه نك
امر یله اعدام اولندی (۲۱۷) .

بابک خرمینک اذربایجان بلادنده فسادی کتدیکجه
ارتدیغندن (۲۲۰) سنه سنده خلیفه المعتمد امرادن افشین
دیملک معروف حیدر بن کاوسی بوایشه مأمور ایدرک
عسکرله بابکک اوزرینه کوندردی . افشین طرفندن ابو-
سعید محمد بن یوسف اردبیله عزیمتله بابکک تخریب ایتدیکی
حصونی تعمیره مأمور اولوب ابو سعید بعض قلاعی تعمیر
ایله برابر بابکک اصحابندن مصادف اولدیغی برجعیته ده
حرباً غلبه و اکثرینی اسیر ایدرک رؤس مقطوعه ایله اسیرانی
بغداده کوندردی . بابکک تصادف ایلدیکی هزیمتک
برنجیسی بودر .

بوندن صکره افشین برزند ناحیه سنه واروب اورا-
بی معسکر اتخاذا ایتدی . ویولاری ضبط ایله محمد بن
یوسفی خش دینلان موقعه کوندردی . محمد اوراده
خندق حفریله محافظه چالشوب هیشم الغنوی بی ارشق

ناحیه سی کوپلرینه ارسال ایدی. محمد و هیثم طرف
طرف محافظه و اهالی بی تأمین ایله مشغول اولدیلر.
سنه مرقومده افشین بابکله محاربه ایچون تمکین
اوزره هیثم غنویک بولندیغی محله طوغری کتدیگی ائشاده
بابک افشینک حرکتدن بیخبر اولدیغی حالدده هیثمک اوزرینه
کلیور ایدی.

هیثم افشین ایله بالمخا بره ارشق حصننده تحصن
ایدوب بابک عسکرله حصن مذکور طوغری کلدی
و حربیه باشلادی. برطرفدن حرب ایتمکده و برطرفدن
عادتق اوزره شراب ایچمکده ایدی.

بوصره ده افشین سمنر صداسنر عزیمتله بابکک عسکرینه
برفر سئندن از بر محله و اصل اولدوقده و یردیگی امر اوزرینه
عسکر علملرینی نشر ایدرک طبلارک ضربیه له کورلتی بی
قوپاردیلر. طاغلره عکس انداز اولان طبول کورلتیلری
عسکرک براغزدن رفع ایلدکلری نعره لرله برلشوب شو
کورلتیلردن بر هیئت مدهشه صورتنه تحول ایدن عسکر
بلای ناکهانی کبی بابکله طوغری هجوم کوستردیلر. بابک
اولدیغی یردن قالقوبده عسکرینه بر امر و یرمکه وقت
بوله مقسزین افشینک عسکری بابکیلری باصوب صدمات
دهشت انکیرانه ایله شویله قلیچلادیلر که بابکله پکازی

فرار ايله جان قورتاره بيلوب عسکرينك بقيه سي كاملاً
مقتول اولدى . بابك موقانه طوغرى قاچوب افشين
برزنده كتىدى .

افشين برزنده ، بابك بنه نواحيسنده جمعيت عسكريه
لرينه نظام ويرمكله اوغراشوب اره صره طرفينك
مقرزهلرى ارالزنده چات پات مصادمه لر وقوعبولور
ايدى . اول ائشاده بابك افشينك مراغه دن ذخيره كتيرمكده
اولان برقافله سنى اوروب ذخيره يي ضبط ايتدى . عسكرده
مضايقه شديد حاصله اولسنى متعاقب شيرواندن درجه
كفايه ده ذخيره يتشوب خليفه نك معاونت ايچون عسكرله
كوندرديكى بغا دخى افشينك عسكرينه واصل اولدى .
بابك ايسه مذهبنه اتباع ايدنلرك كىرتى سايه سنده قوتنى
كتدكجه ارتمقده ايدى .

(۲۲۱) سنه سنده معتصم طرفندن جعفر الخياط دخى
امداد عسكريه افشينك اردوسنه النحاق ايدوب بابكك
تنكيلنه كفايت ايدجك قوت طويلا نمله طرف طرف
محاربه لره باشلاندى .

(۲۲۲) سنه سنده افشين قتال شديد ايله غلبه ايدرك
بابكى وقرنداشى عبداللهى دردست وسامرايه ارسال
ايتكك خليفه نك امريله ايكي سنده اعدام اولمشدر .

اذر بیجان ولایتی بابکک لوٹ فسادندن تطهیر اولندقدن
صکره افشینک اقراسندن منکجور اورایه والی تعیین
قلندی.

(۲۲۴) سندسندھ منکجور بعض اسبابدن طولایی
عصیان ایسک خلافتک امریله اوزرینه کیدن عسکره
قارشو مغلوب ومأسور اولغله سامرایه کوندریله رک
حبس اولندی.

(۲۲۵) سندسندھ اذر بیجان ولایتی والیلکنه محمدین
حاتم بن هرثمه مأمور اولمشدر.

مقدحجه بابک وقعه سندھ دردست وسامراده حبس
ایدلش اولان محمد بن البعیت (۲۳۴) سندسندھ محبسدن
قاجوب اذر بیجانده واقع مرندہ عزیمتله بعض قلاعی
استیلا ایلدی. خلیفه المتوکل طرفندن جدویه بن علی بن
فضل السعدی اذر بیجان ولایتی والیلکنه وابن بعیتک
دردستنه مأمور اولوب زیرک التری وعمر بن سیسل دخی
جدویه ترفیق اولندی. بونلر خیلی وقت اوغراشدیلر
ایسه ده ابن بعیتی طوته مدیلر. جدویه، زیرک، ابن سیسل
مرندا طرفنده کی اورماندن بیک قدر اغاج کسوب یکر می
قدر منجنیق اعمال وابن بعیتک محصور اولدیغی مرند
قلعه سنی تضییق ایتدیلر. ابن بعیت باشنده کی غلبه لیکله

متفقاً مقاومت شدیدہ کو ستردی . جانب خـلافتدن
محاصرہ معاونت ایچون بغاالشراپی عسکرلہ کوندریلہ رک
محصورین عیسی بن الشیخ بن سلیل واسطہ سیلہ بغداد
امان طلب ایلدیلر . بغاامان اعطاسیلہ قلعہ بی ضبط
ایتدیکی صرہده ابن بعیث قلعہ دن چقوب فرار ایتکله
تخریسنہ مأمور اولانلرک مباشرتلیلہ دردست وسامرایہ
کوندریلہ رک اورادہ حبس ایلدی . محبوساً وفات ایتشدیر .
(۲۳۵) سنہ سنہ متوکل اولادینہ اقطاع بلاد ایدرکن
اذربجانی بعض بلاد ایلہ اوغلی معتزہ اقطاع ایتش و محمد
بن یوسف المروزی اذربجانی ولایتہ والی تعیین قلمشیدی .
(۲۳۶) ده محمد وفات ایتدیکندن یرینہ اوغلی یوسف
نصب ایلدی .

(۲۳۷) سنہ سنہ یوسف اذربجانیہ مربوط کردستان
حوالینہ کتدکده عصیان اوزرہ بولنان بطریق بقراط
بن اسقرط استیمان ایلدیکندن یوسف بطریق ایلہ اوغلی
نعمہ بی طوتوب خلیفہ یہ کوندردی . بونک اوزرینہ او
حوالیدہ بولنان رؤسای خرسیمان بقراطک قردادشی اوغلی
ایلہ بالاتفاق یوسفک قتلنی قرارلاشدردیلر . بطریقک
دامادی وارزن (غریزان) عاملی موسی بن زراره دخی
بونلرلہ اتحاد ایلدی . اوارالق شتاشت کوسستروب

قار دن یولار قاپاندیغندن یوسف اذربجانه کتیبوب طرونه
بلده سنده اقامت ایده یور ایدی . متفق لر بلده مذکور ده
یوسف ایله اصحابنی محاصره ایلدیلر . یوسف بلده دن
چقوب حرباً مقتول اولدی . یاننده اولان ادملر ده مأسور
و مقتول اولمشلر در .

متوکل شو حادثه دن خبر الدقده بغا الکبیری عسکر له
یوسفک قاتل لرینی طوتمغه مأمور ایلدی . بغا موصل
وجزیره طریق له کیدرک ارزندن بدأ ایله موسی بن زراره
وبرادر لی اسماعیل ، سلیمان ، احمد ، عیسی ، محمد ، هرونی
در دست و متوکل له ارسال ایتدکن صکره یوسف علیه نه
حرکت ایتش اولان رؤسا متفق لر له محاربه ایلدی . شو
محاربه لرده مخالف لردن او توزیک قدر مقتول و چوق کسه
مأسور اولمشدر . بونلر له متفق اولان الباق و دیل بلده لریده
استیلا اولندقدن صکره تفلیس شهری تحت محاصره یه
الندی .

تفلیسک محاصره سی (۲۳۸) سنه سنه قدر ممتدا ولوب
منجنیق لر ایله اتیلان نفط لی پاچاوره لر شهری احراق ایتکله
اللی بیک قدر انسان دخی محترق اولمشدر . بوندن صکره
تفلیس حذا سنده بولنان صف دیل شهر یله حرز مان قلعه سی

فتح و قلعه ده کی بطریق اسیر ایلدلی . صکره بیلقان ناحیه .
سندده کی کیش قلعه سی تسخیر اولندی .

(۲۴۸) سنه سنده خلیفه المستعین طرفندن ثغور شامیه
والیسی مجاهد مشهور علی بن یحیی الارمنی اذربایجان
و کردستان ولایتی والیلکننه مأمور اولوب (۲۴۹) ده
روملرک ملاطیه یی حرب ایله بر باد ایتدکن صکره جزیره
هجو ملرنده علی بن یحیی عسکرله مدافعه یه کتدیکنندن
عند الحاربه شهید اولدی . علی بن یحییان صکره علا بن
اجد اذربایجان و مربوطاتنه والی تعیین اولمشدر .

(۲۵۱) سنه سنده کردستان حوالیسندده ظهور ایدن
ایکی نفر خارجی باشلرینه طویلادق قری غلبه لکنه فساد
قیام ایلدکننده علا شو خارجیملرک اوزرلرینه کتدی .
خارجیلر بر قلعه یه تحصن ایلدیلر . علا بالمحاصره قلعه یی
ضبط ایلدی ایسه ده خارجیملر در دست ایدیلر مدیلر . نره یه
قاچد قری بیلنه مدی .

(۲۶۱) سنه سنده خلیفه المعتمد جانبندن اذربایجان
ولایتی والیلکی محمد بن عمر بن علی الطائی عهدده منه توجیه
اولندی . علی کتدکنده والی سابق علا فلوچ اولدیخی
حالده مخالفت کوسروب بر محفه یه بیلش اولدیخی حالده

عسکرله مدافعه ایچون خروج ایلدی ایسدهده عسکری
مغلوب و کندوسی اسیر اولمش و متعاقباً وفات ایتشدی .
بوندن صکره اذربایجان بلادینی مراغه صاحبی
عبدالله بن حسین همدانی استیلا ایلدی .

(۲۷۶) سنه سنده خلیفه المعتمد قرداشی موفق ،
محمد بن ابی الساجی اذربایجان ولایتی و الیلکنه تعیین
ایلدیکندن ابن ابی الساج کیدرکن عبدالله عسکرله مدافعه
ایچون خروج ایلدی ایسدهده حرباً منهزم اولوب اذربایجان
ابن ابی الساج ضبط ایدی و یردی .

(۲۸۰) سنه سنده ابن ابی الساج عسکرله مراغه نك
ضبطنه قیام ایدرک محاصره و محاربه شیدهدن صکره عبد
الله بن حسین و اصحابینی دردست و حبس ایله اعدام ایتمش
و مراغه بی استیلا ایتشدی .

(۲۸۸) سنه سنده اذربایجانده شدتلی و باظهور ایدرک
یک چوق انسان تلف اولدی . و فیاتک کثرتندن موتایی
تکفین ایدهجک ادم بولنه میسوب اموات تکفین و دفن
اولقمسزین زقاقلرده قالدی .

اذربایجان والیسی محمد بن ابی الساج سنه مرقومهده
وبادن وفات ایتکله اصحابی محمدک اوغلی دیودادی یرینه
اوطور تدیلر . محمدک قرداشی یوسف بن ابی الساج مخالفته

باشنده طوپلادیخی بر از عسکری استصحاب و محاربه به قیام
ایلدکده منهرم اولوب حکومتجه شرکتی استدی ایسمده
دیوداد قبول ایتدیکنندن یوسف موصل طریقیله بغداده
کتدی.

(۲۹۶) سنه سنده یوسف بن ابی الساج یوز یکرهی
بیك دینار مال مقطوع ایله اذربیحان ولایتی تقلد ایدرک
دینور طریقیله عزیمت و اذربیحانی استیلا ایلدی.

یوسف بن ابی الساجک والیلکی وزیر بن الفراتک
زمان وزارتنده ایدی. (۲۹۹) سنه سنده ابن الفراتک
عزلیله خاقانینک وزارتیه نصبی متعاقب یوسف بن ابی
الساج متعهد اولدیخی مال مقطوعی (۳۰۴) سنه سنه
قدر کوندرمیوب شو ایچیه نک تجمعیله کسب ثروت
وامتناع ایچون اکتساب قوت ایلدیکنندن سنه مرقومه ده
خلیفه نک وزیر ی بولنان علی بن عیسانک عزل و مؤاخذه سنی
ایشتدکده علی بن عیسانک عزلندن مقدم مشار الیهک
سعی ایله ری ولایتی خلیفه جانبندن کندوسنه ویرلدیکنی
اعلان وری حوالیسنی ضبط ایچون عسکرله اذربیحانندن
حرکت ایلدی. ری ولایتی والیسی محمد بن علی بن
صعلوک یوسفک کمکده اولدیغندن خبر الدقده خراسانه
چکیلموب یوسف ری، قزوین، زنجان، اهر بلادینی

استیلا و علی بن عیسانک سعی ایلہ ری ولایتی کندوسنہ
اعطا اولندیغنی و بناءً علیہ کلوب عزیمتله متغلبین طائفہ سنی
اورالردن طرد ایلدیکینی وزیر ابن القراته انہا ایلدی.
خلیفہ المقتدر بو معاملہ دن غضبناک اوله رق علی بن
عیسادن سؤال اولندوقده علی یوسفی تکذیب ایلدیکیندن
(۳۰۵) سنہ سنده خاقان مقلجی نام قائد قومانداسیله
یوسف اوزرینه عسکر سوق اولندی. خاقان کتدکده
یالحاربه مغلوب و مأسور اولغله جانب خلافتدن بوماده
ایچون مونس الخازم عسکرله یوسف اوزرینه کوندرلدی.
مونس اعمال جبله یتشدکده یوسف یدی یوز بیک دینار
مال مقطوع و یرمک اوزره ری اعمالناک کندوسنہ
توجہنی استدا ایتش ایسه ده خلیفه «یوسفک ارتکاب
ایلدیکی تزویرات اوزرینه یر'کوک آراسنی طولدی ره جق
اچہ بیلہ و یرسه ری ولایتی کندوسنہ و یرمیه حکم» دیو
جواب رد اعطا و یوسفک تنکیلنی التزام ایدرک بونک
ایچون مونسه امر شدید ارسال ایلدی. مونس عسکرله
ایلرولدکده یوسف غلبه و مونسک معیتنده کی امرانک
اکثرینی اسیر ایدرک دوه لره بالارکاب بر صورت تشہیریه ده
اردبیلہ ادخال ایتشد. مونس زنجباندہ اقامتله بر طرفدن
اکمال نواقصه دیکر طرفدن خلافتہ مراجعتله استعناہیه

دوام ایدوب یاننده پک بیوک براردو طوطی لاندی . (۳۰۷)
 تاریخنده مونس عساکر مجتمعه ایله یوسفک اوزرینه
 یورنوب اردبیل قپوسنک اوکنده وقوعبولان محاربه ده
 یوسف مغلوب و مأسور اولغله مقدمجه امر احقننده ارتکاب
 ایلدیکی معامله تشهیریهیه مقابله مونس « من دق دق »
 دهرک یوسفک یاشنه تیلکی قور یغندن محمول برکلاه
 کیدروب کندوسنی بر دویه ارکاب ایله مشتریاً بغداده
 ادخال ایتشدرد . یوسف بغداده بعدالوصول خلیفه نک
 امریله محبسه قونلدی .

یوسف اسیر اولدقدنصکره غلامی سبک اذربایجان
 ولایتی استیلا ایدی و یردی .

سبکک اذربایجان ضابط ایلدیکی خبری آلدقدده
 مونس الخادمک محمد بن عبیدالله قومانداسیله سوق
 ایلدیکی عسکر غلبه ایلدیکی اشاده سبک اذربایجانک مال
 مقطوع ایله کندوسنه توجیهنی خلیفه دن استیطانامه ایله
 التماس ایلدکده سنوی ایکیوز یکرمی بیک دینار و یرمک
 شرطیله التماسی بالقبول کندوسنه خلعت و عهدنامه
 کوندرلدی .

(۳۱۰) سنه سنده خلیفه مونس الخادمک التماسیله
 یوسف بن ابی الساجی حبسدن اطلاق وری ، قزوین ، اهر ،

زنجان، اذربایجان بلادینی سنوی بشیوز بیک دینار مال
مقطوع ایله عهدده سنه توجیه ایلدی و بر قوه عسکریه
ترقیقه یوسفی یوله چقاردی. یوسف اذربایجان و اصل
اوله جنی صر دده سبک وفات ایلدیکندن مانع و مزاحجه
تصادف ایتکسزین اذربایجان ولایتی استیلا ایتشد.

(۳۱۱) سنه سنده یوسف عسکرله کیدرک صعلوکل
قرنداشی احمد بن علی یدندن حرباً ری بلادینی الدی.
علی عندالمحاربه مقتول اولشد.

(۳۱۴) سنه سنده نوحی مشرق بلادی طرف خلا.
فتدن یوسف بن ابی الساجه توجیه اولغله یوسف کتدکده
قرامطه ایله حرب ایدرکن مأسور و مقتول اولدی.
یوسفک اذربایجان اتقصالی تاریخی اولان سنه
مرقومده ابوسالم دیسم بن ابراهیم الکردی اذربایجان
ولایتی استیلا ایلدی و یردی. دیسمک اذربایجان ولایتده
حکومتی اون الی سنه امتداد ایتشد.

دیسمک بابای ابراهیم بروقت موصل حوالیسنده
خروج ایلش اولان هرون الشارینک اصحابندن ایدی.
هرونک مقتولیتندن صکره اذربایجان حوالیسنه کیدرک
رؤسای اکراددن بریسنک قیزی نکاح ایتش و دیسم
شو قزدن تولد ایلشیدی. بیودکده ابن ابی الساجه

انتساب ایدرك كند چكه قدری عالی و ذكر اولندیغی اوزره
یوسفك انفصالنده تغلباً اذربيجانه والی اولدی .

(۳۲۶) سینه سنده و شمکیرك منسوباتدن لشکری
(سبکری) اذربيجان بلادینه هجوم ایلدیکنددن دیسم
مدافعه یه قیام ایلدی ایسه ده منهزم اولب اردبیلدن ماعدا
اذربيجانك كافه بلادینی لشکری استیلا ایدی و یردی .
دیسم اردبیلله چکیلهرك اوراده تحصن ایتش اولدیغی
حاله لشکری محاصره یه دوام ایلدیکی اتاده دیسم
و شمکیره مراجعتله کندوسنك اطاعتنده بولنق اوزره
لشکری بلیه سندن خلاصنی استماع ایلدیکنددن و شمکیرك
یازدیغی تهدید آمیز مکتوب اوزرینه لشکری موصل
حوالیسنه چکیلوب اذربيجان ولایتی کاکان دیسمک
یندنه قالمشدر .

دیسمک یاننده کی عسکرك چوغی کرد ایدی . و شمکیره
اطاعتدن صکره دیلیلر دخی عسکرینه داخل اولدیلر .
بالاخره کردلر دیسم علیه نه خروج ایله قلعه لرك بعضیلرنده
تغلب کوستردیلر . دیسم کردلرك شوحرکتلرینی کوردکه
دیلیلر دن عسکرینك تکشیرینه مجبور اولدی . دیلی
صعلوك محمد بن مسافر که سالار دینکاه کسب شهرت
ایتمش و بالاخره اولادندن بری اذربيجانده بر حکومت

مستقله تشکل ایتشدر دیسمک جلب ایتش اولدیغی
دیلمه ایچنده ایدی دیسم دیلیلر حققرنده ا کرام و رعایت
کوستروب شو قوتله کردلرک تغلبنی ازاله واذربیحانه
استقلانی محافظه ایلدی.

بوندن صکره دیسمک وزارت خدمتده بولنان
ابوالقاسم علی بن جعفر اذربیحانی، اعداء حکومتی التزامه
باشلادی. دیسم وزیر مشار البهی تخویف ایلدیکندن
وزیر طرم بلده سنه فرار ایلدی. محمد بن مسافر اول
اشاده دیسم جانبدن طرم محافظه سنه مأمور ایدی. ابو
جعفرک طرمه وصولی محمد بن مسافر ایله اوغلاری
وهسودان و مرزبان ارالنده وحشت و مخالفت ظهور
ایلدیکی برزمانه مصادف اولوب بونی متعاقب وهسودان
ایله مرزبان بابالرینی قبض ویدندکی اموال و ذخایری
کاملاً اخذ ایلدیلر.

محمد بن مسافر هر درلو ثروت و یساردن محروم
قالدیغی حالده یالکزجه برقلعه درونه چکلدی. علی بن
جعفر شوحالی کوردکده مرزبانه تقربله خدمتده دخول
واذربیحانی استیلایه مرزبانی اطماع ایلدی. علی بن
جعفر باطنیه مذهبی اصحابندن و مرزبان دخی شوطائقه دن
اولوب دیسم ایسه خوارجدن و حضرت علی یه بغض

ایلدنردن ایدی . یاننده بولنان دیلمه نك هپسی شیخی ایدیلر
 بناء علیه مذهبه ده آرالنده کی مخالفت دیسمك سقوطنی
 منتج اولغله مرزبانك دیسم علیه قیامی علامتلی یوز
 کوسه تر مکّه باشلامسینه برابر دیسمك یاننده کی دیلیلر
 مرزبانه تبعیت کوسه تردیلر . مرزبان اذربایجان طوغری
 یورنی ویردی . دیسم مرزبان ایله مقاتله ایچون عسکرله
 قارشو چقد قدّه یاننده کی دیلیلرک بقیه سیده مرزبانك
 عسکرینه قارشو قتلری کبی کردلر کده چوغی دیلیلره اتباع
 ایلدیلر . دیسمك یاننده پک آز عسکر قالدیغندن کردستان
 حواله سینه چکیلوب یئلرنده مودت اولان حاحیق بن
 دیرانی به التجا و مرزبان اذربایجان بلادینی استیلا
 ایتشدر (۳۳۰) .

بوندن صکره مرزبان بعض معاملات ایله علی بن
 جعفری توحیش و علی بن جعفر دخی سؤ سیرته مرزبانك
 ذهننی تخدیش ایلدیکندن مرزبانی اغفاله مسارعت
 و تبریز شهرندن اموال کثیره استحصالنه مرزبانی اطماع
 ایلدی . مرزبان بومقصدی ترویج ایچون دیلیلری تبریزه
 کوندروب عسکرک کوسه تردکاری مظالم اوزرینه اهالی
 بالمخبره دیسمی جلبه مباشرته برابر متفقاً دیلیلر علیه لرینه
 قیام و یقه لدقربی اعدام ایلدیلر . دیسم جمع ایده یلدیکی

عسکرله تبریزه عزیمت ایتدی . بوسره ده مرزبانك
باننده کی کرد عسکری حقنه کوستردیکی سؤمعامله انلریده
توحیش ایلدیکنندن کردلر دخی آریلوب دیسمه اتباع
ایلدی ویردیلر .

شو وقوعات اوزرینه مرزبان علی بن جعفری
توحیش ایلدیکننه نادم اولوب مع مافیه طوپلایه بیلدیکی
عسکرله دیسمی تنکیله ده قیام و تبریزه طوغری عزیمت
ایلدی . و دیسم بالحرابه منهنماً تبریزه چکیلوب تحصن
ایتدی . مرزبان تبریزی محاصره ایله برابر علی بن جعفریده
تأمین و جلب ایلدیکنندن دیسم تبریزی براغوب اردبیل
چکلدی . مرزبان علی بن جعفرله برلکده کیدرک اردبیلی
محاصره آلتنه آلدی . بوراده دخی محاصره اوزایوب
دیسم مضایقه یه طوتلدیغندن مصالحه یه رغبت کوستردی .
بالاستیمان اردبیلی مرزبانہ تسلیم و مرزبانك مساعدت سیله
چکیله رک اهلبله برابر اوراده اقامت ایتدی . مرزبان
موانعی ازاله ایتدکن صکره اذربيجان بلادینی بالاستیلا
تبریزده برحکومت مستقلة تشکیل ایتشدر (۳۳۰) .

(اذربيجانده بنی مسافر حکومتی)

(۳۳۰ - ۴۲۰)

مرزبان بن محمد بن مسافر ذکر اولندیغی اوزره

(۳۳۰) سنه سنده اذریبچانده بنی مسافر حکومتی تأسیس
ایدرک حکومت مذکوره کندوسنک، کندوسندن صکره
اولادینک یدلرنده قالمشدر. مرزبانک باباسی صعلوک دینکله
مشهور محمدک سالار لقبیله ده مشهور اولسی جهتیله شو
حکومتیه بنی سالار حکومتیده دنیلور.

(۳۳۲) سنه سنده روس طائفه سی بحراً اذریبجان
حوالی سنه چقوب بردعه یه قدر وارد قلرنده مرزبانک
بردعه ده بولنان عاملی دیلیردن و کوللیلردن طوپلادیخی
بشیک قدر عسکرله روسلر اوزرلرینه کیدوب محاربه یه
باشلادی ایسه ده بر ساعت ظرفنده منهزم اولدی.

روسلر منهزملری تعقیب ایله اولدره اولدره بر -
دعه یه طوغری یوریوب اهالی حقنده امان اعطا و شهره
دخول ایله هرکسک امین اولسی ایچون طرف طرف
ندا ایلدیلر. اهالیدن شهرده موجود اولانلر حقلرنده
حسن معامله کوسترادی. روسلر شهری ضبط ایتدکدن
صکره نواحیده بولنان اهل اسلام طرف طرف طوپلانون
روسلر اوزرلرینه هجوم کوستردیلر. هپسی منهزم اولدی.
اسلام عسکرینک هجوملری صره سنده بردعه اهالی سیده
عموماً روسلر علیه لرنده ایاقلا نیشلر ایدی. سلاح بولانلر
اسلحه، بولمیانلر طاشلر ایله حرب ایده بورلرایدی. روسلر

روسر غلبه ایلدکده بردعهده بولنان اهالی اوچ کونه
 قدر شهر دن چاقوب کتمزلرایسه حقیرنده شدت کوسرتیلک جکئی
 اعلان ایلدیلر . اشیا لرینی یوکلنوب کتمکله مقتدر اولانلر
 چکیلوب بشقه طرفلره کتدیلر . ایام مذکور ه ظرفنده
 کیده میانلرک چوغی روسر یدلرنده مقتول واون بیک قدر
 اهالی دخی مأسور اولدی . اسیرلرک هر بریسندن یکرمی
 درهم فدیئه نجات استللوب برشی النده مدیغندن روسر
 هپسنی اعدام و مال لرینی اغتنام ایتدیلر .

مرزبان بن محمد شو حادثه و خیمه بی ایشندکده نفرعام
 صورتیلک اهالی بلادی ایاغه قالدروب تجمع ایدن اوتوز
 بیک قدر عسکرله روسر اوزر لرینه هجوم و محاربه لره
 قیام ایلدکلرندن روسر منهزماً مراغه یه چکیلوب اوراده
 بولدقیری . یوه لری بول بول یمکدن برشدتلی و بایه طو تلدیلر .
 ایچلرنده و فیات تکثر ایلدی .

روسر شو حال ایله برابر خیملی وقت مرزبان
 مقاومت کوسرتروب بالاخره مغلوب و اکثری مقتول
 اولدی . روسرک مضایقه یه مصادف اولدقیری صردهه
 موصل حاکمی ناصرالدوله برادر زاده سی ابو عبدالله
 الحسین بن سعیدک اذربایجانی استیلا ایچمن سلما سه کلدیکی
 خبری مرزبان به بالغ اولمغله مرزبان عسکرینک بر قسمی

روسر اوزرلرنده براغوب دیگر قسميله ابو عبد الملك
اوزرينه يوریدی. ابو عبد الله مغلوباً کلدیکی یوله دونوب
اوحوالیدن چکلمشدر.

مرزبانک روسر اوزرلرنده براقدیغی عسکر برطرفدن،
شدت وبا دیگر طرفدن روسری بر باد ایلدی. روسر
اسؤ حال ايله بالاخره چکیلوب کور نهرینی عبور وکیلرله
کلدکری سمته فرار ایتشلدر.

(۳۳۷) سنه سنه بنی پویهدن رکن الدوله مرزبانک
بلادندن ری شهرینی استیلايه قیام ایتدی. مرزبان
عسکرله کیدرک ابتداغالب، صکره بعض مواعیده الدانوب
منهزم اولدیغی حالده یداسارته طوتلدی.

مرزبانک اسارتی خبری اذربيجانه بالغ اولدوقده
اصحابی مرزبانک باباسی محمدی یرینه اقامه ایلدیلر. محمد
ایسه سؤسیرتله نفرت عمومیه یدهدف اولدیغندن حقنده
برقیام عمومی علامتی مشاهده و اوغلی وهسودانک یانه
فرار ایتدی.

بوصرده حکمدار سابق دیسم کردی فرصت بولوب
باشنه طوپلادیغی کردلرله اذربيجانی استیلايه قیام ایلدکده
رکن الدوله نک سوق ایتش اولدیغی محمد بن عبدالرزاقک

قومانده سی التده کی عسکر غلبه ایدرک دیسم و هسودانک
یانته قاچدی .

مرزبان خیلی وقت سمیرام قلعه سنده محبوس قالوب
اول اثناده والده سنک تدبیرله برطاقم تجار سمیرام قلعه سی
متولسی بشیراسفارک یانته کیدرک «مرزبان مقدا بزدن
اشترا ایتدیکی استعه نك اچقه سنی ویرما مشدر» دیه بردعوا ی
مصنعه اقامه ایلدیلر . بشیراسفار طرفینی سویلتدر دکده
مرزبان انکار مدعا ایلدی ایسه ده مدعیلردن بریسنک
غز عین ایله ایماسی اوزرینه ایشی اکلایوب مدعایی اعتراف
و فقط مقداری مجهولی اولدیغنی افاده ایتدی . تجار ایسه
ادملریله برابر بشیراسفارک یانته قالوب مطلوبلری مرزباندن
استحصال اولندیقه کتمیه جککرینی سویلدیلر . مع مافیه
اله جقلمری تحصیل اولنور ایسه استدیکی مقدارینی
کندوسنه ویره جکارنیده بشیره وعد ایلدکارندن بشیر
اغفال اولندی . بناء علیه تجار وادملری هرکون سربست
قلعه یه کیروب چقه قده ونوقت استرلر ایسه مرزبانی
کور مکده ایدیلر . بشیراسفارک اصراری اوزرینه مرزبان
بورجنک مقدارینی والده سنندن استعلام ایتکه و تبارک
مطلوباتنه وفایده یله جک مقدار اچقه یی اناسندن استکه
لزوم کوسرتدی . بشیراسفار اویله یایلسنه موافقت

کوستردی . مرزبان ایله تجمار بودسیسه لر ایله ایشی
اویالورلر ایدی .

بشیر اسفارک صبیح الوجهه براوشاغی وارایدی . بو
اوشاق قلیج و قلغان ایله مسلح اولدیغی حالده اره صره
مرزبانک یانه کیررچقار ایدی . مرزبان شو اوشاغه
عشق شدید کوستروب خفیاً خیلی نقود اعطا ایدی .
اوشاق کوردیکی لطف واحسان اوزرینه مرزبانه اسیر
اوله جق بر درجه ده مجبور اولوب تخلیصه سعی ایدن
تجمارک سرلرینه کسب اطلاع و بوده انلرله اتحاد ایلدی .
برزره ایله بر ایکه تدارک ایدرک خفیاً مرزبانه ویردی .
مرزبان ایاغنده کی قیدی ایکه ایله کسمکه دوام ایدوب
بر یوم موعودده جله سی متفقاً خروج ایتکی قرار .
لاشدردیله . بشیر اسفار هفتده بر کره مرزبانک یانه
واروب زیارت ایدرایدی . یوم موعود کلدکده تجمارک
بعضیسی مرزبانک یانه کیدوب بعضیسی حصنک قپوسی
اوکنده طور دیله .

اوارالق بشیر اسفار مرزبانک یانه کلکه مرزبان
هرنه استرایسه ویرمک اوزره کندوسنی براقسنی بشیردن
رجا ایلدی . بشیر وکن الدوله یه خیانت ایدمه جکی
جوابی ویردی . مرزبان ذاتاً قطع ایله ایلشدردیکی

قیدی بغتةً ایاغندن چتاروب قپویه طوغری سرعت
 و غلام مرقومده کی قلیچ و قلقانی اخذ ایله بشیر اسفاری
 اعدام ایتد کدنصکره قپواو کنده کی نوبجی بیده اولدردی .
 اوراده بولنان تبحار قیافتنده کی ادمردخی مرزبانک یانه
 طویلاندیلر . قلعه ده کی عسکر ایسه او صرعه مفرق
 ایدیلر . ایشتمکاری کورلتی اوزرینه عودت ایلمدکارنده
 قلعه متولیسینک مقتول اولدیغنی کوردکارندن هپسی
 مرزبانه اتباع ایلدیلر . مرزبان سمیرام قلعه سنی و متعاقباً
 کیدرکینه اذربایجانی استیلا ایلمدی (۳۴۲) .

دیسیم الکردی و هسودان ایله برلکده اذربایجان
 بلادنده حکم یوریدرکن رکن الدوله ایله بینلرنده بعض
 وقوعات یوزکوستروب کردستان بلادینه چکلمشیدی .
 اول اثناده مرزبانک سمیرام قلعه سنی بالاستیلا یوزینی
 اذربایجان چویردیکنی ایشتمکله بغداد فرار ایتدی .

دیسیم بوندن صکره رکن الدوله و ناصر الدوله
 و سیف الدوله مر اجمعتله اذربایجانی استرداد ایچون
 معاونت طلبنده بولندی ایسه ده فائده کوره میوب (۳۴۴)
 سند سند سیف الدوله نک یاننده ایکن سیف الدوله ایله
 مرزبان ارالینه خصومت دوشدیکندن سیف الدوله نک
 معاونتیه دیسم سلاسه قدر کتدی ایسه ده منهنزماً کردستانده

بولان حاجیقه دخالت ایلدی . حاجیق مرزبانک طلب
وتهدیدله دیسمی قبض و مقیداً اذریجانه ارسال ایتدیکندن
مرزبان دیسمک کوزلرینه میل اتشین چکدروب کندوسنیده
محبسه القای ایتدی . دیسم مرزبانک وفاتنه قدر
محبوس قالمش صکره مرزبانک بعض اصحابی دیسمی
اولدر مشدر .

مرزبان (۳۴۶) سنه سنده وفات ایلدی . خسته ایکن
مرض موده اولدیغنی اکلا دقده کندوسندن صکره ملکی
قرنداشی وهسودانه بعده اوغلی جستانه، صکره دیگر
اوغلی ابراهیمه، ابراهیمدن صکره دیگر اوغلی ناصره
وصیت ایدوب اوغلارندن کیمسه حیاته بولمز ایسه قرنداشی
وهسودانک حکمدار اتخا ذنیده وصیتنه علاوه ایتدی .
شو وصیت قاریشق برشی اولدیغندن مرزبان فوت اولدقن
صکره وهسودان اشتهابه ذاهب اولوب مرزبانک
اوغلاری ایسه متفقاً استبداد کوستر دیلر . وهسودان
فراری کبی اردبیلدن چقوب طرم بلده سنه کتدی . صکره
جستان بن مرزبان کسب استبداد ایتکله برادرلری
کندوسنه اطاعت ایلدیلر .

جستان ابو عبد الله النعمی بی وزیر تعیین ایدوب
جستان بن شرمزن نام امیر دن بشقه امرادخی کندوسنه

اطاعت کوسترمشلردر . جستان بن شرمزن کردستان
حوالیسندہ والی ایدی . تغلب نیتنی التزام وجستانک
عمیسی وهسودان ایله سائرلرینی تحریک ایله فسادہ قیام
ایلدی . شواختلاف (۳۴۹) سنه سنه قدر امتداد ایتش
اولدیغی حالده اوتارینخده مستحیر بن عیسی بن المکتفی
بالله انزلیجاندہ ظهور ایله خلقی آل محمدن رضا ایچون
کندوسنہ بیعتہ دعوت و اظهار عدالت ایتکله اتباعی
چوغالغہ باشلادی .

ابن عیسانک ظهوریله اتباعنک تکثرینه سبب ویرن
حال - جستان بن مرزبانک سؤسیرت کوسترمسندن
وسیاست عسکریه جه تسامحندن تولد ایدن - نفرت
عمومیه ایدی . جستان ذکر اولندیغی اوزره امور سیاسیہ جه
التزام تسبب ونسیان و مشاوره نسوان ایله ملاعب
وملاهییه رغبت کوستردیکندن عمیسی وهسودان ایله
طرمدہ تحصن ایتش اولان جستان بن شرمزن قیامہ تدبیر
ارامقده ایدیلر . بو اثناده جستان بن مرزبان وزارت
خدمتندہ بولنان نعمی بی قبض و مؤاخذہ تصدی ایلدی .
نعمی ایله ابن شرمزنک وزیر ابوالحسن عبیدالله بن محمد
بن جدویہ ارالنده مصاهرت اولدیغندن نعمینک مؤاخذہ
سندن طولایی ابوالحسن وحشته ذاهب اولوب صاحبی

ابن شرمزنی جستاک برادری ابراهیم بن مرزبان ایله
 مکتبه یه تشویق و ملکه اطماع ایلدی . بونکله ابو الحسن
 کیدرک مراغه شهریده استیلا ایتدیلر . جستاک خبرالدقده
 ابن شرمزن ایله وزیرى ابو الحسنه طایله برلسان ایله
 تحریراً مراجعت و نعمی بی اطلاق ایده جکیده تعهدله
 بیلرنده مسالمت حصولنه ارزو کوستردی . ابو الحسن
 بونک اوزرینه ابراهیم نصرتدن چکلمش اولدیغی حالده
 ابن شرمزنک کوستردیکی نفاق جستاک ایله ابراهیم
 خوش کورنمديکنندن یکدیگریله بالمخبره ابن شرمزن
 علیهله عقد اتفاق ایلدیلر . بوسرده نعمی محبسدن فرار
 ایله موقانه کیدرک اتباعی چو خالده عراقه کیدمک
 اوزره ابن عیسایى ادماى خلافتنه تشویق
 و تحریک ایلدی ابن عیسی اوچیز قدر غلبه لکله نعمینک
 یانه عزیمت ایدرک ابن شرمزن ایله ده اتحاد ایتدیکندن
 کندوسنه بیعت ایدنلر کتدیکجه چو خالده باشلادی . وامورینه
 قوت کلوب المستجیر بالله لقبیله تلقب ایتدی . جستاک
 بن مرزبان ایله ابراهیم عسکرله مستجیر اوزرینه عزیمتله
 حرباً غلبه و مستجیری دردمت و اعدام ایلدی و یردیلر .
 وهسودان برادر زاده لرینک اختلافنی کوردکده
 مستجیر و قعه سندن صکره ابراهیم ایله بالمخبره یکدیگرینی

زیارت و ناصر بن مرزبان ایله ده مکانه ایلدیلر . ابراهیم
 برادری جستانک یاننده ایکن شو مکاتبه اوزرینه جستاندن
 آریلوب ناصرک یاننه کتدی . جستانک یاننده کی عسکر دخی
 ناصره اتباع ایتدیلر . عسکر ناصرایله بالاتفاق اردبیلی ضبط
 ایتش اولدقلری، حالد ناصردن علوفه استبدیلر . ناصرده
 اچقه یوغیدی . کندوسنی تحریک ایدن عیسی و هسودان
 ایسه مهاوندن اثر بیله کوسترمدی . ناصراغوا اولند .
 یغنی اکلا یوب بالضروره جستان ایله برلشدی ایسه ده
 جستانده ثروت اولدیغندن مضایقه عسکر یه بی ازاله
 ایچون عیلمی و هسودانک یاننه کتمکه مجبور قالدیلر .
 بالمخبره تعهد الدقن صکره والده لرینی آلوب کتدکلرنده
 و هسودان اوچنیده حبس و امارتی اوغلی اسماعیل نامنه
 عقد ایلدی . ابراهیم بن مرزبان کردستان حوالیسنده
 اولدیغی حالده برادرلرینی قورتارمغه قیام ایلدیکنی
 و هسودان ایشدکده جستان و ناصری والده لرله برابر
 اعدام ایتشد (۳۴۹) .

بوندن صکره و هسودان ابراهیمی اله کتیرمسینی
 ابن شرمز نه امر ایلدیکنندن ابن شرمزن عسکرله
 کتدکده ابراهیم کردستانه عودت ایلدی .
 ابراهیم عودتدن صکره (۳۵۵) سنه سنه قدر

عسکر جمعیله اوغراشوب اوتاریخده اذربایجان کتمک
استدکده جستان بن شرمزن اطرافده بولنان ملوک
واکراد ایله بالخیاره معاونت عمومیه ایله ابراهیمک
مدافعه سنه قیام ایلدیکی حالدده اسماعیل بن وهسودانک
وفات ایلدیکی خبرینی آلدیغندن ابراهیم طوغریجه کیدرک
اردیلی ضبط ایتدی.

ابراهیم اردیلی ضبط ایلدکده اوراده بولنان ابوالقاسم
بن مسیکی وهسودانک یاننه عزیمتله ایکسی بربریه عقد
اتفاق ایلدیلر. ابراهیم قرنداش لرینک انتقامنی آلمق
ایچون عیسی وهسودان اوزرینه یوریدکده وهسودان
خوفه ذهاباً ابن مسیکی ایله برابر دیلم بلادینه قاچدی.
ابراهیم عیسنک یننده کی اعمالیده ضبط ایدی ویردی.

بونی متعاقب عسکر یننده اختلال ظهور ایدوب
ابراهیمک قوته تفرقه عارض، وهسودانک امورنده قوت
نمایان اولدی. وهسودان ابوالقاسم مسیکی بی عسکرله
ابراهیمک اوزرینه سوق ایدوب ابراهیم مغلوباً فرار
ایتمکله تعقیب اولندی ایسه ده طوتیله مدی. یالکزجه
ری حوالیسنه کیدرک انشته سی رکن الدوله یه التجا
ایلدی.

رکن الدوله بر قوه عسکریه ترتیب وابن العمیدک

قومانداسیلہ ابراہیمہ ترفیق ایدرک یولہ چیقہ۔ ارمقلہ ابن
 العمید و ابراہیم سنہٴ مرقومہ دہ اذر بجانی ضبط ابتدیلر
 لکن ابراہیمک سوء سلوکی ولایتجہ محاذیر آتیه یہ سبب
 اولہ جنی اکلاشیلوب استیلا اولٹمنی ابن العمید رکن
 الدولہ یہ یازدی ایسہ دہ رکن الدولہ « بکا دخالت ایدن
 بر آدمی معاونتہ ممنون ایتش۔ یکن صکرہ حقنہ دہ او یلہ
 معاملہ اختیارینی خوش کورم « ج۔ و ابی و یردیکندن
 ابن العمید رکن الدولہ نک یانہ عودت ایتشدہر۔

ابراہیم بوندن صکرہ سؤ سیرت ابرازینہ دوام
 ایلدیکی جہتہ ملکی یدندن چیقوب کندوسیدہ بنی پویہ
 حکومتی جانبندن اخذ و حبس اولٹمش و فخر الدولہ نک
 تاریخ وفاتی اولان (۳۷۷) سنہ سندن صکرہ بنی مسافر۔
 دن سالار ابراہیم بن مرزبان بن اسماعیل بن و ہسودان
 سر جہان و زنجان و ساثر بعض بلادی استیلا ایتشیدی۔
 اشبو ابراہیمک حکومتی (۴۲۰) سنہ سنہ قدر ممتدا ولوب
 او تاریخدہ یمین الدولہ ایلہ سالار ابراہیم اراسندہ قزویندہ
 محاربہ وقوعیلہ چوق انسان تلف اولدی۔ سالار
 سر جہان قربنہ چکیلہ رک او حوالیدہ تحصن ایتش
 اولدیغی حالہ مسعود بن یمین الدولہ ریدن عسکرلہ
 کیدوب بیندہ لرندہ خیلی وقایع جریان ایلدکدن صکرہ

بالاخره سالار منهنزماً فرار و اختفا انباشیدی. برزنجیه نك
دلاتیه كز لندیكى یر بولنوب دردست و قلاع و بلادی
مسعود جانبندن ضبط اولندی.

اذربيجانك بقیة وقایعی

(۴۲۰ - ۵۴۱)

(۴۲۰) سنه سنده اذربيجان امارتی و هسودان بن
میلان نام ذاتك عهده سنده ایدی. اوتارنخده غزلردن
برطائفه اذربيجانه داخل اولدی. و هسودان طائفه
مرقومه نك شرلرینی دفع ایچون حقلرنده اكرام و رعایت
و بولنردن برقز دخی آلوب عقد مصاهرت ایلدی. بو
معامله لردن مقصد غزلرك اذربيجان بلادینه تجاوزلرینی
منعدن عبارت ایكن غزلر مقتضای جبلیلرینی اجرادن کیرو
طور میوب بلاد مرقومه ده هر درلو فناالغی ارتکاب
ایتد کدن صکره (۴۲۹) سنه سنده مراغه یه کیدرک
اهالیدن یقه لدقلرینی اعدام و مساجد شریفه یی احراق
ایله آتش مظالمك علولرینی طرف طرف اشاعه و بولدقلری
اشیایی یغما ایله عمومك اسایشنی ازاله ایلدیلر. بوندن
صکره اكراد هذبانیه اوزرینه صالدروب تشهیر فساد
و کوزلرینه ایلشن یرلری برباد ایدرکن ابوالهیجاریب

الدوله ايله وهسودان اتحاد وبلاد مر قومه اهااليسـيده
 مشار اليهما ايله اتفاق ايلدکلرندن غزلر بوحالی کوردکده
 اذربيجان بلادندن چتوب ری حواليسنه کتديلر . ديگر
 برغز طائفه سی اذربيجان بلادينه داخل اولدی . بونلرده
 تجاوزانه تصدی ايتش اولدقلری حالد (۴۳۳) سنه سنده
 وهسودانک غيرتيله طائفه مر قومه استیصال وایچلرندن
 اوتوز بيک قدر اشخاص بيوکريله برابر اعدام اولنهرق
 بقيه سی فرار ايلديلر .

(۴۴۶) سنه سنده سلجوقی سلطان طغرل اذربيجان
 حواليسنه عزيمتله اوتارینخده بلاد اذربيجانه مستولی
 اولان وهسودان بن محمد الروادی الکردی سلطان
 مشار اليه اطاعت واسمنه خطبه قرائتله اوغلنیده رهن
 ويردیکلندن بلاد مذکوره وهسودان عهدده سنده ابقا
 اولمش ایدی .

(۴۵۰) سنه سنده سلطان طغرل مهلان بن وهسودانی
 باباسنک ولایتی اولان اذربيجان حکومتنده ابقا ایلدی .
 بوندن صکرده اذربيجان ولایتی دولت سلجوقیه تابع
 اولمق اوزره شو عائلهیه منسوب والیرکيد اداره لرنده
 قالدیغی کتب توارینخن اکلاشیله یور ايسده ده ولاه مشار

مشار اليهمك على الترتيب اسملى ايله تاريخ تعيينلىرى
مضبوط دكلدر.

(۴۸۶) سنده سنده اذربيجان بلادى سلجوقى تاج
الدوله تنش ابن الب ارسلانك يد ضبطنه چكدى. اول
اشاده امراسندن اقسنقر و بوزانك كندوسندن افتراقلىله
سلطان بركيارقه اطاعتلى اوزرينه اقتدار و قوتى زائل
اولديغندن تنش ديار شامه كيدرک اذربيجان و بلاد سائر
سلطان بركيارقه انتقال ايلدى.

تنش (۴۸۷) ده عسكرله بلاد جزيره يي، بعده دفعه
ثانيه اولق اوزره اذربيجانى ضبط ايتشد.

سلطان بركيارق نصيبينده ايكن تنشك اذربيجانه
كنديكنى ايشيدوب عزيمتله تنشك بولنديغى موقعه طقوز
فرسخ قدر يناشدى. ياننده بيك نفر دن زياده عسكر
يوغيدى. تنشك ياننده ايسه الى بيك قدر عسكر اولديغندن
امراسندن سوق ايلديكى امير يعقوب سلطان بركيارقه
غلبه ايتكله سلطان اصفهانه چكلى. اصفهانه وصولى
اورايى استيلا ايتش اولان برادر صغيرى محمودك وفاتنه
مصادف اولمسيله سلطان مشاراليه اصفهانه مالك اولدى.
(۴۸۸) ده سلطان بركيارق عساكر كليه ايله تنش
اوزرينه كيدرک رى قربنده بالحارب غلبه ايتكله تنش

مقتول اولمش واذربيجان ايله ينده کی بلاد سلطان
برکیارقه انتقال ایتشد.

(۴۹۵) ده سلطان برکیارقه سلطان محمد سلجوقی
بینده وقوعبولان مصالحه شروطندن اولمق اوزره
اذربيجان، دیاربکر، جزیره، موصل بلادی سلطان محمد
انتقال ایلدی.

(۵۱۰) سنه سنده امرادن برجاعت بغدادده سلطان
محمد سلجوقینک یاننده طویلاندقلری صرده اذربيجان
صاحبی اجدیل بن ابراهیم بن وهسودان دخی بغداد
کیدرك اتابك طغتكینك یاننده جالس ایکن بر شخص
باطنی النده بر ورقه اولدیغی حالدده اورایه ورود واغلا-
یه اغلایه ورقه نك سلطانه ایصالنی نیاز ایتدی. اجدیل
ورقه یی الیر ایکن شخص مرقوم پچاق ايله اوردیغندن
اجدیل مرقومی چکهرک التنه المسنی متعاقب باطنی
مرقومک اوراده بولنان رفیق اجدیل بر پچاق ده
اوردی. اجدیل حال مجروحیتنده باطنیلرک ایکیسنیده
قلیجله اولدردی ایسه ده مرقوملرک دیگر رفیق بر پچاق
دها اوروب اجدیلی قتل ایتشد.

اذربيجان بلادی سلطان محمد سلجوقینک ملیکی
اولدیغی حالدده سلطان مشارالیهک (۵۱۱) سنه سنده

وفاتيله اوغلى سلطان محمودك يد استيلاسنه كچمش
 و (۵۱۳) سنه سنده ملك طغرل اذربيجان حواليسنه
 كتكده اتاك كون طوغدى اذربيجان بلاديني استيلا
 ايتتى ايچون ملك طغرلى تشويق ايدرك تدابير لازمه يده
 تشبث ايتش ايدى . (۵۱۵) سنه سى شوالنده اتاك وفات
 ايلدى . بو اتاده مراغه صاحبي بولنان اقسنقر اجديلي
 بغدادده بولنان سلطان محمودك ياننده ايكن سلطان مشار
 اليه اذربيجان بلاديني اجديلي به اقطاع ايلدى . اجديلي
 ارديل شهرينه واردقده اهالى شهر قيولريني قاپايوب
 كندوسنى ايچرويه المديله . اورادن تبريزه كتدى . اول
 اتاده سلطان محمود اذربيجان بلاديني جيوش بكه اقطاع
 ايدرك امير مشار اليه عساكر كثيره ايله مراغديه كلديكى
 خبرى النديغندن اجديلي سلطان محمودك بعض خلافيكر
 ليله اتحاد تدابيرنه تشبث ايلدى بو كاده موفق اوله مدي .
 جيوش بك اذربيجان بلادينه واصل اولدقده بعض
 امرا ايله ارالنده منافرت يوز كوسه تروب بو منافرت
 منازعه بي منج اولدى . امراء مشار اليهم سلطاني جيوش
 بك علمينده اغرا ايلديله . سلطان (۵۱۶) رمضانده
 تبريز قپوسنك او كنده جيوش بكى قتل ايتدردى .
 (۵۲۵) سنه سنده سلطان محمود وفات ايدرك يندهكى

جبل واذر بیجان بلادی اوغلی ملک داوده منقل اولمغله
 بلاد مرقومهده ملک مشارالیه اسمنه خطبه اوقوندی .
 سنه مرقومهده ملک داودک عیسی سلطان مسعود
 عسکرله جرجاندن حرکت وتبریزه عزیمتله شهر ی استیلا
 ایلدیکی جهتله ملک داود برقوه عسکریه ایله کیده رک
 شهر مذکوری محاصره ایلدی . (۵۲۶) سنه می محرمنک
 سلجقه قدر ارالنده محاربه جریان ایدوب یئلرنده مصالحه
 وقوعیله تبریز ملک طغرلک یدنده قالدی . و سلطان مسعود
 همدانه کتدی .

سنه مذکوردهده ملک طغرل ایله داود ارالنده
 خصومت یوز کوستروب ملک داود اذر بیجاندن عسکرله
 همدانه متوجهاً حرکتله رمضان غره سنده همدانه قریب
 برقریه نزل و ملک طغرل مدافعه ایچون عسکرله همداندن
 خروج ایله محاربه صره سنده ملک داودک عسکری یدنده
 اختلاف یوز کوسترمکله اتابکی اقسقر احمدیلی فرار
 و عسکرک چوغی اکا اتباع ایتدی . ملک داود بو حادثه
 اوزرینه قحیر قالدیغندن سنه مرقومه ذی القعدة سنده
 بغداده کیدرک خلیفه نک اکرانه مظهر اولدیغی حالده
 سلطانک قوناغنه ایندیرلدی . ملک مسعود اذر بیجان
 بلادندن کنجهده قالمشیدی .

سلطان مسعود ملك داودك بغداده كئديكني ايشئد كده
 كئندوسئده (۵۲۷) سنه سی صفر نده بغداده كئديكنندن
 وصولنده ملك داود بالاستقبال عرض رعایت و خدمت
 ایلدی.

بوندن صكره خليفه ايكی سنده خلعت اكسا ایدرك
 بئلر نده اتفاق حاصل و سلطان مسعود ايله ملك داود
 برابرجه اذربيجانه متوجهاً بغداددن حر كئنه مراغه يه
 واصل اولوب اذربيجان بلادینی استیلا ايتش اولان
 اقسنقر اجدیلی سلطانہ اموال كئیره تقدیمیه عرض
 اطاعت و سلطان اذربيجانی ضبط ایدرك بلاد مذکورده کی
 قراسنقر و سائر امرا حرباً منہزم اولدیلر. امرا منہزم
 اولدق دن صكره اردبیلده تحصن ايتش اولدق لری حالدہ
 سلطان اردبیلی محاسره ایلد كده امرا ايله متقفلرندن خیلی
 انسان مقتول اولدی. بقیه سی فرار ایلدیلر. بلاد مذکورہ
 سلطان مسعودك یدتملك كئنده قالدی.

(۵۲۸) سنه سنده ملك طغرل بلاد جبيله كیدرك بلاد
 مرقومہ بی تمامها استیلا ایلدی کی خبری سلطان مسعوده
 بالغ اولدق ده سلطان مشارالیه ملك داود ايله اتفاق و ملك
 داودی اذربيجانده اقامه ايله كئندوسی ملك طغرل اوزرینه
 كئدك دن صكره ملك داود سلطان مشارالیه عصیان

واذر بیجانی استیلا ایلدی . سلطان ملک طغرل ایشنی ترک
ایله عودته مجبور اولدیغندن عسکرله دونوب رونیروکان
قلعه سنده ملک داودی محاصره ایدی ایسه ده ایشای
محاصره ده ملک طغرل اردو ایله قزوینه طوغری کلدیکی
بالاستخبار محاصره یی ترک ایله قزوینه توجه ایتش ایدی .
یاننده کی امرانک اوصره ده کندوسندن ایرلسی ضعفی
موجب اولدیغندن هیچ برشیئه موفق اولمق سزین بغداده
کیدرک بلاد جبل ملک طغرلک اذر بیجان بلادی ملک داودک
یداستیلا سنده قالدی .

(۵۳۰) ده قراسنقر عسا کر کثیره ایله ملک داودک
الندن اذر بیجانی المنه قیام ایدرک طرفین مراغه ده حرب
ایلدکلرنده ملک داود منهنزماً خوزستانه فرار و قراسنقر
اذر بیجانی استیلا ایلدی .

(۵۳۲) ده قراسنقر بلاد فارسی دخی ضبط ایتش ایسه ده
اوراده اکنه میوب بلاد مذکوریهی ملک سلجوق شاهه
تسلیم ایله اذر بیجانه عودت ایتشدر .

(۵۳۴) ده اذر بیجان واران بلادنده پک شدتلی حرکت
ارض وقوعبولوب ایکیوز اوتوز بیک قدر انسان منهدم
اولان اینیه انقاضی ایچنده تلف اولدی .

(۵۳۵) سنده سنده اذر بیجان صاحبی قراسنقر سل

مرضیه وفات ایدرك بلاد مذ كوره نك بر قسمیه اراڼ
بلادی ممالیک سلجوقیه دن امیر جاوولی طغرلینك یداستیلاسنه
یکم شدرد.

امیر جاوولی (۵۴۱) سنه سنده سلطان مسعوده عصیان
و حرکات خصمانه به تشبث ایتیمی متعاقب فجأة وفات
ایتمکله اذربایجان بلادی ممالیک سلجوقیه دن اتابک ایلدکزک
یدضبطنه کچوب اوراده اتابکان حکومتی تشکیل ایلدی.

اتابکان اذربایجان حکومتی

(۵۴۱ - ۶۲۲)

شمس الدین ایلدکز سلاطین سلجوقیه دن سلطان
محمودک وزیر کمال سمیرامینک کوله سی ایدی. وزیر
مقتول اولدوقده سلطان محمودک خدمته انتساب ایتشیدی
سلطان طرفندن ابتدا اراڼ ولایتی وایللیکنه نصب
اولنوب امیر جاوولینک وفاتندن صدکره ذکر اولندیغی
اوزره (۵۴۱) سنه سنده اذربایجان بلادینک اکثرینی استیلا
واتابکان اذربایجان عنوانیه بر حکومت مستقله تشکیل
ایتشرد.

ایلدکز ملوک سلجوقیه دن ارسلان شاهک اناسنی
نکاح ایدرك اوغلاری پهلوان محمد، قزل ارسلان عثمان

مشارالیهادن متولد اولدی • ایلدکز بین الامر اتابک اعظم
عنوانیله یاد اولنور ایدی •

(۵۵۶) سنه سنده سلیمان شاه ایله ارسلان شاه ارارنده
اجتلاف ظهور ایلدکده ایلدکز یکریمی بیک عسکرله
ارسلان شاهه یاردم ایدرک همدهانه عزیمتله ارسلان شاه
اسمنه خطبه او قوتدردی • ارسلان شاهک زمان حکومتده
زمان استقلال ایلدکزک انده قالمقله شاه مشارالیه هر درلو
تصرفات سیاسیهدن بی نصیب ایدی •

ری امیری اینانج ایلدکزه سنوی مال مقطوع و برمه
متعهد ایدی • اینانجک مال مذکور ای داده مخالفت
کوسترمسی جهتیله ایلدکز (۵۶۴) سنه سنده عسکرله
ری حوالیسنه کیدرک اینانج ایله اصحابی حرباً مقتول
اولدیلر • ری بلادینی ایلدکز استیلا ایلدی •

اتابک شمس الدین ایلدکز (۵۶۸) سنه سنده وفات
ایدرک اوغلی پهلوان محمد جانشینی اولدی •

اذربایجان بلادندن مراغه و تبریز شهرلری (۵۷۰)
سنه سنه قدر اقسمنقر اجدیلینک یئنده ایدی • سنه مرقومده
اجدیلی وفات ایدرک ملکنی اوغلی فلک الدینه وصیت
ایتمش اولدیغی حالده پهلوان عسکرله مراغه یه عزیمت

و قزنداشی قزل ارسلانی تبریزه س-وق ایله بالمح-اصره
ایکی سنیده ضبط ایتدیلر .

اتابک پهلوانک مدت حکومتی (۵۸۲) س-نه س-نه قدر
متمم اولوب مدت حکومت-ده اهالی بی عدالت و حسن
سیاستله خشنود ایتش و س-نه مذ کورده فوت اولوب
برادری قزل ارسلان عثمان یرینه قائم اولمشدر .

سلاطین سلجوقیه دن طغرل بن ارسلان اتابک پهلوانک
مکفولی اولوب سلیمان شاه زمانده اداره امور دولته
ایلدگز مستقل اولدیغی کبی ملک طغرل زمانده ده عنان
استقلال پهلوانک ینده ایدی . پهلوان وفات ایلدکده ملک
طغرل استقلالنی در دست ایلدی . بناءً علیه ملک مشارالیه
ایله قزل ارسلان ارالرنده محاربه لر جریان ایتشد که شو
وقوعاته تعلق ایدن بمحکم بحث مخصوص صنده مندرج اولمغله
بوراده تکراره لزوم کوریله مدی .

قزل ارسلان ملک طغرله بالاخره غلبه ایله مشارالیه
حبس ایتدکدن و بلادینی استیلادن صکره پهلوان زماندن
برو اصفهانده متمم اولان فسادنی حوالی مذ کوریه
ورودنده شافعیلر علیه لرنده تعصب فتنه سی ولی ایلدیکندن
قزل ارسلان شواختلاله مقصدی اولانلردن بر جاعتی
صلب ایله اختلالی تسکین ایتش صکره همدانه عودتله

اسمہ خطبہ او قوتدر مشدر . امرا ایسہ علیہندہ بولنہ رقی
(۵۸۷) سنہ سندنہ قزل ارسلان لیلاً خانہ سندنہ او یورکن
مقتول اولوب قاتلی بولنہ مدی .

قزل ارسلاندن صکرہ برادر زاده سی انابک ابوبکر
بن پہلوان یرینه قائم اولوب اذربيجان واراندہ حکمدارلق
ایلدی .

انابک ابوبکرک زمانی کیجه 'کوندوز شرابخورلقله کیچوب
حفظ شان حکومت و محافظه بلاد ورعیتی التزام ایتمدی .
(۶۰۲) سنہ سندنہ مراغده بولنان علاءالدین قراسنقرایله
اریل حاکمی مظفرالدین کوکبری بالاتق-اق اذربيجان
بلادینی استیلایه قیام ایلدیلر . بونلرک حرکتلرینی ابوبکر
ایشیدکده باباسنک مملوکی و بلاد جبلک حاکمی بولنان آی
طوغمشه مراجعتله استعانه ده بولندی . ای طوغمش ابتدا
التفات کوسترمیوب ابوبکر بشکرار مراجعتله برابر کمال
مضایقه سنی و ملیکی اغیار طرفدن استیلایه قیام اولندیغی
بروقته کندوسنک سیرجی کی اوزاقدن باقسی حیته
موافق اولمیدجغنی ای طوغمشه اشعار ایلدکده ای طوغمش
علاءالدین و مظفرالدینہ تهدید امین مکتوبلر یازمقله مظفر-
الدین کیرویه چکیلوب علاءالدین مقصدندن ثبات کوستردی
ای طوغمش ایله ابوبکر حرباً علاءالدینہ غلبه ایله یدندکی

مراغه شهرینده محاصرہ ایلدیلر علاء الدین یندنه کی
حصونک بعضیسنی ابوبکره ترک ایله یینلرنده مصالحه
وقوعبولدی.

ابوبکرک بوندن صکره ده شرب مدام و ذوق ملاحی یه
دوام ایتسی قلوب عامه دن خوف سطوتنی تمامیه ازاله
ایلدیکندن سنه مرقومه ده کورجی طائفه سی بلادینه
نجاوزله طرف طرف صارقندیقلر کوستردیلر. ابوبکرده
ایسه ملکی محافظه یه تعلق ایده جک غیرتک اثری یوغیدی
سطوت و مدافعه سیاسیه دن بی نصب اولدیغی حالده طائفه
مذکوره امیرینک قزینی نکاحله الوب عقد مصاهرت و بو
وسيله ایله دفع مضرت ایلدی.

مراغه صاحبی علاء الدین قرسنقر (۶۰۴) سنه سنده
وفات ایدرک یرینه ولد صغیری اقامه اولمش و تدبیر
حکومت علاء الدینک بر خادمی یندنه قالمش ایدی. شو
ولد صغیرک دخی (۶۰۵) سنه سی او ائلنده وفاتیه اهل
بیتی منقرض اولدی. نصرة الدین ابوبکر صغیر مزبورک
وفاتی ایشدکده مراغه شهریه روین دز قلعه سندن ماعدا
بلاد ملحقه سنی ضبط ایتدی ایسه ده خادم مرقوم عسکر
و ذخایر کافیه ایله قلعه مذکورده تحصن ایدرک ابوبکرک

ملاهی بی براغوبده اوزون اوزادی محاصرهیه وقتی
اولدیغندن قلعہ مذکورہ خادم مرقومک النده قالدی .
نصرۃ الدین ابوبکر دن صکره برادری اتابک اوزبک
بن پهلوان اذربيجان و ملحقانہ حکمدار اولدی . خلیفہ
ناصر الدین الہک ہمدان صاحبی منکلی علیہندہ امرای
تحرک ایلدیکی صرہده اوزبکک نوجہلہ حرکت ایتش
اولدیغی خلیفہ مشارالہک وقایعی بیان صرہ سندہ تفصیل
اولنمشد .

(۶۱۴) تاریخنده اوزبک خوارزمشاہ علاء الدین محمد
اطاعتلہ بلادندہ مشارالہ اسمہ خطبہ او قوتدی .
اوزبک دخی شرب خروملذاتہ انہما کدہ کیدہ کیدہ
برادرینک یرینی طوتوب امور سیاستیہ دن ال چکدی .
(۶۱۷) سندہ تاتارلر خوارزمشاہ غلبہ ایلہ مازندران
ری ، ہمدان بلادینی برباد ایتدکدن صکرہ جبل بلادینہ
واردقلرنده شدت شتادن اورادہ بارینہ مدقلری جہتلہ ایاق
باصمدقلری یرلری چکرکہ افتنہ اوغرامش تارلالرہ
دوندروب یوزلرینی اذربيجان بلادینہ دوندردیلر .

تبریزہ تقرب ایتدکلرنده اوزبک - دکل کہ تاتارلرک
مدافعہ سندہ : شراب ایچمکدن امور ذاتیہ سندہ بیلہ باقغہ
وقت بولہ مدیغندن - اموال ، حیواناندن نہ وجودی وار

ایسه تاتارلره بالارسال مصالحه التماسنده بولندی . بلاد
مذکوردهده ایسه حسب الموسم مرعی اولدیغندن تاتارلر
بارینه میوب سواحله طوغری حرکتله موقانه کتدیلر .
کورجیلرک مدافعیه قیاملری اوزرینه مملکتلرینی پامال
ایتدکن صکره ینه سینه مرقومهده اذربایجان بلادندن
مراغه بی استیلا ایتلردر .

تاتارلر مراغه بی استیلادن صکره یوزلرینی تبریزه
چویروب اردبیل شهرینه کلدیلر . اوزبک ایسه اعجز خلق
الهی ولیلا نهاراً مداوم فسق و مناهی اولوب ملککنک
کافه سنی بر ساعتک ذوقه فدا ایدر طایقن اولدیغندن
ذاتاً امور حکومتی بدادارندن براقش و هرایشی امرادن
شمس الدین طغرانی رؤیت ایتکده بولمشیدی . اوزبک
تاتارلرک تبریزه طوغری کلمکده اولدقلرینی ایشتمسینه برابر
نخجوانه متوجهاً تبریزدن چقوب اهل و عیالی خوی
قصبه سینه کوندردی . طغرانی عسکر و اهالی بی جمع و طرف
طرف تشویقه سعی ایله نفوس خلقه تقویت و نصایح
و اثره ایله قلوب عمومه قوت اعطا ایدرک بالاقدام اسوار
وخندقلری اصلاح ایلندی . شهرى حصانت قویه التمه
الدى .

تاتارلر اهالینک اوصورتله حرکات و اقداماتی

ایش-تدکارنده شهره طوغری یوریمی-وب اموال و ثیاب
مطالبه سبله اکتفا ایلدی.

بین الاھالی قرارلشدربلان مقدار اموال ارسالیله
مضرتری دفع ایلدشد.

تاتارلر اوحوالیدن چکدکدن صکره اوزبک بن پهلوان
بالعزو العافیہ تبریزه عودت و معتادی وجهله اداره جام
ذوق و سفاهت ایلدی.

(۶۲۲) تاریخنده جلال الدین خوارزمی هندستاندن
عودتله خوزستانه، اورادن دقوقایه کیدرک دقوقابی فتح
ایتدکدن صکره عزیمت و مراغہ بی استیلا ایلدی. تاتارلرک
یقمش اولدقوری یرلری تعمیرایله مشغول اولدیغی حالده
برادری غیاث الدینک دایسی امیر ایغان مقدسجه
اذربایجان حوالیسندن جمع ایلدیکی الی بیک قدرسواری
ایله اران حوالیسنه کتمش و بالمراسله همدان حوالیسی
خلیفه ناصرالدین الله طرفندن کندوسنه اقطاع اولنش
ایدوکنندن امیرشارایله اران حوالیسنده قشلا یوب صکره
همدانی استیلا ایچون اوحوالی به کتدیکنی جلال الدین
خبرالدى. و عسا کر کلیه ایله کیدرک ایغانی لیلاً و بغتة
اولدیغی یرده احاطه ایلدی. صبح اولدقده امیرایغان
و عسکری کندولرینی احاطه ایدن جلال الدین اولدیغی

اکلایوب جلال الدینی حالا دقوقاده بیلورکن بویله قضای
نا کهانی کی اوزر لرینه چو کسی جله سنی شاشروب بعد
الاستیمان اخذ امان ایتدکدن صکره جلال الدین ایکی
عسکری توحید ایتشدرد. امیرایغان یالکزجه مراغه ده
کیدرک اوراسی کوزینه پک خوش کورندیکندن مراغه ده
قالدی.

جلال الدین بوندن صکره اذربایجانی استیلایه قیام
ایتمکله اوزیک بن پهلوان شو حرکتی ایشتمدیکی انده تبریزی
ترک ایلله کنجیه کتدی. جلال الدین اولامحاصره بعده
تأمین ایلله سنه مرقومه رجبیک اُون برنجی کونی تبریزی
ضبط ایدوب اتابکان اذربایجان حکومتی منقرض
اولدی (۶۲۲).

اذربایجان وقایعیک بقیه سی

(۶۲۲ - ۶۶۳)

جلال الدین اذربایجانی استیلا ایتدکدن صکره اهالی
حقنده حسن معامله ایلله خشنودی عمومی جله
چالشدی. جمعه کونی جامعه کیدرک خطیب خطبه ده
خلفیه دعا ایتمکله باشلادقده جلال الدین در حال قیام
وخضوع واحترام ایلله دعای استماع ایدرک ختام دعاده

اوپوردی . نمازدن صکره اوزبکک تبریزده بولنان
کوشکنه کتدی . کوشک بغایت مزین ایدی . « بویله
برده بز اوپوره میر » دیهرک دروننده موجود اموالی
ضبط ایله کوشکدن چتدی . اذربایجانی استیلادن صکره
کورجیلرله وقوعبولان محاربه سی بحث مخصوصنده
ذکر اولنه جقدر .

جلال الدین کورجیلرله محاربه یه کتدکدن صکره
شمس الدین طغرائی امرا ایله بالاتفاق اوزبکک حکومه
اعاده سنی قرارلشدیردیلر . جلال الدینک بتایسده براقدیغی
وزیری شرف الدین بونی استخبار ایتدکده جلال الدینه
ییلدردی . جلال الدین دوندکدن صکره اتفاق مذکورده
بولنانلری مؤاخذه ایتشدیر .

سلجوقی ملک طغرلک قزی اوزبکک زوجه سی ایدی .
اوزبک مقدا برملوکنی اعدام ایتیه جکنه دائر طلاقه
یمین ایتش ایکن مرقومی اولدروب مشارالیه مطلقه
اولمش دیو اقامه دعوی وشهودایله اثبات مدعا اولندیغندن
طلاقک وقوعنه حکم لاحق اولمغله جلال الدین مشارالیهایی
نفسنه نکاح ایلدی .

اوزبک کنجه شهرینه چکیلهرک جلال الدین کنجه یی
استیلا ایتدکده اوزبکک اوراده قالمسینه مساعده

کوستردی. اوزبک متعاقباً و تصادفاً ایش اولدیغی
مصائب اوزرینه مقهوراً کینجه ده وفات ایتشد.

جلال الدینک طبیعتی جوره مائل و عسکری خلقک
مالنه ال اوزاتمقله مألوف ایدی. اذربایجانی استیلا
ایلدیکی وقت خلقی کندوسنه ایصندرمق ایچون معاملات
جیله کوستردی ایسه ده صکره شو معامله بی مناسبتر
معامله لره تحویل ایدوب عموم جانبدن حقنده خوشنودسزلق
کوسترملکه باشلاندی. اوزبکک زوجہ سی اولدیغی حالده
مطلقه اولدیغنه حکم لاحق اولان ملکه مشارالیه
اوزبک زمانده امور حکومتی بالاستقلال کندوسی اداره
ایدرکن جلال الدینک نکاحی التہ کیردکن صکره نفوذ
سابقه دن محرومه اولوب شو حال ایلہ برابر جلال الدینک
کندوسنه التفاتیده مأمولنه موافق کورہدی. شو
سیلردن اوتوری اوده جلال الدینک علیہ قیام و خوی
اھالیسیلہ خفیاً اتفاق ایدرک ابوی ملک الاشرفک اخلاطده
نائبی بولان حسام الدین حاجی اذربایجانی استیلا
تحریرک ایلدیلر. حسام الدین عسکرلہ عزیمت و ملکه
مشارالیه انک یدندہ کی خوی شہریلہ جوارندہ کی حصونی
استیلا ایدی و یردی. نخجوان اھالیسیده بلدہ لرینی حسام
الدینہ تسلیم ایتدیلر. حسام الدین اورالده اکنوبده

استیلا به دوام ایتمه ایدی اذربایجان بلادینک هپسینی
استیلا ایدینه جک ایدی . لیکن الکمیوب جلال الدینک
خویدیه بولنان زوجه سی مشارالیهایی بالاستصحاب اخلاطه
عودت ایلدی (۶۲۴) . جلال الدینک اخلاط اوزرینه
هجومنک باشلوجه سببی بوماده در .

مبحث مخصوصنده بیان اولنده جغی وجهله جلال-
الدین عسکرله کیدرک التزام شدت و (۶۲۶) سنه سنده
اخلاطی ضبط و تخریب ایلدی . اخلاطی استیلادن صکره
ملک الاشرف ایله کیقباده کیفیت مغلوبیتی و (۶۲۸) ده
تاتارلر اذربایجان بلادینه هجوم ایله مراغه بی ضبط ایدرک
جلال الدینک فرار و مقتولیتی دخی مبحث مذکوره تفصیل
اولنه جقدر .

اذربایجان اهالیسی سنه مرقومه ده تاتارلره اطاعت
ایتدیلر . تبریز و اذربایجانک بلاد سارده سی تاتارلرک یدلرنده
قالوب (۶۶۳) سنه سنده هلاکو اذربایجانده دولت ایلتخانیه
نامیله بدولت مستقله تشکیل ایتشدیر .

(اذربایجانده دولت ایلتخانیه وقایعی)

(۶۶۳ - ۷۰۳)

منک-وقآن بن تولی خان ابن جنکیز خان مغول

حکمداری ایکن (۶۵۱) ربیع الاولنده قرنداشی هلا کویی
 یوز یکرمی بیک عسکرله جانب ایرانه کوندرمشیدی .
 ملاحده اسماعیلیه دن قاضی شمس الدین هم مذهبی بولنان
 وزیر ابن علقمی واسطه سیله او سردهده خلیفه یی
 ملاحده نک استیصالی ایچون قهسته تانه عسکر ارسالنه
 مجبور ایدوب شو و حرکت عسکریه هلا کویی علیهنده
 اغضاب ایلدی . بینه ملاحده اسماعیلیه دن قهستان حاکمی
 ناصرالدین محتشم برقصیده ماده مندن اوتوری خلیفه دن
 دلکیر اولان نصیر طوسی یی هلا کویه کوندروب تسخیر
 بغداده موفق اوله جغنه دار نصیر هلا کویه برزارچه
 وردی . فسدنه نک برطرفدن بغدادی عسکردن تخلیه
 ایتدیرملری دیگر طرفدن هلا کویی حرکتنه تشویقلری
 خلافت عباسیه نک (۶۵۶) سنه سنده نوجهله محوینی منتج
 اولدیغی بحث مخصوصنده ذکر اولمشدر .

هلا کو بغدادی استیلا و تخریب ایتدکن صکره
 ممالک و بلاد سائر اسلامیه یی آتش قهر ایله یاقوب
 طو تشدر مقده و کوزینه ایلشن معموره لری اشیاننه بوم
 و غراب ایدوب کتمکده اولدیغی حالده برادری منکوقاآن
 (۶۵۷) تارینخنده وفات ایتکله استقلالنی در دست و حلبی
 شامی ، بلاد رومی خراب ایلدی . دشت قبیچاق حکمداری

برکہ خان ملوک اسلامیدن ایدی . هلاکونک اسلام
 بلادندہ ارتکاب ایلدیکی مظالمک انتقامنی آلمق ایچون
 (۶۶۰) تاریخنده اوغلی توقایی عسکرله هلاکو اوزرینه
 کوندروب توقا شروان دربندن چکدکن صکره هلاکونک
 شرمون قومانداسیله سوق ایلدیکی مقدمه الجیشی بوزدی
 ایسه ده ابقا خان قومانداسی التنده کی عسکره قارشو
 بوزلدیغندن برکہ خان برقوه عسکریه ایله بالذات عزیمت
 و هجوم ایدرک هلاکونک عسکرینه بر صورتله غلبه
 ایدی که ابقا خان یالکز باشنه قورتیله بیلوب رفاقنده کی
 عسکر مضحمل اولدی .

هلاکو بو آجی بی یوطه دیوب بالنفس برکہ خان
 اوزرینه کتمک اوزره اتباعندن جلال الدین دواتداری
 - کندی استدعاسی ایله - سواد عراقده کی عسکری
 خدمته یتشدرمک ایچون مأموراً رسال ایلدیکنندن
 جلال الدین عساکر مرقومدی جمع ایله برابر بالاستصحاب
 مصره فرار ایتکله هلاکو محاربه یه کیده میهرک خارل
 خارل « بنی براوغلان آلدادی » دیه کدرندن چکی کبی
 باشنی صالار طورر ایدی .

(۶۶۳) ده ارزنجانه کیدرک اوغلی ابقا خانی عراق
 عجم و مازندرانہ و دیار بکری ضبط ایتدیکی وقت والی

نصب ایلش اولدیغی دیگر اوغلی یشموتی اذربجانیه،
امیر تورانی دیار بکر و دیار ربیعیه، خواجه عطایی
بغداده، معین الدین پروانه کاشی بی بلاد رومه والی بالنعین
مراغهیه عزیمت وایلخانیه نامیله اوراده بردولت تشکیل
ایلدی.

هلاکو مراغهده اسیر حسن و آنی اولدیغی برارمنی
قاریسنک کوکلی خوش ایتک ایچون جوامع شریفه بی
تخریب ویرلرینه کلیسار بنا ایلکله مشغول ایکن مراغهدن
چقتو قشلاغنه کیدوب استحمام ایتدکن صکره مزاجنه
انحراف کلدیکندن اطبانک اتفاقیله ویریلان مسهل بناء
حیاتی مضمحل ایلدیکی جهته قرق سکز یاشنده اولدیغی
حالده عازم بئس المصیر اولدی.

مغولار بریوک دخه بی هلاکویه مدفن انخا ایله
اعتقادلرنجه عذابخانه سنده روحبله انسیت ایتک ایچون بر
طابق دختر پری پیکری زیب وزیتله اراسته ایدرک
هلاکونک یانه قویدیلر.

هلاکونک وفاتده جنازه سنک لسان حالندن حکایه
صورتیله تاریخ و صافده شویتلر مندر جدر.
بزخم تیغ جهانکیر و کرز قلعه کشا
جهان مسخرمن شد چوتن مسخررای

بسی حصار کشادم بیک کشادن دست

بسی سپاه شکستم بیک فسریدن پای

چومرک تا فتن آورد هیچ سود نکرده

بقا بقای خداست، ملک ملک خدای

محصول ایسات: انسانک بدنی کندی رأینه مسخر

اولدیغی کبی جهانگیر اولان قلیچمک یاره سی و قلعه کشا

اولان کرزمک ضربه سیله بکاده جهان مسخر اولدی.

بر دفعه ال اچقله نیچه قلعه فتح ایتدم. بر ایاق طو.

کدرمقله نیچه عسکر قردم.

اولوم که اوزریمه یوریش کوستردی اوقوت و اقتدار

هیچ فائده ویرمدی. بقا جناب حقک بقاسی، ملک خدای

لایزالک ملکیدر.

(ابقاخان) باباسی هلاکونک وفاتنده مازندران قشلا.

غنده ایدی. ارکان و امراء دولت ابقاخانک مسند سلطنته

جلوسنی قبول و کندوسنه بیان کیفیت ایلدیله. ابقاخان

مراغهیه کیدرک (۶۶۳) سنه سی جاذی الاولاسنک اون

طقوزنجی کونی جالس سریر حکمرانی اولدقدن صکره

تبریزه عزیمت و اوراسنی مرکز حکومت اتخاذ ایلدی.

شو ذات باباسی کبی تخریب بلاده مائل دکل ایدی.

مسند حکومت او طور مسنی متعاقب باباسنک یقدیغی

برلری یا پدرمق اوزره خواجه علاءالدینی بغدادده
کوندردی

بو قاروده بحثی یکدیگی اوزره دشت قچاق حکمداری
برکه خان هلاکونک ممالک اسلامییهی تخریب و عبادالهی
قهر و مظالمه تعذیب ایتمسندن ناشی خیلی محاربه لرده
بولمشیدی. هلاکوخاک هلاکه دوشدکده برکه خانک ابقا-
خان علیهنه قیامیه حکومتی عدم قبولی طرفین بیننده
محاربه بی موجب اولدی. برکه خان کلپتلو عسکر جمع
واوغلی توقاخانه ترفیق ایدرک ایرانه و ابقا خان برادری
یشموتی عساکر کثیره ایله توقاخانک تشکیلی ایچون
مقابله سنه کوندردی. ایکی اردو خراسان حواله سنه
بربرینه قارشو کلوب جریان ایدن محاربه خونریزانه ده
توقانک کوزینه براوق اصابتیه اردوسی بوزلادی. بو
انهمام برکه خانه خبرویرلدکده اوچپوزبیک سواری ایله
اذربجانیه طرفی حرکت ایتدی. ابقاخان دخی بریوک
اوردو ایله مقابله کتدی. برکه خان شروان نهرینک
کنارینه کلدکده نهرک اوراده کی معبرندن یکمکه صویک
طغیانانی مانع اولدیغندن تفلیس طریقنی اختیارواو طرفدن
صویبی عبور ایلمدیه ده محاربهیه باشلامزدن اول
برشدلی قولنج علته طوتیلوب وفات ایتمکاه بالضروره

محراربه اولنه مدی . برکه خانک عسکری دشته دونه رک
ابقاخان تبریزه عودت ایتدی .

(۶۶۸) ده ماوراءالنهر پادشاهی براق خان عسکرله
ایرانه یوریدیکندن بالمحراربه ابقاخانه مغلوب اولدی .
ابقاخان (۶۷۹) سنه سنده بغداده کیدرک برادری
منکون اغولی عسکرله بلاد شامک تسخیرینه مأمور تعین
وسوق ایتدی . سلطان مصر قلاون حص حدودنده
قارشولوب بالمحراربه منکون اغول مغوللرک چوغیله برابر
مقتول اولدی . ابقاخان بونی ایشته دکده اخذ انتقام
ایچون بالذات مصره هجوم ایتک استدی ایسه ده وقتک
اقتضاسی ذهننی اول افکاردن دوندروب همدانه عزیزمتله
وزیر شمس الدینک ضیافتنده ایکن (۶۸۰) سنه سی
ذی الحججه سنده فجأة وفات ایلدی .

(انکودار اوغول خان بن هلا کوخان) (۶۸۱)
سنه سنده مسند خانیه جلوس و دین اسلامی قبول
ایتدیکندن احمدخان تسمیه اولندی . وزیر شمس الدینی
وزارتده ابقا وارکان شریعت مطهره نک تقویه سنه
چالشوب بتخانه لری هدم ایله یرلرینه مسجد انشا ایتدی .
(۶۸۲) ده برادر زاده سی ارغون خان مصییان
ایلدیکندن دیگر برادری قنقور ارکان حکومتک بعضیلرله

بر لشوب هپمی ارغون خانه اتباع ایلدیلر . قنقور بعض
 رفقاسیله برلکده قتل اولندی . امرادن مجدالملک حکومت
 علیهنده سؤنیتنی اچغه اوروب بعض ممالیکده القا
 ایلدیکی مفسدت اوزرینه امراء حکومت قتلنه اصرار
 ایلدیلر . احمد خان عفو ایتک استدی ایسه ده خصمائی
 یدلرندن قورتاره مدی . اعوان حکومت مجدالملکی پاره
 پاره ایدوب هر پارچه سنی برولايته کوندر دیلر . مجدالملک
 ولایتله تقسیم اولنان اعضاسندن بر الیده عراقده حصه
 دو شمشیدی . عراق حکومتنه حریص اولدیغی حالده اننه
 یکمیبوب الی اورایه کوندرلدیکی ایچون شعرادن بریسی
 میخواست که اودست رساند بعراق

دستش نرسیدولیک دستش برسید

بیتنی انشاد ایتشد .

مال بیت : مجدالملک استدی که الی عراقه ایرشدره ،

عراق اننه ایرشمدی ، لیکن الی عراقه ایرشدی .

احمد خانک اسلامیتی قبول ایله توره جنکیزیه بی
 لغو وابطال واحکام شرعشریفی تأیید ایتسی توره
 جنکیزیه هو ادارلرینه کتدیکه سوء تأثیر کوستردیکندن
 ارغونک احمد خان علیهنده نشر ایتدیکی تخم فساد مرکز
 حکومتده بشقه یرلردن زیاده ثمره ویردی . احمد خان

ارغون اوزرینه س-وق ایلدیکی عس-کرله انی تشکیل
 ودر دست ایتدی ایسه ده اولدر میوب توقیف ایله اکتفا
 ایتشیدی . فسه تدابیر فسادیه ده دوام ایله ارغون خانی
 بغه محبسدن چقاروب سریر حکومته او طور تدیلر .
 احمدخان سررشته مدافعه نك الدن چقدیغنی کور مسیله
 جاجرم طرفه فرار ایلش اولدیغنی حالده طوتیلوب قتل
 اولندی .

(ارغون خان بن ابقاخان) (۶۸۳) سنه سی جادی -
 الاخره سنك یدنجی کونی سریر حکومته جالس اولوب
 وزیر شمس الدینی عزل ایله بوقایی وزارتیه نصب ایتدی .
 وزیر سابق - که ه-لا کو زمانه دن برو خدمت
 وزارتیه ایدی - جاجرم ده مرحوم احمدخانن ایریلوب
 اصفهانه واورادن شیرازه کتمشیدی .

احمد خانك شهادتیه کندوسنك حالی و مغوللرك
 حرکات حاضرهلری نقطه نظرندن استقبالنه طوغری
 باقدقه و اردات خزینه نك محافظه سی یولنده ارکان
 و امرانك وظائفنی قطع و تقلیل کبی معاملات سابقه سندن
 کندوسنه پیدا اولان دشمنلر، شودشمنلرك خان لاحق نظر
 اعتباری التندیر، مقاملریله بونلرك سعایتلرندن تصادف
 ایده جکی فلا کتیر کوزنك اه کنه کلدی . بقیه عمرینی

کوشه از واده کچیرمک اوزره دریا طریقله هندستانه
 کتمکی تصور ایتدی ایسه ده عمرینک چوغنی خدمت
 وزارتنده کچردیکی بردولتک خاندانی براغوبده ممالک
 اجنبیه کتمنی یوک بردنات کوردیکندن فدای حیاتی
 فدای ناموسنه ترجیح ایدرک ارغون خانه مراجعت
 و دخالت کوستردی.

ارغون خان ذاتاً شمس الدینک استقامتی بیلدیکندن
 طلبی اوزرینه وقوعبولان ملاقاتده شهاً دخی شمس الدینی
 تأمین ایلدی.

شمس الدین عاقبت اموره انتظاراً خانه سنه چکلمش
 اولدیغی حالده ارغون خانک کوستردیکی التفات خلا فکیر
 لرینه زهرابۀ تأسف اولدیغندن بعض عزویات بی اساس
 ایله خاندن امر استحصـال ایتدکن صکره شمس الدینی
 و اوغلاری فرج الله و مسعود و اتابک و یحییای میدان سیاسته
 سوریوب اعدام و زمان اقبالنده انشا ایتدرمش اولدیغی
 مبرات و ارنجهیه قدر خانمانی یغما و تخریب ایلدیلر.

شمس الدینک ازاله سندن صکره زمام دیلمستی توره
 سالم اوله رق بوقانک یداسته بداندۀ قالدی. کوستردیکندن
 ارتره ارتره کرک ارغون خانک، کرک ارنم فساد مرکز
 هیچ برینک نفوذی قالدی. بوقا حقیردی. احمد خان

تفرت عمومیہ چرکینلشمیکده دوام ایلدی ایسه ده مسحور
تسویلاتی اولان ارغون خان نظرنده اووجه قبیح بر
حسن روز افزونی حائز اولمشیدی.

بو صروده خدمت خانیه صوقلش اولان یهودی
سعد الدوله نك واردات خزینہ بی تزیید امورنده بیوک
بیوک خدمتلی کوریلہ یور ایدی. خدمات مذکورہ
ارغون خانہ تقرب و حلوانی استلزام ایلدیکندن بوقانك
خصمسی سعد الدوله بی ترویج مراملرینه الت اتخاذایتك
ایچون طرف طرف خدمت و اقبالنی القشلامغه باشلادیلر.
سعد الدوله کبی بر یهودینك مقام وزارتہ ارتقاسنی بوقا
مأمول ایتدیکندن دفعنی التزام بیله ایتدی. بوقانك علیهنده
سعد الدوله واسطه سیله خانه درلو درلو القاتنه تشبث
ایتدیلر. سعد الدوله نك خانه حلولی بوقایی تجاوزایدوب
بوقاذروه اقبالدن حسیض ادبارہ طوغری دوشمکه
باشلادی.

بوقانك اقباله انتصف اولدیغی دنائت ولی نعمتی علیهنده
وامرانك وظایف اقتضا ایتمکه فرات ساحلنده واقع بر محله
کندوسنه پیدا بولنان هلا کونك حفیدی چوشکابی تخت
اعتباری التندی لورتیغی تصور ایدرك بومقصدینی برقاصد
ایده جکی فلاکتز ^{ایله} چوشکابه بیلدردی. چوشکاب ارغون

خانك سایه سنده نعم بحسابه مظهر اولان بوقانك بودنائنه
 انكشت بردهان تعجب اولوب بونده برصنعه اولمديغنی
 تأمین بوقا ايله هم افكار اولان مخیرانك اسملرینی کندویه
 بیلدرمکه حاصل اوله جغی جواب شفا هیدسیله قاصدی
 اعاده ایلدی . قاصد عودتله او جوابی بوقایه تبلیغ ایتدکه
 بوقامتقلرینک اسملرینی مشعر یازدیغی پوصله یی چوشکابه
 کونردی . چوشکاب شو پوصله یی المسیله برابرار غون
 خانك یانه کیدرک بوقانك خیانتنی بالتفهیم پوصله یی اعطا
 وارغون خان بوقایی کردن بسته اولمق اوزره کتیردوب
 اعدام ایتدی .

بوندن صکره یهودی سعدالدوله وزیر اعظم اولوب
 مناصبی کندی اقباسنه حصر ايله قرنداشی فخرالدوله یه
 بغداد دیگر قرنداشی دیار بکر اقباسندن ولیدی اذربایجان
 شمس الدوله یی فارس ولایتلرینه والی بالتعین نفوذ
 حکومت دخی کندویه مختصر اولدی .

سعدالدوله نك سرمایه اقبالی اموال خوب ایستایدی
 حقنده کی خدمتلی ایدی . زمان وزارتنده بو خدمتلی
 فوق العاده بر صورتله ارتردی . لیکن خلعتنده کی دنائی
 اجرادن چکیله مدیکنددن حضرت محمد صلی الله علیه
 وسلم افندمزك مطاع و منقاد عموم اولسی بر دین جدید

اعلانی قوتیله اولدیغنی وجه-انکییرلک حصولی برملت
ج-دیده اختراعنه متوقف ایدوکنی ارغون خانه بالافاده
تسویلات شیطانیله سوزینی ذهننه صوقدیغندن کعبه
نامیله برصنم خانه انشا و خلقی بالا جبار او صنم خانه یه توجه
و عبادته سوق ایتکی ایکسی برلکده قرارلاشدردیله . شو
ایکی دنی و قرارک اجراسی ایچون مسلمان حقلرنده کوستردکاری
اذیتلر درجه صبر و تحملی یکدی .

ارغون خانک استعمالنه دوام ایلدیکی زیبق و کو کرد
کبی اجزادن مرکب بر معجون او صروده انی بر مرض
صعبه مبتلا ایدرک طبیب خواجه امین الدین تداویده
مساعی عظیمه کوستردی . علمنی ازاله ایده جک بر علاج
ویرمشیکن شراب او علاجی معدهده تسیم ایده جکنی
بیلکسزین ارغون خان ایکی اوچ قدح باده ایچدیکنندن
— از قضا اسکینجین صفرافزود — مرضی مرض موته
تحول ایلدی . هنوز وفات ایتزدن اول یهودی سعدالدوله
کندی استقبالی تأمین ایچون درلو درلو تدایر شیطانیله
تشبث ایتش اولدیغنی حالده ارغونک حالت نزغنده
سعدالدوله یه دشمن اولان ارکان واعیان کرک آنی کرک
متعلقاتی ارغون خانه مهماندار اوله رق بئس المصیره
کوندردیله . ارغون خان دخی (۶۹۰) سنه می ربیع

الاولئك او چنجى كونى انلره پيرو اولوب يانلرينده
كندى .

(كينخاتو خان ابن ابقا خان) ارغونك وفاتنده روم
ولايتى واليسى ايدى . اتفاق عموم ايله جلب و (۶۹۰)
سندسى رجبك يكر منجى كونى تبريزده سرير حكومتده
اجلاس اولندى . عقيب جلو سوده خواجده سعدالدين
اجده زنجاني بى خدمت وزارتده تعيين ايلدى .

كينخاتو خان مسرف وسفيه الطبع ايدى . ارغونك
وفاتنده خزينهك پك چوق نقد موجودى وار ايدى .
شو ثروت كينخاتونك اسرافاتنده وفايتيوب از وقتده
دو كندى . او سنه لرده حيواناته برعلت مهلكه عارض
اولشيدى . سواري عسكرنده نقدر حيوانات وار ايسه
تلف اولدى . خزينه يوز كوسه ترن مضايقه نقديه
حيوانات اشتراسى غائله سيده منضم اولوب بر طرفدن
دشمن ظهورنده سوارينك فقدانندن تولد ايدى جك محاذير
پيش نظر ملاحظه اليندى . صدر دولتك ملازم دركا .
هى بولمان عزالدين مظفر چينده مستعمل اولديغى اوزره
(چاو) ناميله برقائمه نقديه اخراجى تدبيرينى اخطار ايدرك
بوتد بير دولته قبول اولندى . ادر بيجان ، عراق عرب
وعجم ، فارس ، خوزستان ، ديار بكر ، خراسان ولايتلرنده

بشقه بشقه چاو خانلر تأسیس وممالک ایرانیه ده التون،
 کومش استعمالی یساق ایدیلرک ارکان وامراء دولتن
 بشقه می صرمه لی اثواب قوللانماق، قیوجی اصنافی
 صنعتلرنن ممنوع و مسکوکات تداول ایتدیرلیوب
 معاملات جاریه چاوه منحصراً اولق کبی شرطلری حاوی
 امرلر یازیلوب هر طرفه نشر ایدلدی.

(۶۹۳) سنه سی ذی القعدة سنه شهر تبریزده چاو
 تداوله چقارلدیغندن اهالی ارزاق و لوازم سائرته
 صورت خفیه ده نقد ایله بیع وشراسنه باشلادیلر. اوچ
 کون ظرفنده چارش-ولرده بیع وشرای علنی کلیاً معطل
 اولدی. بو حالک عمومه کوستردیکی ضرورت واضطراب
 حدود صبر و تحملی یکدیکنندن جمعه کونی اهالی بالاتفاق
 لسان فریاد ایله عزالدین مظفره او قودقلری لعنت
 و کوستردکلری مخالفتلرک ولوله می سمع دولته بالغ
 اولمسایله برابر چاوک ابطالنه حکم خانی تعلق ایدرک
 کافی السابق نقود ایله اخذ و اعطانک جریان ایچون
 ولایاته امرلر کوندرلدی.

(چاو) مستطیل الشکل برکاغد پارچه سی ایدی.
 اوزرنده خط خطایی ایله برقاج کله وهر ایکی طرفده
 (لااله الاالله محمد رسول الله) والتندره خطا خانلرینک

عنوان حکمدار یلری اولان (ایریجی و دویریجی) لفظلری
محرر اولوب کاغذک اورتہ سہنہ چاوک قیمتی موضوع
ایدی . شو یازیلردن بشقہ کاغذک ایچندہ (سہنہ ثلث
وتسعين و ستمائہ . پادشاه جهان این چاو مبارک را در
ممالک روان کردانید . تغییر و تبدیل کنندہ بازن و فرزند
خویش و پیوند بیاسا خواهند رسید) عبارہ سیدہ یازیلی
ایدی .

کیخاتونک بر طرفدن اموال خزینہ یی اتلاف ایله
عمومی تعذیب ایده جک بر اختراع مضرہ مبادرتی ، دیگر
طرفدن حظوظات نفسانیہ سنی التزام ایله بنین و بناتک پردہ
عرض و عصمتلرینی چاکچاک ایده جک حالارہ دوامی ازالہ
وجودی حقندہ ارکان و اشراف دولتی بر اتفاق دائرہ سنده
جمع ایلدی . متحیران و سپاہیان شو اتفاقک مرتبی اولان
امیرالامرا طغاجارک خانہ سہنہ سایل کی فوج فوج
آقوب طویلاندیلر . کیخاتو اردودہ ایکن امرادن اقبوقا
یانه کیدوب عرض کیفیت ایلسنی متعاقب اتفاق مذکورک
دائرہ سی اردویہ قدر تو مع ایلدیکندن سررشتہ تدبیر
ید امکاندن چقد یغنی حس ایتدیلر . کیخاتو جانب رومہ
فرار ایتک استدی ایسہدہ یانندہ اسیر غفلت اولان
متعلقاتک اخطارینہ الدانوب اہرا طرفنہ توجہ ایلدیکی .

صره ده ارباب قیام طرفدن در دست و (۶۹۴) سنه سی
جادی الاخره سنک دردنجی کونی اعدام ایدادی.

(بایدو خان) طرقای خانک اوغلی و هــلا کونک
حفیدیدر. کینخاتو ازاله اولنمزدن مقدم طغاجار و سائر
امرا (۶۹۴) جادی الا و لاسنده بایدویی تخت خانی یه
او طور تمشلر در. بایدو خان عقیب جلو سنده طغاجاری
امیر الامر القده ابقا و خواجه جلال الدین دستجردانی بی
وزیر اعظم نصب ایددی. کینخاتونک مقربلرندن اقبوقا
و سائر بعض امرانک استیصاللری ایچون ولایاته امرلر
نشر اولندی.

بایدو خانه امتداد حکومت مقدر اولدیغندن
جلو سندن یدی آی صکره امرا واجناد امیر نوروزک
همتیه قبول اسلام ایتیش اولان غازان محمود خان ابن
ارغون خانه میل ایدکلرندن (۶۹۴) ذی الحججه سنده
غازان خان امیر نوروزی عساکر کثیره ایله سوق ایدوب
عندالمحاربه بایدو خان منهزماً فرار ایدرکن پنجـهـوان
قربنده در دست و قتل ایدلدی.

(سلطان محمود غازان خان) (۶۹۴) سنه سی
ذی الحججه سنک اونجی بیرام کونی تبریزده سریر حکومتیه
جلوس ایددی. جلو سندن مقدم امیر نوروزک دلالتیه

كرك كندوسی و كرك ياننده بولنان امراء مغولك جله سی
 دین مبین اسلامی قبول ایتشلر ایدی . مسند نشین حکومت
 اولدقدن صکره خطه ایرانیده بولنان مغولر علی العموم
 دائرة ناجیه اسلامیته داخل اولمشلردر . جلوسلرینه
 قدر ایران سکه لری مربع ایدی . مبدأ سلطنتلرنده
 سکه لرك یازولرینی کلمه توحیده و شکللرینی شکل مستدیره
 تحویل ایتدروب منشور و مکتوبلرك ابدالرنده بسمله
 شریفه یازلمسنی امر ایدی .

ایر الامراق و سپهسالاراق منصبی امیر نوروز
 بالنوجیه خواجه صدرالدین زنجانی وزیر اعظم تعیین
 و امیرالامراء سابق طغاجار ایله امرادن سلطنت علیهنده
 بولنانلرك وجودلری ازاله اولندی .

غازان محمود خانك جلوسندن برار صکره براق خانك
 اوغلی اجای بر جسم اردو ایله جیحونی چکوب حدوده
 صارقندیلق ایلدیکندن امیر نوروز تنکیلنه مأموراً عسکرله
 حرکت ایلدکده اچار فرار ایدی . امیر نوروز تعقیب
 ایله همدان حدودنده باشلرینه صاعقه دوشر کبی یتشوب
 اجايك اردوسنی مضمحول ایتشدر . بوصرده خواجه
 صدرالدین سؤ تصرفله اتهام اولندیغندن بابتدیل رینه
 خواجه جمال الدین دستجرانی نصب ایلدی .

جلوسك ايكنجی سنده سی شهزادگان و امرادن
 سوکا، برلا، استیو، قنق-ربای و ارسلان هوادارلریله
 برلشوب محمود خان اذربيجانده و امیر نوروز خراسانده
 ايكن ايکيسينده ازاله ايتمکی قرارلاشدردیلر. متفق عد
 ايتدکاری شهزاده لردن تانجو بر قاصدله خفياً امیر نوروزه
 اخبار کیفیت ایلدیکندن امیرك هجوميله سطوت دلیر اندهنه
 قارشو رؤسای فساد مقبول و هوادارلری پریشان اولدیلر.
 امیر نوروزك محمود خان نظرنده اولان اعتباری
 و بمالت فطریه سنك فساداته قارشو سدسیدکبی حیلوانتی
 افکار فسادیده بولانلر داغ درون اولدیغدن مباشرتیه
 مسند وزارت و اقبالدن ساقط اولان خواجه صدرالدین
 احمد زنجانی اوزمره ایله برلشوب امیر نوروزك سلطنت
 ایلخانیله علیهنده بولنان سلطان مصر ملک الناصر محمدله
 اتف-ایق خفیه سی اولدیغنی محمود خان تفهیم و برساخته
 مکتوب ترتیبیه ادعایینی تأیید ایتدیلر. بو خبر خراسانده
 امیر نوروزه بالغ اولوب تبرئ ذمه قیام ایلدی ایسه ده
 ایش قبول تأمین ایده جك درجه ده قالدیغنی اکلادیغندن
 هراتده بولنان دامادی ملک فخرالدینه انجما ایلدی. ملک
 فخرالدین بعض او هام اوزرینه (۶۹۵) سنده سی شوالنک
 ایکنجی کونی امیر نوروزی دردمتنه مأمور قناتشاه

بالتسليم اعدام و سر مقتوعی محمود خانه ارسال اولندی .
 (۶۹۹) ده سلطان مصرک دیاربکری استیلا ایچون
 عسکر کوندردیکی محمود خانه خبر ویرلدی . طقسان بیک
 سوار یله تبریزدن حرکتله شامه کیدرک مصر عسکرینی
 یوزدی .

(۷۰۰) تاریخنده ینه بلاد شامه متوجهاً حلبه قدر
 عزیمت ایلدی ایسه ده سلطان مصر طلب مصافاة کویستر
 مسندن ناشی بلا محاربه عودت ایلشیدی . بغداده وصولنده
 سلطان مصرک بعض اشعارات غیر منامیه سنه کو جنوب
 بتکرار حلبه عزیمتله امیر قتلشاه ایلک امیر چوبانه ترفیق
 ایتدیکي عسکری شامه کوندردی ایسه ده محاربه ده منهزم
 اولدقلرندن اذربایجان طوغری چککدیلر .

محمود خان بو وقعه دن متأثر اولدیغی حالده براغر
 خسته لکه مبتلا اولوب (۷۰۳) سنه سی شوالنک اون
 برنجی بازار کونی حدود قزوینده وفات ایتکله نعشی
 نقل و حیاته ده تهیه ایتش اولدیغی تربیه دفن ایلدی .

مشار الیه غازان محمود خان اخلاق حمیده و اوصاف
 حسنه ایلک موصوف صالح ، متدین ، متقی ، شریعت مجدیه یه
 خادم و فواحشدن محترز ایدی . رؤیاده ایکی دفعه حضرت
 فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افندمزی کوروب

با امر عالی نبوی حضرت علی و حضرت حسین رضی
 الله عنهما ایله معانقه ایتشیدی . نهر فرات دن صحرای کربلا یه
 برواسع جدول اچدروب اطرافنی اعمار ایشدیر . امیر
 نوروز حقنده امرانک تسویلاتنه الدانوب کوسو تردیکی
 معامله دن بشقه لسان تاریخه لیکنت ویره جک ماده سی
 یوقدر .

بقیه سی کتاب ثالثه یازیله جقدر ان شاء الله تعالی .

طوقوزنجی مبحث

سجستان و زابلستان (افغانستان) مملکتلرینک

وقایع تاریخیه سی بیاننده در

سجستان مملکتی قبل الاسلام سیستان نامیله معروف
 ایدی . بعد الفتح عربلر سجستان دیو یاد ایلدیلر . بلاد
 مشهوره سی قندهار ، زرنج ، اسفرار ، خواش ، سفنجای
 رودان بلادیدر . خلاصه جغرافیه سی برنجی جلدک
 فرس مملکتی بحثنده مندر جدر .

مملکت مذکوره نك حکومت و اداره سی من القیم
 زابلستان مملکتی ایله برلکده جریان ایتدیکنندن وقایع
 تاریخیه سی مخلوطدر .

زابلستان افغانستان بلادیدر . بوکا کابلستان و باختر

زمین دخی دینلور . جغرافیای بحث مذکورده مندر جدر .
تاریخچه بعض مرتبه اهمیت اولان بامیان نواحیسی
افغانستاندن معدوددر .

(مملکتین مذکور تینک فتحندن آل سبکشکین حکومتک)
(تشکله قدر وقایع تاریخیه سی)

(۲۲ - ۳۶۶)

سجستان بلادینی هجرتک (۲۲) نجی سنده سنده
وحضرت عمر رضی الله عنه افندمک شای خلافت علیه لرنده
عاصم بن عمرو و عبدالله بن عمر فتح ایتلدر .

مشار الیهما امر خلافتله سجستانک اشاعی طرفلرنه
کتدکرنده اهالی قتاله باشلادیلر . عساکر مسلمین غلبه
وتجاوزله زرنج شهرینی محاصره ایلیموب کوستریلان
تضییق اوزرنه اهالی بالمصلحه جزیه بی قبول ایلدی .

(۳۱) سنده سنده سجستان اهالیسی اظهار عصیان
ایلدی . بصره والیسی عبدالله بن عامر خراسانه
واورادن کرمانه کیدرک ربیع بن زیاد الحارثی بی مأموراً
سجستانه کوندردی . ربیع زرنجه بعده روشت بلده سنده
کتدکده اهالی محاربه یه تصدی ایتدیلر . عساکر اسلامده
بعض مرتبه تلفات وقوعبولدقدنصکره اهالینک چوغی
مقتول اولدی . ربیع بلده مذکورده بی فتح ایله ناشرود

و شر واد بلده لرینه یور یوب انلریده فتح ایتد کد نصـ کـره
 زرنجه دوندی . عودتند اهای قتاله تصدی ایلد کارنده
 اقبح هزیمته مصـ ادف اولدیلر شهر محـ اصره التنه اندی .
 اهاینک تصـ ادف ایلدکاری مضایقه شیده اوزرینه
 مرزبانلری مصالحه التماسنه تشبث ایتدی . مرزبان بالذات
 کلور ایسه مصالحه وجود بوله جغی خبری کوندریلوب
 مرزبان ربیعک یاننه کد کده مقتوللرک میدانده کی جسدلرندن
 بر جسد اوزرنده اقعاد و بر جسد دخی طیانق ایچون
 یا صدق کبی یاننه وضع اولندقدن صـ کـره رفاقتیله کلمش
 اولانلرک هر بر یسنیده بر مقتولک جسدی اوزرنده او طور تدیلر
 مرزبان ایله رفقا سنک دهشتدن یورکاری اغزلرینه فرلادی .
 ربیعک مطلوبی وجهله مصالحه یی قبول و دائرة اطاعته
 دخول ایلدیلر .

ربیع بوندن صـ کـره سنارود وادیسنی کچوب منتهای
 وادیده کی قریه و اردقده حوالی مزبوره ده کی اهای
 مدافعه کو ستردیلر ایسه ده مغلوب و منهزم اولدیلر . ربیع
 غلبه دن صـ کـره زرنجه عودت و اوراده بر سنه مدت اقامتله
 عبدالله بن عامرک یاننه دوندکده ابن عامر کندوسنی
 سجستان و زابلستانه حامل تعیین ایله اعاده ایتدی . الی ماه

صکړه بریوک اختلال ظهوریله اهالی ربیعی ولایتدن
چقار دیلر.

ابن عامر طرفندن عبدالرحمن بن سمره سبجستان
وزابلستانه عامل تعیین ایدلدی.

عبدالرحمن عسکړه کیدرک زرنجی شدیداً محاصره
ایدلدی. مرزبان ایکی ملیون درهم وایکی بیک نفر کوله
وجاریه ویرمک اوزره بیدلرنده صلح منعقد اولوب مصالحه دن
صکړه عبدالرحمن زرنج ایله هند بلادندن کش ناحیه سی
بینه کی محارک هپسنی فتح ایتشد.

عبدالرحمن شوفنوحاتدن صکړه زرنجیه دونوب
حضرت عثمانک علمینده قیام ظهورینه قدر اوراده
قالدی. اول اثناده امیر بن اجر الیشکری سبجستان
وزابلستانه عامل تعیین وارسال اولندی ایسه ده اهالی
امیری اخراج ایله عصیان کوستردیلر.

حضرت علی رضی الله عنه افتدمنک وقعه جلدن صکړه
کوفیه عزیمتینه قدر بلاد مرقومه کندی مرزبانلرینک
یداستیلارنده قالوب (۳۶) سنه سنده صعالیک عربدن
حسکه بن عتاب الحبطی و عمران بن فضیل البرجی بر
جمعیله سبجستان ولایتده تجاوزه باشلادیلر.

وقوع بولان مراجعت اوزرینه عبدالرحمن بن
جرو الطائی اصلاحات ایچون کوندردی ایسه ده حسکه
حرباً عبدالرحمنی اعدام ایدی ویردی. بونک اوزرینه
سجستانه برعامل ارسالی حضرت علی رضی الله عنه
افندمن بصره و الیسی عبدالله بن عباس حضرتلرینه امر
بیوردیلر. ابن عباس سنه مرقومه ده ربعی بن کاس الغبری یی
عامل نصب ایله کوندردی. ربعی حسکه یی حرباً اعدام
و سجستان و زابلستان بلادینی ضبط ایتشدن.

(۴۳) سنه سنده ابن عامر بصره ولایتنده ایکن عبد-
الرحمن بن سمره یی سجستان و زابلستانه عامل نصب
وارسال ایلدی. اول اثناده بلاد مذکور ه اها الیسی
نقض عهد ایتشلر ایدی. عبدالرحمن کابل شهرینه قدر
حرباً ایلرولوب شهر مذکور ی آیلرجه محاصره
و منجیق لرله تضییق ایندی. شدت تضییق دن شهرک اطرافنده کی
سورده بیوک رخنه اچیلوب رخنه دار اولان محلی اهالی
تعمیره میدان بوله مامق ایچون عبدالرحمن اوجهاتی
محافظه یه عباد بن حصینی مأمور ایتشیدی.

عبادک مدافعه و محافظه شدید سی اوزرینه اهالی
تعمیره مقتدر اوله مدیلر. جهت مذکور ده بر مدت شهری
هجومدن محافظه ایله اوغراشدیلر ایسه ده عسا کر مسلمان

جلاّت متعديه ايله اهاليك بازوى اقتدارلرينى قروب
اخرا لامر هجوم و شهرى استيلا ايتشلدرد. شهر بعد الفتح
كابل ايله هند اراسنده بولنان بست، زران، خشك بلده لر بده
حرباً الندی. بوندن صكره عساكر مسلمين غزنه شهرينى
فتح ايلديلر.

(۲۵) تاريخنده معاويه طرفندن زياد بن سميه بصره
ولايى واليكنه مأمور اولدوقده سجستان، زابلستان
ولايه لر ينده بصره يه الحاق ايلدى. زياد جانندن اوغلى
عباد سجستان و زابلستانه عامل تعيين قلندى.

عبادك سجستان عامللكى (۶۱) سنه سنه قدر ممتد
اولشدر.

او تاريخده برادري سلم بن زياد يزيد بن معاويه طرفندن
خراسان و لايى واليكنه نصب اولمش و سلم عبادى
عزل ايله يرينه ديكر برادري يزيد بن زيادى تعيين ايتشدر.
يزيد بن زياد سجستانه كتمد كده كابل اهاليلى حقهنده
غدر و مظالم ارتكبانه قيام ايلدى. اهاليده عصيانه قيام
و يزيدك كابلده بولنان برادري عبید بن زيادى قبض
ايلديلر. كيفيت يزيد بن عبادك مسموعى اولدوقده عسكرله
كابل اوزرينه كتدى ايسه ده حرباً منهزم اولدى. بو
مغلوبيتى خراسان و اليلى سلم بن زياد ايشه تكميله طلمحه.

الطلمحات دینکله معروف طلحه بن عبداللہی سجستان
وزابلستانہ عامل نصب ایله کوندردی . طلحه نیک سجستانہ
وصولانی متعاقب وفاتی وقوعبولدیغندن بنی یشکردن بریسی
ادارہ بلادی الہ الملق استدی ایسده اوحوالیده بولنان
مضریه طائفہ سی قبول ایتیوب کندوسنی سجستاندن
چقاردیلر . سجستان مرزبانلرندن رتبیل اموری یداداره سنہ
الدی .

(۷۶) سنہ سنہ قدر سجستان وزابلستان بلادی
رتبیلک النده قالوب اوتارینجده عبدالملک طرفندن خراسان
ولایتنه والی نصب اولنان امیه بن عبداللہ اوغلی عبد-
اللہی بلاد مذکوریه عامل تعیین ایتدی . عبداللہ بست
بلده سنہ واصل اولدوقده رتبیل ایکی ملیون درهم ویرمک
اوزره مصالحیه رغبت کوستروب برطاقم هدیہ دخی
کوندردی ایسده عبداللہ «شورواقی التون ایله طولدرسه
مصالحه دی قبول ایتیه حکم» جوابنی ویردی . رتبیل
یئنده کی بلادی تخلیه ایله صعبوتلی محللره چکدکدن
صکره یوللری طوتوب مدافعه شیدییه قیام کوستردی .
ایش یوک مشکلاته دوشدی . کیفیت عبدالملک مسموعی
اولدوقده عبداللہی سجستان ولایتندن عزل ایتشد .
(۷۸) سند سنده عبدالملک عبداللہ بن امیه یی خراسان

و بلاد مربوطه سی و الیلهکنندن عزل ایله اعمالی عراق
امیری حجاج بن یوسفک دائره امارتنه الحاق ایتمه
حجاج طرفندن سجستان و مربوطاتنه عبیدالله بن ابی بکره
عامل نصب اولندی.

عبیدالله سجستانه کتدکده رتبیل صلحاً خراجی قبول
ایلدی. برسنه مدت حالی اوزره ترك اولندی ایسه ده
(۷۹) سنه سنده رتبیلک حرباً اوحوالیدن یدتصرفک
قطعی ایچون حجاج طرفندن عبیداللهه امر ویزلدی.

عبیدالله جنود مجتمعه ایله رتبیلک یدتصرفنده کی بلاده
دخول و مصادف اولدیغی حصونی هدم ایله بلاد مذکوره
اراضیسینک برقطعه سنی ضبط ایلدی. صکره آدم آدم
ایلرولوب ایچرویه طوغری یوریدی.

عبیدالله ایلرولدجه اهالی داخل بلاده چکدیلر.
اسلام عسکری ایسه بوتجاوزده خط رجعتلرینی تأمین
ایتمکی دوشمنیورلرایدی. رتبیل ارقه دن عقبه لری و طار
یولاری طوتوب عساکر مسلمینی بیوک مضایقه و تهلیکه یه
دوشوردی. مسلمین تهلیکه یه دوشدک لری اکلادقلرنده
دشمندن مصالحه طلبنه مجبور اولدیلر. رتبیله یدی یوز
بیک درهم ویرلمک شرطیله یوللرک اچلمسینه روی رضا
کوستردیلر ایسه ده عبیداللهک رفاقتنده بولنان شریح «شان

اسلامی ازاله می اید یورسکز، رتبیله برانچه و یومکسزین
 حرباً چکیللم. شوسقط معامله جائز دکلدر» دیو اتخاذ
 اولنان تدبیره مخافت قویه کوستردی. عبیدالله «شو
 یونامش حریفک سوزینه اعتبار ایتیمکز» دیو عسکره نطق
 ایراد ایتیمکه باشلادی ایسه ده شریح «عسکرلر. بزلر دین
 وصلابت سایه سنده بونجه فتوحاته مظهر اولمش و دین
 اوغورنده هر درلو مخاطریه کوکس و یروب ثبات
 و شجاعتمزله دنیایی دترتمش برملت نجیبه زن. بویولده هچیز
 محو اولسه ق دنیا طور دجه الیوک مظفریت قدر بزه شان
 ویره جکز. مذلتی قبول ایتیمکدن ایسه هایدی مردانه
 یور یوب طریق سلامتی ارایه لم» کی نطق لره عسکری
 تشجیع ایلدی. بناء علیه عسا کر مسلمین دشمنک طوتمش
 اولدیغی طریقه بسالت جدیه ایله هجوم کوستروب
 خیلی ضایعات ویرد کدن صکره رتبیلتک بلادندن
 چقدیلر.

عسا کر مسلمین کرک زمان مضایقه ده، کرک اشنای
 عودنده قارن طو یور هجق درجه ده ییه جک بوله مدقلرندن
 امعاجه، امراضه مبتلا اولمشلر ایدی. طریق سلامتی
 بولدقلرنده خلاصلرینه منتظر اولان اهالی طرف طرف
 اطعمه تقدیمه باشلادیلر. شبع کلنجیه قدر اکل ایدنلرک

وفات ایتمکده اولدقلى کورلديکندن اعمايه صلاح کلنجيه قدر تدريج ايله اکل طعام اولنمى تدبیری اتخاذ اولندی.

کیفیت حجاجک معلومی اولدقده عبدالملک بن مروان نه معلومات اعطا وکوفه ايله بصره دن عساکر کثیره جمعنه اعتنا ایلدی. عبدالملک طرفندن ویریلان امر اوزرینه (۸۰) تارینخنده حجاجک بالاقدام جمع ایتیش اولدیغی قرق بیک عسکر عبدالرحمن بن محمد بن اشعثک ریاستیله یوله چیقارلدی. شو عسکرک هر درلو لوازم سفیره و مهمات حربیه سی درجه کفایه ده ایدی.

عبدالرحمن شو اردو ايله سجستانه واردقده اهالی بی جمع ايله «ای اهالی» مطیعه خلق مطیع و منقاد بولندجه بر توپلرینه بيله ضرر کلز. ولایتکزک والیلکننه مأمور اولوب کلدیم. برنجی وظیفه م سزلی محافظه ايله اسما. یشکزه خدمت، ایکنجی وظیفه م دشمنلر ايله بالمقاتله امر. لری التنده کی اهالی بی رتیلک اوامر غیر مشروعه سندن چیقاروب عدالت شرعیه دائره مننده یشایه جق بر نعمته مظهر ایتمکه چاشمقدر. شو اجراآت خیریه یه قارشو سزلردن تخلف ایدن اولورایسه عقوبت شدیدیه هدف اولمسی عدالت اقتضا ایدر» مألنده بر خطبه بلیغه

او قودی . اہالی دین الہری سلاح طوتان افراد طاقم طاقم
عسکرہ التحاق ایدرک ایلرویه طوغری یوریدیلر .

شو جمعیت مجاہدہ رتبتک بلادینہ یاقن وارد قدہ
رتبتل بیان معذرت ونہ مقدار جزیه تکلیف اولور
ایسہ قبول ایتک اوزرہ مصالحتیہ ارائہ روی رغبت
ایلدی . عبدالرحمن قبول ایتیبوب رتبتک بلادینی محل
بمحل قریہ بقریہ قلعہ بقلعہ استیلا ایلر اولدی .
استیلا ایلدیکی یرلرہ عالمار و مخاطرہ لی محاررہ محافظلر
اقامہ ایدہ یور ایدی .

رتبتک النہہ قالان بعض بلاد صعبہ جہ فتوحانک
سنہ آتیہہ تأخیری مناسبت کوردیلر . کیفیت عبدالرحمن
طرفندن حجاجہ یازلد قدہ - انتجی مجتہدہ تفصیل اولندیغی
اوزرہ - البتہ بوسنہ ایرو کینیلہ جکدر دیو امر قطعی
وشدید ویرسی کرک عبدالرحمن کرک عسکری
عصیانہ مجبور ایدرک حجاج ایلہ عبدالرحمن ارالندہ اچیلان
محاربه (۸۳) سنہ سنہ قدر تمتد اولدی .

عبدالرحمن محاربه لرک اکثرندہ حجاجہ غلبہ ایدرک
صکرہ نوجیلہ مغلوب و مقتول اولدیغی مجتہد مذکور -
ده تفصیل اولغہ بورادہ تکرارہ نزوم کوردہ یز .
عبدالرحمن رتبتل طرفندن قبض ایلہ حجاجہ کوندر -

لدکده بجاجک مساعده سيله سجستان بلادی رتبیلك
النده قالمشدر.

(۹۳) سنه سنده خراسان والیسی قتیبه بن مسلم
سجستانه کیدرک رتبیل ایله محاربه یه باشلادقده رتبیل
مصالحه التماسنده بولندی. قتیبه مصالحه یی قبول ایله
سجستان و مربوطاتی خراجنه عبدربه بن عبدالله بن
اللیثی عامل نصب ایلدی.

بوندن (۱۵۰) سنه سنه قدر سجستان و زابلستان
بلادی دولت امویه و عباسیه طرفلندن نصب ایدیلان
خراسان والیرینک اعمالندن محدود اولمشدر. بومدت
طرفنده بلاد مذکوره جه قیده شایان وقایع تاریخیه
واوراده اقامه اولنان عمالک ترتیب اوزره اسمبله تاریخ
تهیینلرینه ظفریاب اولنه مدی.

سنه مرقومده استادسیس نامنده برخارجی خروج
ایدرک خراسان و سجستان بلانده باشنه اوچیوز بیک
قدر مقاتل طوپلاندی. خراسانک هر طرفنه غلبه کوستردی.
مروالرو داهالیسندن اجشم نامنده بر ذات برجیهیت
تشکیلله مدافعه یه قیام ایلدی ایسده اکثر اصحابیه
برلکده حرباً مقتول اولدی. حکومتدن خارجی مرقوم
اوزرینه عسکرله کوندریلان معاذ بن سلم، جبرئیل بن یحیی

حاد بن عمرو، ابوالنجم سجستانی، داود بن کرار هپ
 منہزم اولدیله. منصور، خازم بن حزمیدی بر بیوک اردو
 ایله اوغلی مهدینک رفاقتنه و یروب استادسیدس اوزرینه
 کوندردی. مهدی و خازم خیلی وقت محاربه لره دوامدن
 صکره غلبه ایدرک استادسیدس ایله اوغلارینی اله کتیر.
 دیله. شو محاربه لره خارجیلردن یتیمش بیک قدر انسان
 اولدرلش و اوتوز بیک قدر اسیر النمش ایسه ده استاد.
 سیدس ایله اهل و اولادندن بشقه لری اطلاق اولمشدر.
 (۱۵۱) سنه سنده معن بن زائده سجستانی و الی
 ایدی. رتایل معین اولان ویرکوسنی و یرمدیکندن معن
 حرب ایچون کندی ایسه ده رتایل زابلستان یا یلاسنه
 کتشییدی. معنک او اراقی بعض معاملہ سی علیهنده
 خوارجدن بر طایفک سوء قصدینی موجب اولدی.
 خارجیلر معنی قتل ایلدیله. معنک برادر زاده سی یزید
 بن مزید در حال اقدام ایله قانلارک هپسینی طوتدروب
 اولدردکن صکره امور حکومتی اداره یه باشلادی.
 او صرهنده خصمانک کندی لساندن ترتیب ایتدکاری
 بر ساخته مکتوب منصور خلیفہ یی اغضاب ایتکله
 منصور، یزیدی عزل ایله حبس و اموالی بالمصا دره
 خراسان و سجستانه یوسف البرمی و الی تعیین ایلدی.

(۱۶۰) تاریخنده سجستان ولایتی والیلمکنه جزء
 بن یحیی نصب اولنوب (۱۶۶) ده فضل بن سلیمان
 الطوسی خراسان ولایتی والیلمکنه بالتعین سجستان
 وزابلستان بلادی دخی خراسانه احاق وفضل جانبدن
 سعید بن دعلج سجستان و مربوطاته عامل نصب ایلدی.
 بو تاریخدن طاهر بن حسینک خراسان امارته قدر
 سجستان وزابلستان بلادی خراسانه مربوطاً اداره او.
 لندیخی کبی (۲۰۵) سنه سنده ده خراسانه مربوطاً طاهرا.
 هرک، وبعده ال طاهرک یدلرنده قلمشدر.

(۲۵۳) سنه سنده یعقوب بن لیث الصفار سجستانی
 استیلا ایلدی.

یعقوب ایله برادری عمرو سجستان اهالیسندن او.
 لوب بدایت حالرنده باقرجی ایدیلر. بونلرک زمانلرنده
 اصحاب زهددن صالح المطوعی خوارج ایله قتاله قیام
 ایلدکده باشنه پک چوق کوکلی طویلاندی.

یعقوب دخی شو کوکلیلرک ایچنده ایدی. خوارجله
 جریان ایدن قتالده یعقوب اثبات بسالت ایتش و صالحک
 وفاتنده یرینه قائم اولان درهم رفاقنده ده شجاعت
 کوستروب درهمک عظمت و شانی خراسان حکومتی
 و همه دوشوردیکندن علمنه قیام ایله در دست و بغداده

بالارسال حبسندن صکره انک مقامنه یعقوب
یکم شیدی.

یعقوب یاننده کی کوکلایلر ایلہ خوارج و اشرا
اوزر زینہ نشر صولات و سطوت ایدرک اکثرینی ازالہ یہ
موفق اولدی. اصحابی ایسه حسن حال و اقتدارندن
ناشی کندوسنه فوق العاده اطاعت کو ستردیله. سجستانده
عظمت و شانی پک زیاده اهمیت کسب ایتدی.

یعقوب سنهٔ مرقومه ده خلیفه یه مراجعت و اظهار
اطاعت و عبودیتله سجستانی تملک و هرته ده اطاله دست
تعرض ایلدیکندن خراسان امیری محمد بن طاهر بن
عبدالله بن طاهر هراة عالی محمد بن اوسی عسکرله
یعقوب اوزر زینہ کوندردکده یعقوب، غلبه و هراة
و بوشنج حوالیسنی دخی استیلا ایلدی.

سنهٔ مرقومه ده خراسانده بنی صفار حکومتی تشکل
ایدرک شو حکومت (۲۸۸) تاریخنه قدر امتداد ایتشد
وقایع تاریخیه سی شوفضلاک برنجی مجشده تفصیل
اولمغله بوراده تکرارینه حاجت کوریلدی.

سنهٔ مذکورده ده خراسان و سجستان بلادی اسماعیل
سامانینک یدایتیلا سنهٔ یکوب متعاقباً بنی صفاردن عموک
حفیدی طاهر بن محمد بلاد مذکورده بی استیلا ایلدی ایسنده

صـکـره یـنـه حـکـومـت سـاـمـانیه جـانـبـنـدن بـا تـسـخـیر (۳۰۰)
تـاریـخـنـده سـجـسـتـانـه سـیـمـجـور داتی والی نصب اولندی.
(۳۵۳) سـنـه سـنـه قـدر بـنی سـاـمـانک و الـیـری طـر فـلـرنـدن بـلاد
مـز بـوره اـداره اولـنوب سـنـه مـر قـومـه ده بـنی صـفـار دـن اـجد
بـن خـلف ظـهـور و بـلاد مـر قـومـه یـی ضـبط ایتـش و ز ا بـلـسـتـانک
بـعض مـحـلـاری بـنی سـاـمـانک و الـیـری یـد لـرنـده قـلـمـشـدر.

(۳۹۰) تـاریـخـنـده سـلـطـان مـحـمـود بـن سـبـکـتـکـین خـلـفـی
طـوتـد رـوب حـبـس ایتـر مـش ویرینه قـائم اولان او غـلی اـبو
حـفـص از بـر و قـت سـجـسـتـانـده حـکـومـت ایتـش اولـدیغـی حـالـده
(۳۹۳) سـنـه سـنـده سـجـسـتـان حـوالـیـسی کـامـلاً بـنی صـفـارک
الـنـدن الـنوب سـلـطـان مـشـار الیه جـانـبـنـدن اـجد قـبـجـی اورایه
والی تـعـیـین قـلـمـشـدر.

بـو بـادـه جـریان ایدن وقایع تاریخیه دخی مبحث مذکورده
تـفـصـیل اولـمـشـدر.

(سـجـسـتـانـده بـنی صـفـار شـعـبه سی)

(۵۰۰ - ۶۲۷)

سـجـسـتـان و لایـتی حـکـومـت غـز نـویـه نـک و نصـکره دولت
سـلـجـوقیه نـک مـمالـکـنـدن مـعـدود اولوب (۵۰۰) تـاریـخـنـده
خـان بـن اـجد سـلـالـه سـنـدن طـاـهـر بـن اـجد الـسـلـجـوقک

مساعده سیله سنجستانه مالک اولمشیدی . وفاتنده اوغلی
تاج الدین ابوالفضل و (۵۵۹) ده شمس الدین محمد بن تاج-
الدین سنجستان حکمداری اولدی .

شمس الدین پک ظالم ایدی . جلوس سندن بر مدت
چکدکده همشیره سنک موافقتیه اعدام ویرینه برادری تاج
الدین حرب اجلاس ایلدی .

تاج الدین حرب (۶۱۲) سنه سنده فوت اولوب اوغلی
بهرامشاه سریر حکومته جلوس ایلدی . بهرامشاه ملاحده
باطنیه ایله محاربه لر اچدیغندن بونلردن بعض فدایلرک
غدریله شهید و مسندینه اوغلی نصره الدین جالس اولمش
وازوقت صکره برادری رکن الدین حکومتی ضبط
ایتمشیدی . نصره الدین ملوک متجاوره معاونتیه ینه ملکی
استیلا ایلدی ایسدهده (۶۱۷) سنه سنده جنکین خانک
سنجستانه هجومده شهید اولمشدر .

تاتارلر سنجستاندن چکدکدن صکره شوعا لله دن شهاب
الدین محمود سنجستان حکومتنه قیام ایلدی . ولایت خراب
واهای پریشان اولدیغندن حکومتده رونق کوره ایدی .
متعاقباً اقرباسندن عثمان شاه کرمان حکمدارینک معاونتیه
شهاب الدینی حرباً اولدردی ایسدهده کرمان مسکیرینک

قوماندانی نیالتکین عثمان شاهى منع ايله سجستانى کندوسی
استیلا ایدی و بردی.

خوارزمشاه جلال الدینك هندستانه عزیمتده نیالتکین
دخی تاتارلرک تجاوزاتندن فرار ابرارجه هندستانه کتشدی.
غیوبتندن صکره بنی صفاردن شاه محمود سجستانى استیلا
ایلدی.

جلال الدین هندستاندن عودت ایدرکن نیالتکین دخی
دونوبینه سجستانى استیلا ایتش اولدیغی حالده (۶۲۵)
سنه سنده بشکرار تاتارلر سجستانه هجوم وایکی سنه مدت
قلعه ده نیالتکینی محاصره ایلدیلر. اثنای مدافعه ده کوزینه
اوق اصابتیله نیالتکین مجروح و مقتول اولدی (۶۲۷).
بوندن صکره سجستان بلادى تاتارلرک یداستیلا لرنده
قالمشدر.

(زابلستان بلادندن غزنه یه متعلق بعض وقایع)

(۳۵۱ - ۳۶۶)

احمد سامانیك كوله لرندن البتکین امیر منصوردن
افتراق ایدرک و کیدرک بلاد زابلستاندن غزنه یی استیلا
ایتش و امیر منصورک کوندردیکی عسکریده بوزدیغندن
بینلرنده صلح انعقاد یله شو مصالحه حکمنجه غزنه البتکینك

یمنده قالمشیدی . البتکین (۳۵۵) ده وفات ایدوب یرینه
اوغلی ابواسحق اوطوردی .

ابو اسحاق مدت حکومتی (۳۶۶) سنه سنه قدر مدت
اوله رق اوتاریخده وفات ایتش ویرینه وارث اوله حق
خلف حکومتی قالماش اولدیغندن اعیان و امرا علی العموم
امیر سبکتکینه اطاعت ایتدکلرندن غزنه ده ال سبکتکین
دولتی تشکل ایلدی .

(غزنه ده آل سبکتکین دولتی)

(۳۶۶ - ۵۷۹)

امیر ناصرالدین سبکتکین ابواسحق بن البتکینک
حاجی ایدی .

امیر منصور بن نوح سامانینک زماننده بخارابه کیدرک
عقل و عفت وجودت رأینی ارباب دولته بکندر مشیدی .
ینه غزنه ده عودت ایتدکدن براز صکره ابواسحق
ذکر اولندیغی اوزره بلاولد وفات ایتدیکنندن سبکتکین
قبول عموم ایله غزنه ده مسند حکومه اوطوردی (۳۶۶)
امیر مشارالیه حسن سیرت و سیاست حسنیه التزام
و کبر و عظمتدن احتراز ایله نفسنی امرانک بریسی کبی
اتخاذ و هر بریسنه حالنه مناسب ناحیه اقطاع ایتکله
عمومک شکران و خوشنودیسنه مظهر اولمشدر .

(۳۶۷) سنه سنده بابی نور نامنده بر امیرك خرو جيله
 بست مدینه سنی ضبط ایلدیکی جهتله مدینه صاحبی طغان
 امیر سبکتکیندن استعانه ایلدی. سبکتکین عسکر استصحاب
 و طغان ایله بر لکده کیدرک مدینه مذ کوره بی بانه خیر بابی-
 نوری تشکیل و بستی طغانه تسلیم ایتدی. طغان معاونت
 مذ کوره اوزرینه امیر سبکتکینه سنوی مقدار معین ویرکو
 ویرمکی تعهد ایتشیدی. ملکنده کسب اقتدار ایتدکن
 صکره ویرکوی ادا ده تعلل کوستردی. بونکله برابر
 امیر سبکتکینه و جاهاً مناسبتر سوزلرده سویلدکن صکره
 بغتةً قلیچله حله ایدرک النی یاره لدی. سبکتکین قلیچی
 الندن الوب طغانی جرح ایلدی.

بو حادثه دن ارالرنده خصومت یوز کوستردی.
 طرفین محاربه یه طوشمقله سبکتکین غلبه و بستی ضبط
 ایتشدر.

ینه سنه مذ کورده ده قصه دار متولسی سبکتکینه
 عصیان ایتکله سبکتکین حرباً قصه دار بلده سنی استیلا
 و سنوی غزنه خزینه سنه ویرکو ویرمک اوزره متولی یه
 اعاده ایلدی.

بوندن صکره هندستان غزاسنه باشلادی. شواحق
 جبالده واقع بعض قلاع حصینه بی فتح ایلدکن صکره

هند حکمداری چپپال جنود و فیول استحصایله غزنه
اوزرینه هجوم ایچون حرکت ایلدیکنی سبکتین
ایشندکده ترتیب ایلدیکنی عسکره پک چوق کوکلی دخی
ملحق اولدیغی حالده غور عقبه سی قریبده التقای
طرفین وقوعیله ارالرنده کونلرله محالربه جریاندن صکره
شدت شتا هندلیرک ثباتنه مانع اولدیغندن صلحه رغبت
کوستردیلر . اموال معینه و بعض بلادک ترکی اوزرینه
یلنرنده مصالحه منعقد اولدی .

چپپال اموال مذکوریه کوندرمک اوزره رهائن
وضع و سبکتینک ترفیق ایتدیکنی مأمورلرله برلنکده
عودت ایلدکدن صکره نقض عهد ایدرک رهائن مرقو-
مهیه مقابل مأمورلری یاننده الی قودی . سبکتینک عساکر
کافیه ایله هند اوزرینه یوریوب ایاق باصدقلری یرلری
و هندستانک قلاع معتبره سندن لغان قلعه سنی استیلا ایله
برابر اوراده کی بنخانه لری تخریب ایلدکدن صکره عودت
ایلدی .

سبکتینک تخریبات و استیلا سی چپپالک سموعی
اولدقده یوز پک قدر مقاتل جمع ایله غزنهیه طوغری
یوله چقدقده سبکتینک عساکرله قارشولوب قتاله مباشرت
و عساکرینی مناوبهیه تخصیص ایله یور مقسزین موقع

حربه سوق ایده پور ایدی . محاربہ لہ امتداد و ہندیلری
 دوچار مضائقہ و اشتداد ایلدی . بوصر دده سہ بکتکین
 جلہ سنی ید و احد کبی برلشدیروب ہند عسکرینہ برجلہ
 شدیدہ کو ستر دکدہ اینکی عسکر بر برینہ قاریشوب طرفیندن
 اعمال سیوف ورماح ایدلمسنی متعاقب ہندلیلر بوزلدیلر .
 احوال واثقال موجودہ لری اسرای کشیرہ ایلہ برابر
 ایادی مسلیندہ قالدی . بقیۃ السیوف تارمار و عازم سمت
 فرار اولوب بوندن صکرہ ارتق ہندلیلر کرایت اقتدار لری
 آجلہ مدیغندن سبکتکینہ مغلوب اولمش لردر . سبکتکینک
 سطوت و اقتداری ہر طرفی دترتمکہ باشلامقلہ اقوام
 افغانیہ و اہالی خلج علی العموم اطاعتی قبول ایلدیلر .

امیر سہ بکتکینک ہند سہ تانجہ وقوعہ بولان محاربات
 مذکورہ سی نہ تاریخ لردہ جریان ایلدیکی مضبوط دکلدر .
 امیر مشار الہیک (۳۸۴) سہ سندن (۳۸۷) سہ سہ
 قدر اوغلی یمین الدولہ محمود ایلہ برلکدہ خراسان ولایتہ
 تعلق ایدن وقایع تاریخہ سی شو و فصلک برنجی مجشندہ
 مندر جدر .

ناصر الدین سبکتکین بلخدہ بعض مسکن انشا ایتدیروب
 اورادہ اقامت ایده پور ایدی . اثنای اقامتدہ انحراف
 مزاجہ تصادف ایلدی . تبدیل هوا ایچہ ون غزنہ بہ

متوجهاً حرکت ایتدکدن صکره یولده وفات ایتیش ونیشی
غزنه یه نقل ایله دفن اولمشدر . اعتقادی پاک
متدین ، عادل ، خیرات و حسناته مائل کثیرالجهاد ایدی .
رحمة الله علیه .

وفاتندن اولجه ملکینی کوچک اوغلی اسماعیل-له
وصیت ایتشیدی . وفاتندن صکره اسماعیل مسند نشین
حکومت اولدی ایسه ده اموال خزینه یی اتلافه باشلادیغندن
امورنده انتظام کوريله مدی .

بیوک اوغلی یمین الدله محمود باباسنک وفاتيله برادر .
ینک جلوس واسرافاته تصدی ایلدیکنی ایشیتدکه
ملکی استیلا اسبابی تدارکه باشلایوب حسن وفاقه دائر
اسماعیل ایله بینلرنده جریان ایدن مخبرده نتیجه حسنه
کوسترمدیکندن عسکرله نیشابوردن هراته کیدرک
اوراده بولغان عمیسی بغراجق ایله عقد وفاق ایتدکدن
صکره غزنه یه توجه ایلدی . او آراق اسماعیل بلخه
کمتشیدی . یمین الدوله نك بست شهرینه واصل اولدیغی
خبرینی آلدقده کندوسی اندن مقدم غزنه یه یتشک
ایچون حرکت وعزیمته سرعت کوستردی یمین الدوله
دها اول غزنه اوکنه واصل اولوب متعاقباً اسماعیل
دخی عسکرله ورود ایلدی . شهرک خارچنده یکدیگریله

بالمحاربه اسماعيل منزهماً قلعه يه چكيليوب اوراده تحصن
ايتكله يمين الدوله قلعه يي محاصره آلتنه آلدی . اسماعيل
مدافعه يي باشه . كوتوره ميه جكنی اكلاديغندن قلعه دن
نزول ايله حكومتدن فراغت وحقنقه يمين الدوله اظهار
حرمت و رعايت ايدرك اسماعيل معززاً عزيمتله بلخی
اقامتكاه ايتشدرد . مدت حكومتی يدي ايدن عبارتدر .

يمين الدوله محمود بن سبككتكين (۳۸۸) سنه سنده
غزنه ده سربر حكومته او طور دی . ملوك اسلام دن ابتدا
سلطان عنوانی احرار ايدن پادشاه اشبو ذات ستوده
صفاندركه مدت سلطنتنده موفق اولديغی غزا و فتوحات
ملوك عالم اره سنده شاننی پك عالی كوسترر .

بنی سامان دن امير نوح خراسان ولايتی مقدما يمين
الدوله يه وير مشیدی . امير منصور عهد سابقه مخالفته
ولايت مذكوره يي استرداده قيام ایلدی . يوندن طولایي
يمين الدوله ايله آرالنده وقوعات جريان ايدوب شو وقوعات
و خراسانه متعلق وقایع تاريخيه شو فصلك برنجی مجشده
تفصيل اولمغله او بخشلی یوراده تکرار ايتمه جكز .

سلطان مشار اليه (۳۹۲) سنه سنده هندستان بلادینك
فتوحاتنه باشلادی . شو فتوحات اخر سلطنته قدر دوام

ایتمش و تاریخلرجه دنیا طور دجه اسان ساپاش ایله یاد
اولنه جق بردرجه یه وارمشدر.

مباحث مخصوصه سنده ذکری سبقت ایتدیکی اوزره
مشارالیه خراسان و سجستان کی بلاد مسلمین ایله برمدت
مخاربه لر ایدرک بلاد مذکوره بی فتح ایتدکن صکره سنه
مذکوره ده هندستانه غزا ایده جکنی اعلان ایتدی. مجتمع
اولان عسکرینه پک چوق کوکلی طاقلریده منضم اولوب
برقوه جسمه ایله هندستان بلادندن برشوره دنیلان شهره
توجه ایلدکده شهر مذکورک حکمداری چیپال مدافعه
ایچون استقبال ایلدی. چیپالک کلکده اولدیغی خبری
آلتمسینه برابر عساکر مسلمینک اک کزیده لرندن مرکب اون
بشیک موجودلی برفرقه ممتازه ایروب چیپال اوزرینه
کوندردی. التقای طرفین وقوعیه هند عسکری منہزم
و چیپال ایله اهل و عشرتندن برجاعت ایادی مسلمینه مأسور
اولدی. هندیلرک بیوکلری حالدرینه کوره بیونلرینه برر
قیمتدار قلاده تعلیق ایدرلر ایدی. چیپالک بیونده ایکیوز
یک دینار و رفقاسندن معدود رؤسای مأسورده دن هر
بریسنک بیونده ده قیمتدار برر قلاده وار ایدی. شو
قلاده لرله دشمن اردوسنده کی احوال و اقبالک هپسی
اغتنام اولندی.

یمین الدوله هند اها ایسنه شعارذلی و کندوسنک
 بیوکلکنی طانتدرمق ایچون چیمالی مال معین ایله اطلاق
 ایلدی ایسه ده یداسارته طوتیلان ملوکات برده مسند
 حکومتیه قبول اولتماسی هندیلرک مقتضای عادتلی
 اولدیغندن چیمال عودت ایتدکده قبول اهالی به مظهر
 اوله مدی . بناء علیه باشی تراش و نفسی احراق ایتشدیر .
 شومظفرتدن صکره یمین الدوله بتکرار هندستانه
 کیدوب و بهند شهرینی حصر او حرباً استیلا ایلدی . هندیلرک
 منهزم اولانلری طاغله التجا ایله میل احتشاد و عزم فساد
 ایدرکن بر مفرزه عسکریه ایله تشکیل اولدیلر .

سلطان محمود سجستان بلادینی مقدمه حرباً استیلا
 و حاجی احمد قنجی بی اوراده اقامه ایتشیدی . سنه
 مرقومه ده بر اختلال ظهوریه اهالی دائره اطاعتدن
 چقدیلر . اوزرلرینه وارلدقده ارك قلعه سنه تحصن ایتش
 اولدقلری حالده بالمحاصره (۳۹۳) سنه سی شهر ذی الحجه .
 سنه قلعه استیلا و غصاة امحا اولندی .

یمین الدوله (۳۹۵) ده بلاد هنددن بهاطیه شهرینی
 محاصره ایلدی . شهرده بولنسان اهالی بالاتفاق طشره
 چقبوب اوچ کون متادیا محاربه ایلدیلر . دردنجی کون
 منهزم اولدیلر . بوزلدقدن صکره شهره کیر مک استدکرنده

اسلام عسکری مسابقتله دروازه شهری طوتمش ایدی .
 قیماوکنده قتال شدید و قوعیله هندیلر بوزیلوب جباله
 النجا و اسلام عسکری شهری استیلا ایلدی . سلطانک
 جباله النجا ایدنلر اوزرلینه سوق ایتدیکی عسکر هندیلری
 استیصال و اصلاحات لازمه بی اکیال ایتدکدن صکره
 غزنه یه عودت اولورکن یغمورلرک کثرتدن ناشی صولر
 طغیان ایتکله چوق ضایعاته تصادف اولندی .

هندیله زابلستان اراسنده واقع مولتان و الیسی ابو-
 الفتوح الحاد و فساد اعتقاده سلوک ایله اهالی و لایقی
 دخی کندی اعتقادینه دعوت ایلدیکی بمین الدوله یه خبر
 ویرلدکده مشارالیه (۳۹۶) سنه سنده عسکرله مولتانه
 کیدرک صولرک کثرتدن بوللرده مشکلات عظیمه کچیردکدن
 صکره شهره تقرب ایلدی . ابو الفتوح مقاومت ایده میه جگنی
 بیلدیکندن اموالی سرندیبه نقل و شهری ترک ایتش ایدی .
 اهالی مخالفتده عناد ایلدیلر . حرباً شهره کیریلوب
 جزای عصیان اولق اوزره اهالینک معین اولان
 ویرکوزینه یکرهی یک درهم علاوه ایلدی .
 سنه مرقومه ده هند بلادندن کواکیر قلعه سی حرباً
 ضبط اولمشدر .

قلعه ده التیوز قدر اصنام وار ایدی . هیمی احراق
اولندی .

هند محاربات سابقه سنده برطاقم ابناء ملوک اسلامی
قبول ایتدکرندن هر بریسی بر ناحیه به عامل تعیین اولمشیدی .
(۳۹۷) سنه سنده جگه سی ارتداد ایلدکاری خبری الندی
یمین الدوله عسکرله اوزرلرینه کتدکده فرار ایلدیلر .
یدلرنده کی بلاد استیلا و حکم اسلامه ادخال ایله اوزرلرینه
اهل اسلامدن عمل اقامه ایلدی .

سلطان مشارالیه (۴۰۰) سنه سندن (۴۰۷) سنه سنه
قدر بالدفعات هندستانه غزا و ناردین . تانیشر کی بلاد
مهمه بی استیلا ایلدی . ناردین شهرنده هندیلرک برصنمی
وار ایدی . شو صمک قرق بیگ سنه اول اورایه وضع
اولمش ایدوکنی اعتقاد ایدرلر ایدی . صنم پارچه پارچه
ایدلدی .

یمین الدوله جانبندن فتح اولنان بلاد هندستانک هر
بریسنده شعائر دین مبین عومه تعلیم ایچون اصحاب فضل
و تقوادن ادملر اقامه ایدلمش وشوهمت عظمی اوزرینه
هندستانده انوار اسلامیت پارلایوب مجوس و اصنام
پرستاندن پک چوق اهالی مسلمان اولمشدر .

مظفریات مذکورده ن صکره یمین الدوله نك مراجعتی

اوزرینه خلیفہ عباسی قادر باللہ طرفدن مشارالیک یدندہ
بولنان ممالکک سلطنتی کندوسنه تقلید و منشور مخصوص
ارسال اولندی.

سلطانک (۷۰۷) سنه سنده بلاد خوارزمی صورت
استیلاسی بمحت مخصوصندہ ذکر اولنه جقدران شالله تعالیٰ.
مشارالیه سنه مذکورده بلاد هنددن کشمیر و قنوج
شهرلرینه کتدی. ماوراء النہردن بکرمی بیک قدر کوکلی
عسکر کلوب بوغزا ایچون مرتب اولان اردویہ التحاق
ایتمشد. یمین الدوله شو قوتله کشمیرہ یاقن واردقده حاکمی
بالذات استقبال و دین اسلامی قبول ایدرک شهری تسلیم
ایلدی. سنه مذکورہ رجبک یکر میسنده ماجون شهرینه
وارلدی. شهر مذکورک حصون منیعہ سی استیلا ایدیلہ
ایدیلہ هودبک قلعه سنه واریلوب هودب قلعه اوزرندن
عسکر اسلامہ باقدقده دہشتہ مصادف اولغله کلمہ اخلاص
ایله ندا و خلاص لرینی استدعا ایتدکن صکرہ هودبلہ اون
بیک قدر اہالی قلعه دن اینوب سلطانہ عرض دخالت
ایلدیلر. سلطان دخالت لرینی قبول واعیان هنددن کلچندک
قلعه سنه توجه ایلدی. شو قلعه یہ کیدہ جنک بوللر صعب
المرور اولوب کلچند طرفدن محافظ لرلہ ده تحت محافظہ یہ
التمشیدی. اہل اسلام بشقہ جہتدن قصہ بربول کشف

ایله او یولدن ایبرولدیله . کلچندک سوق ایلدیکی عسکر
 عساکر مسلمینک صدمات دایرانه سیله بوزیلوب فرار
 ایدرکن اوکارنده کی نهر عمیقہ اوغراتوب اکثری صوده
 بوغلدی . کلچندکال تأثرله ابتدا زوجه سنی . صکره
 کیندی نفسنی اولدرمشدر .

شو قلعه نك بتخانه سنده چوق اصنام وار ایدی .
 ادل اسلامك اصنام مذکوره اوزرلرندن طویلادقلری
 التونك مقداری التیوز یتشبیك اوچیوز مثقاله بالغ اولمش
 وبتلر اوزرلرندن چوق مجوهرات دخی اغتام ایلمشدر .
 بتلر قیمتدار اولان اشیادن تعریه ایلدلرکن صکره احراق
 اولندیله .

اسلام عسکری قنوج شهریه یاقن واردقده قنوج
 راجه سی قلعه یی براغوب کینک (خانق) نهرینک اوتہ
 طرفنه چکدی . یمین الدوله قنوجی ونهر مذکور اوزرنده کی
 قلعه لری استیلا ایدی ویردی . اوحو لیده اون بیک قدر
 بتخانه وار ایدی که هندیلر شو بتخانه لک یوز بیک سمنه
 ظرفنده یاپلیدیغنی اعتقاد ایدرلر ایدی . ایچلرنده کی قیمتدار
 اشیایا اغتام اولندقدن صکره هپسی تخریب و احراق
 ایلدی .

بوندن صکره براهمه قلعه سمنه کیدلدی . مدافعه یه

کلا نلر تمامیله محو اولنجیه قدر حربیه دوام ایلدیلر .
 قلعه مذکوره و متعاقباً شروه قلعه سی ضبط اولندی .
 فتوحات مذکوره دن صکره یمین الدوله بلاد مفتوحه نك
 امر اداره سی تریب و غزنه یه عودت ایدرک اموال
 غنائم ایله بر بیوک جامع شریف انشا ایتشد .
 سلطان مشارالیه (۴۰۹) سنه سنده افغانسته نك
 دائرة اطاعتده اولیان اها لیسنی تأدیب ایتدکن صکره
 ینه هندستانه کیدرک غانز نهرینی عبور ایله اسفار سابقه ده
 کیدیله مامش اولان لرله قدر ایلر ولدی . صولت و صدمات
 متعاده سی دیار هندستانی دهشتله لرزه نك ایلدیکی
 جهته یمین الدوله نك شوسه فرنده هندستان ملوکی اغر
 اغر هدیه لرله طرف طرف عرض تکریم و رعایت و ارائه
 روی اطاعت ایلدیلر . بو دفعه ده اون عدد قلعه فتح
 اولندی .

بوسفرده هندستان حکمدار لرینک احاطه ندن معدود پیدا
 (۵۶۰۰۰) سواری ، (۱۸۰۰۰۰) عدد پیاده ، (۷۴۶) عدد
 فیلدن مرکب بر بیوک اردو ترتیب ایتش و بلاد سائر منزه ملرندن
 چوق اشخاص دخی شو اردوبه التحاق ایلشیدی . شو
 قوته یمین الدوله اوزرینه یوریدی . بر کوندن زیاده
 محاربه ایده میوب کندی . موسی حازم راه فرار و عسکری تار مار

اولدی . مهزمین بطاقتقلر و اورمانلره طوغری قاجارکن
 اهل اسلام ارقه لرندن سرعتله یقله لدقیرینی اولدر دیلر .
 بو سنه ده اکیال مظفریتدن صکره یمین الدوله غزنیه
 عودت ایلدی . و (۱۱۴) سنه سنده هندستانه بر غزا
 دخی ایدوب مظفرأ دوندی .

سلطان مشارالیه (۱۱۶) سنه سنده هندستانک سومنات
 قلعه سنی فتح ایچون عزیمت ایتشدیر . هندیلرک اک بیوک
 بتخانه سی شو قلعه ده ایدی . قلعه دروننده رئیس الاصنام
 اولق اوزره سومنات نامیله بر بیوک صنم وار ایدی .
 کسوف و قوعوبولدیقه شو صنمی زیارت ایدرلر و بحرک
 جزر و مدی سومناته عبادتیدر اعتقادنده بولنورلر ایدی .
 براهمه دن بیک قدر شخصی سومناتک خادمی ایدی .
 هندیلر اهل اسلامک قهرینی سومناتدن بکلمکده ایدیلر .
 یمین الدوله شو سفرنده سومناتی احیا و بتخانه یی احراق
 ایچون غرنه دن چقمش ایدی . اهل اسلام اثنای راهده
 سومناتک قره غوللری اعتقاد اولنان بتلری قره قره سومناته
 کیده بورلر ایدی . شو صرده ده هندیلردن مقدمه الجیش
 اولق اوزره قارشو چیقان یکریمی بیک عسکر بر حمله ده
 بوزلدی .

سنه مذکورہ ذی القعدة سنده سومنات قلعه سنه

واریلوب کونرله مقاتله و هندیلر طرفلرندن محو اوله جق
 بر درجه یه قدر مدافعه و قوعيله الی بیک قدر عسا کر
 هندیه مقتول و بقیه سی مخذول اولوب جان قورتارانلر
 یوکسک محارره التجا ایله سومناتک همت و مدافعه سنه
 انتظار ایدرکن یمین الدوله قلعه یی و بتخانه یی ضبط ایله
 سومناتی پاره پاره ایتدکن صکره پارچه لرینی بت پرستانک
 انظار عمومیه لرینه قارشو القا و بتخانه یی احراق و احما
 ایلدی.

سومنات بش ذراع طول، اوچ ذراع عرضنده
 طاشدن معمول برصنم ایدی. موضوع اولدیغی بتخانه
 دروننده مرصع قندیلار و بحساب اشیای نفیسه ایله
 سومناتدن بشقه متعدد اسنام مرصعده و ارایدی. هپسی
 اغتنام اولندی.

شو مظفریتک ختامنده و (۴۱۷) سنه سنده غزنه یه
 عودت اولندی.

(۴۲۰) ده یمین الدوله ری و جبل بلادینی ضبط
 ایتشدیر. ضبط ایتدکن صکره او حوالیده بولنان باطنیه
 طاقه سی نی تشکیل و عقاید دینیه مغار اولان فلاسفه
 کتابلریک مذاهب اعتزال و احکام نجومده متعلق کتابلری
 جمع و احراق ایلدی. مشارالیه ری بلادینه اوغلی

مسعودی والی نصب ایدرک اصفهانیده استیلا و عودت
ایلدکده اهالی قیام و اورایه اقامه ایلدیکی عالمی اعدام
ایلدیلر. ینه اصفهانه عزیمتله عصاتی حرباً احمّا ایتشد
شو محاربه لرده مخالفلردن بشبیک قدر انسان مقتول اولدی.

یمین الدوله اوغلی وری والیسی مسعودی (۴۲۱)
سنه سنده عسکرله کوندروب همدانی و متعاقباً علاء الدوله
بن کاکویه یدندن اصفهانى ضبط ایدوب علاء الدوله
تسیره کتدی. ملکک اعاده سی اچسون بنی پویهدن
استعانه ایلدیکی سرده یمین الدوله نك وفاتله مسعودک
خراسانه کتدیکی خبرینی الدیغندن اصفهانه عودت
و ملککی ضبط ایتشد.

ینه سنه مرقومده یمین الدوله نك هندستانده بولنان
نائی اجد بن ینالته کین یوز بیک عسکرله هندستانک نرسی
شهر جسینه غزا ایدرک غنائم کثیره ایله عودت ایلدی.
مشارالیه یمین الدوله سلطان محمود غزنوی (۴۲۱)
سنه سی ربیع الاخرینه ک یکرمی اوچنجی کونی اسهال
مرضیله وفات ایتشد. حنفی المذهب، اخلاق و اطوار
محموده سی مهذب، کثیر الخیرات، مائل الحسّنات، عادل
متقی، محب علما ایدی.

غزاوت جلیله جه وقوع بولان همم فوق العاده سی

ملوک دنیا ارا سنده شانی بر درجهٔ علیایه اعلا و هر طرفی
 مجوس و اصنام پرستانه مأوی اولان هندستان کی بر
 اقلیم و اسعدده جهت بجهت اعلاء کلمهٔ الله ایله دین مبین
 اسلامی احیا ایلدی کی جهته حیاتنده بلاد اسلامک جله.
 سنده شان عالیسی انظار تقدیس و شکران ایله مشهود
 اولدیغی کی خبر وفاتی بلاد اسلامه شایع اولدقدده جله
 موحدینه بادی حزن عظیم اولدی. فردوسی شهنامه سنی
 عتبی تاریخنی سلطان مشارالیهک نام نایسنه نسبتله
 یاز مشدر. نهر جیحون اوزرینه برجسیم کوپری یاپدوش
 و دیانت اسلامیه خدمتجه ملوک اسلامک ال بیوکارندن
 معدود بولنمشدر. رحمة الله علیه.

یمین الدوله وفات ایددیجی وقت ملکی بلخده
 بولان کوچک اوغلی محمد و صیت ایتشدی. وفتندن
 صکره محمد غزنیه کاوب سریر حکومته جالس و جلال.
 الدوله عنوانیه ملقب اولدی.

یمین الدوله نک بیوک اوغلی مسعود اصفهانه ایدی.
 باباسنک وفاتنی ایشته کده اصفهانه بروالی نصب ایله
 خراسانه کتدی. اصفهان اهالیسی عصیان ایدرک
 والی بی و یاننده کی آداری اولدیر دیر. مسعود شو حادثه دن
 خبر آلدقدده عسکرله اصفهانه عودت و بادی فساد

اولانلری اعدام ایله اورایه مناسبی استخلاف ایتدکن
صکره برادری جلال الدوله محمد مرآجهته یدنده اولان
بلاد ایله قناعت ایتک اوزره خطبه ده کندی سمنک
دخی اوقمنسی التماس ایلدی . جلال الدوله مغلظه امیر
جواب ویردی . مسعود النده کی ری ونیشاپور بلادینک
انضباطنه دوام واهالی بی ممنون ایده جک معاملات عادلانه
اتخاذیله مشغول ایکن جلال الدوله محمد عسکرله مسعودک
علیهنه قیام و عیسی یوسف بن سبکتکینن مقدمه الجیوش
اتخاذ ایله غزنه دن حرکت ایتدی . حیوانه بیزکن
باشندن صاریغی دوشدیکندن خلق بونکاه تطیر ایلدیلر .
پدرینک اعیان حکومتدن خراسان والیسی النون تاش
« برادرک علیهنه بولمه » دیو جلال الدینه نصیحت نامه
کوندردی ایسه ده دکاه ته مدی . جلال الدوله تیکناباد
بلده سنه واروب رمضان بیرامنک اوچنجی کیمده سی
عشرته مشغول ایکن حاجب علی خویشاوند یوسف بن
سبکتکین ایله بالاتفاق محمدی قبض وحبس ایدرک سرعت
عزیمتی مسعوده بیلدیردیلر . مسعود کلدکده برادرینک
اصحابندن ایکن حقنه خیانت کومترن علی خویشاوندی
قتل ویوسفی حبس ایتشدیر .

مشار الیه سلطان مسعود (۴۲۲) سنه سی جهادی .

الآخره سنك سـ كزنجی كونی غزنه یه بالوصول سریر
 حکمرانی یه جلوس ایله نصیر الدوله دیو تلقب ویدرینك
 وزیر ی ایکن اون سنه دنیرو محبوس بولنان احمد بن حسن
 میندی بی محبوسدن چیقاروب مسند وزراته اقامه ایلدی .
 مسعود حکومتده استقرار بولدقده اطراف و سائر
 اقطارده بولنان ملوک طرفلرندن سفرا ارسالیله عرض
 تمهیت ایلدی .

سلطان مسعود اصفهاندن عودت ایتدکن صکره
 علاء الدوله بن کا کویه یه اصفهانی و متعاقباً همدانی وری
 شهرینه قدر بعض بلادی ضبط ایله تجاوز کوسـ ترمشیدی .
 نوشروان بن منوچهرک دخی بلادینه تعرض ایلدیکندـ دن
 نوشروان سلطان مسعوده عرض تمهیت و اطـ اعنله برابر
 ملکنك محافظه سیچون استعانه ده بولندی . سلطانك سوق
 ایلدیکی عسکر نوشروانك بلاد مضبوطه سی حرباً علاء
 الدوله یندن نزع و نوشروانه تسلیم ایتدی . و سنه مرقومه .
 ده تیز و مکران بلادیده سلطان مسعودك ممالکنه منضم
 اولدی .

سلطان (۴۲۳) سنه سنده علاء الدوله اوزرینه یه
 عسکر سوق ایدرک حرباً غلبه ایتشدر .
 ساوه و قم و اخیسی خراسان حجاجنه صارقندیلقدن

خالی اولیور لرایدی . سلطان مسعود (۴۲۴) سنہ سنده
عسکر سوقیلہ نواحی مذکورہ اہالیسنی تشکیل و ساوہ
حکمداری شہرپوشی طوتدروب قلعہ دیوارندہ صلب
ایتدی .

(۴۲۵) دہ ہندستان بلادندن بعض محلاری فتح ایتشدر .
سنہ مرقومہدہ اصفہان حکمداری علاء الدولہ وفر .
ہاد بن مرداو یح سلطان مسعود علیہندہ عقد اتفاق و سلطا .
نک ابوسہل الحمدونی رفاقتیلہ خراساندن سوق ایلدیکی
عسکرلہ محاربہ ایلدیلمر . طرفین خبلی ثبات کوسترمش
اولدیغی حالہدہ فرہاد مقتول اولوب علاء الدولہ منہزما
فرار و اصفہان ایلہ جرباد قان بیندہ کی جبالہ النجا ایلدی .
سلطان مسعودک عسکری کرج ناحیہ سنہ نزول ایدوب
ابوسہل علاء الدولہ دن طلب اطاعت ایلدکدہ علاء الدولہ
موافقت کوسترمیدیکندن ابوسہل اصفہانی استیلا و علاء
الدولہ نک اورادہ کی خزینہ لرینی یغما ایتشدر . حکیم مشہور
ابوعلی بن سینا علاء الدولہ نک خدمتندہ ایدی . شو یغما
اٹاسندہ انکدہ کتابلری اخذ ایلہ غزنہ یہ کوتوریلوب
اورادہ کی کتبخانہ یہ قونلدی .

(۴۲۶) سنہ سنده سلطان مسعود دار ابن منوجہری
جرجان و طبرستاندہ ابقا ایلہ دارانک سرعسکری کالبحار

کوهینک قزینی تزوج ایلدی . بوسره ده سلطان مسعود هندستانده والیسی بولنان احمدینا لکینک عصیاننی ازاله ایچون هنده کتمدکده دارا سلطانه مخالفت کوسترشیدی . سلطان عودتنده حرباً جرجان و طبرستانی بالاستیلا مؤخرأ دارانک دخالتی اوزرینه ینه اعاده ملکینه مساعده کوستردی .

(۴۲۹) منه سندن (۴۳۱) سنه سنه قدر سلطان مسعود ایله سلجوقیلر ارازلنده جریان ایدن وقایع تاریخیه خرا . سان مجشده مذکوردر .

خراسان و ماوراءالنهر بلادی سلجوقی طغرل بکک ید استیلا سنه پکدکدن صکره سلطان مسعود بلاد مذکور . رهن مأیوس او اوب (۴۳۱) شوالنده غزنیه عودت و سرعسکری سرباشی ایله خراسانده منہزم اولان عسکر . ینک امراسنی حبس ایله سلاجقه یی خراساندن اخراج ایچون مجدداً ترتیب ایلدیکی اردویی اوغلی مودودله کوندردی ایسه ده برایشه موفق اوله مدی .

(۴۳۲) ده طغرل بکک بلخده بولنان قرنداشی داودی تشکیل ایچون امیر الجیوش ابونصر ایله برلکده حرکت ایلدی . چند کون صکره برادری جلال الدوله محمد ایله خزیندینی بالاستیحاب سلاجقه علیه لرنده عساکر کافیه

ترتیبی مقصدیله هندیه عزیمت و سیحون نهرینی عبور
ایتدکن صکره امراسندن انوشته کین بلخی سائر امرایله
بالاتفاق سلطان مسعودک خزینہ سنی یغما ایلہ سندن
مرقومہ ربیع الاخرینک اوچنجی کونی برادری حکمدار
سابق جلال الدوله محمدی ثانیاً حکمدار اتخاذ ایتکه قیام
ایلدیلر . و محمد هر نقدر روی رضایا کوسترمدی ایسه ده
بالاجبار حکومتی کیندوسنه قبول ایتدیردیلر . عسکرک
اکثری مخالفلرک دائرہ اتفاقلرندہ ایدی . سلطان مسعودک
یاندہ اتباع ایلہ آزهسکر قالمشیدی .

شوقوہ جزیه ایلہ مخالفلرله مقابل حربہ باشلیوب
طرفین بینده شدتلی مقاتله وقوعبولدی . لیکن سلطان
مسعودک عسکرندہ قلت اولدیغندن غلبه ایدهمیوب معرکه
جوارنده کی ماریکله خانه قاپاندی . بالمحاصره امان ایلہ
کندوسنی خاندن چیقاردیلر . جلال الدوله محمد مسعود
حقنده حرمت و تعظیم ایلہ برابر نروده اقامت اختیار ایدر
ایسه امنیت تاهیه مظهر اوله جغنی سویلدی . سلطان
مسعود کیکی قلعه سنده اقامتی اختیار ایلدیکنندن معززاً
اورایه کوندردی .

محمد امور دولتی سفاقت و دنائتله متصف اولان
اوغلی احمدک بداستقلالنده بر اقدیغندن احمد عم زاده سی

یوسف بن سبکتگین وابن علی خویشاوند ایلہ مسعودک
 قتلندہ اتقار ایدرک حیلہ ایلہ باباسنک خاتمی اخذ و قلعه
 مذکورہ عزمیہ خانمی مستحفظہ بالاراء درون قلعه
 دخول و مسعودی قتل ایلدیلر . کیفیت سلطان محمدک
 مسموعی اولادقدہ یک متأسف اولوب سلطان مسعودک
 خراساندہ بولسان اوغلی مودودہ پدیریکزی عزادہک
 یوسف ایلہ علی خویشاوندک اوغلی علینک مقتولیت
 سابقہ سی ایچون بنم رضام اولمقسزین اعدام ایلدیلر
 مألذہ بر مکتوب یازدی مودود معترضانہ بر جواب ترقیم
 و جرابانہ سنک نہایتندہ (وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب
 ینقلبون) آیت کریمہ سی تحریر ایشدر .

سلطان محمدک ہیبتی زائل اولدیغدن عسکر طرف
 طرف اموال رعایاہ اطلہ یادی غارت و تخریب بلادہ
 منتشرلہ برابر فتلغک هر نوعی ارتکاب ایلدیلر .

مودود بن سلطان مسعود باباسنک مقتولیتنی ایشددکن
 صکرہ عسکرلہ غزنہ اوزرینہ یوریوب سنہ مذکورہ
 شعبانک اوچنجی کونی وقوعبولان محاربہدہ محمد
 وعسکری منہزم و کندوسی ایلہ اوغلی احمد وخصی
 انوشتگین بلخی وابن علی خویشاوند مأسور اولدیلر .
 مودود کرک بونری کرک عبدالرحیمین ماعدا بالجلہ

عزاده لرینی اعدام ایتدردی . عبدالرحیم حرکات سابقه جه
برادرینه مخالف اولدیغندن مظهر سلامت اولمشدر .
سلطان مودود سنه مزبوره شعبانک یکریمی اوچنجی
کونی غزنیه واصل اولوب باباسنک وزیرى ابونصرى
کندوسنه وزیر نصب ایتدی . وشهاب الدوله دیو ملقب
اولدی .

مشارایه حسن سیرت التزام وطریق عدله سلوک
ایله اداره امور سلطنته باشلادی . سلجوقی سلطان
طغرلک برادرى داود بوندن مقدم بلخی استیلا یتش ایدی .
مودودک سلطنت وحسن سلوکیله حکومت غزنویه ده
بر نمایش جدید کورندیکندن هراة اهلایسی یانلرنده کی
غزلى ولایتدن اخراج ومودود نامنه هراى محافظه
ایلدیلر . مودودک اموری غزنیه ده کسب استقرار ایتمکه
قرنداشی مجدودک غائله سندن بشقه موجب احتراز اوله جق
برایش قالمدی .

سلطان مسعود مجدودی ایکیوز یکریمی التی سنه سنه
هندستانه کوندرمش ایدی . مجدود مخالفته قیام وعسکرله
کلوب لاهوور (لاهور) شهریه ملتانی بالاستیلا مودود
علیهنده عسکرجهنه اقدام ایلدی . مودودک مجدودی
شکیل ایچون کوندردیکی عسکرله محاربه ایتک اوزره

ایکن عیداضحادن اوچ کون صکره مجدود لهاوورده
 لیلّا وفات ایتکله وفاتی نصورتله وقوعبولدیغی کشف
 اولنه مدی. بونی متعاقب بلادک جله سی مودوده اطاعت
 ایتشدرد. سلجوقیه غزلیده سلطان مودوددن خوفه
 ذاهب اوله یورلر ایدی. (۴۳۵) سنه سنده مودودک
 حاجی ایله خراسانده بولنان داود و اوغلی الب ارسلان
 حرب ایلدکارنده حاجب رفاقتنده کی عسکر مغلوب اولدی.
 سنه مرقومه ده بسنت ولایتنده کی غزله مودودک
 عسکری حرباً غلبه ایلدی.

ینه سنه مرقومه ده ملوک هندک بعضیلری بالاتفاق
 لهاووری محاصره ایلدیلر. اوحوالیده کی اسلام عسکرینک
 استعانه لری اوزرینه سلطان مودودک کوندردیکی امداد
 عسکرینک وصولندن مقدم ملوک مرقومه نیک بریسی
 لهاووری ترک ایله کیرویه چکادی. و مودوده عرض
 اطاعت ایلدی. دیکر لریده کیرویه چکادکدن صکره
 عساکر اسلامیه انلردن بریسنک بلادینه دخول و قلعه
 لرینی محاصره ایلدکده عساکر هندیه دن بشیک سواری
 و بتشیک پیاده بالاستیمان قلعه لرینی اسلام عسکرینه تسلیم
 ایتدیلر. شو قلعه ده موجود بشیک نفر اسرای مسلمین
 قورتارلدی. عساکر مسلمین بوندن صکره ایکینجی ملک

بلادينه كيدر ك حرباً غلبه و اموال و سلا حليزني اغتنام ايدي
و یرديلز . هندك ملوك سائر هسي طرف طرف عرض اطاعت
ایتدکارندن هر بریسی ملکننده ابقا اولندی .

(۴۴۱) سنه سی رجبنده ابو الفتح سلطان مودود بن
مسعود یکر می طقوز یاشنده ایکن وفات ایتکلده امرا
واعیان ولد صغیری بهاء الدوله علی بی مسند حکومتده
او طور تدیلر ایسه ده مودودك بدايت حکومتده قبض
ایله بست طریقنده واقع میدین قلعه سنده حبس ایتش
اولدیغی عیسی عبدالرشید قلعه دن چقوب او ارالق قلعه ده
تقرب ایتش اولان مودودك وزیر ی ایله عسکر دن اطاعت
استدکده هپسی عرض اطاعت ایلدیلز . غزنه ده یاقن
وارد قدده علی فرار و عبدالرشید سریر حکومتده جلوس
ایدوب جمال الدوله لقبیه ملقب اولدی . بعضیلری عبد
الرشیدك لقبی شمس دین الله ، بعضیلری سیف الدوله ، بعض
مورخین مجد الدوله دیو روایت ایده یورلر .

مودودك حاجی اولدیغی حالده عبدالرشیدك جلوس
سندن صکره کذلک خدمت حجابته نصب اولان طغرل
سلطنت طمعنه دوشوب (۴۴۴) سنه سنده عبدالرشید
اوزرینه خروج ایلدی . عبدالرشید غزنه قلعه سنه قاپاندی
ایسه ده طغرل بالمحاصره قلعه یی ضبط ایله عبدالرشیدی

دردست ایلدکدن صکره اعدام و سلطان مسعودک قزیده
جبراً نفسنه تزویج ایتدی.

بوحادثه عقیبنده ارکان دولت متفقاً قیام و طغرلی
اعدام ایله قلعه لک برنده محبوس بولنان سلطان مسعودک
اوغلی سیف الدوله فرخ زادی جلب و تخت سلطنته
اجلاس ایلدیلر.

هند اعمالنده والی بولنان امرآ غزنویه دن خرخرین
طغرلک علیهنده کی قیامک حصوانه همت مؤثره کوسترش
و فرخ زادک جلو سندن صکره غزنویه کلوب عبدالرشیدک
قتلنده طغرله معاونت و موافقت کوسـترنلری اعدام
ایتدرمشدر.

بو اثناده داود سلجوقی غزنه بی استیلا ایچون عسکرله
هجوم ایلدی ایسه ده خرخرین مدافعه به قیام و حرباً داوده
غلبه ایدرک عسکرینی بوزدقن صکره خراسان اوزرینه
عسکر کوندردی. خراسان امیر الجیوشی کلسارغ مدافعه به
چقوب و قوچبولان محاربده نهزم ورؤسای عسکرله
برلکده مأسور اولمشـ یکن فرخ زادک یانته کوتورلدکده
کلسارغ ورؤسای بولنان سائر اسرا خلعتلر اکسایـ یله
تلطیف و اطلاق ایلدیلر.

(۲۵۰) منه سنده فرخ زادک غنای قتلنه اتفاق ایله

حامده ایکن اوزرینه هجوم ایلدیلر. فرخ زاد در حال
قلیجی الوب بسالت و شجاعته اصحابک ورودینه قدر
مدافعه ایله اصحابی کلدکه کندیوسی تخلص و غمانی
اعدام اولمشدر.

شو حادثه دن نجات بولدقدن صکره فرخ زاده دیادن
نفرت عارض اولوب هر وقت موتی تذکیر و دنیایی تحقیر
ایده یورایدی. (۵۱) سنه سنده قولنج علیله وفات
ایلدی.

فرخ زاددن صکره برادری ابراهیم بن مسعود ظهیر-
الدوله اقبیله حکمدار اولدی.

ابراهیمک زمانه قدر خراسان امیری داود سلجوقی
ایله غزنه حکومتی اراسنده مختصمت و محاربه وقوعبولور
ایدی. ابراهیم ایله داود بیننده یکدیگریک ملکنه تجاوز
ایتمک اوزره مصالحه منعقد اولمشدر.

(۶۵) سنه سنده غزنه لیپردن برطائفه سلطان
ملکشاهک مکه کندده بولسان عیسی امیر الامراء عثمان
اوزرینه هجوم ایله عثمانی اسیرایتدکدن صکره خزائن ایله
برابر غزنه حوالیسنه کوتوررکن اکابر امرادن امیر
کشتکین بن بلکان مهاجرلی تعقیب و عثمان ایله اموالی
تخلص ایلدی.

(۲۷۲) سنه سنده ابراهیم هندستانده بولنان قلاع حصینه دن اجود قلعہ سنی محاصره و محصورین ایلہ محاربه شیدہ دن صکرہ سنہ مذکورہ صفرینک یکر می برنجی کونی امان ایلہ قلعہ بی ضبط ایلدی . بوندن صکرده فتوحاته دوام ایدرک هندستانده اسلافنه میسر اولمیان بعض قلاعی حرباً استیلا و مظفرآ غزنیه عودت ایتشد . فتوحات اخیرہ سنک تاریخلری مضبوط دکلدر .

(۴۸۱) سنه سنده ابراهیم بن مسعود وفات ایدرک برینه اوغلی علاء الدوله ابو سعید مسعود ثانی جلوس ایلدی . ابراهیم عاقل ، رأی متین ، صالح برپادشاه اولوب ال یازو سیله سنده بر مصحف شریف یازار ایدی . ملک مسعود ملکنده کسب استقرار ایدرک سککویه نظام اعطا و حکومتی (۵۰۸) سنه سنه قدر امتداد ایلدی . سنہ مذکورده وفاتی وقوع بولمشر . بغایت متقی ایدی . براوطہ بی عبادتہ تخصیص ایلدی کندن کچہ لری اول او طہیہ قانور و فقرا یه مخصوص البسه کیوب عبادتہ مشغول اولور ایدی . احوال رعایانک دائماً تحقیقنه ساعی اولمغله نسوان قوجہ لرینک ، عید افندی لرینک احوالی کندوسنہ افاده ایدر و سیاستجه عدالت اجرا سنده بولنور ایدی .

ملك مسعودك وفاتنده يرينه اوغلى ارسلان شاه
 او طور مشدر . ارسلان شاهك انامى سلجوقى داود بكك
 قزى ايلدى . جلوسنده برادرلرينك بعضيلرينى ميل تشين
 ايله عمايه مبتلا ايتدكن صكره قلعه بندايتدردى . ايجلرندن
 بهرامشاه برتقريب ايله قاچوب سلطان سنجره دخالت
 ايتكله سلطان شفاعتنامه تحريريله بهرامشاهك موأخذه .
 سندن صرف نظر ايلمى ارسلان شاهك التماس ايتدى .
 ارسلان شاه مساعدده كوست . ترمى . سلطان سنجر (۵۰۹)
 سنه سنده عسكرله غزنه اوزرينه يوريدكده ارسلان شاه
 اظهارندامت و سلطان سنجره همشير مى بولغان والدهسى
 طلب عفو ايجون ارسال ايلدى . ليكن برادرلرى حقهنده
 كوست . ترمى . معاملات شديده دن طولانى والدهسى
 كندوسندن دلگير اولديغندن مشارالها سلطان سنجره
 يانته واردقده اوغلى ارسلان شاهك احوالندن شكيت
 و سلطاني ارسلان شاه عليهنده اغرا ايتكله سلطان عسكرله
 غزنه يه تقرب ايلدكده ارسلان شاه او توز بك عسكر
 و يوز يكرمى فيلدىن مركب بر اردو ايله قارشو چقبوب
 غزنه يه برفرسنج بهدى اولان شهراباد صحرا سنده محاربه يه
 باشلاندى . فيللك ميدان كارزارده كى هجوملى سلطان
 سنجره اردوسنى بوزمحق بر درجه يه واردقده سنجره

صول جناحندہ بولنان سچستان والیسی ابو الفضل
 قومانداسیہ تیر اندازلر فیلارک اوزرلرینہ یغمور کی
 او قری یاغندروب بریوک فیل اولدرلدی . فیلر اورکوب
 بوزلرینی کیرویہ چور دیلر . فیلارک انہزامی ارسلانشاہک
 اردو سمنده تاثیر ایتکلہ عسکری بوزیلوب کندوسی
 هندستانہ فرار و سلطان سنجر غزنہ یہ دخول ایلد بہر امشاہی
 سریر حکومتہ اجلاس ایلدی (۵۱۰)

آل سبکتگینک خزائن و اموال نفیسہ لری غزنہ یہ
 طقوز فرسخ مسافہ دہ واقع بر قلعہ دہ ایدی . بہر امشاہک
 زوجہ سیلہ اتباعندن خازن ارسلانشاہک امریلہ او قلعہ دہ
 محبوس ایدیلر . محبوسلر ارسلانشاہک بوزلدیغنی
 ایشہ سکرندہ قلعہ محافظلرینہ اموال اعطاسیہ بلامحار بہ
 قلعہ بی سلطان سنجرہ تسلیم ایتدر دیلر . قلعہ دہ کی کر قیمت
 اموالک حد و حسابی یوغیدی . شو اموال ایچندہ ایکی
 ملیون درہم قیمتی بش عدد مرصع تاج و التون و کومشدن
 معمول اون یدی عدد تخت ؛ بیک او چبوز کلچہ آلتون
 وار ایدی . ہیسنی سلطان سنجر اغتام ایلدی . قلعہ دہ
 بولنان دار الامارہک دیوارلرینہ مرکوز کومش او حد لری
 سلطانک اتباعی قوپارمق استدیلر . سلطان منع ایدی .
 غزنہ بلادندہ خلیفہک بعدہ سلجوقی سلطان محمدک

صکړه سلطان سنجرك، اندن صکړه بهرامشاهک اسمنه
خطبه او قوت درلدى. اولوقته قدر بلاد مذکورده ملوک
سلجوقيه اسملرینه خطبه او قونماش ایدی. سلطان سنجر
قرق کون قدر غزنه ده قالدقن صکړه ملکینه عودت
ایلدی.

سنجر خراسانه کتدکدن صکړه ارسلانشاه تدارک
ایتدیکی عسکرله بتکرار غزنه یی استیلا و برماه مدت اوراده
اقامت ایدرک سنجر بونی استخبار ایتدکده سوق ایلدیکی
عسکرک تقربنده بهرامشاه او غانان (افغانستان) طاغلینه
قاچدی. سنجرك عسکری تعقیب ایتکله او غانان اهلایسی
ارسلانشاهی طوتوب عسکړه تسلیم ایلدیله. عسکر
بهرامشاهی سنجرك یانه کوتورمک استدیله ايسه ده بهرامشاه
بالارضاء الیرندن آلدقن صکړه (۵۱۳) سنه سنده اعدام
و پدیرنک تربیه سنده دفن ایتشد.

(۵۲۹) سنه سنده بهرامشاه سلطان سنجره تغیر طاعت
و ظلم رعایایه اطاله دست جرأت ایلدیکندن بویوزدن
یا یلان اخبار مزعجه سلطان سنجره بالغ اولدقده سلطان
مشارالیه، بهرامشاهی یا اخذ، یا خود اصلاح ایچون
غزنه یه کتدی. غزنه یه یاقن واردقده بهرامشاه طلب عفو
ایله عرض تضرع ایدوب بالذات کلور ايسه مظهر عفو

اوله جغنی بر مقربی واسطه سیله سنجر طرفندن بهرامشاهه تبلیغ ایلدی . بهرامشاه هدایای کثیره استحبابیله مقربہ رفاقت و سنجرک موکبہ طوغری حرکت ایدرک ارالرنده از مسافه قالدقده مقرب ، کلکده اولدیغنی اخبار ایچون ایلرولوب سنجرک یاننه عزیمت و عرض کیفیت ایلدکن صکره بهرامشاهک یاننه عودت ایلدی . ایکینسی برلکده موکب سلطانه طوغری ایلرولدیله . موکب و اثار عظمت سلطانی اوزاقدن بهرامشاهک کوزینه ایلشدکده نیقی بوزیلوب خوفه ذهاب و فراره شتاب ایتکده باشلادی . مقرب هیچ بر صورتله تأمینه موفق اوله، مدیغندن موکب سلطانه عزیمت و بیان کیفیت ایتکده سلطان غزنه یه دخول و مخبره صورتیله بهرامشاهک و همنی ازاله یه تشبث ایتش اولدیغنی حالد بهرامشاه کندوسنی حضوردن منع ایدن شی خوفدن عبارت اولدیغنی و کلامکده معذور بولندیغنی جواباً اشعار ایله برابر سلطانک لطفنه دخالتنی تأکید ایتدیکندن سلطان غزنه یی ینه بهرامشاهه ترک ایله ملیکنه عودت ایلدی .

بهرامشاه ایله غور حکمداری محمد بن حسین اراننده مصاهرت و قوعبولش و محمد بن حسین بهرامشاهی زیارت مقصدیله برجهت عظیمه بالاستحاب غزنه یه کتدکده

مقصودی فرست دوشوروب غزنه بی استیلا اولدیغنی
 بهرامشاه حس ایلدیکندن محمدی قبض و اعدام ایشیدی.
 انک یرینه غور حکمداری اولان سام بن حسین جلدی
 عتیه فوت اولوب خلفی سوری بن حسین حکمدار
 اولدقه برادری محمدک انتقامی المغه قیام و پیاده سوار
 عساکر کثیره ایل (۵۴۳) سنه سنده عزیمتله غزنه بی ضبط
 ایتدیکندن بهرامشاه بلادهنده چکیلوب اوراده طوپلادیغنی
 جنود عظیمه ایلله غزنه به عودت ایلدی. سورینک یاننده کی
 عسکر ایسه ظاهرده کندوسنه خادم و قلباً بهرامشاهک
 میلنه ملازم ایدیلر. ایکی طرفک عسکری قارشو قارشویه
 کاکلارنده سورینک عسکری بهرامشاهک اردوسنه التحاق
 ایتکله بهرامشاه (۵۴۴) سنه منی محرمنده غزنه به بالوصول
 سوری بی در دست ایلله صلب ایلدی.

بوماده غوریلره صاعلمه جق برداغ درون اچدیغندن
 غزنوینرله اراالنده جریان ایدن خصومت و محاربه بالآخره
 آل سبکتکینک انقراضنه قدر ممتد اولمشدر.

بهرامشاه (۵۴۸) سنه سنده وفات ایدرک یرینه اوغلی
 خسرو شاه او طور دی.

(۵۵۰) ده غور حکمداری علاءالدین حسین غزنه بی
 ضبط ویغما ایدرک خسرو شاه هندستانه چکلدیکندن

اورادہ جمع ایلدیکی عسکرلہ عودت وینہ غزنہ بی استیلا
ایتدی .

(۵۵۹) سنہ سنده غز طائفہ سی امیرلری زنگی بن علی
رفاقتیہ غزنہ بلادینی یغما و تخریب ایتدکدن صکرہ غزنہ بی
هدف تعرض انخـاز ایلدیلر . خسرو شاهک غزنہ ده
بولنان اوغلی ملکشاہ مدافعہ کافى اوله جق قوته مالک
اولدیغندن شهری ترک ایلہ لهاوور (لاهور) . کلدی .
او حوالیدن الدیغی عسکرلہ غزنہ ده عودت ایلدکده
غزلر چکیلوب کتدیلر . ملکشاہ شهره داخل اولدی .

غوریلر ایلہ غزنویلر ازلرنده بر مدتدن برو جریان
ایدن خصومت کتدیجکه کسب اشتداد ایلدی . غور
حکمداری غیاث الدین بر بیوک اردو جمعیله برادری
شهاب الدین معیتنه اعطا و غزنہ ده سوق ایلدیکنندن
شهاب الدین غزنہ بی، متعاقباً کرمان و شنوران بلادینی
ضبط ایتدکدن صکره لهاوورده بولنان خسرو شاهه
طوغری یوز چووردی . خـم شاه خبر الدقده عسکرلہ
کیدرک سند نہرینی محافـہ و شهاب الدینی مروردن منع
ایتدیکنندن شهاب الدین خرشاور شهرینه عزیمت و شهر
مذکور ایلہ انی ولی ایدن هند جبالانی ضبط ایتدی .
شهاب الدین جبال مذکورہ ده مالک اولدقدن صکره

امورنده قوت و قلوب ناسجه . مهابتنده عظمت یوز کوستر .
 دیکی کبی التزام ایلدیکی عدالت و حسن سیرتی بدنده کی
 محارده بولان اهلای بی دخی تأمین و خشنود ایلدیکندن
 (۵۷۹) سنه سنده لهاور شهرینی استیلا یچون هر درلو
 اسباب و تدبیری اکمال و عساکر کلیه ایله کیدرک شهر
 مذکوری محاصره ایلدی .

محاصره خیلی وقت اوزادی . خسرو شاه مقاومتده
 دوام کوسه تردی ایسه ده بین المحصورین نمایان اولان
 مضایقه بر درجه تحملمر سایه واردی . اهلای خسرو
 شاهه نصرتجه تحویل نیته مجبور اولدیلر . بلده قاضیسی
 ایله خطیبی شهاب الدینک یانته کیدرک خسرو شاه ایله
 اوغلی و اهل و عیالی ایچون امان استدلکرندن شهاب
 الدین یمینلرله تأمین و عمومک موافقتیه شهره دخول
 ایلدی .

خسرو شاه ایکی آی مدت معززاً شهاب الدینک
 یاننده قالدقدن صکره غوره کوندرلمسی غیاث الدین
 طرفندن اشعار اولندیغندن شهاب الدین کیفیتی خسرو
 شاهه افاده ایلدکده خسرو شاه سبقت ایدن یمین شهاب
 الدین ایله جریان ایلدیکنی و غیاث الدین ایله سویلشه .
 جگ سوزی اولدیغنی سویلدی شهاب الدین لسان

مناسب ایلہ خسرو شاہی تطیب و اوغلی علی شاه ایلہ
برلکده براز عسکره ترفیق ایدرک ایکسینده یوله
چقاردی . فرشاپور شهرینه وصولارنده استقبال ایدن
اهالی ایکوز شو قدر سندهن برو زیر دستلرنده کی بلادی
عدالتله اداره و مصابیح جهادی نور اسلامیت کور مامش
اولان بلاد هندستانده جهت بجهت اناره ایتش اولان
بر دولتک انقراضنی اکلا یوب خسرو شاه کوزلرینه
کورنمسینله برابر کنه دیلرینی ضبط ایدمه یه رک صورت
عمومیهده رفع آواز بکا و طرف طرف نشر فریاد و او یلا
ایلدکلرینی موکلاری کوردکده « برپادشاه برپادشاهی
زیارته کیده یور . سز نیچون اغلابورسکز » دیه رک منع
و بعضیلرینده ضرب ایلدیلر .

خسرو شاه فرشاپوره و اصل اولدوقده شهر خطیبنک
اوغلی یاننه کله رک « پدرم خطابتدن نفسنی عزل ایلدی .
سزدن بشقه سنه خدمت ایتیه جکدر » دیدکده خسرو شاه
« پدریکه بندن سلام سوبله . (درمع الدهر کیفما داروا)
مدلولنه رعایت ایتلیدر » دیدکدن صکره « بونلری آله
بندن بادکار اولق اوزره پدریکه کوتور » دیه رک خطیبک
اوغلنه سند معمولاتندن بر قاش ایلہ صوفدن بنسوج بر
سجاده اعطا و اوصرهده بر لسان حزین و فصیح ایلہ

ولیس کعهد الداریا ام مالک

ولکن احاطت بالرقاب السلاسل

بیتنی انشاد ایلدی . خطیبک اوغلی کیفیتی ویتیک
انشادینی باباسنه سویلدکده خطیب « خسرو شاهک
حیفاکه هلاکنه یقینی حاصل اولمدر » دهرک اغلادی .

خسرو شاه ایله اوغلی علی شاه غوره واصل
اولدقلرنده غیات الدین ک: - ولرینی حضورینه بیله چیقار-
مقنن قلعهدرک بریسنه ارسال ایله قلعه بند ایتدرمش
و (۵۸۵) تاریخنده ایکیسیده محبوساً وفات ایتشد .

آل سبکتکین حکمدارلربنک اکثری حسن سیرت
و عدالتله متصف اولوب جدرلی سلطان محمودک جهاد
و غزاجه اولان فتوحاتی و آخرته تعلق ایدن حسنائی
ایسه معروف و مشهوردر . رحیم الله .

شو حکومتک بدایت تشکلی (۳۶۶) سنه سنده ایدی .
انقراضی ذکر اولندیغی اوزره (۵۷۹) تاریخنده اولغله
مدت عمومیه سی (۲۱۳) سنه در . سبحان من لا یزول
ملکه ولا تغیره الدهور .

(غزنه ده حکومت غوریہ)

(۵۷۹ - ۶۱۲)

شہاب الدین ابوالمظفر محمد بن سام غوری غزنہ
عزیمتہ برمدت استراحتدن صکرہ ہندستانہ عودت
واجرہ شہرینی استیلاہ قیام ایلدی . شہر مذکور حکمدار .
ینک النہ استقلال اولیوب ہر درلو استقلال زوجہ سنک
یئندہ ایلدی . شہاب الدین برمدت شہری محاصرہ ایلدی
ایسہدہ فتح ایدہمدی . خفیاً زوجہ مرقومہ یی کندوسیلہ
ازدواجہ دعوت ایلدی . مزبورہ تقسجہ ازدواجہ
لیباقتی قلاماش اولدیغندن وبرکوزل قزی بولندیغندن
بحثلہ قبول ایدرایسہ شو قزی نکاحلہ کندوسنہ ویرہجکی
شہاب الدینہ بیلدرمکله شہاب الدین مع الممنونہ قبول
جوابی کوندردی . زوجہ مرقومہ زوجنی بالتسمیم
شہری شہاب الدینہ تسلیم ایتشدی .

شہاب الدین قزی نکاح ایلہ الدی ایسہدہ مزبورہ
خلوتہ مطیقہ اولیہ حق درجہدہ صبیہ اولدیغندن
غزنہ کوتوریلہ رک کندوسنہ شعار اسلامیہ یی وقرآن
کریمی تعلیم ایچون معلم تعیین اولندی .

چو جوقی تعلم ایلہ اشتغال ایدہ یور ایلدی . براز صکرہ

اناسی فوت اولوب چوجق دخی خلوت وقوعبولقسزین
نکا حندن اون سنه صکره وفات ایتشدرد. اوزرینه برتربه
بنا اولندرق غزنه اهاالسی قبرینی زیارتگاه انخاذایلدیلر.

شهاب الدینک هندستانجه غلباتی کسب اشداد
ایلدکده هندملوکی عموماً علیهنده عقدتفاق ایدی ویردیلر
بونلرک الک بیوکاری برملکه ایدی. بوده بریوک اردوایله
دائرة اتحاد کیردی. شهاب الدین عساکر کثیره ایله
مدافعهیه مبادرت کوس. ترؤب التقای طرفین وقوعنده
هنوز قتاله شدت کلزدن عسکرینه انهزام عارض اولمغله
هندیلر اسلام عسکرینه غلبه شیدیه کوستردیلر. چوق
مسلمان مقتول اولدی. عندالحاربیه برضربه اصوابتیله
شهاب الدینک برالی عملدن قاله جق درجدهده مجروح
اولوب باشندهده برضربه شیدیه دو قندیغندن آدن اشاغی
یقله رق مجروحاً مقتوللر ایچنده قالدی. ارایه کجه حلول
ایتمسایله ایکی عسکر بربرندن ایرلدیلر. شهاب الدینک
ادملی کجه وقتی مقتوللر ارالنده کزوب اغلیایه اغلیایه
کندوسنی اراپورلر ایدی.

شهاب الدین سسلرندن طانیوب سویلشمکه باشلادقده
هپسی یاننه کله رک باشلی اوزرنده اجره شهرینه کوتور.

دیلر . هندیلر دخی صبا حلین موقع حربدن چکیلوب
کتمشلایدی .

شهاب الدینک خبر سلامتی شایع اولدوقده بلاد اقطاردن
تهنیتنامه لر ورودیلله منونیت عمومیه کوسترادی . مشارالیه
انهمزام مذکورہ بادی اولان امراء غوریہ بی حضورینه
جلب ایله بر صورت محقرہ ده مؤاخذہ ایتشدیر .

شهاب الدینک خبر انهمزامی برادری غیاث الدینک
مسموعی اولدوقده جمع ایلدیکی عساکر معاونہ بی یاتنه
کوندردی . کیفیتی هند ملوکی ایشتمک لکنده سلا حلینی
تجدید و جمع عسکر جدید ایله ملکه مرقومه دخی برابر
بولندیغی حالده شهاب الدینک اوزرینه یوریدیلر . شهاب
الدین خادعه یه تشبثله ملکه مزبورہ ایله ازدواجہ طلب
کوستردی . ملکه شوطلی رد ایله برابر « یا محاربه ایتلی »
یا خود انده کی بلاد هندی براغوب کتملی « جوابی و بردی
شهاب الدین هندیلری اغفال ایچون عودت ایتسی برادرندن
رخصت المغه متوقف اولدیغی واسیتیندان ایلدیکندن
بخشله اله جغی جوابه کوره حرکت ایده جگنی ملکه یه
یلدردی . هندیلر ارالرنده کی نهرک اوتہ طرفنده ، شهاب
الدین عسکر یله برالکده برو طرفنده توقفله متارکه ایلدیلر .
هندیلر نهر مذکورک کچید برلرینی محافظه ایلدکارندن

برو طرفدن اوته طرفه عبوره امکان بولنه میور ایدی .
 اهل اسلامه مائل بولنان برهنندی خفياً شهاب الدینک یاننه
 کلوب نهرک محافظه اولنه مامش برکیدی بولندیغنی
 وهندیلر جوابه انتظاراً بر حال تسبیحه بولند قترندن دلالتیه
 شوپکیددن عسکر کچیریلور وهند عسکرینه هجوم
 کوستریلور ایسه موفقیت ملحوظ قوی ایدو کنی سویلادی
 شهاب الدین هندینک سوزنده حیلله اولندیغنی تدقیق ایله
 اکلادقدن صکره امیر حسین بن خرمیل غوری رفاقیه
 بریوک فرقه عسکریه سوق ایدوب هندى مرقوم دلالتیه
 لیللاً و بغتة نهرک اوته طرفنه کچیردی . هندیلر هرشیدن
 یخبر اولدقلری حالدو اردو کاهلرنده بی قید و فتور ذوق
 وسفاقت و اکثری خواب راحتله مشغول ایدیلر . فرقه
 مذکور قضاء مبرم کبی ارالینه کیردکده تلاش ناکه ایدن
 بابا اوغلی ، برادر برادری غائب ایدوب بربرینی چکشمکه
 ویکدیگرینی اورمغه باشلادیلر .

اهل اسلامک هجوم ایلدکارینی اکلانجهیه قدر
 کوستردکاری یکشقلر اصلاح قبول ایتیه جک درجه ده
 انتظاملرینی بوزدی . ایش اکلانجهیه بعضیلری نهرک
 معبرلرینی محافظه ، بعضیلری اسلام عسکریه مدافعهیه
 غیرت کوسترمکه باشلادیلر شهاب الدین اولوقته قدر

بقیہ عسکرلہ صوبی پکوب فرقه مذکورہ بہ التحاق
ایتدیکندن مہرلری محافظہ دن بر فائدہ حاصل اولدی .
اسلام عسکری ایسہ جسد نادانہ حلول ایتش روح کی
هند اردوسنک ایچنہ قارشمش اولدیغندن تدبیرسز
انتظامسز مدافہ دندہ فائدہ کورد مدیلر . عسا کر مسلمین
طرف طرف وضع سیوفہ اعتنا و کو کرہ ش ارسلانلر کی
تکبیر صدالریلہ معرکہ یی املا ایدرک مسلمینک صدای
دهشت فزالی ، اعدانک آوازہ و اولیلری طاعلرہ منعکس
اولدیغی حالده هندیلرک پای ثباتلری متزلزل و اسباب
مقاومت و موفقیتلری مضمحول اولدی . هندیلردن آز
عسکر فرار ایلہ قورتیلہ بیلوب اکثری طعمہ شیر شمشیر
و برقمیدہ اسیر ایلدی . ملکہ مرقومہ دخی ید اسارتہ
طولدیغندن شہاب الدینک امریلہ اعدام اولمشدر .

شہاب الدین شو غلبہ دن صکرہ بر مدت او حوالیدہ
قالوب لازم کلانلری موأخذہ و اہالی حقلمرنده ارائہ
سیرت چیلہ ایدرک هر در او اطاعتلرینی بالاستحصال
مملوکی قطب الدین ایبکی کرسی ، بلاد هند اولان دہلی
شہرنده اقامہ و حدود چینہ قدر بلاد ہندستانی استیلادن
صکرہ غزنہ بہ عودت ایلدی .

(۵۸۳) سنہ سنہ شہاب الدین غزنہ دن ینہ ہندستانہ

غزایه کیدرک سواک نامیلہ معروف اجیر بلادینی استیلا
ایٹک استدی . بلاد مرقومہ دن تبرندہ قلعه سنی و متعاقباً
شرستی و کوہ رام شہر لرینی ضبط ایتدکده بلاد مذکورہ
حکمداری شجعمان ملوکدن کولہ برجعیٹ عظیمہ عسکریہ
ویکرمی درت فیل ایلہ مدافعیہ مہیا اولدیغی حالہ
شہاب الدین شوجعیٹک اوزرینہ کیدرک طرفین حربہ
باشلادی . حربہ شدت کلسیلہ برابر عسا کر اسلامیہ نک
مینہ سی و بونی متعاقب میسرہ سی بوزلادیغندن شہاب
الدینک اصحابی « امان نفس کی قورتارمغہ باق » دیو
کندوسنہ سویلدیلر ایسہدہ مشارالہک قابندہ کی غیرت
محبت حیاتہ غلبہ ایلدیکندن کندوسنی ضبطہ مقتدر
اولہ میوب النده کی قارغی ایلہ یالکز باشنہ دشمن عسکریہ
هجوم ایدرک مصادف اولدیغی برفیلک اموزینہ قارغی یی
آندی ایسہدہ ہندلیلرک بعضیلری اوزرینہ هجوم ایلہ
ایچلرندن یریسنک اوردیغی حربہ شہاب الدینک ساعدینہ
اصابتلہ او بر طرفدن چقدی . حربہ نک تأثیر شیدیدندن
شہاب الدین سرسملیوب یرہ دوشمککہ ہندلیلر اخذی
ایچون هجوم کوسہ تردکارندہ اصحابی تخلیصنہ اقدام
ایلدیلر . شو صرہدہ مثلی آز ایشیدلمش بر حرب مخوف
وقوعیلہ ہندیلر اخذینہ ظفریاب اولمقسزین اصحابی

شہاب الدینی قورتاروب بر فرسہ ارکاب ومنہزماً عودت
ایتمککہ ہندیلر تعقیب ایتمکمزین رجعت ایتمشلدردر . شہاب
الدین معرکہ دن بر فرسخ اوزاق بر موقعہ یتشدردلکدہ
وجودندن افان قانلردن بایلدی . ال مخفہ سنہ وضع ایلہ
یکرمی درت فرسخ قدر اموزلرنده کوتوریلوب لہاوور
شہرینہ بعدالوصول محاربہ مذکورہ جہ بادی انہزام
اولان امراء غوریہ یہ « سز لر انسان دکل سکز . حیوا .
نسکز . حیوانہ حیوان معاملہ سی لازمدر » دیرک ہر
بریسنک باشنہ آرہ ایلہ طولی بر طورہ تعلیق وجہلہ سنی
تکدیر ونختیر ایلدی . اورادن غزنہ یہ توجہلہ امراء
مرقومہ نک بعضیلربی تحقیراً پیادہ اولہرق کوتوردی .
وغزنہ یہ وصولندن صکرہ (۵۸۸) سنہ سنہ قدر اورادہ
استراحت ایلدی .

سنہ مرقومہ دہ شہاب الدین انہزام سابقدن قلمبندہ
حاصل اولان عقدہ بی ازالہ ایچون عسکرلہ کتمکدہ
ومقصدینی ہیچ برکیمسہ یہ سوئلما مکدہ ایدی . ہندبلادندن
پرشاوورہ قدر کتدی . غوریلردن براختیار آدم شہاب
الدینک یانہ کلوب « دشمن بلادینہ تقرب ایتدک . نریہ
قدر کیدیلہ جکنی » کتمکدہ مقصد نہ اولدیغنی ہیچ بر
کیمہ نیلیور . موجود امراء سلام بیلہ ویرمیورسن .

بومعامله جائز کوريله ميور « ديدکده شهاب الدين مقدمي
 بوز غنلقدن برو زوجه م ايله بر ياقده ياتماشم . اوز رمدە ي
 بياض لباسي دکشماشم . دشمندن انتقام آلق ايچـون
 جناب حقه معتمداً کيده يورم . حق تعـالي حاضر تئري
 نصرت ويرر ايسه کندي فضل و کرمندندر . بوزلديغمز
 حالده حيوانلرک اياقئري آتئده بيله قالسه م بني آراما مليسکمز
 سـويئدي . اختيار آدم « غوريلردن عزاده لرک نه يابه .
 جقئريني ياقئده کوره جکسن . فقط امراي سـلام ايله
 تلطف ايتليسـن » ديدی . برنجي مصافه قدر کيدرک
 درت مرحله دخي ايلرولديلر . اجير حکمداري خبر
 آلدقده عسکرله مدافعه کلوب ارالرنده بر مرحله مصافه
 قالدقده شهاب الدين عسـکريني بالاستصحاب عـودت
 ايلدي . هنديلردرت منزل قدر آرقه لري صره يوريديلر .
 هند ملکی شهاب الدينه « الی بکا ويرده ال اله آلدیغمز
 حالده غزنه قیوسنه قدر کيدوب اوراده حرب ايدلم .
 خرسز کي بر مملکتته کيروب چتمق حکمدارلره ياقيشور
 شی دکامر » ديو خبر کوندردي . شهاب الدين « هنديلر
 ايله محـاربده عجزمي کوره يورم . انک ايچـون عودت
 ايدـيورم » جوابي ويردي . بلاد اسـلام ايله ارالرنده
 اوچ کونلک مصافه قالنجيه قدر کيولديلر . هنديلرده

آرقہ دلی صرہ کلیہ ورلر ایدی . مرندہ یاقن بریرہ
 یتشدیلر . شہاب الدین اورادہ اردوسندن یتشبیك قدر
 عسا کر ممتازہ بی تجرید ایدرک » بوکیجه دشمنك آرقہ
 طرفنه یکمک استرم . صباح نمازی وقتندہ سزک بر
 فرقه کز شو ، برفرقہ کز شو ، شو ناحیہ لردہ بوانسـون
 شو یلہ ، بویلہ حرکتدہ بوانیکز » دیہ رؤسای عسکرہ
 تعلیمات شفاهیہ ویردی . کندی فرقه ممتازہ ایلہ دشمنك
 آرقہ طرفنه یکدی . سائر فرقه لردہ تعلیمات وجهلہ حرکت
 ایلدیلر .

کون طوغدقجه یاتدقلى بردن قاقماقلى هندیلرجه
 معتاد ایدی . صباح اولدقده کوزینی اچان نہ طرفد باقدی
 ایسه بر عسکر قرالتیسی کوزینه ایلشدی . برلرندن قالقوب
 سلاحلرینی المغد وقت قالمسزین عسا کر مسلمین هر طرفدن
 کوسلرک ، بوریلرک شمتلریلہ هجومه باشلادیلر . کورانیلردن
 هندیلر برلرینه ، ریڈسلر طاقلرینه سوزلرینی ایشترده مدیلر .
 رؤسـانك تعلیمات وقومانداری معطل اولدی . نفرات
 چو بانسز قیون سوریلری کبی حرکتلرینی شاتشدیلر . بر
 صورت غیر منتظمده مدافعہ یه باشلادیلر ایسه ده کیمی
 اورده ورلر ، نہ حرکت اوزرینه حرب ایدہ بورلر بیلہ میورلر
 ایدی . اسلام عسکری ایسه صورت منتظمده حربہ شدت

و یروپ یقه لدقربنی اولدر دیلر . معرکه دشمن مقتوللاردن
 طولدی . هندیلر اقبح هزیمته کرفتار اولوب اجیرملکی
 کوله فرار ایتک استدکده عسکری «زیه کیده یورسن»
 بزدن ایرلامغه ، قاپچامغه یمین ایتش سن «دیه رک بالاجبار
 یوزینی معرکه یه جویردیلر . کوله برقیله بدنبوب حربه
 دوام ایلدی . عسکری مضحل و کندیوسی امیر اولمغه
 شهاب الدین بلادینی استیلادن صکره غزنه یه عودت
 و کوله ییده برابر کوتوروب غزنه ده اعدام ایتشدر .

(۵۹۰) سنده سنده شهاب الدین عسکرله هندیلرک
 اک مقدس شهرلی اولان بنارس شهرینه کیدرک بنارس
 وتوابعی حکمداری یدی یوز فیل و برملیون قدر عسکرله
 قارشولیوب حربه باشلاندی . طرفین فوق العاده صبر
 و ثبات کوستردیلر . هند عسکرنده تکثر ایدن مقتوللاردن
 برلر طولوب هندملیکیده شو و محاربه ده مقتول اولدی .
 عساکر هندیه کاملاً منهزم اولوب شهر مذکور استیلا
 شهرده کی خزائن و اموالی استصحاب ایلله غزنه یه عودت
 ایتشدر .

(۶۰۰) تاریخنده شهاب الدینک خوارزمشاه ایلله
 وقوعبولان محاربه سی خوارزمشاهیان وقایعنی بیان
 صره سنده بیان اولنه حقدر .

(۶۰۲) ده شهاب الدین بنی کوکرله محاربه و غلبه

ایلدی.

مشارالیه سلطان شهاب الدین غازی سنهٔ مرقومه ده
کوه جود حوالیسی مکنه سنک عصیانی اوزرینه اصلا-
حات ایچون عزیمت و فسدنک المحامیله عودت ایدرک
اشنای راهده دمک نام محله وصولد برفدایینک س-لاح
غدریله شهید اولدی. رجة الله علیه.

مشارالیه شجاع، قدام، کثیرالغزا، رعایاسنه عادل او-
لوب زیر دستنده کی بلادده احسن نظام ثابت و احکام
شریعت تمامیله جاری ایلدی.

شهاب الدینک وفاتی شابع اولدقده بامیان حکمداری
بهاء الدین بن سام غزنه یی استیلا ایچون کیدرکن یولده وفات
ایدرک مقصدینی اوغلاری علاء الدین مجودایله جلال الدینه
ترک ایلدیکندن علاء الدین غزنه یی ضبط ایلدی ایسه ده
شهاب الدینک مملوکارندن تاج الدین الدز علاء الدینی
طرد ایله غزنه یی ضبط ایلش اولدیغی حالده علاء الدین
ایله جلال الدین عسکرله هجوم و سنهٔ مرقومه ذی القعدة سنده
ینه غزنه یی استیلا ایلدیلر.

(۶۰۳) سندسی صفرنده تاج الدین الدز عسکرله

غزنه یه بان هجوم حرباً بامیانلره غلبه و بتکرار غزنه یی

ضبط ایتشیدی . (۶۱۲) سنه سنده خوارزمشاه علاء الدین
محمد غزنه بی ضبط ایلک او علی جلال الدین منکبرمی اورایه
والی تعیین ایلدی . غزنه نك بوندن صکره کی وقایع
تاریخیه سی خوارزم تاریخنه مربوط اولدیغندن بحث
مخصوص سنده ذکر اولنور انشا الله تعالی .

(افغانستان بلادندن بامیانده غوریه حکومتی)

(۵۵۷ — ۶۰۹)

غور حکمداری غیاث الدین محمد (۵۵۷) سنه سنده
بامیان بلادینی فتح ایلدکده عزاده سی شمس الدین محمد
بن مسعودی بلاد مذکوریه والی تعیین و قز قزدا شنیده
اکا تزویج ایتشیدی . شمس الدینك مشارالیهادن سام نام
اوغلی تولد ایلدی .

شمس الدین صکره دیگر زوجه سندن متولد بیوک
اوغلی عباس یرینه جالس اولدقده غیاث الدین غوری
ایلک قزداشی شهاب الدین عباسك ملکی استیلا ایتسندن
غضبناك اولوب عباسی غوره احضار و ملکی یندن
اخذ ایلک سامی بامیانه والی تعیین ایلدیلر .

غور امراسی سامدن پك ممنون اوله رق مشارالیهی بهاء
الدین لقبیه تلقیب ایتشیلدر . سام سنده حکومتده کسب

شان و عظمت و اکتساب ثروت ایتمکه دایمی شهاب
الدین صکره برینه حکمدار اولق ارزوسنه دوشمشیدی.

(۶۰۲) سنه سنده شهاب الدینک شهادتی وقوعه مبنی
بهاء الدین سام غزنه بی استیلا ایچون کیدر کن یولده وفات
ایدوب اوغلرینه کیفت و صیتی و بونلرک غزنه جه سبقت
ایدن وقوعاتی غزنه مجشده ندر جدر.

بهاء الدینک تاریخ وفاتی اولان سنه مرقومه ده اوغلی
جلال الدین علی ایله علاء الدین غزنه اوزرینه کتدکارنده
مترصد فرصت اولان عیلمری مسعود بامیان حکومتی
استیلا ایتشیدی. جلال الدین براز عسکرله بر سحر وقتنده
بقعه مسعودک خانه سنی باصوب کندوسی ائخذ و قتل
ایتدکن صکره باباسنک مسندی ضبط ایتدی.

جلال الدین (۶۰۹) سنه سنه قدر حکومتده دوام
ایدوب او تاریخده خوارزمشاه علاء الدین محمد بامیانی
ضبطه قیام ایلدکده جلال الدین مدفعه ده تصدی ایتدی
ایسده عسکری منهزم و کندوسی مأسور اولغله
خوارزمشاه جلال الدینی قتل و بامیان بلادینی ضبط
ایتشد.

اوچنچی مبحث

(بلاد فرس دن غور مملکتی تاریخی)

غور مملکتک اوچ طرفی خراسان و برطرفی سجستان
ایله محدود اولوب واقعی جبالدن عبارتدر. اک مشهور
بلده سی فیروز کوه دینلان شهردر.

جبال مرقومه اهالیسی من القديم اقوام جبلیه دن
عبارت وریاسه تلمی کندو طرفلرندن منتخب و مطاع
اولانلره عائد ایدی. اکثر وقتلرده قطع طریق ایله ابناء
سبیلله صارقندیلق ایدرلر ایدی. مأوالری ایسه مضایق
و صعب المرور محللر اولماقله تشکیللرنده هر وقت صعوبت
کورینور ایدی.

یمین الدوله سلطان محمود غزنوی (۴۰۱) سنه سنده
اکبر امراسی اولان هراة والیسی التونتاش و طوس
والیسی ارسلان جاذبی مقدمه الجیوش نصب ایله کندو سیده
برابر اولمق اوزره عسکرله جبال مذکوریه طوغری
حرکت ایلدی. التونتاش ایله ارسلان جاذب ایلرولوب
عسکرله جبله صوقلدیلر. اهالی مدافعه یه باشلادی. طرفین
بیننده پک شدتلی محاربه وقوعبولوب سلطان دخی یاننده کی
عسکرله مقدمه یه بالالتمحاق اهالی بی کیویو سورددیلر.

مسالك و مساكن موجوده لری استیلا و جمعیت لری تار مار
ایدادی.

اقوام مرقومه اولوقت ابن سوری دینمکه معروف
بر رئیسک ریاستند تابع ایدیلرکه شورئیس فیروز کو شهرنده
اوطورر ایدی.

سلطان عسکرله ایلرولیموب شهر مذ کوری تصنیقه
باشلادی. صباح وقتندن نصف النهار قدر بین الطرفین
محاربه دوام و کسب اشتداد ایلش اولدیغی حالده ابن
سوری فوق العاده بسالنه ثبات کوستردی. محاربه ده
دوام چوق ضایعاتی موجب اوله جنی اکلاشملدیغندن
سلطان خدعه طریقله عسکری کیرویه چکدکده غوریلر
شو و معاملاتی هزیمته عطف ایله تعقیب و شهردن خیلی
تباعد ایدیلر. اوصردده سلطان عسکرله غوریلر طوغری
دونوب تشدید کارزار و غلبه عظیمه ایله غوریلری اقبح
هزیمته گرفتار ایلدی. غوریلرک چوغی مقتول و بر قسمی
مأسور اولدی. و مدیند لریده ضبط ایلدی. بونی متعاقب
اوحوالیده کی حصون و قلاعک جله سی استیلا اولمشدر.
ابن سوری قهرندن نقصی تسمیم ایله انتحار ایلدی.

اولوقته قدر جبال مذ کوره خلقی دین اسلامده
دکالر ایدی. تعلیم شعائر و شرائع دین مبین ایچون ایچلرینه

معلم اقامه ایدیلرک اندن صکره جبال مذکوره اهالیسی
کاملاً مسلمان اولدیلر.

غوراقوامی دائرة اطاعت و اسلامه دخول ایلدکارنده
یمین الدوله رئیس مقتولک برادری محمد بن سوری بی
غوره والی نصب ایتدی. محمد بروقت صکره عصیان
سلوک ایتدیکندن سلطان مشارالیه محمدی و اوغلی حسنی
دردست و مجسمه القا ایلش اولدیغی حالده حسن پدریله
یالماذاکره برتقریب ایله بندینی شکست و محبسک پنجره سندن
اتیلوب فرار ایتدکدن صکره غوره عزیمتله بتکرار او
حوالی بی استیلا ایدی و یردی.

حسن بن محمد حکومت غوریه بی ید استقلالنه المغله
ارتق الندن نزع اولنه مدی.

حسنندن صکره اوغلی حسن، بعده اوغلی حسین،
صکره محمد بن حسین حکومت غوریه یه متصرف اولمش
وغزنه حکمداری بهرامشاه ایله عقد مصاهرت ایتشیدی.

(۵۲۹) سنه سنده سلطان سنجر ایله بهرامشاه اراسنده
وز کوسترن اختلاف اوزرینه بهرامشاه امورینه تقویت
و یرمک ایچی-ون محمدله عقد اتفاق ایلش ایدی. بحث
سابقده تفصیل اولندیغی وجهله غزنه بی استیلا نیتی

وزیارت شایعه سبیلہ غزنہ یہ کتد کده بہرامشاہ مقصدینی
اکلایوب محمدی قبض و اعدام ایلدی .

محمدن صکرہ غوره حکمدار اولان برادری سنام
بن حسین جدری علتیله فوت اولوب خلغی سوری بن
حسین حکمدار اولدقده عساکر کثیره ایلہ عزیمت
وغزنہ یی ضبط ایتش و بہرامشاہ هندستانہ کیدرک اورادن
کتیردیکی عسکرلہ غزنہ یی ضبط ایلدکن صکرہ سوری یی
صلب ایتشد . بوماده غوریلرلہ غزنویلر ارالرنده خصوصتی
بردن برہ شدتلندردی .

سوریدن صکرہ برادری علاء الدین حسین غور
حکمداری اولوب حسین (۵۴۵) سنہ سنده سلطان سنجرہ
عائد بعض بلادہ اطالہ ید تعرض ایتدکن صکرہ بلخہ
کیدرک اوراده حاکم بولنان امیر قوچی محاصره ایتدی .
سلطان سنجر عسکرلہ اوزرینہ واروب حرباً غلبہ و علاء
الدینی دردست ایتکلہ حضورینہ جلب ایلدکده « یا حسین
سن بنی اسیر ایتسه ایدک حتمده نہ معاملہ ده بولنور ایدک »
دیدکده حسین « برکوش زنجیر تہیہ ایتشیدم . سنی او
زنجیر ایلہ باغلیہ جق ایدم » دیدکن صکرہ زنجیری
کتیروب سلطانه کوسرتدی . شو افاده سلطانه خوش

کدیکندن علاء الدین حسینی خلعت اکسایله تلطیف
و ملکنه اعاده ایلدی.

علاء الدین (۵۵۰) سنه سنده غزنه یه هجوم ایدرک
خسرو شاه مدافعه جه عجزینی اکلا دیغندن هندستانه
کتدی. علاء الدین غزنه یی ضبط و اوچ کون یغمايه
دوامدن صکره مقدما سوری یی در دست ایدنلری رؤس
جبالدن اشاغی آندیروب سورینک صلب اولندیغی
محلده کی ابنیه یی یقدردی. بوندن صکره خسرو شاه
عسکرله هنددن کلوب بنه غزنه یی استیلا ایتشد.

علاء الدین حسین غزنه ده ایکن سلطان محمود
غزنویدن ماعدا آل سبکتکینک قبرلرینی نبش ایله کوکلرینی
احراق ایتدردیکندن جهانسوز لقبیه مشهر اولدی.

علاء الدین برادر زاده لری ابو الفتح غیاث الدین محمد
بن سام و ابو المظفر شهاب الدین محمد بن سامی بلاد غوردن
ستجه ناحیه سنده اقامه ایتشیدی. شو ایکی برادر ناحیه
مذکورده متفقاً عدالت و حسن سیرت التزام ایلدیلر.

اهالی محبت و رعایتلرینه اسیر اولوب عملری علاء الدین
ایکی سنده حضورینه جلب ایتک استیوب عزیمت لرینی
کندولرینه یازدوقده کتمدیلر. بونک اوزرینه امراسندن
خروش نام قائد قومانداسیله اوزرلرینه عسکر کوندرددی.

غیاث الدین ایله شهاب الدین حرباً غلبه و خروش ایله
 عسکرینک چوغنی اسیر ایلدکن صکره شو مأسورین
 حقلرنده کوستردکاری احسان و رعایت عظیمه جله سنی
 محبتلرینه اسیر ایلدی . هیچ بریسی مشار الیهمان
 آریله میوب هپسی بطوعهم دائره اطاعت و خدمتلرنده
 قالمشردر .

محاربه مذکوردهن صکره غیاث الدین و شهاب الدین
 آچقندن آچغه عیلمینه اظهار عصیان و خطبه دن اسمی
 طی ایتدیلر . علاء الدین حسین عسکرله بالذات اوزرلرینه
 کندی ایسه ده محاربه ده عسکری بوزیلوب کندوسی
 اسیر اولدی . علاء الدین اسیر اولدقده غیاث الدین ایله
 شهاب الدین کندوسی کمال تعظیم ایله کوتوروب تحت
 حکومتده اجلاس و ایکسیده قارشوسنده ال باغلا یوب
 عرض خضوع و انقیاد ایلدیلر . علاء الدین شونجابت
 و مروته حیران و شدت تأثر دن کریم اولدیغی حالده
 « شوچو جقلر قدر کریم الاخلاق ایمشکرکه بن کندولرینی
 طوتسه ایدم حقلرنده آغر معامله ایدر ایدم » دیدکن
 صکره قاضی بی احضار و قزینی غیاث الدینه تزویج ایله
 برابر و فائنده یرینه غیاث الدینی حکمدار اتخا ذینی و صیت
 ایلدی .

علاء الدین سنهٔ مذکورده وفات ایتدیکندن وصیتی
وجهله غیاث الدین محمدغوریه حکومتی سریرینه اجلاس
ایدادی.

(۵۵۹) سنهٔ سنده غیاث الدینک امریه قرنداشی
شهاب الدین غزنه‌یی و (۵۷۹) سنهٔ سنده ال سبکتکینک
کافهٔ بلادینی نصورتله استیلا ایلدیکی و اندن صکره‌کی
وقابی غزنه تاریخنده ذکر اولمغله بوراده تفصیله لزوم
یوقدر.

سلطان غیاث الدین سریر حکومته او طور دقن
صکره خراسان بلادین هراة و سائر بعض بلادی دخی
بالاستیلا اوراده‌کی اترک سنجریه‌یه غلبه ایلدی.

خوارزمشاهک برادری سلطان شاه غیاث الدینک
بلادینه تعرض ایلدیکندن غیاث الدین (۵۸۵) سنهٔ سنده
عسکرله فیروز کوه‌دن خراسانه توجه ایدرک (۵۸۶)
سنهٔ سنه قدر طالقان بلادی اراسنده ترددله وقت کچیردی.
سنهٔ مرقومه ده سلطان شاه عسکرله مدافعه‌یه قیام ایدوب
حراباً منهزم اولمغله غیاث الدین سلطان شاهک بعض بلادینی
استیلا ایتشد.

(۵۹۴) ده خوارزمشاه ایلک خلیفه الناصر الدین الله
ارالنده تحلیث ایدن خصومت اوزرینه خوارزمشاه

علیه‌نده حرکت ایتمی ایچون خلیفه طرفندن غیاث الدینه
 امر ویرلدی . خوارزمشاه خوارزمه عودته حرکتندن
 طولای غیاث الدینی تهدید و مؤاخذهیه مباشرتله برابر
 ختاپلریده غیاث الدین علیهنده تحریک ایلدیکندن ختا
 حکمدارینک امر اسندن طانیکو قومانداسیله سوق ایلدیکی
 اردو غیاث الدینک امر اسندن طالقان والیسی محمد جربک
 و کرزیان والیسی حسین بن خرمل و امیر خروش غوری
 قوماندالرنده کی عسکره قارشو مغلوب و طانیکونک عسکره
 من اون ایکی بیک نفر مقتول اولدی . شو انهمزام ختا
 حکمدارینک مسموعی اولدقده تنقات واقعه‌نک سببیتنی
 خوارزمشاهه عطف ایله هر بر مقتول ایچون اون ایکی
 بیک دینار دیت ادعا ایلدی ایسه ده خوارزمشاه « سز
 غوریلرک بلخی استیلالرندن ناشی اوزرلرینه عسکر سوق
 ایلدیکز » دیو جواب رد اعطا و غیاث الدین ایله عقد
 مسالت ایتمشدر .

امام فخر رازی حضر تلری بامیان حکمداری بهاء
 الدین سامینک یاننده ایکن (۵۹۵) ده مفارقت و غیاث
 الدینک یاننده عزیمت ایلدی . غیاث الدین امام مشارالیه
 حقنده فوق العاده حرمتله هراة شهرنده کندوسی ایچون
 بر مدرسه بناسنه باشلادوب اوتاریخده ایسه غوریلرک

هپسی کرامیه مذهبده اولدقلرندن فخر رازی حقنده کی
 معامله تعظییه مذهب مذکور علماسنه اغر کلکله علمای
 موحی الیهم فیروز کوهده غیاث الدینیه مراجعت وفخر
 رازی ایله مناظره طلب ایلدیلر. کرامیه علماسنک رئیس
 اولوب ابن القدوه دینکله معروف قاضی مجدالدین
 عبدالمجید بن عمر ایله فخر رازی بدئلرنده باب مباحثه
 اچلوب فخر رازی ابن القدوه بی شتم ایده جک درجه یه
 قدر مباحثه اوزادی. غیاث الدینک عمزاده سی ضیاء الدین
 فخر رازی علمیه قیام وغیاث الدینیه مراجعتله ذمی
 التزام ایلدی ایسه ده غیاث الدین سوزینه قولاق ویرمدی.
 ایکنجی کون ابن القدوه جامعده وعظه باشلا یوب منبره
 چقدقه حدوتصلیه و(ربنا امنابما انزلت واتبعنا الرسول)
 آیه کریمه سی قرائتن صکره «ایها الناس بن رسول
 اکرم حضرتلرندن روایت صحیحله ایله بنم عندمده ثابت
 اولان اقوالدن بشقه برشی سویلم. ارسطاطالیس ایله
 ابن سینانک کفریاتنی وفاراینک فلسفه سی بیلم. شیوخ
 اسلامدن برشیخ دونکی کون مباحثه شناسنده نه ایچون
 بنی شتم ایلدی «دیه رک اغلامغه باشلادی. حاضر
 بولنان کرامیه طائفه سی دخی اغلا یوب فخر رازی علمیه
 بولنانلر طرف طرف تجمعله فتنه و قتال ظهور ایده جک

بر درجه یه قدر ایش بیومکه کسب استعداد ایلدی.
 بونک اوزرینه غیاث الدین یاننده کی جماعتی ارسال ایله
 خلقی تسکین و فخر رازی بی هراته اعاده ایتشد.

(۵۹۷) تاریخنده سلطان غیاث الدین ایله برادری
 شهاب الدین خراسان بلادندن خوارزمشاهه عائد اولان
 بلادی استیلا ایلدیله ایسمده (۵۹۸) ده خوارزمشاهه
 ینه بلاد مذکورہ بی اخذ و تملک ایتدی.

(۵۹۹) سنه سی جادی الاولاسنده غیاث الدین
 او لفتح محمد بن سام الثوری وفات ایتمکه او آراق
 طوسده بولنان برادری شهاب الدین غازی شهر رجبده
 هراته واورادن فیروزکوهه عزیمت ایتش و برادرینک
 مقامنه جلوس ایتش اولدیغی حالده (۶۰۲) سنه سنده
 بر فدا دینک سؤ قصدیلله شهیداً وفات و سربر حکومت
 برادر زاده سی غیاث الدین شہو دین غیاث الدین محمد
 جلوس ایلدی.

سنه مرقومه ده غیاث الدین محمود ایلله خوارزمشاه
 آره سنده وقایع کثیره جریان ایدرک بلادینک بعضیلری
 خوارزمشاه جانبندن استیلا اولمش و (۶۰۷) سنه سنده
 خوارزمشاهک امریلله دایسی و هراته و ایسی امیر ملک
 جنود کلیه ایلله فیروزکوهه کیدرک حرباً غلبه و غیاث.

الدین محمود ایله اوغلی علی شاهی طوتوب خوارزمشاهه
ارسال ایتدکن صکره خوارزمشاهک امریله ایکیسیده
اعدام ایدلمشدر.

بوندن صکره امراء غوریه غیاث الدین محمودک
اوندرت یاشنده بولنان اوغلی بهاءالدین سامی غور
حکومتی سریرینه اوطوردوب اوصرده مخالفت قیام ایدن
شہزادکانک بعضیسنی قتل و بعضیسنی حبس ایلدیلر. بونی
متعاقب خلافکیراندن برجهیت قیام کوستروب شہزاده
لرک قاتلرندن قرق بش قدر اشخاصی دردست وفیلرک
ایاقلری التنه القا ایتلمشدر.

بهاءالدین سامک جلو سندن اوچاه صکره خوارزم
مشاهک یانده بولنان علاءالدین اتسزین علاءالدین جهانسوز
خوارزمشاهک ترفیق ایتدیکی عسکرله فیروز کوهده هجوم
ایدرک سنه مذ کوره جادی الاولاسی واسطنده حکومت
غوریه بی ضبط ایلدی.

(۶۱۱) سنه سنه قدر غور حکومتی علاءالدین اتسزک
یئنده قابوب سنه مذ کورده خوارزمشاه غور بلادینی
بندن نزع ایله طوغریدن طوغریه کندی ممالکینه ضم
واخلاق وامراسندن بریسنی اورایه والی تعیین ایتکله
حکومت غوریه منقرض اولدی.

التنجی فصل

(ترکستان قطعه سی قرون وسطی وقایع)

(تاریخیه سی بیانده در)

ترکستان قطعه سی بعض جغرافیین جنوبی، وسطی، شمالی و بمضیلری شرقی و غربی قسملرینه تقسیم ایدرلر. برنجی تقسیمه نظراً خوارزم مملکتک بعض بلادیه طخارستان بلادی جنوبی، عربلرک ماوراء النهر دیدکری بخارا، سمرقند بلادی وسطی قسمنده داخل اولوب قسم شمالینک اکثری صحرا و مفازلردن عبارتدر.

ایکنجی تقسیمه کوره تیان شان جبالنک هند قوش جبالنه اتصال ایتدیکی محلدن کاشغرک غربنه قدر شرقی، بخارا، خیوه، خوقند خانلقلرینه تابع اراضی قسم غربیدر.

برنجی مبحث

(بلاد ترکستاندن خوارزم وقایع تاریخیه سی بیانده در)

(۹۳ - ۶۲۲)

خوارزم بلادی شرقاً نهر جیحون، غرباً بلاد اترک شمالاً بلاد لک، جنوباً بلاد خراسان ایله محدوددر. بلاد

مشهوره سی کرکایج صغیر، کرکایج کبیر، زخمشر، هزاراسب،
خام جرد، خیوه شهرلر بدر.

قتیبه بن مسلم خراسان والیلمکی زماننده بلاد
مذکوره حکمداری خرزادک کوچک برادری کندوسنه
مخالفت اوزره اولوب استتلالنه مانع اوله یورایدی.
بونکله برابر اهالی حقنده وفوعبولان مظالمی دخی جله بی
توحیش ایتمکله حکمداره شکایتس فائده کوره میورلر ایددی.
هجرتک (۹۳) سنه سنده قتیبه غزا ایچون صغده
کیدرکن حکمدار مشارالیه قرنداشک تهرندن قتیبه به
مراجعه مجبور اولوب خوارزم طریقله صغده کیدر
ایسه قرنداشک و ملککنده کندوسنه معارض اولانلرک
ازله زینه باقلمق شرطیه دائره اطاعته داخل اوله جغنی
قتیبه به یازدی. قتیبه موافقت جوابی ویردکن صغره
عسکرله خوارزمه توجه ایلدکده امر امدافعه لزوم
کوردیلر. حکمدار «قتیبه مملکتزینه سوء قصد ایچون
کلیوب و طریقندن صغده کیده جکنه دائر امنیت المش
اولدیغنی» بالفهیم مدافعه دن منع ایلدی. هپسی بی قید
و فتور ذوق و صفالریله مشغول اولدیلر. قتیبه خوارزم
بلادندن هزاراسبه و اصل اولدقه مملکت علمهنده کی
حرکتی حس اولندیغندن خوارزمشاهک اصحابی مقاتله

ایمک استدیلمر . خوارزمشاه بونجه قوتلی دولتر اهل
اسلامه قارشو مضمحل اولمشیکن خوارزججه مقاتله نک
سقاتی معلوم اولدیغنی وحسن صورتیه قتیبه نک دفعی
مناسب اوله جفتی اصحابنه بیان ایله برابر کیندوسی بلاد
خوارزمین فیل شهرینه کیدرک قتیبه ده شهر مذکورک
اوکنده کی نهرک برطرفنه نزول ایلدی . اموال واسرای
معینه ایله عقد مصالحه ایلدیلمر .

بوندنصکره قتیبه قرداشی عبدالرحمنی خوارزم
بلادین خام جرد شهری اوزرینه کوندردکده اهالی مدافعه
قیام ایتدیلمر . عبدالرحمن حرباً خام جردی استیلا
ایتدی . خوارزمشاه ایله بعدالمصالحه خوارزمشاهک
برادريله سائر معارضلری دردست وازاله اولندیلمر .

اوتاریخدن یعقوب لصفارک خراسانی استیلاسنه دکین
بلاد مذکورده خراسانک اعلاندن معدود ایدی . (۲۵۹) ده
یعقوب لصفارک و (۲۸۸) ده امیر اسماعیل سامانینک ید
ضبطه یکنی . بنی صفار و بنی سامان یدلرنده بولندیغنی
و قتلرده دخی والیرله اداره اولنور ایدی .

(۳۸۵) سنه سنده خوارزمشاه ابو عبدالله خوارزم
ولایتده حکومت سامانیه نک امیری ایکن خراسان والیسی
ابوعلی سیمجور ایله بلخ والیسی فائق متفقاً امیرنوح

سامانی به مخالفت کوستردیلر . امیر نوح ابوعلی بی خراسان
ولایتندن عزل ایله خراسانی غزنه به الحاقاً امیر سبکتکینه
اعطاوا امیر مشاور الیهی ابوعلی وفائق ایله حربه مأمور
ایلدی . امیر سبکتکین عسکرله کیده چکی وقت ابوعلی
وفائق بنی پویدن فخرالدوله به مراجعتله استمداد ایلدیلر .
امیر سبکتکین اوغلی محمود ایله برلکده کیدرک غلبه ایتمکله
امیر نوح هراتی سبکتکینه و نیشابوری اوغلی محموده توجیه
ایلدی . بونی متعاقب ابوعلی وفائق حرباً محموده غلبه
ایتمش اولدقوری حالده سبکتکین عسکرله یشوب ایکیسفیده
قاچرمله ابوعلینک امیر سامانی به مراجعت متضرعانه سی
اوزرینه امیر مشاور الیه شو مراجعته جواباً فائقدن ایریلوب
خوارزمه کیدر ایسه قصوری عفو اولنه جفنی ابوعلی به
یلدردی . ابوعلی خوارزمه یاقن برقریه کتدکده
خوارزمشاه ابتدا حرمت کوستروب صکره ابوعلی بی
قبض و حبس ایلدی .

(خوارزمده بنی مأمون حکومتی)

(۳۸۵ - ۴۰۷)

بو اثناده مأمون بن محمد امیر سامانی جانبندن خوارزمه
تابع جرجانیه شهرنده والی ایلدی . خوارزمشاهک شو

مناسبتیں معاملہ سنی ایشہ تکدہ حد تلنوب علیہنہ قیام
و حرباً غلبہ ایلہ ابو علی بی محبسن بالاخراج خوارزم
شاہک یدندہ اولان بلادی استیلا و بعض اصحابی اورادہ
بالاقامہ خوارزم شاہی احضار و اعدام ابدی (۳۸۵) .
مأمون بلاد خوارزمی استیلا ایلدکدہ بلا سمد کورہ
ولاء و حکمدارانہ عنوان مخصوص اولان خوارزم شاہ
لقبیلہ ملقب اولمشدر .

مأمون بوند نصکرہ خوارزم بلادینی حسن اداره ایلہ
(۳۷۸) سنہ سنندہ وفات ایلدیکندن اصحابی طویلانوب
او علی ابوالحسن علی بہ بیعت ایلدیلر . یمین الدولہ محمود
علینک ہمشیرہ سنی تزوج ایتش و ایکسی یدواحد کی
متفق بولمشیدی .

علی وفات ایتدکدہ برینہ فرنداشی ابوالعباس بن
مأمون او طور دی . (۴۰۷) دہ یمین الدولہ خوارزم
بلادندہ کندی نامنہ خطبہ او قونمسنی طلب ایلدیرک بوکا
خوارزم شاہ ابوالعباس موافقت کو ستردی ایسدہ امرامی
عدم قبول ایلہ بومادہ ایچون کاش اولان قاصدی طرد ایدی
و یردیلر . بوندن صکرہ امرای بعض اوہام اوزرینہ
ابوالعباسی بر تقریب ایلہ اعدام ایتدرمشدر .

ابوالعباسک مقتولایتی یمین الدولہ نک مجموعی اولدقدہ

عسکرله خوارزمه توجه ایلدی . امرادن صاحب
الجیوش بتکین بخاری عسکرله مدافعه به چیقوب بین
الطرفین قتال شدید و قوعیله خوارزمیلر منهزم و اکثری
مقتول اولدیلر . بتکین برکمی به یدنوب فرار ایدرکن معینده
بولغانلرکمی بی ردایله بتکینی یمین الدوله به تسلیم ایلدکارندن
بتکین و امرادن سائر مأسورین ابو العباسک قبری یانده
صلباً اعدام اولندیلر (۴۰۷) .

خوارزمک بقیه وقایع

(۴۰۷ — ۴۹۰)

یمین الدوله خوارزمی ضبط ایلدکده امراسندن
توتاشمی اورایه والی تعیین ایلدی (۴۰۷) .

توتاشک وفاتده اوغلی هرون خوارزمه والی
اولمشیدی . (۴۳۴) ده هرون خدمه سی یدلونده مقتول
اولدیغندن برادری اسماعیل یرینه چکدی . بونی متعاقب
مسعود سبکتکینک و یردیکی امراوزرینه شاه ملک عسکرله
خوارزمه توجه ایلدکده اسماعیل سلجوقی سلطان طغرله
دخالت ایتکله سنه مذ کوردهده سلطان مشارایه
خوارزمی استیلا و اسماعیلی اوراده ایقا ایتدی .

سلطان اب ارسلان (۴۵۸) ده قوندیشی ارسلان
ارغونی خوارزمه والی نصب ایلدی.

(۴۶۵) ده سلطان ملک شاه مسند نشین سلطنت اولدوقده
خوارزم بلادینی ابریق داری انوشته کینه اقطاع ایلدیکندن
انوشته کین سلطانک خدمتده قائم اولدیخی حالدده طرفدن
نائب کوندریلور و شونائبلر جانبندن خوارزم بغدی
اداره اولنورایدی.

(۴۸۵) سند سنده سلطان برکیارقک امراسندن ایکنجی
نامنده برذات خوارزم شاه عنوانیه خوارزم ولایتیه امیر
تعیین اولندی.

(۴۹۰) سند سنده سلطان برکیارقه عصیان ایدن امیر
قودن ایله محاربه ایدرکن ایکنجی مقتول اولمغله سلطان
مشارایه انوشته کینک اوغلی محمدی خوارزم شاه عنوانیه
خوارزمه امیرنصب ایلدی. مشهور افاق اولان خوارزم
شاهیان دولتی سنه مذکورده تشکل ایتشدیرکه وقایع
تاریخیدسی اتیده تفصیل اولنه جقدر.

(دولت خوارزمشاهیان)

(۴۹۰ - ۶۲۸)

سلجوقی سلطان برکیارق امیر قودن ایله محاربه ایتک

اوزره خراسان والیسی امیر حبشی بی مأمور ایتش
و خوارزمشاه اکنجی دخی بو محاربه یه سوق اولمشیدی.
ذکر اولندیغی اوزره اکنجی مقتول اولدقدن سلطان
مشارالیه خوارزم ولایتی محمد بن انوشته کینه توجیه ایلدی
(۴۹۰).

انوشته کین امرأ سلجوقیه دن بلد کبلاک اچمه ایلد انمش
کوله سی ایدی. بیودکجه استعداد و درایتی دخی بیویوب
حسن اوصاف ایله کسب اشتهار و سلطانک خدمت
مخصوصه سنه اتصال ایدی. انوشته کینک محمد نامنده بر
اوغلی و ار ایدی. بوده تربیه جه مکمل و فطانتله متصف
ایدی. ذکر اولندیغی اوزره سلطان برکیارق طرفندن
خوارزم ولایتی امارتنه نصب اولدقدن مسکرمه اوقاتنی
نشر عدالت و مکرمته حصر ایتش و سلطان سنجر دخی
محمدی خوارزم امارتنده ایقا انلشیدی. کفایت و شهامتی
کتدکجه بیودیکندن سلطان سنجرک یاننده حیثیت و اعتباریده
بیودی.

ملوک اتراکک بعضیلری خوارزمه کوز دیکوب بو
مقصدی ترویج ایچون حرکات عسکریه التزام ایلدکلی
اثناده محمد خوارزمشاه سلطان سنجرک یاننده ایدی.
اتراکک تجاوزینی ایشته دکنده سرعتله خوارزمه عزیمت

وتداركات حربيه سنی اكان ايله مدافعه يه قیام كوستردی .
اتراك حرباً منهزم اولدیلر .

محمد خوارزمشاه (۵۲۱) تاریخنده وفات ایتکله
یرینه سلطان سنجر ك امريله اوغلی اتسز خوارزمشاه
اولمشدر .

اتسز بر مدت سلطان مشارالیهك دائره اطاعتده
بولنوب حروب و مغایزیده حسن خدمت و ابراز بسالت
ائش ایدی . صکره استقلال ارزوسنه دوشمکله ییغیرنده
یوک یوک وقوعات یوز كوستردی .

(۵۳۳) سنه سنده اتسزك سلطانه عصیانی تماميله
شایع اولدیغندن سلطان مشارالیه عسکرله تنگیله قیام
ایلدی . خوارزمشاه مدافعهده یوزیلوب اوغلی ایل قتلغ
دخی حرب ایدرکن مقتول اولمشدر .

سلطان سنجر خوارزم بلادینی بالاستیلا برادرزاده سی
سلیمان شاهه اقطاع ایتدکن صکره مروه عودت و اتسز
باشنه طوپلادیغی عسکرله خوارزمه عزیمت ایلدی .
اهالی ایسه سلطان سنجر ك عسکرندن متفر اولدقلرندن
اتسزه اتباع ایلدیلر . سلیمان شاه بالضرور خوارزمی ترك
ایله سلطانك یانه كتدی .

(۵۳۶) سنه سنده سلطان سنجر قره ختای اتراکیله

مخاربه ده بوزیلوب بلخه عزیمت ایلدکده اتسر انتهاز
فرصت و سلطان سنجرک مقر سلطنتی اولان مرو شهرینی
استیلا ایچون عسکرله عزیمت ایدرک خارج شهره نزول
ایتدی . اهالی اتسر علمبنده مخالفت عمومیه کوستردیلر .
اتسر غلبه و شهره دخول ایله مخالفت کوسترنلردن چوق
ادم اولدردکن صکره خوارزمیه عودت ایتشدر .
اعاظم علمادن فقیه شافعی ابراهیم مرورودی و علی بن
محمد بن ارسلان و شریف علی بن اسحق الموسوی نام ذوات
بوصرده مقتول اولدیلر .

اتسر خوارزمشاه سنه مذکوره شوالنده عسکر
استحکایله نیشابورده متوجهاً خوارزمین حرکت ایتدکده
زهاد و علما وقتها مشارالیهک یانسه عزیمتله مروده
کوستردیکی شدتی نیشابورده کوسترمامسینی رجا ایتدیلر .
خوارزمشاه تأمین و شهره دخول ایلدی . متعاقباً سلطان
سنجرک خطبه سنی قطع ایتلرینی خطبایه تنبیه ایدوب جمعه
کونی جامعده خطبه اوقنورکن خطیب سنجرک اسمنی ترک
و خوارزمشاهک اسمنی ذکر ایتسی ویوز سنه دن زیاده درکه
متبعوعلری اولان بردوات قویه و عالیهک اعظم ملوکندن
معدود برپادشاه عادلک اسمی برنده امرادن بر شخصک
کوله زاده سی بولنان اتسرک اسمنی جماعت ایشتمریله برابر

بوکا تحمل ایده ییوب و اوویلا صدالریله بکا و صیحه عمومیه
ایله برندن صحیرایان هر درلو فردا کارلق اختیار ایده جکینه
دار حسیات مؤثره ابرازینه ابدار ایلدیکندن اورطه ده
قیامت قویغه و جامه دن چقان سلاحه صارلغه باشلادی .
اصحاب رأی و عقولک نصایحی خلقت قلوبنده کی تأثرات
عمومیه بی تسکین ایده مدیکندن اتسر هامله سنی تعدیله
مجبور اولغله (۵۳۷) سنه سی محرمی ابتداسنده نیشابور
اهالیسی اتسرک خطبه سنی قطع وینه سلطان سنجرک
خطبه سنی اعاده ایلدیلر .

خوارزمشاه بوندن صکره بیق شهرینه عسکر سوق
ایدوب بش کون مقادیا محاربه وقوعبولمش یکن اهالی
مدافعه ده فوق العاده شدت کوسه تردیلر . شهر استیلا
اولنه مدی . خوارزمشاهک عسکری محاربه دن وازکوب
بهقک کوپلرینی یغما و خراب و خراسان نواحیسنجه ده
هر درلو تجاوزی ارتکاب ایلدیلر . قره ختایلرک ایسه
قوتلرنده نمایان اولان شدت و خوارزم اهالیسیله قره
ختایلر بینلرنده کی مجاورت سلطان سنجری خوارزمشاه
حقنده مسامحه اختیارینه مجبور ایتشدی . خوارزمشاه
ایسده بلاد مذکوریه بی حرباً استیلا ایدی .

(۵۳۸) سنه سنده سلطان سنجر قره ختایلرله اولان

خاله سنی تخفیف ایدرك عسا کر کلیه ایله یوزینی خوارزم
 شاه علیه چو بردی . خوارزمشاهك استیلا ایتش
 اولدخی محللری بربرر یدضبطه الدقن صکره خوارزمی
 محصره شدیدة الله الدی . خوارزمشاهك هر درلو
 اسباب مقاومتی استعمالده مقابل سلطانك منجیقتر و هجومله
 تشدید و تضییق محصورینی دخالته مجبور ایلدی . سلطان
 ایسه دأره محصوریتده بولنان خصماسنك مقاومت تعلقی
 ایدن اسباب و اقتدارلرینك اضمحلالده واقف اولدیغدن
 مروه عزیمت اوزره ایلدی . بوصردهده خوارزمشاه رسل
 و هدایای کثیره ارسالیله اعتراف جرم و مصیبت و عرض
 تضرع و ندامت ایتکله بیلرلنده مصالحه منعقد اولدی .

سلطان عودت ایتدکن صکره خوارزمشاه ینه قدم
 خلاف اوزره قیام کوستردی . سلطان ادیب صابر نام
 ذاتی نصیحت ایتک اوزره کوندروب ادیب خوارزمه
 واصل اولدقده انسر ادبی کوز حبسنه القا و لوازم
 محاربه بی جمع و اکماله اعتنا ایلدی . بونکله برابر
 ملاحظه اسماعیلیه اصولی اوزره سلطانه سوء قصد ایچون
 ایکی فدایی دخی تدارك ایله بوله چقاردی . ادیب صابر
 بوتشیشدن خبر الوب فداییلرک شکل و سیما لرینی تحقیق
 و ب و تقریب ایله سلطانه اخبار ایتدیکندن سلطان تحریرات

عظیمه ایله ایکیمسینده بولاروب اعدام ایتدرمشدر . بو
ماده بی سلطانه بیلدرن ادیب اولدیغنی خوارزمشاه
اکلامقله ادبی نهر جیحونه اتردی .

(۵۴۲) سنه سنده سلطان سنجر بریوک اردو ایله
خوارزم بلادینه توجه و هزاراسب شهرینی حصرآستیللا
ایلدی . اتسزک مادحی شاعر مشهور رشید و طواط هزار
اسبده کی محصورین ایچنده ایدی . اثنای محاصره ده
خوارزمشاهه خطاباً انشاد ایلمش اولدیغنی

کردشمنت ای شاه شود رستم کرد

بک خرز هزاراسب توتواند برد [۱]

بیتنی برورقدیه یازوب شورقه بی بر اوقه ربط ایله سلطان
سنجرک اردوسنه آتیش و اوقی بر عسکر بولوب سلطان
سنجره کوتوردکنده سلطان حدتدن پر آتش اولمشیدی . هزار
اسب شهرینی استیلاسی عقینده و طواطی بولاروب یدی
پارچه اولق اوزره پاره لنمسی امر ایلدی . و طواط بو
امری ایشدکنده توپیری اورپوروب مسخره لقدن بشقه
صورتله خلاصی چاره سنی بوله مدیغندن «پادشاهم ! و طواط

[۱] مال بیت: ای شاه اگر دشمنک رستم کرد اولسک سنک هزار

اسبکدن برخریلله کوتورمکه مقدر اوله من .

[۲] بر ضعیف قو شد. وجودی یدی پارچه اولغه متحمل
دکادر. ایکی پارچه ایلدسنی امر ایدیکزه دیمسی سلطان
خوش کلمکه کولهرک و طوطای عفو ایلدی.

سلطان هزار اسب شهرینی بعدالاستیلا کیدرک خوارزمی
تحت محاصره یه الدی. محاصره ده منجنیق لوله کوستر بلان
تضییقات امتداد و شدت مضایقه محصورینی بر مادی تیدیکندن
اهو پوش نامنده بر زاهد متقی حضور سلطانیه عزیزتیه
اتسز و اهالی حقنده عرض شفاعت و طلب عفو و مرحمت
ایلدی. خوارزم شاه دخی رسل و هدایای کثیره تقدیمیه
عرض تصرع و نیاز ایدیکندن بودفعه ده سلطانک عفرینه
مظهر اولمشدر. بوصره ده منعقد اولان مصالحه شروطنک
برای اتسزک حضور سلطانیه کله رک بالذات استغای
قصور ایتسی ایدی. اتسز اسب سوار اولهرق سلطانک
یانه کلش و چادره اوزاق بر محمله اتدن اینوب چادره
قدر پیاده یوریمسی اصول مرعیه دن ایکن چادرک اوکنه
قدر اتدن اینامشدر. شوحرکندن سلطان متأثر اولدی
ایمه ده عهده و فایز عایت و مسامحه اختیاریه مروه عودت
ایلدی. بوندن صکره سلطان سنجرله خوارزم شاه
بیننده کی مصافقه خلل کلامشدر.

[۲] و طوطا لفظی کبجه قوشی معناسندرن.

خوارزمشاه، سلطان سنجره تعلق ایدن او هامنی
 ازاله ایتدکن صکره برمدت ترکستان غزاسیله مشغول
 اولدی. سلطانی غزلر اسیر ایتدکن صکره غز طائفه سنک
 خراسان حوالیسنه تجاوزلرینی منع و خراسان والیسی
 محمودخانه معاونت ایچون عسکرله نسا حدودینه قدر کتدکه
 سلطانی اسارتدن قورتلدیغی خبرینی الوب عودت
 ایدیور ایدی. یولده مزاجنه انحراف عارض اولدی.
 کندوسی چادرده مرضنک تأثیر و خیمیه مضطرب و بعض
 رؤسا یاننده جالس اولدیغی حالده خارج خیمهده بر
 حافظک قرآن او قودیغنی ایشیدوب استماع ایچون چادرده
 بولنانلره سکوت ایتلرینی امر ایلدی. (و ماتدری نفس بای
 ارض تموت) آیه کریمه سی اول باول قولاغند دو قئمغله
 بوندن سوءتفاؤلله ذاعب و مرضنک بردن بره اشتدادیله پک
 مضطرب اولهرق (۵۵۱) سنه سی جادی الاخره سنک
 طقوزنجی کونی (ما اغنی عنی مالیه. هلاک عنی سلطانیه)
 آیه کریمه لرینی تلاوت اوزره ایکن روحنی قابض الارواح
 تسلیم ایلدی.

متوفای مشارالیه اهالی حننده عدل و خیره دوام ایله
 معروف و حسن سیرتله موصوف ایدی. زمان حکومتده
 خوارزم بلادی اهالیسی حال اسایش و امنیتله عمریکیر-

دکارندن وفاتی زیر دستنده اولان محارجه تأسف عمومی
موجب اولمشد.

خوارزمشاهک وفاتندن صکره اوغلی ایل ارسلان
خوارزمه عزیمت و یولده استقبال ایدن ارکان و امرا
کندوسنه بیعت ایلدیلر.

اتابک اغلیبنک ایله امرانک برطاقی سلیمان شاه بن
انسری سریر حکومت و اوطورتمق استدیلر ایسه ده ایل
ارسلان سبقتله مرکز حکومت و دخول و مخالفین ازاله
ایتمشدر.

ارسلانک بدایت حکومتنده امراء اترا کدن لاجین
بک ایله قزلبانک بعض متحیراتی سمرقنددن خوارزمه کلوب
یغوغانک مقتولیتندن طولایی استغاثه ده بولندیلر. ایل
ارسلان بونلره استقامت اعطاسیله خان علمینده اعلان حرب
ایلدی. و خان، ایل ارسلانک حرکتنی ایشندکده قرا کول
وزیر دستنده کی سائر محاررده کی ترانکه بی طوپلایوب قرا
ختاییلردن دخی استمداد ایتدی. خوارزم شاه سمرقنده توجه
ایلدکده سمرقند حکمداری ایلك ترکانک معاونتیه جمع
ایتمش اولدیغی عسکری استصحاب و آب صغد کنارینه
نزول ایتدکده ایل ارسلانک عسکرنده کی انتظام کوزینی

یلدر دیغندن سمرقند علمانی توسیطایله عقد مصالحهیه
موفق اولمشد.

بوندن بر مدت صکره ایل ارس-لان خوارزمین قره
ختای خانده معین اولان ویرکونک اداسنده مسامحه
کوس-تردیکنندن (۵۶۸) سنه سنده قره ختای حانی ایله
بیلرلنده محاربه وقوعبولدی. شو محاربه ده ایل ارس-لان
اقبح هزیمتله منزم اولمش وشوانهزامک قهریله خسته لنوب
خوارزمه عودتنده وفات ایتشد. ایل ارس-لان
صکره سریر حکومته جلوس ایدن کوچوک اوغلی سلطان
شاه حدیث السن ایدی. والده سی ترکان خاتون و صایتله
امور حکومتی اداره یه باشلادی. سلطان شاهک بیوک برادری
وجندو الیسی تککش باباسنک وفاتنی و سلطان شاهک جلوسنی
ایشیدکده قره خطایلردن بالاستمداد جمع ایلدیکی اردو ایله
خوارزمه هجوم ایدرک سلطان شاه مغلوباً فرار ایتکله
تککش خوارزمی استیلا وترکان خاتونی اعدام ایتدی.
سلطان شاه مرو حوالیسنده باشنه طوپلانا عسکرله انسا
و ابیورد شهرلرینی بالاستیلا ملوک مجاوره دن دخی استعانه
ایدوب (۵۸۹) سنه سنه قدر قرنداشی تککش ایله ارلرنده
یک چوق محاربه لر وقوعبولمش اولدیغی حالده خوارزم
حکومتی اله کنیره میوب اوتارینخده داربقایه ارنخمال

و تیکش سلطان شاهک غایله سندن خلاص ایله کسب استقلال
ایتمشد.

سلطان شاهدن منحل نسا و مرو و سائر بلاد خراسان
تکشه منتقل اولمغله بلاد مرقومه دن نیشابوری اولوقت
قطب الدین، صکره علاء الدین لقبیله ملقب اولان اوغلی
محمده و مروی بیوک اوغلی ملک شاهه توجیه ایلدی.

(۵۹۰) سنده سنده سلجوقی ملک طغرل ری شهرینه
هجوم ایتمکله خوارزم شاه طرفدن اوراده بولنان اینج
فرار ایتش و بواشاده خلیفه ناصر الدین الله ملک طغرل
علیهنه قیام ایدرک طغرل یدنده بولنان بلادی منشور ایله
خوارزم شاهه توجیه ایتمکله خوارزم شاه عسکرله ری
شهرینه هجوم ایلدکده طغرل حرباً مغلوب و مقتول اولوب
خوارزم شاه جانبندن طغرلک سر مقطوعی بغداده
کوندرلشد.

(۵۹۳) ده خوارزم شاهک بیوک اوغلی و مرو و ایلی
ملک شاه وفات ایدرک برینه قطب الدین محمد نصب اولندی.
(۵۹۴) ده خوارزم شاه ایله ختاییلر ارالرنده خصومت
وقوعیله ختای خانی عسا کر کثیره ایله خوارزمی محاصره
ایتدی برشیئه موفق اوله مقسزین عودت ایتدکن صکره
خوارزم شاه عسکرله کیدرک بخارایی ضبط ایلدی.

(۵۹۵) ده خلیفه نك امریله ملاحدہ علیہندہ حرکت وارسلان کشا قلعه سنی بعد الاستیلا الموتہ کیدرک ملاحدہ دن یقہ لیدیغنی اعدام ابله خوارزمہ عودت ایلدی . عودتدن صکرہ ملاحدہ طاقه سی خوارزمشاهک وزیر نظام الملک مسعود بن علی اوزرینه هجوم ابله وزیر مشار الیہی اعدام ایلدیله . ملاحدہ نك بو حرکتی عقیدندہ خوارزمشاه اوغلی قطب الدینی عسکرله کوندروب ملاحدہ یدارنده کی ترشیش قلعه سنی محاصره ایلدی . محصورین عرض اطاعت و قطب الدینہ یوزیک دینار اعطا ایتمکله بینرنده مصالحه منعقد اولمشدر .

(۵۹۶) سنه سنده خوارزمشاه تکش شهرستان نام بلدهده فوت اولغله نعشی خوارزمه نقل و دفن اولندی . و سریر حکومتہ اوغلی قطب الدین محمد جلوس ایلدی . محمد اولوقته قدر قطب الدین لقبیله معروف ایکن اندن صکرہ علاء الدین دیوتلقیب ایدلمشدر .

تکشک وفاتنده اوغلی علی شاه اصفهانده ایدی . علاء الدینک طلبی اوزرینه خوارزمه کلده خراسان حربنه مأمور اولوب نیشابور و الیلکیده عہدہ سنه توجیه اولندی . نیشابور و الیسی و قطب الدینک برادر زاده سی هندو خان عیسندن خوفاً مروہ فرار و خراساندن بریولک اردوچمنہ

قیام ایلدی . شو حرکت شایع اولدوقده چقر ترکی قومانداد
سیله خوارزمشاهک سوق ایلدیکی عسکره تقرب ایتسیله
برابر هندو خانک جمعیتی طاغیلوب کندوسی غزنه حکمداری
غیاث الدینک یانه قاچدی . چقرک مروه دخولی غیاث
الدینک مسموعی اولدوقده طالقان امیری محمد بن جربکه
ویردیکی امر اوزرینه امیر مشارالیه عسکرله کیدرک مروه
الرود ایله پنجاهه کویلرینی استیلا ایتدکن صکره مروه
خطبه نك غیاث الدین نامنه اوقونمسنی و یاخود شهری ترک
ایلله چکلمسنی چقره بیلدردی . چقر ، محمد واسطه سیله
غیاث الدینک دائرة اطاعت و تبعیتنه دخول ایلدیکندن
غیاث الدین بومعامله بی علاء الدینک ضعفنه حل ایلله
خوارزم بلادینی هدف تعرض ایتکله باشلامشدر .

(۵۹۷) ده غیاث الدین عسکر چکهرک خراسانک
خوارزمشاهه تابع اولان بلادینی استیلا و هندو خانه اعطا
ایتدکن صکره ینه خوارزمشاهک اعمالدن سرخس
وطوس و نیشابوریده ضبط ایتدی . خوارزمشاه ايسه
اوارالق ختایلرک مدافعه لریله مشغول اولدیغدن غیاث
الدینک مدافعه سنه قیام ایده میورایدی .

(۵۹۸) ده غیاث الدین علیهنه قیام ایدرک دردست
ایلدیکی بلادی ترک ایتز ايسه محاربه یه حاضر اولمسنی

غیاث الدینہ بیلدردی . اوصرہده غیاث الدینک قرنداشی
شہاب الدین عسکرک بر قسملہ ہند حوالیسنده بولندیغندن
عودتہ قدر غیاث الدین خوارزمشاہی مراسلہ ایلہ
اویلامق استدی ایسہده خوارزمشاہ شو مراسلہ دن مقصد
نہ اولدیغنی اکلامقلہ غیاث الدینک خراسانده نائی
بولنان علاء الدین غوری یہ قاصد ارسال ونیشا بوردن
چکلمسنی تبلیغ ایتدی . علاء الدین یدندہ کی بلادک اسباب
محافظہ سنی ملاحظہ اوزرہ ایکن خوارزمشاہ نسا ایورد
ومرو بلادینی ضبط ایلہ ہندوخانی قاچردقندن صکرہ
یوزینی نیشا بورہ چویروب علاء الدین مدافعہ یہ اعتنا
کوسہ ترمش اولدیغنی حالده خوارزمشاہ ایکی ای مدت
نیشا بوری حصراً تضییق وامان ایلہ ضبط وتسخیر ایتشدہر .
خوارزمشاہ بوندن صکرہ سرخس شہرینی الہ
کتیروب سرخسندن ایرلقدہ طالقان اوزرینہ سوق
ایلدیکی عسکر اورادہ بولنان محمد بن جربکہ غلبہ ایتدی
ایسہده محمدک بوصویہ وضع ایلدیکی عسکر بفتہ چقوب
خوارزمیلرہ غلبہ ایلدیکندن خوارزمشاہ مصالحہ یہ
رغبت کوسہ ترمدی . الدیغنی جواب مغالطہ دن عبارت
اولدیغنی اکلا شملقلہ خوارزمشاہ خصومتہ دوام وکیدرک
ہراتی محاصرہ ایلدی . وطالقانده بولنان محمد بن جربک

دخی بر طرفدن حرکتله غلبه ایتدی. خوارزمشاه ایسه هراتک محاصره سنی التزام وشو محاصره بی تشدید قرق کون مدت دوام ایتش ایکن ظفریاب اوله میوب طالقانه کیدن عسکرینک انهزامینده ایشتمش و غیاث الدینک هنده کتمش اولان برادری شهاب الدین عسکرله عودت ایدوب غیاث الدینک قوتی اهمیت کسب ایش اولدیغندن هراة امیری بولن ان عمر المرغنی ایله عقد مصالحه و عودت ایتد کدنصکره غیاث الدینک برادری شهاب الدین عسکرله خوارزمشاه اوزرینه کیده جکی صروده غیاث الدینک وفاتی وقوعبولدی.

(۶۰۰) سنه سنده خوارزمشاه علاء الدین محمد بتکرار عسکرله هراتی محاصره ایدرک ظفر بوله مدیغندن سرخسه کتدی. اوراده اقامت ایلدیکی اثناده شهاب الدین عسکرله خوارزم طرفنه طوغری اچلدنغنی ایش-یدوب سرعتله سرخس-دن حرکت وشهاب الدینک عسکرله خوارزم اراسنده کی طریق ضبط ایله ارالنده قتال شدید جریان ایتش و ایکی طرفدن پک چوق عسکر مقتول اولمش-در. یومحارب-لرده خوارزمشاه عسکرجه ضایعات کلیده اوغرا دیغنی کی اتراکه قارشو دخی بشقه جه برهزیمته

او غرامش و کندوسی یدی نفرله فرار ایدرک اموال
و خزائن کاملاً اتراکک ایادی اغتصابلرندہ قالمشدر .

(۶۰۲) تاریخنده خوارزمشاه بلخ شہرینی و خراسان
بلادندن غوریلرک الارندہ کی محارری حرباً استیلا ایتدکدن
صکرہ ترمنہ شہرنیدہ الہ کتیرمشدر .

ینہ سنہ مذکورہده اون بیک قدر سواری بلادجبلہ
سوق ایلہ اورالری استیلا یہ قیام ایلدی . او آراق جبل
صاحبی آی طوغمش اربیل صاحبی مظفرالدین ایلہ محاربه
ایدہ یورایدی . خوارزمیلر زنکانہ و اصل اولدیغی خبرینی
الدقده اربیلہ عودتلہ کوسہ تردیکی مدافعہ شدیدہده
خوارزمیلر اقبح ہزیمتلہ منہزم اولوب عسکرینک برازی
فرار ایلہ قورتلدی ماعداسی قلیچدن کچیرلدی .

(۶۰۳) سندہ سندہ خوارزمشاه طالقان شہرینی

و (۶۰۴) ده ماوراء النہر بلادینی ضبط ایتدی .

سنہ مرقومدهده خوارزمشاه اتراک ختا ایلہ حرب
ایدرکن بوزیلوب امراسندن شہاب الدین ابن مسعود
ایلہ برابر یاسار تہ طوتلدی . لیکن ختاییلر خوارزمشاهی
طانیق قلدن بر تقریب ایلہ خلاصنہ چارہ بولمق ایچون
ابن مسعود خوارزمشاهی کندی غلامی صفندہ کوستردی
خوارزمشاہده او صفتی التزام ایتدی . ابن مسعود نفسی

ایچون فدیة نجات ویرمک اوزره ختاییلری بالارضا بدل
 فدیہ بی کتیرمک ایچون غلامی صفتندہ بولنان خوارزمشاهی
 ختاییلرک موافقترلی ایله یوله چقاروب خوارزمشاه بو
 تقریب ایله یقہ بی دست اسارتدن قورتارمش و خوارزمہ
 بعدالوصول ابن مسعودک فدیة نجاتنی ارسال وانیده
 تخلص ایتشد.

خوارزمشاهک اسارتدن صکرہ برادری علی شاه
 معدومیتنی اعلان و حکومتی ضبط ایتشیدی. مشارالیه
 عودت ایتدکده علی شاه خوفه ذهاب و فیروزکوهده
 بولنان غیاث الدین محمود غورینک یانہ فرار ایلدی.
 خوارزمشاه امراسندن امیرملک واسطه سیله عسکر
 کوندروب هم علیشاهی، همده غیاث الدینی بالاحضار
 اعدام ایتزدی.

غیاث الدین محمود ملوک غوریہ نك صوک کیسی در.
 بونک مقبولیتله حکومت غوریہ منقرض اولوب حکومت
 مشارالیهاییه عائد بلاد خوارزمشاهک ممالکینه منضم
 اولدیغی کبی ختا حکومتیده سنه مرقومهده خوارزمشاهک
 شدتیه منقرض اوله رق بلاد ختا دخی ممالک خوارزمیه
 منضم اولمشدر.

بوندن صکره مکران، کرمان، سند، غزنه بلادینی

خوارزمشاه استیلا ایلدی. کرک شوبلده لر، کرک ختا
وماوراءالنهر بلادینه تعلق ایدن وقایع تاریخیه مباحث
مختصه سنده مندرجدر.

مشارالیه علاءالدین محمدخوارزمشاه دائره استیلا-
سنگ توسهندن غروره تصادفله بغدادده کندی نامه
خطبه او قوتدرمق واسمنی (سلطان) عنوانیه یادایتدرمک
مراقنه دوشوب شوارزوسنی اسنحصال ایچون خلیفه
الناصر لدین اللهه مراجعت ایلدی ایسه ده روی قبول
کوره مدیکندن عسا کر کلیه ایله خلافت عباسیه علیه
قیام وفارس، ماوراءالنهر، قزوین، زنجان، اهر، همدان
اصفهان، قم، کاشان، اذربایجان شهرلرینی حرباً اطاعتی
دائره سنه ادخال ایتدکدن صکره یوزینی بغدادده چویردی
همداندن اوچ مرحله ایرلدقده بغایت شدتلی برصوغوقه
طوتیلوب اوحوالیده مثلی کورلماش بردرجه شدیدده
قارار دخی باغمقله چادرلر، عسکرلر، حیوانلر هپ قارالتنده
قالدیغندن حیوانات وپک چوق عسکر تلف اولدی.
حوالی مذکورده وجوارنده بولسان اهالی واکراد
خوارزمشاهک اردوسنده موجود اموال و مهماتی یغمايه
قیام ایلدیلر. خوارزمشاه، سؤ حال ایله بلادینه چکیلوب

شو حادثه دن نشئت ایدن ضایعات و نواقصی اصلاح
 و اکمال ایله اوغراشرا یکن تانار بلیه سی اوج ویرمکه باشلادی.
 بو صروده ینه عراق علیهنده کی مقصدینه وجود
 ویرمک افکارندن کندوسی اله میوب (۶۱۵) سنه سی
 محرمنده مروه واورادن ماوراءالنهره وبعده نیشابوره
 کیده رک جمعه کونی منبرک یاننده جلوس ایله خلیفه
 الناصرل دین اللهک خطبه سی قطع ایتسی خطیه امر
 ایتدی. وکذلک زیر دستنده اولان بلخ، بخارا، سرخس
 بلادینک بجهل سنده خطبه یی قطع ایتدردی ایسه ده
 خوارزم، سمرقند، هراة بلادنده خطبه نک قطع وردی
 عموم اهاالینک اتحاد آراسنه تابع اولدیغندن بلاد مرقومده
 کماکان ناصرل دین الله نامه خطبه او قونمشدر.

خوارزمشاه علاءالدین محمدک بالاده کوسه تریلان
 فلاکتی خلافت علیهنده کی افکار فاسده سنک مجازات
 معنویه سی اولدیغی حالده شو افکاره دوامدن فارغ
 اولدیغی بغدادجه معلوم اولدقدن خلیفه الناصرل دین الله
 او ارالق تانارستان حوالیسنده نشرلوای سطوت ایدن
 جنکیز خانی بعض وسائط ایله خوارزمشاه علیهنده
 تحریک ایلدی جنکیز خان ایله خوارزمشاه بیننده بر تجارت
 معاهده سی منعقد اولدیغی جهتله جنکیز خان نقض عهدی

خوش کور میور ایدی . او صرده تاتارستانک بعض
تجاری خوارزمشاهه تابع اترار ولایتنه کلوب ولایت
مذکوره والیسی اینال جق بونلری جاسوس دیه توقیف
و خوارزمشاهه اشعار ایلدیکندن والی مشارالیه خوارزم
شاهک ویردیکی امر اوزرینه تجاری اعدام ایتدردی .
شو حادثه تاتار بلیه سنک ممالک اسلامیه به تجاوزینه سبب
اولمشر .

تجارک قتل اولدقلری جنکیرخانک مسموعی اولدقده
اینال جقک مقیداً طرفته ارسالنی خوارزمشاهدن طلب
ایتدی . خوارزمشاه رد ایله جواب ویردی . جنکیرخان
الدیغنی جواب ردی متعاقباً خوارزمشاه علیهنه قیام
کوستردی . خوارزمشاه تحقیق ایچون کوندرمش اولدیغنی
مأمور دوندکده تاتار عساکرینک کثرتنی و هر بریسی
قتالجه اصبر مخلوقات اولدیغنی حتی اسلحه البسه لرینی
محتاج اولدقلری هر درلو اشیایی الایله اعمال ایدوب
کرم و سرد روزکاردن و مشاق و تعبیه مقاومتن بانه
و پروالری اولدیغنی عرض ایلدکده خوارزمشاه جنکیره
قارشو برخصومت قپوسی اچدیغنه نادم و متأسف اولدی
ایسه ده اولان اولمش کیدن کتمش اولدیغندن اسباب
تحفظه مجبوریت کوردی .

کیفیتی بعض علما وعموم امرا ایلہ لدی المذاکرہ
خوارزمیہ ملک سطاوت مقامیہ ایلہ قورقتمش اولدقلری
اھالیہ قارشو معتدلری اولان مقاومتی تاتارلرہ مقابل
دخی استعمال ایدہ جکاری ملاحظہ مغرورانہ سیلہ
خوارزمشاھک وھمنہ اھمیت ویرمکسزین متعاقباً
محاربہ یہ قرار ویردیلر.

جنکیز خان ایسہ خوارزمشاھہ سفیر مخصوص
ارسالیلہ «تجاری اعدام و اموالی اغتصاب ایتدیکز»
ایشانہ شمدیہ دکین کوزیکزک کورمدیکی بر جمعیت
عسکریہ ایلہ بلادیکزہ کلہ حکم مقاومتہ اقتداریکز وار
ایسہ حربہ حاضر اولیکز «تھدید شدیدینی خوارزمشاھہ
تبلیغ ایتدی» خوارزمشاھہ بو مادہ ایچون جنکیز خانک
کوندردیکی سفیری قتل ایلہ برابر «کنندوسی زجت
چکمسون» ایشانہ بن اوزرینہ کلیورم «جوابینی کوندردی»
وجمع ایلدیکی بر بیوک اردو ایلہ تاتارسنہ طوغری
اچلدی» جنکیز خانہ تابع اولان بلادہ ایاق باصدیغی
اشادہ جنکیز ملوک اتراکدن کشملو خان ایلہ محاربہ یہ
کشمشیدی» خوارزمشاھہ اورالردہ صبیان ونسواندن بشقہ
برشی کورہمدی» بونلری اسیر و اموال موجودہ لرینی
اغتم ایدرک عودت ایلدیکی صرودہ جنکیز خان کشلو

خان محاربه سندن عودت و خوارزمشاهك تجاوزاتنی
استخبار ایلدی. فورطنه یه طوتمش دریا کی نشرامواج
غضب و حدت و خوارزمشاهی تکمیلده التزام سرعتله
عسکرینك بر قسمنی خوارزمیلری تعقیبه مأمور ایلدی.
خوارزمشاه هنوز بلاد مذکوره حدودندن چقمزدن
تاتارلر کندوسنه یتشدیلر. اردهلرنده اوچ کون اوچ کیجه
قتال شدید و قوعبولدی. خوارزمشاهك عسکرندن
یکرمی بیك، تاتارلردن لایعد و لایحصی مقتول یرله
سرلدی. میدان محاربه قانندن بطاقلقره دوندی. دردنجی
کیجه ایکی طرف دخی یورغنقدن بی تاب و طاقت اولدیغی
حاله بربرندن ایرلایلر. خوارزمشاه عسکرله بخارایه،
تاتار عسکری جنکیرخانك یاننه عودت ایلدی. خوارزمشاه
بخارایه عودت ایلدکده تاتارلر ایله اره سنده پارلامش
اولان آتش خصومت ارتق افلاکه سرچکه جکنی و جنکیر
ارقه سنی براقیه جفنی بیلدیکندن بخارا و سمرقند اهالیسنی
کاملأ سلاح اتنه الوب ذخایر و مهمات لازمه بی تهیه
ایتدکن صکره کندوسی جمع ایده جکی عسکرله کلنجیه
قدر بصیرت اوزره بولمیلرینی و تاتارلرک ورودلرنده
حرکات تحفظیه دوام ایتلرینی جمله تنبیه ایله برابر

بخارا ده بکرمی بیک، سمرقنده الی بیک عسکر اقامه
و خراسانه توجه ایتدی.

تاتارلر خوارزم شاهک عودتنی متعاقب پک بیوک
اردوایله اچلوب بش آیده بخارا اوکنه واصل اولدیلر.
بخاراده کی عسکر واهالی مدافعه شیده کوسه تردی.
ارالنده اوچ کون محاربه امتداد ایدرک اوراده کی
خوارزم عسکری محو اوله جق درجهیه کادی. قلعه
درونده بولنان برقوه جزیه نذ ماعداسی لیلان بخارایی
ترک ایله خراسانه طوغری چکادیلر. صباح اولدقده واهالی
قاضی بدرالدین واسطه سیله جنکیز خاندن امان استدکلرندن
قلعه ده محصور بولنان خوارزمیلردن ماعداسنه امان
ویریلکله (۶۱۶) سنه سی ذی الحجه سنک دردنچی کونی
تاتارلر بخارایه دخول واهالی به تعرض ایتوب حکومت
عائد ذخایز و اشیایی ضبط ایلدیلر.

بولندن صکره قلعه ده بولنان عسکرک تشکیل و اخذلری
ایچون واهالی بی حربیه سوق ایدوب قلعه نذ اطرافنده کی
خندق طپراق و اخشاب ایله طولدر دیلر. قلعه ده بولنان
درتیوز نفر خوارزم عسکری متانت فوق العاده ابرازیله
اون ایکی کون اون ایکی کجه مقامدیا مقاتلهیه دوام
و محاربیلرندن کندی مقدارلرینک اضعافنی اعدام ایتدیلر.

بالاخره محصورینک کافه سی مقتول اولوب قلعده ضبط اولندی.

جنکیز قلعہ نك ضبطندن صکره اهالی بی یالکز اوزرلرنده کی البسه ایله شهردن طشره چیقاروب درون شهرده موجود اموالک کافه سنی یغما و اینده نك جله سنی تخریب و امحاً ایتدردی اهالی دروننده کوله و جاریه اتخاذه الویرشلی اولمایانلریده بتمامها اعدام ایتدروب اسرای موجوده حقنده فضا یحک انواعی ارتکاب اولندی. شوفلاکت عظیمه نك جریانی اشناسنده نسوان و صبیانک رفع ایلمک لری اصوات و او یلا و فریاد و بکا طاغله طاشله تاثیر ایدجک درجه یه وارمشیکن اول ملاعینه تاثیر ایتدی. اوتارنجه ایسه بخار دارالعلمایدی. قاضیخان امام رکن الدین، صدرالدین خان کی اعظم فقها عب شو حادثه شهید اولمشلردر رحمة الله علیهم.

تاتارلر بخارادن الدقلری نسوان و صبیانی یالین ایاق و پیاده اوله رق برابرجه سمرقنده کوتوردیلر. خوارزم شاه ایسه اول اشناده ترمذ و بلخ اراسنده بر محله ایدی. جنکیز امین سمرقنده یاقن واردقده ازلولری ایلویه سوق ایتدی. پیاده لریله احوال و اثقالی و اسرای کیروده راقسی و سمرقند اهالی سئک رعب و دهشتلرینی تزیید ایچون اغر

اگر حرکتله سمرقندك او كنه يتشدی . ايكنجی كونی
 بخارا اسیرلرینی احوال واثقال ایله برلکده پیادهلر ایچنه
 قارشیدروب شو هیئتله سمرقنده ظوغری سوق واهالییه
 کثرت سوادارنه ایلمدی . سمرقنده الهی بیک قدر خوارزم
 عسکری و بیک چوق اهای واریدی . خوارزم عسکری
 ایسه تاتارلرک قولاق طولدران حالرندن دهشته اسیر
 اولدقلرندن قورقورلرندن اولدری قویه یورایدی . اهاینک
 شجاعانی شدتله محاربهیه باشلایوب تاتارلری برلرندن
 اویناتدیلر و جلالت شجاعانه ایله خیلی مسافه قدر سوردیلر .
 لکن جنکیرک پوصویه وضع ایلمدیکی عسکر اثنای تعقیبده
 چاقوب سمرقند ایله شجاعانک ارملرینه کیردکلرندن شوفرقة
 شجاعه تاتار فرقدلرینک ارالرنده محصور قالوب حرب
 ایده ایده علی العموم شهید اولمشلردر رحیم الله .

بووقعه مؤلمه و مدهشه اوزرینه ارتق سمرقند ایچنده کی
 عسکرده سلاح طوته حق ید اقتدار قالمدیغندن بالاستیمان
 (۶۱۷) سنه سی محرمنده شهری تاتارلره تسلیم ایلمدیلر .
 جنکیر لعین بخاراده یاپدیغنی بوراده دخی بالاجرا اهایدن
 کوله و جاریه اتخازینه شایان اولانلری اسیر و ماعداسنی
 علی العموم قتل ایلمکدن صکره خوارزم عسکرینده

خلیج دین پکیروب شهری سراپا خرابه زاره و هر خطوه سنی
بر مزاره دوندردی.

بوندن صکره هر طرفه عسکر طاغیدوب «خوارزمشاه
کوکله بیله چقمش بولنسه در دستنه اقدام ایدء جکسکز»
دیو فرقه و مفروزه لرینه اوامر عمومیه ویردی. تاتارلرک
هر طرفه یابلان شداید مده شه لری ایسه طاغلری
دترتدیکندن خوارزمشاهک یاننده کی عسکرک هر بریسی
بر طرفه قاچدی. و کندوسی بر قاج آدمیله طبرستان
دکزینک اسکله سی اولان ابسکون لیمانده برکی به بدوب
درون بخرده واقع بر قلعه یه فرار و اوراده مقهور آترک
حیات مستعار ایلدی (۶۱۷).

مشارالیه خوارزمشاه علاء الدین عالم، فاضل، فقیه،
محب علم ایدی. دائره استیلاسنی توسیع ایلدیکی ائشاده
تاتارلردن ماعدا بلاد اهالیسی یوزندن ضرره تصادف
ایتمیوب هر کس معامله سندن خوشنود اولمشیدی. خلافت
عباسیه حقه ده کی سوء فکرنک مجازات معنویه سنه
تصادفله همدان ایله عراق بیلنده تصادف ایلدیکی ضایعات
عظیمه بی تاتارلره قارشو کوسه تردیکی معاملات غافلانه
تعاقب ایلدی. حد عراقدن ترکستانه قدر کافه ممالک
وهندک بعض محارری ایله سجستان، کرمان، طبرستان،

غزنه، جبل خراسان و فارس بلادینک بعضیلری دائره
ملکینه داخل اولوب نائل اولمش اولدیغی تنیم و تعظمه
ملوک سلجوقیه نك هیچ بریسی نائل اولمامشیدی. مقدرات
الهیة دن نشئت ایدن تاتار حادثه سی اوزرینه از وقت
ایچنده عظمت و سطوتی مضمحل و هر درلو نعمت و قدرتی
زائل اولدیغی حالده بر قلعه ده روحی قابض الارواحده
تسلیم ایتشد.

جنکبز خوزیز بخارا و سمرقند شهرلرینی برباد ایلدکدن
صکره مازندران، همدان، اذربایجان، مراغه، دربند
شروان، لان، قچاق، خراسان بلادینی بائمال و اهاالیسنی
استیصال ایدرک ایاق باصددیغی یرلری طولی دکش
تارلاره دوندردی. پک بیوک بر اردو دخی سوق ایله
خوارزمی تحت محاصره یه ایدی. خوارزمده ایسه عسکر
واهایلی لایع و لایحسی ایدی. شو عسکر و اهاالینک
محاصره کوستر دکاری مقاومت تاریخلرده لسان تعجبیه
ذکره شایان اوله جق بر درجده و قوعبولمشدر.
خوارزمده کی جمعیت عمومیه نك تاتارلره قارشو مدافعلری
بش آی ممتد اولدی. محصورین سور ایله محفوظ
اولدقلرندن تاتارلری بیوک بیوک ضایعاته اوغراتدیله.
نه چاره که محصورینک هر طرفدن امید استمدادلری زائل

وطالقانی مرکز اتخاذ ایش اولان جنکیر لعین طرفندن
محاصرلره خارل خارل کوندریلان قوه امدادیه متسلسل
ایدی. تاتارلر بالاخره شهری محله محله استیلا ایلدیلر.
بر محله استیلا کوردکده اهالیسی بشقه محله لولر ایله
برلشوب مقاومت دوام و اهالیدن نسوان و صبیان بیله
مردانه محاربه یه اقدام ایدیه بورلر ایدی. تاتارلر شهری
تمامیله ضبط ایتدیکاری وقت کور، طوپال کبی علماندهلر
قالوب ماعداسی علی العموم شهید اولمشیدی. شهرک هر
طرفنی یغما و تخریبات ایله معموریتی احیا ایتدکدنصکره نهر
جیحونک سکرینی هدم ایله شهره صو باغلادیلر. شهرک
موقعی سراپا صو ایچنده قالدی.

خوارزم محصورلرینک تاتارلره قارشو وقوعبولان
محاربه لری هیچ بر محله کی مقاومت قیاس قبول ایدرشی
دکل ایدی. بشقه بلددرده استیمان و قبول خذلان ایله
دخالت ایدنلر وایادی اسارته طوتیلانلر چوق ایدی.
خوارزمده کی عسکر و اهالیدن نسوان و صبیانه وارنجه
برنفر بیله نهیداسارته طوتلادی نه ده روی دخالت
کوستردی. هپسی حرباً شهید اولدیلر. رحیم الله تعالی.
خوارزمشاه متوفی علاءالدین محمدک اوغلی جلال
الدین منکبرس غزنه وایسی ایدی. مذکور (۶۱۷) سنه

سندھ جنکیز خراسانی برباد ایتد کدن صکره غزنه یه بر بیوک
 اردو کوندردی . جلال الدین باباسنک عسکرندن سلامت
 بولانلری یانه طو پلایوب غزنه یی محافظه ایچون تدارکات
 ممکنه یی ا کمال ایتشیدی . جنکیز غزنه یه طوغری یوله
 چیقاردیغی اردو یی بلق نام موضعده قارشولایوب ارالرنده
 اوچ کون اوچ کچه قتل شدید امتداد و تاتارلری برباد
 ایتکله جنود مسلمینک ایادی قهر و سـطو تـلرندن کریمان
 حیاتلرینی قورتاره بیلانلر طالقانده بولـسان جنکیز خانک
 یانه قاچدیله .

شو مظفریتک اطرافه شیوعی متعاقب هراة اهلایسی
 والیرلی امیر کبیر ملک خان قومانداسیله او حوالیده کی
 تاتارلری تپه ایلدیله ایدده جنکیز متعاقباً عساکر کثیره
 سوقیله هراتی ضبط و تخریب ایلدی .

جلال الدین غلبه دن صکره جنکیزه آدم کوندروب
 ینه محاربه یه حاضر اولدیغنی بیلدردی . جنکیز مقدم کی
 اردودن بیوک بر اردو ترتیب و بعض اولادینده شو
 اردویه ترفیق ایله سـوق ایدی و یردی . جلال الدین
 جنکیزک عسکرینی کابل جوارنده قارشولایوب سل سیف
 بسالت و مقدمکی محاربه دن زیاده دوچار هزیمت ایلدی .
 بو هزیمتک عقببنده تاتار اردوسنده کی اشیا و مهمات بتماها

غزاة مسلمینك ایادیء اغتناملرنده قالوب بلاد سارردن
اسیر ایتیش اولدقلمی مسلمین دخی اسارتدن قورتلدیلمر .
حیفا که بودار محجن مدار دنیاده هر صفایی برکدرک
تعقیب ایتیمی عالمک حالوشانی ایجاباتندن اولدیغندن عقیب
مظفریتده یوز کوسترن بروقه ناکه ظهور موجب انقلاب
وتاتارلره قارشو اوصرده تأسس ایدن سدسید موقیت
او وقعه اوزرینه خراب اولوب کتمشدر .

اتراک خلجیدن سیف الدین بغراق نام امیر دلیر عساکر
کثیره ایله جلال الدینک عسکرینه التحاق ایتیش وشاهد
مظفریت شوزاتک همت ومعاونتیه یوز کوستر مش ایدی .
هراة والیسی امیر کبیر ملک خان ایله امیر بغراق ارارنده
تقسیم غنائمدن طولایی اختلاف نمایان اولوب شواختلاف
قتالی موجب اولدی . بین القتال امیر بغراقک برادری
مقتول اولدیغندن بغراق متأثراً عسکردن مفارقتله هندستان
یوانی طوتدی . شجاعان عسکرک بر بیوک قسمی دخی ایریلوب
بغراقه رفاقت ایتدیلمر . جلال الدین سرعتله یتشوب یالواره
یالواره بغراقک عودتنی نیاز وکوزلرندن یاشلر دوکوب
حضورنده تذلل ابراز ایلدی ایسه ده اعاده سنه موفق
اوله مدی . بو حادثه نصرت فرسا عسکر ایچنده بر ماتم
عظیم تشکیل ایدرک قوتلری ضعه مهذل اولدی . بونی

متعاقب جنگیز خان قوتنک بر قسم عظیمی ایله جلال الدینک
 عسکرینه هجوم کوستردی . جلال الدین عسکرینک ضعفی
 کوردیکندن محاربه یه طور مقمزمین هنده طوغری حرکتله
 سند نهری کنارینه یئتشدی ایسه ده پکچک الجون سفینه
 بوله مدی . عبوره چاره ارارکن جنگیز خانک عسکری
 باش کوستر مکه باشلادی . بر طرفدن طغیان میاه دیگر
 طرفدن بر عظیم اردوی کراه جلال الدینک عسکرینی
 اورطه یه الوب ارالنده پارلایان نأره حرب وقتالک
 علوی کوکلره سرچکدی . مهرکده اقان قانلردن نهر
 سندنک صولری لاله رنگ اولمش و امید نجاتک فقدانندن
 ناشی عساکر مسلمینک هیچ بریسه نده اولوم قورقوسی
 قالمیشدی . عزه موحدینک او فرقه قلیله سی جیخانه یه
 اصابت ایدن شراره کبی موجودلرینک اضعاف مضاعفی
 اولان او جسیم تاتار اوردوسنه صالدروب کوستردکلی
 صدمات تشین تاتارلره پارمق دیشلندی . قتال اوچ کون
 اوچ کیچه ممتد و امیر کبیر ملک خان ایله چوق عساکر
 اسلام مقتول اولدی . تاتارلرک مقتول و مجروحلری ایسه
 لایع و لایحصى ایدی . حلات متوالیه دن ایکی طرفه ده
 بر درجه ده یورغنلق عارض اولدی که سلاح قوللانمغه
 الارنده طاقت قالمدی . بو محاربه ده تاتارلر عساکر مسلمینک

بر قایق قانی ضایعاته او غرادیلر . نه فائده که بونرک ارقده
احتیاط و امدادلی مع زیاده موجود و مسلمینک امید
استمدادی مفقود اولدیغندن جلال الدین ایله باندہ کی
اولومدن قورتلش اولان مسلین تدارک اولنان سفینه لر ایله
نهرک اوتہ طرفنه کچریلر . و تاتارلر غزنه یه عودتله شهر ی
احراق بالنار ایدوب معموریت کور مامش عرصه خالیه یه
دوندردیلر (۶۱۷) .

جلال الدین صوبی کچرکدن صکره اصحابیله هندستانه
کیدرک بش سنه یه قریب مدت اوراده قالدی ایسه ده
احوالی مضطرب اولدیغندن (۶۲۲) سنه سنده کرمان
طریقیه اصفهانه عزیمت ایلدی . او تاریخده اصفهان
قرنداشی غیاث الدینک النده ایدی . جلال الدین فارس
بلادینک بعضی لرینی استیلا و خوزستان بلادینی یغما
ایتدکدن صکره مراغه یه کیدرک تاتارلرک یقدقلمی برلری
تعمیر ایدرکن اذربایجانده ایغان طائیسی حادثه سی ظهوره
کلمش و بو حادثه یی بعدالایاله تبریزی فتح ایتشد .

اذربایجان صاحبی اوز بک اکثر وقتلرده سرخوش
و آیق زمانده قار ایله مشغول اولدیغندن یدنده کی بلادی
تجاوز اعدادن محافظه یه اقتدار ی بوغیدی . جوارنده کی
کورجستان اهالیسی اوز بکک او حاللرندن استفاده ایله

اذر بیجان بلادینی سهنم تعرضه هدف ایتمکده واهالی
عدالت الهیه ظهورینه انتظار ایتلکده ایدیلر . جلال الدین
تبریزی فتح ایتسنی متعاقب کورجستان علیهنه نشرلواى
جهاد و جریان ایدن محاربه لرده کورجیلری برباد ایلدی
(۶۲۳) .

بوندن صکره اخلاط شهرینی محاصره التنه الدی
ایسه ده اهالینک کوستردیکی مدافعه شیدیه اوزرینه
قارلر یاغنجیه قدر استیلا ایدم دیکندن تبریزه طوغری
چکیلور ایکن انی ترکمانک بعض بلاد صهارقندیقلرینی
ایشیدوب طائفه مذکوریهی تشکیل وبعده تبریزه عزیمت
ایتشد .

(۶۲۴) سنه سنده ملاحده اسماعیلیه طائفه سی اعیان
امرادن بریسنی اولدردی . جلال الدین عسکرله بلاد
اسماعیلیه کیدرک شوکتلرینی قردقدن صکره تاتارلردن
برجمیتک دامغان شهرینه کادکالرینی ایشیدوب انلره
قارشو دخی بریوک مطفریت قازاندی .

(۶۲۵) تاریخنده دخی بلادینه تجاوز کوسترن برجسیم
تاتار اردوسیه بالدفعات محاربه لر ایدرک اکثرنده غلبه
ایتمش ایدی . صکره قرنداشی غیاث الدینک کندوسندن
ایرامی ضعف وانهزامنی موجب اولمش وشو محاربه دن

دوندگده ینہ اخلاط شهرینی محاصره یه المشر . قیش
موسمنه قدر محاصره یی تمید و اخلاط کوپلرنده کی اهل
اسلام حقلرنده مظالم وسیئاتک انواعی نجوز ایلدکن
صکره تبرزه چکلدی .

(۶۲۶) سنه سنده بشکرار اخلاط اوزرینه کلوب
کوستردیکی شدت قلمدی . اهالی مقاومته فوق العاده
متانت کوستردیلر . (۶۲۷) سنه سنه قدر اخلاطی تصنیقه
دوام وسنه مذکورده بالاستیلا نفوس و معموریاتی احما
ایلدی .

جلال الدین کرک اخلاط کرک خوزستان حوالیسنده
کوستردیکی مظالم و ارتکاب ایلدیکی فضایح تاتارلرک بلاد
اسلامیه ده ارائه ایلدکاری فناقلره شبیه ایدی . ابن اثیر
کی ثقاة مورخینک بوبابده یازدقلری تفصیلاتک ایرادنن
صرف نظر ایلدک .

سلجوقیه روم ملوکندن علاء الدین کیقبادک عمزاده سی
اخلاطک استیلاسنده جلال الدینه یاردم ایتش و بونکله
علاء الدین اراسنده خصومت یوز کوسترمش ایدی . شو
خصومت اوزرینه علاء الدین کیقباد بعض مرتبه و همه
ذاهب اولدیغندن سنه مرقومده ملوک ابوبیهدن ملک
الکاملک برادری ملک الاشرف قرنداشی طرفندن علاء .

الدين كيقبادك التماسنه ماني معاوتنه مأمور اولدى.
 علاءالدين ايله ملك الاشرف سيواسده برلش-دكدنصكره
 ايكيسى برلكده عسكرله اخلاطه طوغرى بوله چقديلر.
 ارزنجان اعمالندن باسى چارنام محمله جلال الدين عسكرله
 بونلرى قارشولدى ايسه ده عندالحاربه مغلوباً اخلاطه
 فرار ومصلحه به رغبت اظهار ايتمكله يينلرنده مصالحه
 منعقد اولدى. جلال الدين ارزنجانه چكيلوب ملك
 الاشرف اخلاطه كتدكده شهرى خرابه زار وهر
 خطوه سنده جلال الدينك اولدرديكى مظلوملردن برمنزار
 مشاهده ايلدى.

(۶۲۸) سنه سنده ملاحده اسماعيليه نك استدعاليه
 تاتارلر جلال الدين عليه نده قيام كوس-ترديلر. جلال-
 الدين هر نقدر شجاعتده يكتا ايدى ايسه ده قبح سیرت
 وفساد اخلاق ايله متصف ايدى. سؤتديبرى ملوك
 مجاوره به وحرکات غدارانه سى عمومه نفرت ويرميشدى
 تاتارلر وهمدان بيننده كى يرلى بالاستيلا اذربيجانى
 هدف تعرض ايدى ويرديلر. بو ائشاده جلال الدينك اتیده
 بيان اولنه جق حرکت مجنونانه سى اوزرينه وزيرى شرف-
 الدين ايله عسکرندن بر جمعيت جسيمه دخی دائرة اطاعتندن
 چقدى.

جلال الدین حکومتک صوک کونلرنده خدامندن
 قلیج نامنده براوغلانه هوادار وهردرلو افکاری شو
 اوغلانک محبت وعلاقه شدیدہ سبلہ تارمار اولمشیدی .
 تاتارلرله محابہ ایچون عسکرله تبریزدن حرکت ایتدکن
 صکرہ قلیج وفات ایلدی . جلال الدین قلیجک وفاتندن
 حزن عظیمہ مبتلا اولوب برصورت مذمومہ ده فریاد و فغان
 ودر او درلو غرابت احوال اعلان ایلشدرکه شو . و حالار
 نه لیلانک مجنوننده ، نه ده شیرینک فرهادنده کورلمشیدی .
 جنازه یی الوب تبریزه عودت ایلدی . عودت ایدرکن
 جنازه نک اوکنده پیاده یوریملر ایچون امراء عسکرک بجله سنه
 امرو وروب قلیجک موضع وفاتی ایسه تبریزه برقاج فرسخ
 اوزاق اولدیغندن اورادن تبریزه قدر امرابی عسکرله
 برابر پیاده یورندی . کندوسی ایسه آتہ بنفیوب برحالت
 مجنونانده جنازه نک یانی صره رفع اواز بکا و لاریله باشنه
 دیزلرینه اوروب ادانی ناسدن برسفلینک بیلہ ارتکاب
 ایدہ میه جکی مناسہ بتسزلیکرله حیثیتنی احما ایلہ کیده یور
 ایدی . وزیر ی و امراسی کوچ حال ایلہ کندوسی آتہ
 بیدردیلر . تبریزه یاقن وارد قدہ جنازه یی استقبال ایچون
 عموم اہالی نک شہردن طشرہ چتملرینی امرایتدی . اہالیدن
 اغلا یانلرک قتلرینه ده امرو ویردی ایسه ده امراسی بالاصرار

شوفضا حندن کندوسنی منع ایلدیلر . شو حالارله برابر
 جنازه‌یی کونلرله دفن ایتدر میوب هر وقت الریله دو کنور
 وصوت بلند ایله هونکور هونکور اغلار ایدی . بیکدن
 ایچمکدن چکلدی . کندوسنه طعام کوتورلده اظهار
 غضب و حدتله « کوتوریکز قلیج یسون » دیر ایدی .
 خدامندن بریسی « قلیج وفات ایتشدیر » دیدکده زواللییی
 اوروب اولاردی . بوماده امراسنک درونلرینی غیظ
 و غضبه طولدروب طرف طرف لسان نفرین و تشنع ایله
 یاد اولمغه باشلادی . وزیرله عسکرندن چوغنک ترک
 اطاعت ایتلرینه ده بوماده سبب اولمشدر .

جلال الدین بومناستسز لکدرله اشتغال ایدرکن تاتار
 اردولرینک بلادینه ایاق باصدققری خبری انتمله عقلی
 باشنه کلوب جنازه‌یی دفن ایتدردی و تدبیره باشلادی
 ایسه ده نه نفوذندن ، نه ده کیمسه ده محبتندن اثر قلمشیدی .
 طاعتنه عودتنی وزیر یازوب موافقتنی رجایه باشلادی .
 وزیر حقوق سابقه ره عودت ایتش اولدیغی حالده
 جلال الدین برقاچکون صکره وزیرده اعدام ایتدرمشدر .
 تاتارلر ایسه قولیرا کبی جلال الدینک بلادینه یایلوب
 طرف طرف نشر فساد و ایاق باصدققری معمره لری بر باد
 ایده ایده یوریدیلر .

جلال الدین ہر درلو قدرت و اقتدار دن بی نصیب
 قالدیغنی اکلا یوب خلیفۂ عباسیہ النجا و ملوک مجاورہ دن
 معاونت استدا مقصدیلہ بغدادہ متوجہاً دیار بکرہ یارم
 ساعت مسافہدہ واقع کوپری یہ کلوب کیجہ چادرندہ
 او یورکن تحریرسنہ دوام ایدن تانارلر چادرینی باصہ دیلر
 ایسہدہ الہ کچمیوب کندوسی میافارقین جہتہ ویانندہ
 بولنان عسکرینک ہر طاقی بر طرفہ فرار ایلدی . جلال
 الدین میافارقین حکمداری شہاب الدین غازی ابن ملک
 العادلہ النجا ایچون میافارقینہ متوجہاً برقریہ یہ بشدکدہ
 تانارلرک تعقیب ایتدکدہ اولدقلمرینی کورمکلہ قریہ
 اتصالنندہ کی جبلہ کیردی . جبل ایسہا کراد حیدودلرینک
 موقع شقاوتلری ایدی . کردلر جلال الدینی صوبوب
 اولدرمک استدکلرندہ جلال الدین بولنردن بر کردہ کیم
 اولدیغنی خفیاً تفہیم و کندوسی قورتارر ایسہ بر منصب
 عالی ایلہ مکافات ایدہ جکنی وعد ایدی . کرد جلال الدینی
 خانہ سنہ کوتوروب زوجہ سنہ تودیع و طاغددہ قالان
 شیلرینی کتیرمک اوزرہ جبلہ عودت ایتدکدہ خانہ سنہ
 بشقہ بر کردکلوب جلال الدینی اخلاط محاربہ سنہ
 کورمش اولدیغندن اورادہ کورمسیلہ برابر طانیدی .
 خانہ صاحبی بولنان کردک زوجہ سنہ شوخوارزمی بی

نیچون صماغ براقش سـکـز» دیدکده قاری «زوجم یانمه
امانت براقدی» سویلدی. کرد «شو جلال الدین خوارزم-
میدر. اخلاطده بر قرداشمی اولدردی که کندیزی کبی
ایکی انسان دکر ایدی» دهرک الزنده کی حربه ایله جلال
الدینی اوروب اولدردی. (فی ۱۵ شوال، فی سنه ۶۲۸)
نعوذ بالله تعالی من الذل بعد العزه.

جلال الدین لیلاً دیاربکر کوپریسندن فرار ایتدیکی
وقت یاننده کی عسکریک برطانی حرايه بر طاقی
نصیبین، موصل، سنجار، طرفرینه طاغلدیلر. کرک رؤسا
کرک اهالی فلاح و بدویلره وارنجیه قدر ذکر اولنان
عسا کر متفرقه بی یقه لیوب اخلاط و خوزستان کبی بلاد
اسلامیده کوستر دکلی مظالم انتقامی الدیلر.

خوارزمی تاتارلر استیلا و جنکیر خان وفات ایتدکن
صکره اوراده اولاد جنکیردن بنی دوشی خان حکومتی
تشکل ایلدی.

(خوارزم و مربوطاتنده بنی دوشی خان حکومتی)

(۶۲۴ - ۶۹۹)

دوشی خان جنکیر خانک بی-وک اوغلدیر. جوجی
خان نامیلده مذکوردر. اناسی قنقرات قبیله می رئیسک

قزی بوریه قوچین نام خاتوندی . مرکیت قبیله سی رئیس
برکجه بغنه جنکیرك قبیله سی باصوب مزبوره بی اولوقت
حامل بولمیشیدی . از بر مدت صکره رئیس مرقوم بوریه
قوچینی جنکیره اعاده ایدی . مزبوره یولده حملنی وضع
ایدرك جنکیرك یانه وصول بولدقده جنکیر اظهار مسرت
ولسانلرنده مسافر معناسنه اولان جوجی (دوشی) لفظنی
شو و چوجغه اسم وضع ایتشمیدی . بیودکده جنکیر
طرفدن خوارزم دشت قبیاق و سار بعض بلاد دوشی به
اقطاع ایدادی .

دوشی جنکیردن الی ای مقدم و جنکیر (۶۴۹)
سنه سنده وفات ایدرك دوشینک یدتملکندن منحل اولان
خوارزم و بلاد سار او کتای قائلک فرمانیه باتوخان
ابن دوشی خانه توجیه ایدلدیکندن بلاد مذکورده بئی
دوشی حکومتی تشکل ایتشدر .

خوارزم مدن ناکنده و صغدوسرایدن اران سرادق
بلغار ، باشگرد ، جلدانه قدر متمد اولان بلادک کافه سی
باتوخانک داره تملکنه و شروان شهرلرندن باکو و دیر قزو
شوملکتنک حدودینه داخل و مملکت مذکورده نک حری
قسطنطینه جوارینه واصل ایدی .

(۶۵۰) سنه سنده باتو خان وفات ایدوب یرینه قرنداشی

توتو خان او طور دی .

توتو خانك مدت حكومتی ایکی سنه دن عبارت اوله رق

(۶۵۲) ده بلا ولد وقوع وقاتیله یرینه برادرزاده سی برکه

خان ابن باتو خان جلوس ایتشدرد .

برکه خان جلوسی اثناسنده شیخ نجم الدین اصحابندن

شیخ شمس الدین باخوری نام ذات بخاراده مقیم ایدی .

شیخ مشارالیه برکه خانی دین اسلامه دعوت و او ده قبول

شرف اسلامیت ایدوب کندی قومیده اسلامه حال

وتشویق ایله برابر بلادینك چله سنده شعار اسلامیه بی

اقامه ومساجد ومدارس انشا ایله علما وفقهایه رغبت

عظیمة کوستردی .

هلا کونك ممالك اسلامیه جه وقوعبولان مظالمك

شیوعی اوزرینه برکه خان ایله وقوعبولان محاربه لری بنی

هلاکو بحثنده تفصیل اولتمشدر .

برکه خار (۶۶۵) سنه سنده فوت اولوب منکو تمبر بن

طغان ابن باتو خان سریر حکومته جلوس ایلدی .

منکو تمبرك مدت حكومتی خیلی وقت امتداد ایتشدرد .

مشارالیه (۶۷۰) سنه سنده عسکرله قسطنطینیة اوزرینه

کتدکده ایمراطور خضوع ورغبتله استقبال ایدرك بیلرلنده

خصوصاً محل قالمدیغندن منکوتمر تجاوزه تصدی ایتیمکسزین
عودت ایلدی.

(۶۸۰) ده ابقاخانک مظاهر تیله شامه متوجهاً حرکت
ایتمش و ابقاخان دئی رحبه یه نازل اولمشیدی. منکوتمر
حایه کتدکدن صکره ابقاخان ایله اوراده برلشوب مصر
سلطانی منصور قلاوونک عسکر یله حص اوکنده بالمحاربه
مغلوب اولدیغی حالدده بلادینه رجعت ایلدی.

منکوتمر (۶۸۲) ده وفات ایدوب یرینه اوغلی توران
جلوس ایلدی ایسه ده (۶۸۶) ده حکومتدن فراغت و ترهب
اختیار ایلدیکندن اوغلی قلابغا خان سریر حکومت
اوطوردی.

قلاوبا خان بلاد کرک اوزرینه غزا ایدرک دوشی حان
احفادندن و بلاد شمال حکمدارلرندن نوغینه بن تاتاری
عسکرله س-وق ایلدی. نوغینه بلاد کرکی غارتله خلی
تجاوز کوستردی ایسه ده شدت شتایه طوتیلوب عسکرینک
چوخی ص-اغوقدن واجاقدن هلاک اولدیغندن عودت
ایتمش اولدیغی حالدده قلابغا شو معامله دن متأثر اولوب
نوغینه بی مؤاخذه تصویرینی التزام ایلدی. نوغینه شو
مقصدی حس ایدوب بالاخره ارالرنده اچغه اوران خصوصت
حر بی نتیج اولمقله شو خصوصتک اثنای جریانده و (۶۹۰)

سنه سنده بعض امرانك غدريله قلابغا مقتول اولوب يرينه
طغطاي بن منكوتمر او طوردي.

طغط-ايك جلوسندن صكره نوغينه كندى بلادينه
چكيلهرك قلابغا عليهنده غدر ارتكاب ايت-ش اولان
امرانك اعداملريني طغطايدن طلب ايتكله طغطاي امرء
مرقومهك هپسنى اعدام ايدى ويردى.

بوندن صكره نوغينه ايله طغطاي ارالرنده خصومت
ظهوريله نوغينه استبداد التزام وقریم حواليسيله سائر
بعض بلادى استيلا ايدرك تجاوزاتدن چوق يرليقلش
و (۶۹۹) سنه سنده طغطاي ايله ارالرنده وقوعبولان
محاربهده نوغينه مقتولاً وفات ايدوب غائلهسى زئل
اولمشدر.

شو حكومتك بقيه وقابعى كتاب نالنده يازيله جقدر
ان شاء الله تعالى.

ايكنجى بحث

(تركستان دائره سندن طخارستان تاريخى)

(۶۴ - ۶۱۷)

طخارستان مملكتهك قاعدهسى بلخ شهرى اولوب

بلاد مشهوره سی بلخ، ولوالج، طالقان، فاریاب، منک؛
 شهر لیدر. جوزجان ناحیه سی شوداثره مربوطاتندند.
 حضرت عمر رضی الله عنه افند منک وفاترندن صکره
 خراسان اها ایسی نقض عهد ایتشلرایدی. بصره و ایسی
 عبدالله بن عامر (۳۱) سنه سنده خراسان بلادینی بتکرار
 دأره اطاعته ادخال ایتدکدن صکره احنف بن قیس
 طخارستان بلادینک فخته مأمور ایلدی. احنف و خراً
 رستاق احنف دیو شهرت ویرن سوانجرد قریه سنه کیدرک
 اورابی بالمصالحه ضبطدن صکره ایلرولدکده جوزجان
 طالقان، فاریاب بلده لرله سائر بلاد طخارستان اها ایسی
 بالاجتمع صغانیان حکمداریده بونلره معاون اولدیغی
 حالده احنف ایله مقاتله ایلدیلر. اسلام عسکری غالب
 واهالی مرقومه دن محاربه ایدنرک اکثری مقتول اولدی.
 بوندن صکره احنف عسکرایله مروالروده عودت واعدانک
 برطاقی جوزجانہ التحاق ایتشد.

احنف عودتنی متعاقب اقرع بن حابس عسکرله
 جوزجانہ کوندردی. اقرع حرباً جوزجانی و طالقان
 و فاریابی فتح ایتدکدن صکره طخارستانک قاعده سی اولان
 بلخ شهرینه یوریدکده درتیوز بیک و علی روایه یدیوز
 بیک درهم جزیه اوزرینه عقد مصالحه ایتکله بصره

والیسی عبدالله بن عامر طرفندن اسید بن مٹشمس طخارستان
ولایتہ عامل نصب ایدلشدر.

ابن عامر اوحو الجہ اکمال فتوحات ایتدکن صکرہ
عمرہ ایچون مکہ مکرمہ یدہ عزیمتله خراسانہ قیس بن الہیثمی
استخلاف ایلدکده قیس طخارستانک هنوز فتح اولنماش
اولان بلادینی استیلا یدہ قیام ایله سنجانہ قدر ایلرولدی.
وسنجان اہالیسی مدافعہ کوسترملکہ اورایی دخی حصراً
استیلا ایلدی.

طخارستان بلادی فتح ایلدکد نصکرہ خراسانہ
مربوطاً عاملر ایله اداره اولنورکن بین الاصلحاب نمایان
اولان اختلاف و منازعہ صرہ سنندہ بلادمر قومہ اہالیسی
دارمطاعتدن چٹشمش ایدی. معاویہ جانبندن بصرہ
والیلکنہ نصب ایدیلان عبدالله بن عامرک اشای ولایتندہ
و (۴۳) تاریخندہ خراسانہ مأمور عبدالله بن خازم بلاد
ہذکورہ بی بتکرار حرباً استیلا ایلدی.

(۴۵) تاریخندہ اہالی مر قومہ ینہ مخالفتمہ قیام
کوستردیلر. بصرہ والیسی زیاد بن سمیہ جانبندن خراسان
ولایتہ عامل تعیین اولنان حکم بن عمرو الغفاری طخارستانہ
غزا و اموال کثیرہ اغتنام ایتشد.

طخارستان (۶۴) سنہ سنہ قدر خراسان والیرینک

عاملار یله اداره اولندی . سنهٔ مر قومده بکیر بن وشاح
طخارستانده عامل ایدی . بکیرك مأموریتی (۷۲) سنه سنه
قدر ممتد اولوب اوتارینجده خراسان والیسی بولنان عبد-
الله بن خازمك عبدالمك بن مروانه مخالفت کوستر سی
جهتیه عبدالمك خراسان ولایتی بکیر بن وشاحه توجیه
ابله ابن خازمك تنکیلنه امر ویردی . مروه سکز فرسخ
مسافده واقع برقریه اوکنده بالمخاربه ابن خازم مقتول
اولمشدر .

بولندن صکره عبد الملك طرفدن خراسان والیلمکنده تعین
اولنان امین بن عبد الله طخارستان ولایتی ینه بکیره توجیه
ایتمك استدی ایسهده بحیر بن ورقانك تحذیر یله شوفکرندن
صرف نظر ایدرك ماوراء النهر بلادینك فتحی ایچون
کوندردیکی عسکره بکیری دخی ترفیق ایتشیدی . بکیر
ایله عبدالله بن امیرار الرنده اختلاف و منازعه وقوعیله شو
منازعه صره سنده بکیر مقتول اولدی .

بکیرك طخارستاندن عزلندن برو طخارستان بلادینك
مرکزی اولان بلخ شهر وحوالیسی دائرة اطاعتدن خروج
ایتشیدی . (۷۷) سنه سنده عبدالله بلخ نهرینی یچوب غزایه
تصدی ایلدی . اهالی کندوسنی عسکر یله برابر محاصره

اتنه الدقلندن هپسی هلاکه تقرب ایتشیکن کوجال ایله
محاصره دن قورتیلوب مروه عودت ایلدیلر.

(۸۰) تاریخنده خراسان والیسی بولنان مهلب بن
ابی صفره بلخ نهرینی عبور ایله کش ناحیه سنه نزول ایتش
وترکستان بلاددن ختل حکمداری شبلک عمزاده سنی
دردست و اعدام ایتدکدن صکره اوغلی یزیدی عسکرله
کوندروب شبلک قلعه سنی تحت محاصره یه المش اولدیغی
حاله ییئلرنده مصالحه وقوعولمشدر. بونی متعاقب مهلب
دیگر اوغلی حبیبی بخارا اوزرینه سوق ایلدی ایسه ده
فتحه وفق اوله میوب مهلب ایکی سنه مدت کشده اقامتله
او حوالی اشالیسی فدیة نجات اعطا ایتک اوزره ارالرنده
مصالحه منعقد اولدی.

شو تاریخدن صکره حجاج ایله عبدالرحمن بن اشعث
یلنده اختلاف و بحار به ظهور یله بلاد ترکستانجه فتوحات
تأخر ایلدیکندن مهلب ایلرولمکه موفق اولقمزین کش
ناحیه سنه اقامت ایدوب اوغلی یزید بلخ حوالیسنک
اداره سیله مشغول اولدی.

(۸۲) سنه سنه مهلب وفات ایدوب خراسان ولایتی
والیلمکی اوغلی یزید عهد سنه توجیه اولمش و طخارستان
بلادی دخی کماکان خراسان اعمالندن معدود اولمشدر.

(۸۵) تاریخنده خراسان ولایتی والیملکنه تعیین
قلندار مفضل بن مهلب طخارستان بلادندن اخرون
وشومان نواحیسنی تسخیر ایلدی.

بوندن مسکیره طخارستان اهاالیسی کندی ریئسلیرینه
اطاعتله خراسان ولایتی حکومتنه اظهار عصیان ایلدیلر.
(۸۶) سنه سنده خراسان ولایتی والیملکنه مأمور قتیبه
بن مسلم عسکرله کیدرک تضییق ایلدکده اهای فدیة نجات
اعطاسیله صلحاً دائره اطاعتنه داخل اولمشدر.

قتیبه بعد المصالحه مروه عودتله قرنداشی صالح بن
مسلمی عسکرله طخارستانده قامه ایتمشدی. صالح بلاد
ترکستاندن اورشت وفرغانه و اخشتیکت بلده لرینی فتح
ایلدی. شو صروده بلخ اهاالیسی مخالفته قیام ایتدیلر ایسه ده
بالمحاربه ینه دائره اطاعتنه ادخال اولندیلر. بلخ اهاالیسیله
محاریبه بر مکت زوجه سی قتیبه ک قرنداشی عبدالله بن
مسلمک یداسارته یکمیشیدی. عبدالله ایله مزبوره بیننده
وقاع جریانیه مزبوره حامله اولمش ومؤخرأ عبدالله وفات
ایدرک مرقومه زوجی بر مکه اعاده اولمشیدی. مزبوره دن
تولد ایدن اوغلی خالد خلفای عباسیه زمانه کسب
اشتهار ایدن خالد بن برمک اولمغه مزبوره زوجی بر مکه

اعاده اولندقدن صكره خالد تولد ايلديكندن بر مكك
ولد فراشي عداو انمشدر .

قتيبه نك بخارا و سائر بلاد تركستانجه اولان فتوحاتي
بحث مخصوصنده تفصيل اولندجقدر ان شالله تعالى .
شو دائره مربوطاتندن طالقان شهرى دخی قتيبه نك
(۹۰) سنده سى فتوحاتندندر . قتيبه طخارستان بلاد
فتوحه سده (۹۱) سنده برادري عمر بن مسلمى عامل
تعين ايلدى .

سنة مذكوره طخارستان بلادندن جوزجان شهر
و ناحیه سى قتيبه نك همته فتح اولمشدر .
ينه سنة مرقومه ده طخارستان بلادندن شومان
ناحیه سى حكمدارى قتيبه نك اوراده بولنان عاملنى طرد
ايتكله حكمدار ك دائره اطاعته عودتى ايچون كوندريلان
مأمور لر مقاتله به تصادفله شومان مورلردن عياش التمش
قدر جريحه الوب متأثراً وفات ايلدى . كيفيت قتيبه نك
مسموعى اولدقده عسكركله كيدرك حكمدار ك قلعه سنى
بالمحاصره تضيق ايله غلبه و درونده بولنان نفوسدن
شايمان اسارت اولانلرى اسير ايتدكدن صكره دائره اطاعتدن
چقمش اولان كش و نسف و فارياب شهرلرنده حرباً
استيلا و مروه عودت ايتمشدر .

(۹۸) ده قبیصه بن حاتم' (۱۰۳) ده نصر بن سیار'
 (۱۰۴) ده قتیبه بن مسلم بن عمرو' (۱۰۶) ده ینه نصر بن
 سیار' (۱۰۷) ده مسلم بن عبد الرحمن الباهلی' (۱۰۹) ده
 یحیی بن ضبیعه' (۱۱۰) ده ینه مسلم بن عبد الرحمن' (۱۱۱) ده
 سوره بن حرا التمیمی' (۱۱۲) ده عماره بن حریم' (۱۱۴) ده
 نصر بن سیار النجیبی' (۱۱۶) ده سلیمان بن عبد الله بن خازم
 طخارستانه والی تعیین اولندی.

(۱۱۸) ده خراسان والیسی اسد بن عبد الله بلاد
 طخارستاندن اولوقته قدر فتح اولنماش اولان بتوشکان
 قلعه سنی فتح ایتشد.

اسد بن عبد الله سنه مرقومه ده بلخ مدینه سنی قاعده
 حکومت انخاز ایله دواوینی مرو دن اورایه نقل ایلدی.
 (۱۱۹) ده اسد خاقان ترک ایله محاربه ده کتدیکنندن
 کرمانی بن علی بی بلخ ده استخلاف ومظفرأ بلخه عودت
 ایتشد.

اسدک بلاد ختل وخاقان ترک ایله وقوعبولان
 محاربه لری بحث مخصوص صنده یازیله جقدر ان شاء الله تعالی.
 (۱۲۰) سنه سنده اسد بن عبد الله بلخه وفات ایدوب
 یرینه نصب اولان نصر بن سیار خراسان ولایتی مرکز

حکومتی مروه نقل ایله مسلم بن عبدالرحمن بن مسلمی
بلخه عامل نصب ایتدی.

(۱۲۸) ده معاذ بن جبله، (۱۲۹) ده زیاد بن عبدالرحمن
القشیری بلخه عامل تعیین اولمشدر.

سنه مرقومه ده ابو مسلم خراسانی نقیب ابوداود
ایله عمرو بن اعینی طخارستانه و ابو عاصم عبدالرحمن
سلمی بی بلان طخارستاندن طالقانه داعی تعیین وارسال
ایتمکله مشارالیه عزیمت و امر دعوته دوام ایلدیلر.

ینه سنه مرقومه ده ابو مسلم جانبندن طخارستان ولایتی
وایلدکنه محرز بن ابراهیم نصب اولندی.

نقیب ابوداود (۱۳۰) ده طخارستان بلادینک بلخدن
ماعداسنی دائرة بیعتیه ادخال و بلخه توجه ایلدکده اهالی
زیاد بن عبدالرحمن ایله برابر جوزجانه طوغری حرکت
ایلدکارندن ابوداود رفاقته کی عسکرله اوزر لرینه واروب
حرباً غلبه ایتمکله اهالی مرقومه منهزماً ترمذه چکلدیلر.
ابوداود بلخ شهرینی استیلا ایدی و بردی.

بوندن صکره ابو مسلم، ابوالمیلا یحیی بن نعیمی بلخه
عالم تعیین ایله کندوسنک عودتنی ابوداوده یازدیغندن
ابوداود یحیایی بلخه اقامه ایله عودت ایتمشدر. ابو مسلم

یونی متعاقب یحیایی عزل ایله عثمان بن کرمانی بی بلخه
عامل نصب ایلدی.

زیاد بن عبدالرحمن ترمذ حوالیسینده جمع ایلدیکی
عسکری قرنداشی مسلم ایله بلخه سوق ایدرک مسلم حرباً
غلبه و بلخی ضبط ایلدیکی جهته عثمان بر قوه عسکریه
جمع و نضر بن جمیع ایله بر لکده بلخه هجوم ایدرک مسلم
بن عبدالرحمن عسکریه برابر بلخدن اخراج ایلدی ایهده
تعقیب التزام ایتدیکندن مسلم بلخه رجعت و عثمانه غلبه
ایتمشدر.

یوندن صکره ابو مسلم طرفندن بلخه عامل نصب
ایدیلان نقیب ابو داود بلخی استیلا ایلدی.

(۱۳۲) تاریخنده دولت عباسیه تشکل ایدرک خراسان
ولایتی ابو مسلمه توجیه اولمغله طخارستان بلادی دخی
خراسان ولایتیه الحاق و ابو مسلم جانبندن بلاد مذکوره
ابوداود عامل نصب ایلدی.

تاریخ مذکوره دن صکره بلخ و ساثر طخارستان
بلادی خراسان ولایتیه مربوطاً عاملرله اداره اولمش
ایسهده ترتیب اوزره شوعاملرک اسملرینه ظفریاب
اولنه مدی.

بلاد مذکوره (۲۰۵) سنه سنده خراسان امارته

الحقاً طاهر بن الحسينك واندن صكره ال طاهر ك اعمالندن
معدود اولديغي حالده (۲۵۷) سنه سنده بلاد مرقومه يي
يعقوب بن ليث الصفار و (۲۸۷) سنه سنده اسماعيل بن
احمد ساماني استيلا ايتش و بني سامان دن صكره ال سبكتكين
حكومتنه منتقل اولمشدر.

سلجوقيه خراسان بخشده تفصيل اولنديغي اوزره
سلطان مسعود ايله سلاجقه ارالنده فتن عظيمه
وقوعندن صكره (۴۳۲) سنه سنده بلخي سلطان طغرل ك
قرنداشي داود استيلا ايلدي.

(۵۸۴) سنه سنده بلخ نواحيسنده سلطان سنجرله غز
طائفه سي ارالنده ر معركه عظيمه وقوعيله طائفه مرقومه
بلخ شهرينه دخول واهالينك اموالي يغما ايله فته ايي
واهالينك اكثريني اعدام ايله مدرسه لري تخریب ايتمشدر.
بوندن صكره بلخ و طخارستان بلادی حكومت
غوريه يه انتقال ايلدي. غوريلردن صكره غزلرك ايلدي
استيلا رينه كچوب (۵۵۸) ده حكومت غوريه ايله غز
طائفه سي ارالنده وقعه عظيمه وقوعيله بلخ شهرى قتال
ويغمايه هدف اولمش و غزلردن صكره شهر مذكوري
ختايلر استيلا ايتش اولديغي حالده (۵۹۴) ده حكومت
غوريه ختايلرك لارندن المشدر.

(۶۰۲) ده خوارزمشاه علاء الدین محمد بلخی محاصره و قرق کون قدر محصورین ایلہ محاربه ایتش ایسه ده فتح ایده مامشیدی. (۶۰۳) سنه سنه مشار الیه امان ایلہ استیلا ایلدی.

(۶۱۷) سنه سنه قدر بلخ و طخارستان مملکتی خوارزمشاهک یدنده قالوب سنه مذکورده جنکیرخان طرفندن استیلا و تخریب اولمشدر بوندن صکره تیمور. لنسک استیلا سنه قدر تاتارلرک یدلرنده قالدی.

حکومات مذکورده دن مسبق بانذ کر اولانلرک بلخه تعلق ایدن وقایع تاریخچه لری مباحث سابقه ده ذکر اولندیغی کبی بنی سامان و خانان کی حکومتلرک وقایعیده مباحث آتیه ده بیان اولنه جقدر ان شا الله تعالی.

(طخارستان بلادندن جوزجانده بنی فریغون حکومتی)

بنی فریغون جوزجان اکارندن برخاندان اولوب بنی سامان حکومتی زمانده تسلسل و توارث طریقله جوزجانده والیاک ایتشلردر. حکومتلری نه تاریخچه باشلا دیغنه و (۳۷۴) سنه سنه قدر ولایه مشار الیه مک وقایع تاریخچه لری تفصیلاتنه معلومات اندمیدی.

ناصرالدین سبکتکین زمانده و سنه مرقومه ده

خاندان مذکور در ابوالحرث احمد بن محمد جو زجانه
 حکمدار ایدی. شو ذات عالم، مکرم، محب علما و لمغله شهرت
 عظیمه قازانمش و قزینی نکاح بله یمین الدوله به ویرم شد.
 ابوالحرث و فائده او غلی ابونصر محمود حکمدار
 اولوب (۴۰۱) تاریخده ابونصر وفات ایتکله ملکینی
 آل سبکتکین استیلا ایلدیکندن بنی فریغون حکومتی
 منقرض اولم شد.

اوچنجی مبحث

(بلاد ترکستاندن ماوراء النهر خلاصه)

(جغرافیه سبله وقایع تاریخیه سی بیانده در)

جغرافیا

نهر دن مراد جیحوندر. ماوراء النهر مملکتی غرباً
 خوارزم، شرقاً هند، جنوباً جیحون، شمالاً نهر سرت
 و ترکستانک بلاد سارده سبله محدود اولوب بلاد کثیره بی
 حاویدر. شو بلادک باشلوجه لری بخارا، سمرقند، کش؛
 نسف، ترمذ، صغانه، فرغانه، یارکند، طاشکند، جند؛
 شاش، امروشنه، مرغینان، نسا، خوقند شهرلیدر.
 نواحی صغد شو مملکتک شرقنده واقع اولوب خجند،
 یارکند شهرلری نواحی مذکورده دن معدوددر.

بلاد مذکورہ نك الكجسيم واك شہری اولان بخارا
 طول شرقينك الشمس درت درجه، يكرمى بش دقيقه سنده
 واقع اولوب موقعى اووهدن براز يو كسكجه بر محادر .
 اطرافنى بر سهل مستوى احاطه ايدر . ابراج متفرقه بى
 واون درت كيلومتر و دورى حاوى بر سور ايله محاطدر .
 شوسورك ارتفاعى وقاعده سنده كى سمكى سكرز مترودر .
 شهر مذكورك نام قديمى بوججكت اولوب اسكندر يونانى
 زمانده بنا اولنديغى مرويدر .

(ماوراء النهرك وقايع تاريخيه سى)

(۵۴ - ۲۰۴)

ماوراء النهرك اهل اسلام جانبندن بدايت فتحى هجرتك
 (۵۴) سنده سندهدر . سنه مذ كوردهده خراسان واليسى
 عبید الله بن زياد نهري قطع ايله بخارا حواليسنه كيدرك
 قارشو و چقان تركلرى حرباً بوزمش و بلاد بخارا دن
 رامنى، نسف، بيكنند قصبه لرینی فتح ايتشددر .

(۵۶) سنده سنده خراسانده والى بولنان سعيد بن
 عثمان بن عفان نهري كچوب سمر قنده طوغرى اچلدى .
 صغد حكمدارى عسكركله قارشو و ايوب يئلرنده محاربه
 وقوعيله صغديلو منهرزم اولديلر . شهرلى محاصره

و تصنیق اولند قدن صکره اهالی صلحاً عرض اطاعت
ایدوب آتی متعاقب ترمذ شهریده بالمصالحه فتح ایدلدی.
(۶۲) تاریخنده خراسان والیسی سلم بن زیاد نهری
عبور ایله سمرقنده غزا ایدلدی. زوجیه سی و عثمان بن
ابی العاصک حفیده سی ام محمد بنت عبدالله دخی برابر
ایدی. مزبوره شو غزا اثناسنده براوغلان چوجغنی تولید
ایتمکله صغد نامیله تسمیه قلمشدر.

(۸۰) سنه سنده خراسان والیسی مهلب بن ابی
صفره ماوراء النهر بلادینه غزا ایدرک ختل حکمداری
شبلک قلعه سی محاصره ایلدکده بخارا حکمداری قرق
بیک عسکرله شبله ماورنه کلش و حبیب بن مهلب
درتیک عسکرله قارشی چقوب غلبه ایتدکن صکره
بخارا عسکرینک نزول ایلدیک قریه بی احراق ایتمشدر.
مهلب ایکن سنه مدت او حوالیده قالوب کش اهالیسیله
مصالحه دن صکره خراسانه دوندی.

(۸۷) سنه سنده خراسان والیسی قتیبه نهری چکوب
بلاد بخارا دن بیکند شهرینی محاصره اثنه الدی. صغد
فرغانه، شاش حوالیسنده کی اهالی برآشوب مدافعه یه
قیام ایلدیلر. طرفین بیننده درت ای مدت محاربه وقوع
بولدی. اخرالامر قتیبه غلبه والی بیک رأس حیوان

ایله پک چوق اشیا اغتنام ایتشدرد. قتیبه بیکندی صلحا
استیلا واورایه عامل نصب ایله عودت ایتدکن صکره
اهالی نقض عهد ایله عاملی اولدر دیلر. قتیبه کیرویه
دونوب شهرک سورینی دلمکه باشلادی. اهالی مصالحه
التماسنده بولندیلر ایسه ده عدم قبول و جبراً شهره دخول
ایله عاملک قانلارینی و بادی مخالفت اولان اشخاصی
دردست و اعدام ایدی و یردی. شوغزاده اهل اسلامک
اغتنام ایلدکاری اشیا لایعد و لایحصادر.

(۸۸) ده قتیبه ماوراء النهر بلادندن نومشکت شهرینه
غزا ایدرک اهالی ایله بعد المصالحه عودت ایدرکن
صغد و فرغانه اهالیسی ایله اترک سائر ددن مرکب اوچیوز
بیک موجودلی براردو چین حکمدارینک همشیره زاده سی
کور تعاون قوماندایله عساکر اسلامک ساقه سنده کی
عبدالرحمن بن مسلم ایله محاربه یه باشلادیلر. ساقه ایله
اوئل عسکر اراسنده بر میل مسافه وار ایدی. قتیبه
عسکرله کیرویه دونوب عبدالرحمنک عسکرینه بالالحاق
صباحدن وقت ظهره قدر محاربه و ترکاره غلبه دن صکره
اسلام عسکرکی مروه عودت ایتشدرد.

(۸۹) سنه سنده قتیبه زم جوارندن جیحونی عبور
ایله بخارایه توجه ایلادی. صغد، کش، نسف اهالیسی

مجمعاً مفازاً طریقه قتاله باشلادیلر . قتیبه غلبه و بخارایه
 طوغری عزیمت ایدرک خرقانه سفلیه نزول ایتدکده
 بخارا حکمداری وردان خداه مدافعه شدید کوستردی .
 قتیبه بخارانک فنحنه موفق اولقسزین مروه دونه رک
 صورت حالی حجاجه بیلدرمکه حجاج بخارا موقعک
 رسمی طلب ایلدیکندن رسم مذکور حجاجه بعدالارسال
 حجاج شورسمه نظراً عسکر اسلامک حرکات لازمه سی
 حاوی بر تعلیمات ارسال ایلدی .

(۹۰) سنه سنده قتیبه عسکرله بتکرار بخارایه کیدرک
 وردان خداه صغد حوالی سیله اطرافده کی اترک طاقلرندن
 استعانه واسباب مدافعه بی تهیه ایدرکن قتیبه سرعت
 اختیارله بخارایی تحت محاصره یه الدی . بونی متعاقب
 اطرافده کی اترک عسکری محاصرین اوزرینه یوریدیلر .
 اسلام عسکرندن ازد قبیله سی ترکرله محاربه یه باشلادقده
 بوزیلوب کیرویه دوندکلرندن بوزیلانر اسلام اردوسنه
 طوغری رجعت ایلدکده جنود اسلام ایله برابر کتمش
 اولان نسوان مسلمات «اسلامی رزیلی ایده جکسکزه»
 دهرک حدتله اتلرینک یوزلرینه اوره اوره منهزملری
 کیرویه چویردیلر . نسوانک شو معامله حیثیتکارانه لرندن
 تجددایدن غیرت اوزرینه ازد قبیله سنک اعدایه طوغری

رجعتلرینی متعاقب بنی تمیم قبیله سیده رؤسادن و کعب وهریم
بن الحکمہ قومانداریله اعدا ایلہ محاربه ایچون ازدیلره
بالالتحاق ترکاره قارشو حربہ شدت وبردکاری صرہده
قتیبه هرکیم دشمندن برباش کتیرر ایسه یوزدرهم عطیه
ویره جکئی اعلان ایلدی. عسکر اسلام فوق العاده ثبات
کوستروب هم اعدایه غلبه همدہ بخارایی فتح ایدی ویردیله.
بخاریه غلبه دن صکره صفد اهلایی خوفه ذاهب
وصلحه راغب اولدقلرندن حکمدارلری ترخون جانبدن
وقوعبولان طلب اوزرینه قتیبه حیان نبطی بی کوندروب
فریه نجات ایلہ بدیلرنده مصالحه منعقد اولدی.

(۹۳) سنه سنده صفد اهلایی نقض عهد ایلدیله.
قتیبه عسکرله کیدرک اهلای صفد ایلہ محاربه یه باشلادی.
برماه مدت محاربه جریان ایتدکدن صکره صفدیله
استعانلری جهتیه بعض ملوک و مرزیه اولادی شاش
و فرغانه حوالیسندن متجمع عساکر اتراکی بالاستصحاب
قتیبه ایلہ حرب ایچون حرکت ایلدیله. قتیبه او صرہده
سمرقندی محاصره ایدہ یور ایدی. شو محاصره اشاسنده
اتراک مجتمه نك کلمکده اولدقلری خبری الندی. مدافعه
ایچون بوله چقاریلان صالح بن مسلم اشای راهده ایکی
موقعی کینه گاه انخاز وهر کینه عسکر اقاہ ایلدی. ترکار

کجه وقتی یوللارینه دوام ایدرکن پوصوده کی عسا کر
اسلامه محاذی اولدیلر. عسا کر مسلمین شدتله حربیه
باشلادی. ظلمت لیلدن کیمسه کیمه بی کوره میور ایدی.
حرب ایدن نقوله عسکر در. موجودلری نمقداردر
ترکارجه مجهول اولدیغی حالده ترتیبسز، انتظامسز بر
صورتله مدافعه یه باشلاندی.

شوقاریشتملق ایچنده ترکار یکدیگرلرینی محافظه جده
تأمینیه مقتدر اوله مدقلندن جمعیتلرینک هرجهتنی وهم
ودهشت احاطه ایتشیدی. کجه دنک قراکغی اچلمغه
باشلادی ایسه ده اووقته قدر اسلام عسکری دشمن
اردوسنه صوقیلوب اعدا دهشت ایچنده صباحلادی
ترکارک ایادی صولت و مدافعه لری کسبلوب تئوک فرار
ایله قورتیله بیلانرک ماعداسی کاملاً قلیچدن پکیرلدی.
واسلاب و اسلحه لری بتمامها ایادی مسلمینده قالدی. صغده
جنودمجمعه سی شوانهزامی کوردکارنده بلا محاربه طاغلدیلر
وسمرقند اهالیسی شهرده تحصن ایلدیلر.

قتیه شهرک اطرافنه منجنیق و ضعیله تضییقه دوام
ایلدیکی اشاده دشمن عسکرندن سور اوزرنده کورینان
برکیمه صوت بلند ایله قتییه بی سوککه باشلادی. اهل
اسلام تیراندازلرندن بریسنک اتدیغی اوق اصابتیله شاتم

مرقوم در حال مقتول اولدی . قتیبه مرقومی اولدرنه
اون بیک درهم عطیه ویرمشد .

محصورین عنادده اصرار کوستردیلر . قتیبه سورک
دلنسنه امر ووردی . عسکر اسلام سوری دلمکه دوام
ایلدیلر . دلیک اچلمغه باشلادقدہ ارقه طرفده کی اهالی
دلمکه طوغری خارل خارل اوق اتمقدہ و سوری دلمکه
اولانلر یوزلرینه قالقان طوتوب دلمکه دوام ایتمکده ایدیلر
شهره طولمش اولان حوالی سارّه اهالیسی بواشاندہ قتیبه
مراجعتله مصالحه طلبنده بولندیلر . قتیبه ابتدا رد ابله
جواب ووروب صکره بعض شروط ایله ارلرنده مصالحه
منعقد اولدی . سمرقند شهریده بونی متعاقباً فتح واستیلا
اولنمشد .

سمرقنددن چقان اهالینک اشیاسی شهرده قالمشیدی .
کندوسی بدل صلحدن فضلہ برشی المیه جغنی و شهرده
اشیاسی قالمش اولانلرک کلوب کوتورملرینی قتیبه اعلان
ایلدیکندن اصحابی کلوب ماللرینی کوتوردیلر .
اصنام اوزرنده کی ذی قیمت اشیانک اهل اسلامه
تسلیمی صغدمنهمزملریله عقد اولمان مصالحه ایجاباتندن ایدی .
اصنام جلب ایله بریره جمع ایدلدکده بریوک قصر کی
یغیلوب قالدی . اوزرلرنده کی التون و سائر قیمتدار اشیا

سلب ایدلدکن صکره احراق اولمیری مراد ایدلدی .
اعمالی « بونری یقان هلاک اولور » دیو قتیبه یه اقاده
ایتدیلر . قتیبه آتش کتیردوب اصنام مرقومه یی کندی
ایلله احراق ایدلدی . بعد لاحراق محروقات اراسنده
اللهی بیک مثقال قدر التون ظهور ایتشدر .

بخارا و سمرقند فتح اولندقدن قتیبه نیک قرن داشی صالح
بن مسلم اورایه استخلاف ایدلدی .

(۹۶) سنه سنده قتیبه نیک سلیمان بن عبد الملکه
عصیانجی جهتیله کندوسی و قرن داشلی علیهلرنده وقوع
بولان سؤ قصد صره سنده صالح بن مسلم دخی قتیبه ایلله
برابر مقتول اولمش ویزید بن المهلب (۹۷) سنه سنده
سمرقند و بخارا بلادینه اوغلی معاویه بی عامل نصب ایتشدر .
(۱۰۲) سنه سنده خراسان والیسی بولنان سعید

خدینه سمرقند و بخارا بلادینه شعبه بن ظهیری و متعاقباً
عزل ایلله عثمان بن عبدالله مطرفی عامل تعیین ایدلدی . بو
اثناده سعید خدینه نیک ضعف اداره سی شایع اولدیغندن
بوشایعه نیک سؤ تأثیر اتندن معدود اولمق اوزره خاقان
ترکلری جمع ایلله صفد حوالیسنه اطاله دست تجاوز
ایتمش و صفد اهالیسی ترکلره میل ایلله اهل اسلام علیه نه
محاربه لری وقوع بولمشدر . سعید سنه مرقومه نه نهری

عبور ایله صغده کیدرکن اترا کدن برطائفه مدافعهیه
چقدقلرنده حرباً مغلوب و اهل اسلام غالب اولدی.
(۱۰۳) و (۱۰۴) سنه لرنده سعید الحرشی خراسانده
والی ایکن صغد اهالیسی مخافت کوستردیکندن ارالرنده
حروب متعدده جریانندن صکره مصالحه و قوعبولدی.
(۱۰۶) سنه سنده سمرقند و بخارایه هانی بن هانی
عامل نصب اولمشدر.

سنه مرقومه ده خراسان و ایسی مسلم الکلی نهری
قطع ایله بخارایه کیدرکن عراق امیری خالد بن عبدالله
القسری طرفندن الدیغی مکتوبده امارتی اعلان و اکمال
غزا اولتمی امر ایدلدیکنندن مسلم یولنه دوام ایله فرغانه یه
واصل اولدوقده خاقانک عسکرله کیندولرینه طوغری
کلمکده اولدیغی خبر النوب اویچ مرحله قدر یول کتدکدن
صکره خاقان مسلمک بولندیغی موقعه واصل اولدی.
بیلنرنده محاربه و قوعیله عسکر اسلامجه بعض مرتبه
تلفات و قوه کلش و فارس مشهور مسیب بن الراحی ایله
رؤسا مقتول اولوب اهل اسلام ارائه شدتله ترکری دفع
ایتمشدر. مسلم شو حادثه دن صکره یولنه دوام ایتمکده
و ترکر اسلام عسکرینی طواف ایدر بر صورتده بولتمده
ایدی. مسلم عساکر اسلام ایله برابر بولنسان حلی ثقیل

اشيائك احراقني امر ايلدي . بر مليون درهم قيمته
بولنان اشياي ثقيله احراق اولندي . اسلام عسكري نهره
قريب بر محله نزول ايلديلر . خاقانك اوغلي اسلام عسكرينك
ارقه سندن ايرليور ايلدي «مسلك امريله جنود اسلام دال
قليج اوله رق تركارك مدافعه سنه حاضرلنديلر . ساقه ده
بولنان حميد بن عبدالله نهرك ارقه طرفنده واقع اولمشيدي .
تركارك شدت تجاوزلرینه هدف اولديغندن ياننده كي عسكردده
خيلي مجروح وقوعبولدي . تاني ايله حركت ايتمسي
و كندوسنه انتظار اولتمسي مسلم حميده ييلدروب اوصره ده
تركارك اسلام عسكرينه تماميله تقرب ايلسييله عساكر
مسلمين صبر و ثبات ايله سل سيف بسالت و تركاره غلبه
ايلديلر . ترك عظما سندن صغد عسكرينك قوماندايده اسير
ايدلدي . بوندن صكره حميد بن عبدالله بر اوق اصابتيله
مقتول اولمشدر .

عسكر اسلام تركاره بعد الغلبه خجند شهرينه عزيمت
ايلديلر . وصوللريني متعاقب مسلك عزاليه يرينه عبدالله
بن نعيمك نصب اولنديغنه دائر اسد بن عبدالله القسرينك
مكتوبي ورود ايلدي .

اسد بن عبدالله خراسانه والي اولدقندن صكره سمرقنده

عزیمت ایلدکده هانی بن هانی بی عزل ایله حسن بن عمر طه.
الکندی بی سمرقنده عامل نصب ایتدی.

سمرقند حوالیسی هر نقدر ممالک اسلامیه دن معدود
اولمش ایسه ده دین اسلامه داخل اولما مشرایدی. (۱۱۰)
سنه سنده خراسان والیسی اشرس بن عبدالله السملی
سمرقند اهالیسی دین اسلامه دعوت ایچون ابو الصیدا
صالح بن طریفی مأموراً رسال و دین اسلامی قبول ایدنلرک
جزیه دن معاف طو تلمرینی اشعار ایتدی. بو اثناده حسن
بن عمر طه سمرقند و لایتندن عزایله یرینه هانی بن هانی عامل
نصب ایدلمش و تبلیغات مذکوره اوزرینه اهالی سمرقند
دین اسلامی قبول ایله مساجد بناسنده باشلامشیدی.
اشرسک بریکلش معامله سی اوزرینه دین اسلامی
قبول ایتش اولانلرک بعضیلرندن خراج مطالبه اولغنی
متعاقب سمرقند نواحیسنده یدی بیک قدر اهالی اعتزال
ایلدیکی کبی صفد و بخارا اهالیسی دخی کفری ارتکاب
و اسلام علیهنده عسکر جهنه قیام ایلدیلر. اشرس کیدرک
اوچجاه مدت آمل حوالیسنده اقامت ایتدکدن صکره
قطن بن قتیبه بی اون بیک عسکرله صفد و بخارا اهالیسی
اوزرینه کوندردی. خاقان تراک سائر ایله برلکده اهالی
مرقومه ده مظاهرت اراشیله قطنی محاصره ایلدیلر.

اشرس ثابت بن قطنه بن عبدالله بن بسطام ايله برلکده
معاونت ايجون ارسال ايتکله محصور بن ابادی اتر اکن
استخلاص ایلدی.

بوندن صکره اشرس نهري عبور ايله بنی حیاندن
مسهود رفاقیله ترکار اوزر لرینه بر سریه کوندردی. سریه
مذکور هک ابتدا مغلوب، صکره غالب اولسنی متعاقب
اشرس عسکرله بیکنده نزول ایلدکده ترکار صوبی قطع
ایلدکارندن جنود مسلمین صودن طولانی بیوک مضایقه یه
طوتلدیلر. یدی یوز قدر اهل اسلام صومراقدن وفات
ایتدی. شو مضایقه نك تأثیر یله اسلام عسکری اترک اوزرینه
شدتلی بر هجوم کوسرتوب غلبه وصوبی ضبط ایلدکدن
صکره ترکارله خبلی محاربه و بخارا ییده محاصره ایتشردر.
(۱۱۱) سنه سنده هشام اشرسی خراسان ولایتندن

عزل ايله یرینه جنید بن عبدالرحمنی نصب ایدرک جنید
خراسانه واورادن نهري قطع ايله بخارایه کتدی. اشرس
ایسته حالا بخارا و صغد اهالیسیله محاربه ایده یور ایدی.
جنید بیکند حوالیسنه واصل اولدقده ترکار بالاسه تقبال
محاربه یه باشلادیلر. جنید مقابله ايله ترکاره غلبه و خاقانک
برادر زاده مزیده اسیر ایدرک هشامه کوندردی. و بخارا
وسمرقند بلادینی بتکرار استیلا ايله بخارایه قطن بن

قتیدہ بی و سمرقندہ شداد بن خلید الباہلی بی عامل تعیین
ایتدی .

(۱۱۲) سہ سہ سہ جنید سورہ بن الحری سمرقندہ
عامل نصب ایتدکن صکرہ خراساندن طخارستانہ کیدرک
عمارہ بن خریمی اون سکزیک و ابراہیم بن سام اللبشی بی
اون بیک عسکرلہ ایلروہ کوندردی . ترکر مقابلہ ایچون
طوپلاندیلر . خاقان سمرقندی محاصرہ ایلہ برابر اہل
اسلام علیہندہ ہندستاندن دخی استعانہ ایلدی . جنید
نہری چکوب ترکر اوزرلرینہ کتمک استدکدہ رؤسادن
بعضیلری بین الطرفین معلوم اولان خصومتک شدتہ
نظراً قوہ اسلامیدنک مقداری الی بیک نفرہ بالغ اولدقہ
نہری چکاک جائز اولدیغنی جنیدہ اخطار ایلدیلر . جنید
عمارہ معیتندہ کی عسکری کمدی رفاقتندہ کی عسکرلہ
بالتوحید نہری چکوب کش ناحیہ سہ نزول ایتدکدہ خاقان
یانندہ کی صفد و فرغانہ و شاش ترکاریلہ جنیدک مقدمہ سہ
جلہ کوستردی . مقدمہ دہ بولنان عمارہ بن عبداللہ کیروہ
دونمکلہ ترکر براز تعیندن صکرہ سمرقندہ یوز چویردیلر .
جنید نصر بن سیاری براز عسکرلہ سمرقندہ کوندردی .
نصر ترکارہ یتشوب شدتلہ حربہ باشلادقہ رفاقتندہ کی
اعیان امرانک چوغنی مقتول اولدی . شوقنال اشاسندہ

جنید عسا کر موجوده ایله معرکه یه بالوصول محاربه نك
شدتی بر درجه یه واردی که عسا کر مسلمینك الارنده کی
قلیچلر هیچ برشی قطع ایده میه جك بر صورت کسب
ایلدی . عسکر ایچنده بولنان کوله لر اخشاب کسوب
عسکره طاغندیلر . مجاهدین اخشاب ایله محاربه یه دوام
ایتدی . محاربه نك امتدادی هیسنه یورغنلق ویرمکه
اسلام عسکری بر طرفه چکیلوب اردولرینك اطرافنه
خندق چکمکه باشلادیلر .

خاقان ترك میدان ویرمماك ایچون بکربن وائل
قبیله سی عسکرینه بر شدتلی هجوم کوستردی . قبیله مذکوره
خلقی اولومی کوزلرینه الوب فداکارانه بر صورتله
مدافعه و ترکاری بوزوب کیرویه اعاده ایتدیلر . بوندن
صکره جنید سمرقندده بولنان سورة بن الحری عسکرله
ترك اوزرینه کلمکه مأمور ایدوب سوره تردد کوستردی
ایسه ده جنید تهدید و امرینی تأکید ایلدیکندن سوره
موسی بن اسود الخطلی بی سمرقندده بالاستخلاف ارقه دن
ترکاره طوغری هجومه باشلادی . سوره ایله جنیدك اراسنده
بر فرسخ مسافه قالدوره خاقان سورده نك عسکرله صویك
اراسنه صوقلدی . سوره محاربه ایشاسنده اتدن دوشوب
فخدی قرقلمش و رفاقتنده کی عسکردن ایکی بیك نفر انجق

قورتیله بیلوب بقیه سی کاملاً شهید اولمشدی. اوارالق
 مهلب بن زیاد یدیوز قدر ادمله مرغاب دینلان رستاقه
 چکیلوب اوراده برقصره نزول ایتشیدی. نصف بلده سی
 متصرفی اشکند قصری بالمحاصره مهلب ایله رفقا سنه
 امان ویردی. هپسی امان ایله نفس-لرینی تسلیم ایلدیلر
 ایسه ده اشکند بونلری تحت الحفظ کوتوررکن حقلرنده
 غدر اولنه جغنی اکلادقلرندن مأسورین قتاله قیام ایتدیلر.
 ایچلرندن اونیدی کیمسه قورتیله بیلوب ماعداسی مقتول
 اولدی.

بوندن صکره جنید عسکرله شعبدن خروج و سمرقنده
 توجه ایلدکده ترک جمعیتی اطرافنی ص-اروب ارالرنده
 شدتلی قتال وقوعیله ترکر فنا حالده منهزم اولدیلر.
 جنید یاننده کی نسوان و عیال طاققرینی مروه کوندروب
 کندوسی عسکرله درت ماه قدر صغد حوالیسینده اقامت
 ایلدی.

عسا کر مسلمینک درجه مضایققلری هشام بن عبد
 الملک معلومی اولدقده بصره و کوفه دن اوزبیک
 عسکر و اوتوز بیک قدر دخی قارغی ارسالنی امرایله
 کیفیتی جنیده بیلدردیکنندن جنید سمرقنده اقامت
 وعسا کر معاوندنک ورودینه انتظار ایده نور ایدی. اول

اشاده خاقان بخارایه طوغری یوزچویردی . بخاراعاملی
 قطن بن قتیبه خوفه ذاهب اولوب بعض اصحابیله لدی
 المشاوره خوفك فائده سی اولدیغندن بحثله متفقاً مدافعه یه
 قرار ویردیر . سمرقنده کی عیالات استصحاب و عثمان بن
 عبدالله اوراده استخلاف ایله طواویس نام محله یاقن
 وارد قیلنده رمضانك برنجی کونی خاقان عسکرله کریمیه
 نام موقعه بالوردو قارش-ولرینه چقمق-له بیلرنده براز
 محاربه دن صکره کیجه حملول ایلدیکندن ایکنجی کون
 صباحلین ترکر اسلام اردوسنك ساقه سنه تعرض ایلدیلر .
 ارالرنده شدتلی قتال وقوعبولدی . شومقاتلده مسلم بن
 احوز عظماء ترکدن بریسنی اولدرمکله اتراك بوندن تطیر
 ایدرك عودت وعسا کر . مسلمین بخارایه عزیمت ایلدی .
 بوندن صکره اس-دین عبدالله القسری ایله خاقان
 بینده جریان ایدن وقوعات بمحت آتی یه متعلق اولدیغندن
 اوراده تفصیل اولنه جقدر انشا الله تعالی .

(۱۲۰) - سنه سنده خراسان والیسی نصر بن سیار
 قطن بن قتیبه یی صغد و سمرقند حوالیسنه عامل تعیین
 ایلدی .

(۱۲۱) - سنه سنده منصور بن عمروك باب الجرید حوالیسنده
 بولنان اهل اسلام اوزرینه جزیه وضع ایلدیکی شابع

اولدیغندن نصر بن سیار اونواحی به کیدرک اجرای تحقیقاته
باش-لادقده اوتوز بیک قدر مسلم اوزرینه وضع جزیه
اولدیغنی تحقق ایتیکله وجه شرعی اوزره تعدیلات اجرا
ومروه عودت ایلدی.

ینه سنه مرقومه ده نصر زرشفر و سمرقند حوالیسینه
ومؤخرأ شاش نواحیسینه گتمش-در. شاشه کیدرکن
مسلمینک عدو اکبری اولان صول ترکی اون بشبیک عسکرله
مدافعه صورتنده کورندی. بخارا، سمرقند، کشف، نسف
حوالیسندن یکریمی بیک قدر عسکر نصر ایله برلشوب
سمرقند عسکرلی اوزرنده بولنان عاصم بن عمیر ترکره
طوغری کتدکده عظماء ترکن بریسنی اسیر ایتیکله نصرک
یاننه کنیریلوب هویتی تحقیق واستنطاق اولندقدن صکره
صول ترکی اولدیغنی ثابت اولدیغندن اعدام ایلدی.

نصر ینه سنه مرقومه ده شاش حوالیسینه غزا
وحوالی مذکوریه نیرک بن صالحی عامل نصب ایله
عودت ایتشدر.

(۱۲۵) سنه سنده سمرقنده صغانیان اهاالیسندن حسان،

شاشه موسی بن ورقا عامل تعیین ایلدی.

(۱۲۸) ده ثفر سمرقند و طخارستانه معاذ بن جبلة

عامل نصب اولندی.

(۱۳۴) سنه سنده سمرقند حوالیسی ابو مسلم خراسانی
جانبندن استیلا اولندرق ابو مسلمك امراسندن ابو داود
كش نواحیسنه غزیمتله رئیس اهالی بولنان اخیردی اعدام
واموال واشیاسنی اغتنام ایلدی. ابو مسلم خراسانی تبدل
دولت صرده سنده فرصت انتهازیله استبداد کوسترین
رؤسای اترک یندن سمرقندی الدیغندن اندن صکره
خارجدن سمرقنده تجاوز و قوعبولماق ایچون شهرک
اطرافنه سور انشاسنی امر و زیاد بن صلیحی سمرقند
وبخارایه عامل نصب ایله مروه عودت ایتشدر.

(۱۳۵) سنه سنده ماوراء النهرده خروج ایدن زیاد
بن صالحك ازاله سی ایچون ابو مسلم بالذات غزیمتله برابر
ابوداودی محافظه ایچون ترمذه کوندردی.
ابو مسلم بخارایه کتدکده زیادك قائدلرندن بعضیلری
ابو مسلمه دخالت وزیادی افسساد ایدن سباع بن نعمان
اولدیغنی بیان ایلدیلر. او صردهده سباع آمل حوالیسنده
بولمغله ابو مسلمك ویردیکنی امر اوزرینه آمل عاملی سباعی
طوتدروب اعدام ایتشدر. زیادك قائدلری دخالت ایتدکن
صکره حالنه و هن عارض اولدیغندن او حوالیده کی بردهقانك
مباشرتیله اولدریلوب سر مقطوعی ابو مسلمه کوندردی.
(۱۴۰) سنه سنده بخارا و حوالیسنه مجاشع بن حریت
الانصاری عامل نصب اولندی.

(۱۵۹) ده ابن مقنك صورت ظهوريله صغدو بخارا
و كاش حواليدنده وقوعبولان فناقلى دولت عباسيه
فصلنده تفصيل اولمشدرد.

(۱۶۰) سنده سنده جبرائيل بن يحيى سمرقنده عامل
تعيين اولمدرق سمرقندسورينك بناسنى جبرائيل اكمل ايلدى.
بوندن صكره ماوراءالنهر بلادى خراسان ولايته
مربوطاً اداره اولمشدرد.

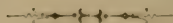
(۱۹۰) سنده سنده رافع بن الليث بن نصر ماوراءالنهرده
هرون الرشيدده مخالفت كوستردى. سببى بودركه
يحيى بن اشعث طائى عميسى ابونعمانك قزوينى نكاح
ايتدكدن صكره مزبورده سمرقندده ترك ايله بغدادده
كتمشيدى. بغدادده اقامتى امتداد ايلديكندن مزبوره
يحيانك قيد ازدواجندن قورتلىق افكارينه دوشدى. سمر-
قندده بولان رافع بن الليث مرقوملك ثروت ويسارينه
طمعاً يحيايه مربوط اولان قيد نكاحنك فسخيله كندى
نفسنه تزوجنى ارزو ايتديكندن يحيى الفاظ كفر ارتكاب
وبعد توبه ايتش اولديغنه برجاعتى اشهاد ايتش ونكاحنك
فسخنه حكيم لاحق اولدندن صكره مزبورده نفسنه
نكاح ايتش اولديغنى يحيى ايتدكده هرون الرشيدده
عرض شكايه ايلدى. هرون رافعه حد اقامه سيله برابر

بشقہ لرینہ عبرت اولمق اوزره بر جاره بیدر یلوب سمر-
قندده تشہیری ایچون خراسان والیسی علی بن عیسیایہ
امر ویردی . علی امرک حکمنی اجرا ورافعی سمرقندده
حبس ایتمش اولدیغی حالده رافع محبسدن بلخہ فرار
ایتدی . علی بن عیسی او ارالق بلخہ بولندیغندن رافعک
بوینی اورمق استمش ایسہده بعض طرفدن وقوعبولان
شفاعت اوزرینہ اطلاق ایتشیدی . رافع اورادن سمرقندہ
عودت وعلی بن عیسایک سمرقندہ کی عاملنی بختہ اعدام
ایلہ سمرقندی ضبط ایلدیکی علینک مسموعی اولدقدہ علی
اوغلنی عسکرلہ سوق ایلدی ایسہده رافع غلبہ وعلینک
اوغلنی حرباً اعدام ایتدی . رافعک شوغلبہ سندن علی
بن عیسی خوفہ ذاہب اولوب بلخدن مروہ فرار ایلدیکی
هرون الرشید ایشتمکلہ علینک بلاستیذان بلخدن خروج
ایلدیکی ایچون عزایلہ یرینہ ہرثمہ بن اعینی نصب ایدرک
رافعک تنکیلنہ امر ویردی . رافع ایسہ ایشی بیودوب
اوحوالیدہ قوتنی تزید واستقلانی اعلان ایلدیکنندن
(۱۹۲) سنہ سندن هرون الرشید رافعک تنکیلی مقصدیلہ
خراسان حوالیسنہ کتدی .

سنہ مرقومہده خراسان والیسی ہرثمہ ہرونک امریلہ
سمرقندہ رافعی محاصرہ ایدرک شو محاصرہ سمرقندک
فحنہ قدر دوام ایتشد .

(۱۹۳) سنه سنده هر شمه سمرقند محاصره سنی تشدید
ایله سوردن ایچرویه دخوله فرجه تحصیل ایلدیکندن
رافع او حوالیده کی عظماء اتر اکن استعانه یه مجبور
اولدی. ترکار رافعه معاونت ایچون غلبه لکه سمرقنده
طوغری کله باشلادق لرینی هر شمه خبر الدقه عسکرله
قارشو چتوب ترکاری کلدکاری طرفه دفع ایدی و یردی.
رافعک ارتق نه مقاومه قنداری، نه ده بر طرفدن استمداده
مداری قالب حال مأیوسیتله مدافعه یه دوام ایلدی ایسه ده
(۱۹۵) سنه سنده مغلوب و کندوسیه اصحابندن برجاعت
مقتول اولوب سمرقند ضبط ایله ابن یحیی ماوراء النهر
ولایتنه عامل تعیین قلندی.

(۲۰۴) سنه سنده مأمون خلیفه خراساندن عراقه
عودت ایدرکن خراسان ولایتنه غسان بن عبادی والی
نصب ایلدیکده ماوراءالنهرده بولنان عظماء عالمه سندن بنی
سامانک حقوقنه رعایت ایتمس غسانه امر و تنبیه ایتمشیدی.
سنه مرقومدن اعتباراً ماوراءالنهرده بنی سامان
حکومتی باشلادی.

- ۲ طبرستان جغرافیاسیله وقایع تاریخیه سی
- ۵ طبرستانده باوندیه حکومتک برنجی طبقه سی
- ۱۷ طبرستانده علویه حکومتک ظهورینه قدر جرجان و مربوطاتک وقایع تاریخیه سی
- ۲۱ طبرستان حوالیسنده علویه حکومتی وقایعیه حوالی مذکورده بنی سمان حکومتک صورت اداره سی
- ۲۸ طبرستانده اطروشک تشکیل ایلدیکی علویه حکومتی
- ۳۶ حکومت علویه نك انقراضندن صکره جرجان و داره سنده کی نواحینک بقیه وقایعی
- ۴۷ مازندرانده تشکیل ایدن باوندیه حکومتک ایکنجی طبقه سی
- ۵۱ مازندرانده باوندیه حکومتک اوچنجی طبقه سی
- ۵۳ بلاد فرسدن دیلم مملکتک وقایع تاریخیه سی
- دیلم حوالیسنده آل پویه حکومتک صورت ظهوری
- ۵۸ کرمان مملکتک خلاصه جغرافیاسیله وقایع تاریخیه سی
- ۶۵ کرمانده بنی الیاس حکومتی
- ۶۸ کرمانک بقیه وقایعی

صحیفه

- ۷۳ کرمانده سلجوقیه حکومتی
- ۷۶ کرمانک سلجوقیه دن صکره کی وقایع
- ۷۸ کرمانده قره ختاییلر حکومتی
- ۸۵ فارس مملکتی جغرافیاسیله وقایع تاریخیسی
- ۹۷ فارس مملکتنده آل پویه حکومتی
- ۱۱۲ فارس بلادینک آل پوبدن صکره کی وقایع
- ۱۲۱ اذربایجان مملکتک خلاصه جغرافیاسیله وقایع
تاریخیسی
- ۱۴۳ اذربایجانده بنی مسافر حکومتی
- ۱۵۶ اذربایجانک بقیه وقایع
- ۱۶۴ اتابکان اذربایجان حکومتی
- ۱۷۲ اذربایجان وقایعک بقیه سی
- ۱۷۵ اذربایجانده دولت ایلمخایه وقایع
- ۱۹۵ سنجستان وزابلستان (افغانستان) مملکتلریک وقایع
تاریخیسی
- ۱۹۶ مملکتین مذکور تیلک فنخندن آل سبکتکین حکومتک
تشکله قدر وقایع تاریخیسی
- ۲۱۰ سنجستانده بنی صفار شعبه سی
- ۲۱۲ زابلستان بلادندن غزنویه متعلق بعض وقایع

صمیمه

- ۲۱۳ غزنه ده آل سبکتکین دواتی
- ۲۵۱ غزنه ده حکومت غوریه
- ۲۶۲ افغانستان بلادندن بامیانده غوریه حکومتی
- ۲۷۴ بلاد فرسندن غور مملکتی تاریخی
- ۲۷۵ ترکستان قطعه سی قرون وسطی وقایع تاریخیه سی
- ۲۷۵ بلاد ترکستاندن خوارزم وقایع تاریخیه سی
- ۲۷۸ خوارزمده بنی مأمون حکومتی
- ۲۸۰ خوارزمک بقیه وقایعی
- ۲۸۱ دولت خوارزمشاهیان
- ۳۲۴ ترکستان دائره سنده طخارستان تاریخی
- ۳۳۵ طخارستان بلادندن جوزجانده بنی فریغون حکومتی
- ۳۳۶ بلاد ترکستاندن ماوراءالنهرک خلاصه جغرافیاسیله
- وقایع تاریخیه سی
- ۳۳۷ ماوراءالنهرک وقایع تاریخیه سی

حاصل	حاصله	۹	۱۳۰
مذکورده کی	مذکورده کی	۱۰	۱۶۲
محاصره	محاصره	۱۳	۱۶۲
بست	بست	۴	۱۷۹
الدوله بی	الدوله یه	۱۲	۱۸۶
فارس	فارص	۱۴	۱۸۶
او قرارك	و قرارك	۶	۱۸۷
اجای	اجار	۱۶	۱۹۲
(۱۸۰۰۰۰) نفر	(۱۸۰۰۰۰) عدد	۱۶	۲۲۵
قائماملری	قائماملری	۱۰	۲۵۹
محمود	محمد	۱۴	۲۶۸
متخیرانی	متخیرانی	۱۱	۲۹۰
مزبورہ بی باصوب امیر	مزبورہ بی	۲	۳۲۱
ایتمش و مزبورہ			
عزل	عن	۹	۳۴۷
بالورود	بالوردو	۷	۳۵۲

زیردستی کتابخانه واسطه عازانه مله طبع و نشر اولیای الملک
بعضی از کتب طبع شده و وقوع و اوله حق سیرالمرایحون یوسنه
انفیسزین محله رینه سرعت ممکنه ایله ارشال اولنور .

عصر کتابخانه سی صاحب

گرفور

عروش	عروش
۹۰ مرآت عبرت در تاریخ عمومی جلد ۹	۴ روم بی تیور بولی فرعه
۱۵ میزان الادب	۱۰ درمه چانه
۳۰ اندلس تاریخی جلد ۴-۱	۲۰ منظره مصور ۱-
۱۵ رهنمای غراسین ۱-۵	۳- و دنوس
۲۰ شفق ۱-۱۰	۴ دهشت
۱۳- کلشن ۱-۷	۱۵ کجینه لطائف
۸ مفصل جغرافیای عثمانی	۴ لطائف فقرت ۴-۱
۱۵ بر سر سری	۳ ارسلان آوجیلری
۸ فیودن قابل	۶ منشآت قوانین جزو ۱
۵ آفاقه بر نظر باخود زول عشق	۳ علاوه لی مجموعه مفیده
۳۰ باغچه	۲- غورزون
۶- شرح شعب لایمان	۲- ترجمه لرم
۵ اوقو یاز	۲- بر متورمه ناک حساباتی
۲- قبلک	۳ میرابو وصفی
۲- یاد ماضی	۴ بولنسون
۳- شکوفه دان	۵ بوده بولنسون
۱۰۱۰ نمونه شجاعت	۱۰ لغات عربیه
۵ مقدمه تحلیلی	۱۰، ۱۰۱۰ کچوک کتاب
۴ اطهده سولید کلام	۱۰، ۱۰۰ سحر سراجی
۲ جال اجمال یاخود اصول فارسی	۲- کوزل سوزلر
۳ قواعد ویسی پاشا	۳ حیرت افزای روایات
۱- مجموعه متفرقه	۶ مکمل انشا
۵ محبت ازدواج	۲- قواعد کلیه شرحی
۱۸ نزال ۱-۹	۱- فوطوغرافی
۱۰ نقطه ۱-۷	۵ حکمت ادبیه

3 1761 07991634 2